

בעזהשׁי"ת

מידור

לימות החול

∞

ספר תהלים

דפוס המעתיק

170 Ross St. Brooklyn NY 11211

718.782.1391

סדר תפלת שחרית

מיד כשיעור משנתו ובעודו על מטתו אף קודם נטילת ידיים יאמר:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם.
שֶׁהַחֲזוֹרָתָ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחַמְלָה.
רַבָּה אֱמוּנָתְךָ:

תיכף כשקם בבוקר יטול ידיו ג' פעמים בסירוגין, ולא יגע בשום דבר קודם נטילת ידיים, ואסור לילך ד' אמות בלי נטילת ידיים, וכן יש לחנך לקטנים ליטול ידיהם.

רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֵת יְהוָה שִׁכְלָ טוֹב לְכָל
עוֹשֵׂיהֶם תְּהַלְּלוּ עוֹמְדֵת לְעַד: בְּרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד:

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֵת יַעֲקֹב. שְׁמַע בְּנֵי
מוֹסֵר אָבִיךָ וְאַל תִּטְּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. תּוֹרָה
תְּהֵא אֱמוּנָתִי. וְאַל שְׂדֵי בְּעֵזְרִתִּי. וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם. לִישׁוּעָתְךָ קוֹיֵתִי יְהוָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת צִיצִית:
מִצְוֹת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שֶׁתְּהֵא חֲשׂוּבָה מִצְוֹת
צִיצִית לְפָנֶיךָ בְּאֵלֶיךָ קִנְיַתֶּיךָ בְּכָל פְּרָטִיָּה וְדִקְדּוּקִיָּה וְכוּנְתִיָּה.
וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלִוּוּם בָּהֶן. אֲמֵן סְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל

נְטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר
 אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים וְנְקָבִים
 חֲלוּלִים חֲלוּלִים. גְּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ שְׂאֵם
 יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשָׁר
 לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לִפְנֶיךָ אֶפִּילוּ שְׁעָה אַחַת: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא כָּל בֶּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

אֱלֹהֵי. נִשְׁמָה שְׁנַתָּת בִּי טְהוֹרָה הִיא. אַתָּה בְּרָאתָהּ.
 אַתָּה יִצְרַתָּהּ. אַתָּה נִפְחַתָּהּ בִּי. וְאַתָּה
 מִשְׁמְרָהּ בְּקִרְבִּי. וְאַתָּה עֲתִיד לְטַלְּהָ מִמֶּנִּי. וּלְהַחְזִירָהּ
 בִּי לְעֲתִיד לָבוֹא. כָּל זְמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה אֲנִי
 לִפְנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים
 אֲדוֹן כָּל הַנִּשְׁמוֹת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר נִשְׁמוֹת
 לִפְגָּרִים מֵתִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק
 בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

אֵין לענות אמן אחר ברכה זו

וְהֵעָרַב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ
 וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
 וְצִאֲצֵאֵינוּ. וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ. וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית

יִשְׂרָאֵל. בָּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר
 בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גּוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר.
 כֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם: יְבָרְכֶךָ יְהוָה
 וַיִּשְׁמְרֶךָ; יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנֶּךָ; יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשַׁם
 לְךָ שָׁלוֹם; וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

אֵלֹו דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר. הַפֵּאָה וְהַכַּפּוּרִים וְהַרְאִיּוֹן וְגַמְלוֹת
 חֲסָדִים וְתִלְמוּד תּוֹרָה: אֵלֹו דְּבָרִים שְׂאָדָם אוֹכֵל פְּרוֹתֵיהֶם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קִיָּמַת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלֹו הֵן. כַּפּוּד אָב וְאָם.
 וְגַמְלוֹת חֲסָדִים. וְהַשְׂכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שְׁחָרִית וְעֶרְבִית. וְהַכְּנַסַּת
 אוֹרְחִים. וּבִקּוּר חוֹלִים. וְהַכְּנַסַּת כְּלָה. וְלִוְיַת הַמֶּת. וְעִיּוֹן תַּפְלָה.
 וְהַבָּאָת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ. וְתִלְמוּד תּוֹרָה
 כְּגֹנֵד בָּלָם:

תפלה מהרב המפורסם איש אלהי מו"ה אלימלך מליזענסק זצ"ל

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ שׁוֹמֵעַ קוֹל שְׁוֹעַת עֲתִידָה.
 וּמֵאֲזִינ׳ לְקוֹל תַּפְלַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. שְׁתַּכֵּינ׳ לְבָנוּ וּתְכַוֵּן
 מַחְשַׁבּוֹתֵינוּ וְתַשְׁגַּר תַּפְלָתֵנוּ בְּפִינוּ. וְתִקְשִׁיב אֲזִינוֹךָ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל תַּפְלַת עַבְדֶּיךָ
 הַמִּתְחַנְּנִים אֵלֶיךָ בְּקוֹל שְׁוֹעָה וְרוּחַ נִשְׁבְּרָה: וְאַתָּה אֵל רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 וּבְחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, תִּמְחֹל וְתִסְלַח וּתְכַפֵּר לָנוּ וְיִכַל עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אֵת
 כָּל מַה שְׁחָטָאנוּ וְהִעֵוִינוּ וְהִרְשַׁעְנוּ וּפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, כִּי גָרִי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ כִּי לֹא
 בְּמַרְדּוֹ וּבְמַעַל חַלְיָהּ וְחַלְיָהּ מָרִינוּ אֶת פִּיךָ וְדַבְּרֵי תּוֹרָתְךָ וּמִצְוֹתֶיךָ. כִּי אִם
 מֵרַב הַיָּצָר הַבוֹעֵר בְּקַרְבָּנוּ תְּמִיד. לֹא יְנוּחַ וְלֹא יִשְׁקַט עַד אֲשֶׁר מְבִיאֵנוּ אֵל

תנאות העולָם השפֵּל הזה וְאֵל הַבָּלְיוֹ. וּמִבְּלִבָּל אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ תְּמִיד אַפְלוֹ
בְּשִׁעָה שְׁאַנְחֵנוּ עֹמְדִים לְהַתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשֵׁנוּ. הוּא מִבְּלִבָּל אֶת
מַחְשְׁבוֹתֵינוּ תְּמִיד בְּתַחֲבוּלוֹתָיו, וְאִין אֲנוּ יְכוּלִים לְעִמֵּד נִגְדּוֹ. כִּי נַחֲלִישׁוּ שִׁבְלֵנוּ
וּמַחְנוּ עַד מָאד. וְכִשֶּׁל כַּח הַסֶּבֶל מֵרַב הַצָּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת וְטָרְדַת הַזְּמַן; לָבֵן
אֶתְּךָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן. עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי נְאֻמְךָ בֵּיתְךָ. וְחַנְתִּי
אֶת אֲשֶׁר אֲחִין וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם, וְאֶמְרוּ חַכְמֵינוּ וְזְרוֹנֵם לְבָרְכָה. אִם
עַל פִּי שְׂאִינוּ הִגּוֹן וְאִינוּ כְּדָא, כִּי כֵן דָּרַכְךָ לְהִיטִיב לְרַעִים וּלְטוֹבִים, כִּי גָלוּ
וַיְדוּעַ לְפָנֶיךָ אֲנִיכְתָנוּ וַיַּצַּרְנוּ וְשִׁיחְנוּ עַל אֲשֶׁר אִין אֲנוּ יְכוּלִים לְקָרֵב עִצְמָנוּ
לְעִבּוּדְתְּךָ. וְלִדְבַק לְבָנוּ בְּךָ בְּאַמֶּת וּבְתִמִּים, אֲהֵה עַל נַפְשֵׁנוּ, אוֹי עֲלֵינוּ מָאד,
אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים; וְעַתָּה תַּעֲזֹר נָא רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְהַמְרַבִּים עֲלֵינוּ
לְגַרֵּשׁ וּלְבַעַר אֶת יִצְרָנוּ הָרַע מִקְרַבֵּנוּ, וְתַנְעֵר בּוֹ שְׂיוֹסֵר וְיִלְךְ מֵאַתָּה, וְאֵל
יְסִית אוֹתָנוּ לְהַדְחִיחֵנוּ מֵעִבּוּדְתְּךָ חֲלִילָה. וְאֵל יַעֲלֶה בְּלִבָּנוּ שׁוֹם מַחְשֶׁבֶת רָעָה
הֵן בְּהַקִּיץ הֵן בְּחֵלוֹם חֲלִילָה. בְּפִרְט בַּעַת שְׁאַנְחֵנוּ עֹמְדִים בְּתַפְלָה לְפָנֶיךָ,
אוֹ בְּשִׁעָה שְׁאַנְחֵנוּ לְוֹמְדִים תּוֹרְתְּךָ. וּבְשִׁעָה שְׁאַנְחֵנוּ עֹסְקִים בְּמִצְוֹתֶיךָ,
תִּהְיֶה מַחְשְׁבֵתֵנוּ זְכָה צְלוּלָה וְכוֹרָה וְחֻזְקָה, בְּאַמֶּת וּבְלִבָּב שְׁלֵם בְּרוּצוֹנָה
הַטוֹב עִמָּנוּ; וְתַעֲזֹר לְבָבֵנוּ וּלְכַב כֹּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ לְיַחַד בְּאַמֶּת וּבְאֱהָבָה.
לְעִבְדְּךָ עֲבוּדָה הַיְשָׁרָה, הַמְקַבֶּלֶת לְפָנֶי כֶּסֶף כְּבוֹדָה. וְתַקְבַּע אֲמוּנַתְךָ בְּלִבָּנוּ
תְּמִיד בְּלִי הַפֶּסֶק, וְתִהְיֶה אֲמוּנַתְךָ קְשׁוּרָה בְּלִבָּנוּ בִּיתֵד שְׁלֵא תִמוּט, וְתַעֲבִיר
מֵעֲלֵינוּ כֹּל הַפְּסָכִים הַמְבַדִּילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל
הַמְכַשְׁלוֹת וְטַעֲוֹת, אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֵל תַּפְשֵׁנוּ וְאֵל תְּבַלְמֵנוּ, וְתִהְיֶה עִם פִּינוּ
בַּעַת הַטִּיפָנוּ, וְעִם יְדֵינוּ בַּעַת מַעֲבָדֵינוּ, וְעִם לְבָנוּ בַּעַת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ; וְתִזְכְּנוּ
אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים אֵל מְלֵא רַחֲמִים, שְׁנִיחַד אֶת לְבָבֵנוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ וְדַבּוּרֵנוּ
וּמַעֲשֵׂינוּ וְכֹל תַּנּוּעוֹתֵינוּ וְהַרְגֵּזוֹתֵינוּ, הַיְדוּעוֹת לָנוּ וְשְׂאִינֵן יְדוּעוֹת לָנוּ, הַנְּגִלוֹת
וְהַנְּסִתְרוֹת, שְׂיִהֵא הַכֹּל בִּיחּוּד אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְתִמִּים בְּלִי שׁוֹם מַחְשֶׁבֶת
פְּסוּל חֲלִילָה, וְשִׁחַר לְבָנוּ וּקְדִשְׁנוּ, וְזָרַק עֲלֵינוּ מִים טְהוּרִים וְשִׁחַרְנוּ בְּאַהֲבַתְךָ
וּבְחֶמְלֶתְךָ, וְתַטַּע אֶהֱבַתְךָ וְיִרְאַתְךָ בְּלִבָּנוּ תְּמִיד בְּלִי הַפֶּסֶק, בְּכֹל עֵת וּבְכֹל
זְמַן וּבְכֹל מְקוֹם, בְּלִבָּתָנוּ וּבְשִׁבְבָנוּ וּבְקוֹמָנוּ תִּבְעַר תְּמִיד רוּחַ קְדֻשָּׁה בְּקִרְבָּנוּ.
וְנִשְׁעָנִים תְּמִיד בְּךָ וּבְגִדְלֶתְךָ וּבְאַהֲבַתְךָ וּבִירְאַתְךָ, וּבְתוֹרַתְךָ שֶׁבְכָתֹב וְשֶׁבְעַל
פֶּה הַנְּגִלָה וְהַנְּסִתֵּר וּבְמִצְוֹתֶיךָ, לְיַחַד שְׁמֶךָ הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא; וְתַשְׁמְרֵנוּ מִן
הַפְּגִיזוֹת וְהַגָּאוֹת וּמִן הַפֶּעַם וְהַקְּפָדוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַרְכִּילוֹת וְשְׂאֵר מִדּוֹת רָעוֹת,
וּמִכָּל דְּבַר הַמְּפָסִיד עִבּוּדְתְּךָ הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהוֹרָה הַחֲכִיבָה עֲלֵינוּ, וְתַשְׁפִּיעַ רוּחַ
קְדֻשָּׁה עֲלֵינוּ שְׁנֵהֵיָה דְבָקִים בְּךָ, וְשִׁנְשֵׁתוּקֵךְ תְּמִיד אֵלֶיךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וּמִמְדְרָגָה

לְמַדְרַגָּה תַעֲלֵנוּ, שְׁנֹכַח לְבוֹא לְמַעַלַת אַבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְזִכְרוֹתָם יַעֲמִד לָנוּ שְׁתִּשְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתֵנוּ שְׁנֵהִיחַ תְּמִיד נְעִינִים בְּעַת שְׁנֵתְפַלֵּל אֵלֶיךָ עֲלֵינוּ אוֹ עַל שׁוּם אֶחָד מֵעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, עַל יְחִיד אוֹ עַל רַבִּים, וְתִשְׁמַח וְתִתְפָּאֵר בָּנוּ, וְנַעֲשֶׂה פְרִי לְמַעַלָּה וְשֵׁרֵשׁ לְמַטָּה: וְאֵל תִּזְכָּר לָנוּ חַטָּאתֵינוּ וּבִפְרָט חַטָּאת נְעוּרֵינוּ, כְּמֵאִמֶר דְּוֹר הַמִּלְכָּה עָלְיוּ הַשְּׁלוֹם חַטָּאת נְעוּרֵי וּפְשָׁעֵי אֵל תִּזְכָּר וְתִתְפַּד עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ לְזִכְרוֹת, וְתִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ מַעֲוָלִים הַתְּשׁוּבָה תְּמִיד הִרְהוּר לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּלֵב שְׁלָם, וְלִתְקַן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּשִׁמוֹתֶיךָ הַקְדוּשִׁים וְהַטְּהוֹרִים: וְתַצִּילֵנוּ מִקְּנָאת אִישׁ מִרְעוּהוּ וְלֹא יַעֲלֶה קְנָאת אָדָם עַל לִבֵּנוּ וְלֹא קְנָאתֵנוּ עַל אַחֲרֵים, אֲדָרְבָּה, תֵּן בְּלִבֵּנוּ שְׁנֵאֲרָה כֹּל אֶחָד מֵעַלַת חֲבֵרֵינוּ וְלֹא חֲסוֹרָנִם, וְשִׁנְדַּבֵּר כֹּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בְּדַרְךְ הַיָּשָׁר וְהִרְצוּי לְפָנֶיךָ, וְאֵל יַעֲלֶה שׁוּם שְׁנֵאֲרָה מֵאֶחָד עַל חֲבֵרוֹ הַלֵּיחָה: וְתַחֲזֹק הַתְּקַשְׁרוֹתֵנוּ בְּאַהֲבָה אֵלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ. שְׁיֵהָא הַבֵּל נַחַת רוּחַ אֵלֶיךָ, וְזֶה עֵקֶר כּוֹנְנֵנוּ. וְאִם אֵין לָנוּ שִׁכָּל לִכְנוֹן אֶת לִבֵּנוּ אֵלֶיךָ, אַתָּה תִלְמַדְנוּ אֲשֶׁר גִּדַע בְּאַמַּת כּוֹנֵן רְצוֹנָךָ הַטּוֹב: וְעַל כֹּל זֹאת מִתְחַנְּנִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֵל מְלֵא רַחֲמִים שֶׁתִּקְבֵּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן, אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן:

סדר עטיפת מלית

יכוון בהתעטפו בטלית שצוינו זאת הקב"ה כדי לזכור כל מצוותיו לעשותם. לוקח הטלית ובודק ציציותיו אם הן כשרות, מפריד חוטיהם ואומר:

**בְּרַכְּי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה. יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד.
הוֹד וְהָדָר לְבִשְׁתְּ: עוֹטָה אוֹר בְּשִׁלְמָה.
נוֹטָה שָׁמַיִם בִּירֵיעָה:**

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַתְהוּ. בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וְדַחֲלוּ, לְיַחַד שֵׁם י"ה בּו"ה בְּיַחְוָדָא שְׁלָיִם בְּשֵׁם כֹּל יִשְׂרָאֵל: הִרְיֵנוּ מִתַּעֲטָף גּוֹפֵי בְּצִיצִית. בֵּן תִּתְעַטֵּף נְשִׁמְתִי וּרְמ"ח אֲבָרֵי וּשְׁס"ה גִּידֵי בְּאוֹר הַצִּיצִית הָעוֹלָה תְּרַי"ג, וּבְשֵׁם שְׁאֵנִי מִתְכַּסֶּה בְּטָלִית בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִזְכָּה לְחַלּוֹקָא דְרַבְּנָן וְלְטָלִית נֶאֱמָה לְעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן, וְעַל יְדֵי מַצּוֹת צִיצִית. תִּנְצֵל נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנְשִׁמְתִי וְתִפְלְתִי מִן הַחִיצוֹנִים, וְהַטָּלִית יִפְרוֹשׁ כְּנַפְיוֹ עָלֵיהֶם, וְיַצִּילֵם כְּנֶשֶׁר

יעיר קננו על גוֹזְלוֹנוּ יְרַחֵם. וְתֵהֵא חֲשׂוּבָה מִצְוֹת צִיצִית לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כְּאֵלֹו קִימַתִּיהָ בְּכֹל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וּבִגְבוּלֹתֶיהָ. וְתַרְנִיג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אֲמֵן סְלָה: וַיְהִי נֹעֵם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ:

אוחז את הטלית בשתי ידיו ויברך מעומד להתעטף בציצית

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְצִוָּנוּ לְחַתְעֵטֵף בְּצִיצִית:

מִה יָקָר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים. וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנָפֶיךָ יַחֲסִינּוּ: יְרוּנוּ מִדָּשֵׁן בֵּיתְךָ וְנַחֵל עֲדֻנְיֶךָ תִּשְׁקֵם: כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים. בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אֹר: מְשׁוּבָה חֲסִדְךָ לִידְעֶיךָ וְצַדִּיקְתְּךָ לְיִשְׂרָאֵל:

סדר הנחת תפילין

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתִיהָ. בְּדַחֲלֵלוּ וְרַחֲמוּ. לְיַחֵד שֵׁם יי"ה בּו"ה בְּיַחְדָּא שְׁלָיִם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: הִנְנִי מִכּוֹן בְּהִנָּחַת תְּפִלִּין לְקוּם מִצְוֹת בּוֹרְאֵי שְׁצֻנוּ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ וּקְשָׁרְתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְמַטְפֵּת בֵּין עֵינֶיךָ. וְהֵם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת אֵלֹו. שְׁמַע. וְהָיָה אִם שָׁמַע. קִדְּשׁ. וְהָיָה כִּי יִבְיָאָה. שְׁוֹשׁ בְּהֵם יְחִוְדוּ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּעוֹלָם. וְשִׁנְכּוֹר נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם. וְאֲשֶׁר לֹא הִבֵּחַ וְהִמְשִׁלָּה בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים לַעֲשׂוֹת בְּהֵם בְּרִצּוֹנוֹ: וְצֻוּנוּ לְהַנִּיחַ עַל הַיָּד לְזִכְרוֹן זְרוּעַ הַנְּטוּיָה. וְשֶׁהִיא נֶגֶד הַלֵּב לְשַׁעֲבֵד בְּנֵה תֵאוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת לְבַנו לַעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְעַל הָרֵאשׁ נֶגֶד הַמּוֹחַ. שֶׁהַנְּשָׁמָה שְׁבִמְחִי עִם שְׂאֵר חוּשֵׁי וְכַחוֹתֵי בְּלָם יְהִיוּ מְשַׁעֲבָדִים לַעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ: וּמִשְׁפַּע מִצְוֹת תְּפִלִּין יִתְמַשֵּׁף עָלֵי לְהַיּוֹת לִי חַיִּים אֲרָכִים וְשִׁפַּע קִדְּשׁ וּמַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת. בְּלִי הִרְהוּר חֲטָא וְעוֹן בְּלָל. וְשִׁלָּא יִפְתַּנוּ וְלֹא יִתְגַּרָה בְּנו יֵצֵר הָרַע. וְנִיחַנו לַעֲבֹד אֶת יְהוָה כְּאֲשֶׁר עִם רַבְּבֵנוּ. וַיְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַחֲרֵינוּ. שֶׁתֵּהֵא חֲשׂוּבָה מִצְוֹת הַנְּחַת תְּפִלִּין לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כְּאֵלֹו קִימַתִּיהָ בְּכֹל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וּבִגְבוּלֹתֶיהָ. וְתַרְנִיג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אֲמֵן סְלָה: וַיְהִי נֹעֵם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַנִּיחַ

תְּפִלִּין:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין:

ומהדקן בראשו ואומר: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וּמְחַכְמַתָּהּ אֵל עֲלִיוֹן תְּאֻצִּיר עָלַי, וּמְבִינַתָּהּ תְּבַיְנֵנִי, וּבַחֲסֶדֶךָ תִּגְדִּיל עָלַי, וּבִגְבוּרַתָּךְ תַּעֲצִמֵת אוֹזְבִי וְקַמִּי, וְשִׁמְן הַטּוֹב תִּרְוֵק עַל שִׁבְעָה קַנְי הַמְּנוּרָה. לְהַשְׁפִּיעַ טוֹבָךָ לְבְרִיּוֹתַי, פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן:

וְאַרְשִׁיתִיךָ לֵי לְעוֹלָם: וְאַרְשִׁיתִיךָ לֵי בְצַדִּק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאַרְשִׁיתִיךָ לֵי בְּאַמּוּנָה. וְיִדְעַת אֶת יְהוָה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קֹדֵשׁ לֵי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶדָם וּבַבְּהֵמָה לֵי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל ה'עַם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים. כִּי בְחוּק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה, וְלֹא יֵאכַל חֶמְצִין הַיּוֹם אֲתֶם יְצֵאתֶם. בַּחֲדָשׁ הָאֵלִים, בַּחֲדָשׁ הָאֵלִים, וְהָיָה כִּי יִבְיָאֵךְ יְהוָה אֵל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵתֵת לְךָ, אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ, וְעַבְדָּתְךָ אֶת הָעַבְדָּה הַזֹּאת בַּחֲדָשׁ הַזֶּה: שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצַּת, וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי חַג לַיהוָה: מִצַּת יֵאכַל אֶת שְׁבַעַת הַיָּמִים, וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חֶמְצִין וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֵר לְךָ שְׂאֵר בְּכָל גְּבֻלָּתְךָ: וְהַגִּדְתָּ לְבְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ. לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ, כִּי בְיַד חֲזָקָה הוֹצֵאתִיךָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: וְשִׁמְרַתְךָ אֶת הַחֲקָה הַזֹּאת לְמוֹעֵדָה, מִיָּמִים יְמִימָה:

וְהָיָה כִּי יִבְאֵךְ יְהוָה אֵל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי בְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלְאַבְרָהָם, וּנְתַנָּה לְךָ: וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם לַיהוָה, וְכָל פֶּטֶר שֹׁגֵר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יְהִי לְךָ הַזִּכְרִים לַיהוָה: וְכָל פֶּטֶר חֹמֵר תִּפְדֶּה בְשָׂה, וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעַרְפְתּוּ, וְכָל בְּכוֹר אֶדָם בְּבְנֶיךָ תִפְדֶּה: וְהָיָה כִּי יִשְׂאֲלֶךָ בְנֶיךָ מָה הַזֶּה, וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, בְּחוּק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פְרַעֲה לְשַׁלְחָנוּ, וַיַּהַרֵג יְהוָה כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכוֹר אֶדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה, עַל כֵּן אֲנִי זֹבַח לַיהוָה כָּל פֶּטֶר רֶחֶם הַזִּכְרִים וְכָל בְּכוֹר בְּנֵי אִפְדָּה: וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה וּלְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ, כִּי בְחוּק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

הֲרִינִי מוֹכֵן וּמוֹמֵן לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שְׁחָרִית, שֶׁתִּיַקֵּן אֲבָרְהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם, בְּסוּד אֲרִיָּה, לְתַקֵּן שׁוֹרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֲלִיוֹן, בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי נוֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ

בוֹנֵנָה:

מה טבו אהליך יעקב משכנתיד ישראל: ואני ברב חסדך
 אבא ביתך אשתחווה אל היכל קדשך ביראתך: יהוה
 אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: ואני אשתחווה
 ואברכה אברכה לפני יהוה עשוי: יהוה תפילתי לך יהוה עת
 רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך:

אדון עולם אשר מלך. בטרם כל יציר נברא: לעת נעשה
 בחפצו כל. אזי מלך שמו נקרא: ואחרי ככלות
 הכל. לבדו ימלך נורא: והוא הנה. והוא הנה. והוא יהיה
 בתפארה: והוא אחד ואין שני. להמשיל לו להחבירה: בלי
 ראשית בלי תכלית. ולו העו והמשרה: והוא אלי וחי גואלי.
 וצור חבלי בעת צרה: והוא נפי ומנום לי. מנת בوسی ביום
 אקרא: בידו אפקיד רוחי. בעת אישן ואעירה: ועם רוחי
 גוייתי. יהוה לי ולא אירא:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. הנותן לשבוי בינה
 להבחין בין יום ובין לילה:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. שלא עשני גוי:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. שלא עשני עבד:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. שלא עשני אשה:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. פוקח עורים:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. מלביש ערמים:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. מתיר אסורים:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. זוקף פופים:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם. רוקע הארץ על המים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְכִּינֵנוּ מִצָּעָדֵי גִבּוֹר:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָעוֹשֶׂה לִּי כָּל צָרָבִי:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲזוּר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עֲזוּר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאֲרָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן לַיַּעֲקֹב כֹּחַ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּעֲבִיר שָׁנָה מֵעֵינֵי
 וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי:

אין לענות אמן אחר ברכה זו כי הוא ברכה אחת עם ויהי רצון וכו'

וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּרְגְּלֵנוּ
 בְּתוֹרָתְךָ. וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְאֵל תִּבְיָאֵנוּ לֹא לַיְדֵי חַטָּא.
 וְלֹא לַיְדֵי הִרְהוּר עֲבָרָה וְעוֹן. וְלֹא לַיְדֵי נַפְיוֹן. וְלֹא לַיְדֵי בְזִיווֹן. וְאֵל
 יִשְׁלוּט בָּנוּ יַצַּר הָרַע. וְהִרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמַחְבֵּר רָע. וְדַבְּקֵנוּ
 בַּיַּצָּר הַטּוֹב וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים. וּכְפֹה אֶת יַצְרֵנוּ הָרַע לְהַשְׁתַּעֲבֹד
 לָךְ. וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכֹל יוֹם לֶחֶן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל
 רוֹאֵינוּ. וּתְגַמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַגּוֹמֵל חֲסָדִים
 טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּצְלִילֵנִי הַיּוֹם וּבְכֹל
 יוֹם מֵעֵזִי פָּנִים וּמַעֲזוֹת פָּנִים. מֵאָדָם רָע. מֵיַצַּר רָע. וּמַחְבֵּר
 רָע. וּמַשְׁכֵּן רָע. וּמַפְגֵּעַ רָע. מֵעֵין הָרַע. מִלְּשׁוֹן הָרַע. מִמְּלִשְׁיוֹנוֹת.
 מֵעֲדוֹת שְׁקָרָה. מִשְׁנֵאוֹת הַבְּרִיּוֹת. מֵעֲלִילָה. מִמְּיֹתָה מְשֻׁנָּה. מִחֲלָיִם
 רָעִים. מִמְּקָרִים רָעִים וּמִשְׁטָן הַמְּשַׁחֵת. מִדִּין קָשָׁה וּמִבְּעַל דִּין
 קָשָׁה. בֵּין שֶׁהוּא בֵּן בְּרִית וּבֵין שְׂאֵינוּ בֵּן בְּרִית. וּמְדִינָה שֶׁל
 גִּיהֵנָם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְכִרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקַדְנוּ בְּפִקְדוֹת יִשׁוּעָה וּרְחֻמִּים
 מִשְׁמֵי שָׁמַי קָדָם, וּזְכַר לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶהְבֵּת הַקְּדוּמוֹנִים אֲבָרְהֵם יִצְחָק

וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ
 בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶת הַעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבִי הַמּוֹזֵבֶת, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ;
 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי; וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר
 אַהֲבָתָ אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל
 אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ; וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר וַיַּחֲבֹשׂ אֶת
 חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֵצִי עֹלָה וַיִּקַּם
 וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים; בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
 אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֵהוּ אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק; וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֵל נַעֲרָיו שְׁבוּ
 לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה
 אֵלֵיכֶם; וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֵצִי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח
 בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכָלֹת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו; וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
 אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים
 וְאֵינִי הַשֵּׂה לְעֹלָה; וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֵה לּוֹ הַשֵּׂה לְעֹלָה בְנִי
 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו; וַיִּבְאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן
 שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמּוֹזֵבֶת וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
 וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמּוֹזֵבֶת מִמַּעַל לְעֵצִים; וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יְדוֹ וַיִּקַּח
 אֶת הַמַּאֲכָלֹת לְשַׂחֵט אֶת בְּנוֹ; וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלְּאֵךְ יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם
 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי; וַיֹּאמֶר אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר
 וְאֵל תַּעֲשֵׂה לוֹ מְאוּמָה כִּי עֲתִידָה יָדְעֵתִי כִּי יִרְאֵה אֱלֹהִים אֶתְּךָ וְלֹא חֲשַׁבְתָּ
 אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ מִמְּנִי; וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֵהוּ וַיִּהְיֶה אֵיל
 אַחֲרֵי נֶאֱחָזוּ בַּסַּבֵּךְ בְּקִרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה
 תַּחַת בְּנוֹ; וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֵה אֲשֶׁר יֹאמֶר
 הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יִרְאֵה; וַיִּקְרָא מִלְּאֵךְ יְהוָה אֵל אַבְרָהָם שְׁנִית מִן
 הַשָּׁמַיִם; וַיֹּאמֶר כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדְּבָר
 הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁבְתָּ אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ; כִּי כִרְךָ אַבְרָהָם וְהִרְבָּה אֲרָבָה
 אֶת זַרְעוֹ כְּבֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וַיִּרְשׂ זַרְעוֹ
 אֶת שְׁעַר אֵיבָיו; וְהַתְּבַרְכוּ בְּזַרְעוֹ כֹּל גּוֹי הָאָרֶץ עַקֵּב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
 בְּקִלְיִי; וַיִּשָּׁב אַבְרָהָם אֶל נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע וַיִּשָּׁב

אַבְרָהָם בְּבֵּאֵר שָׁבַע:

רבונו של עולם כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם. בן יבבשו רחמיה את בעסקה מעלינו ונגלו רחמיה על מדותיה. ותתנהג עמנו יהוה אלהינו במדת חסד ובמדת הרחמים. ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך; וקום לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך באמור. ונכרתה את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אביך. והארץ אפר; ונאמר. ואף גם זאת בהיותם בארץ אביהם לא מאסתם ולא געלתם לבלותם להפר בריתי אתם. כי אני יהוה אלהיהם; ונאמר. ונכרתה להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים. אני יהוה; ונאמר. ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך. ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה; אם יהוה נדחתך בקצה השמים. משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחה; ונאמר. והביאה יהוה אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה. והיטבך והרבך מאבותיך; ונאמר על ידי נביאך. יהוה חננו לה קוינו. היה זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה; ונאמר. ועת צרה היא ליעקב וממנה ישע; ונאמר. בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם. באהבתו ובחמלתו הוא גאלם. וינטלם וינשאם כל ימי עולם; ונאמר. מי אל כמוך נשא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו. לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא; ישוב ורחמנו יכבש עונותינו. ותשליך במצולות ים כל חטאתם; תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם; ונאמר. והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפלתי. עולותיהם ונבחייהם לרצון על מזבחי. כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

**לְעוֹלָם יְהִי אָדָם יֵרָא שְׁמִים בְּסֵתֶר וּבְגִלּוּי, וּמוֹדָה
עַל הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבּוֹ וַיִּשְׁפֹּם
וַיֹּאמֶר:**

רבונו של עולם ואדוני האדונים. לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיה הרבים. מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה צדקותינו מה ישועתנו מה פחנו מה גבורתנו. מה נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך. ואנשי השם בלא היו וחכמים בכלי מדע, ונבונים בכלי השכל, כי רוב מעשיהם תהו, וימי חייהם הכל לפניך. ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הכל:

תפלת שחרית

לְבַד הַנְשָׁמָה הַטְהוּרָה שֶׁהיא עֲתִידָה לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לִפְנֵי כְּבוֹדָהּ; וְכָל הַגּוֹיִם בְּאֵין נְגִידָה, שְׁנֹאמַר הֵן גּוֹיִם כְּמֵר מִדְּלִי וְכִשְׁחַק מֵאֲזִנִּים נִחְשְׁבוּ הֵן אֵיִם כְּדַם יִמָּל:

אָבֵל אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּגֵי בְרִיתְךָ. בְּגֵי אֲבִרְהֵם אֲהַבְךָ שְׁנִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. זָרַע יִצְחָק יִחִידוֹ, שְׁנַעֲקֵד עַל גְּבֵי הַמּוֹזְבְּחִי, עֲרַת יַעֲקֹב בְּנֵךְ כְּבוֹדָהּ, שְׁמֵאֲהַבְתָּךְ שְׁאֲהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשְׁמַחְתָּךְ שְׁשִׂמְחֶתָּ בּוֹ. קְרֵאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרֹן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשַׁבְּחָךְ וּלְפָאֲרָךְ וּלְלַבְּרָךְ וּלְקַדְּשׁ וּלְתַנּוּ שְׁבַח וְהוֹדִיָּה לְשִׁמְךָ: אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ וּמֵה יָפֵה יְרֻשָׁתָנוּ: אֲשֶׁרֵינוּ כְּשֹׂאֵנוּ מִשְׁפִּימִים וּמַעֲרִיבִים בְּבִתֵּי כְּנַסִּיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת וּמִיַּחֲדִים שִׁמְךָ בְּכָל יוֹם תְּמִיד וְאוֹמְרִים פַּעֲמִים בְּאַהֲבָה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:

שִׁיב: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבַתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם עַל לֵבְבְךָ: וְשִׁנְנָתָם לְבִינְךָ וְדַבְרָתָּ בָּם בְּשִׁבְחֶתְךָ בְּבִיתְךָ וּבְלִבְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָהּ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְמַטְפֵּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּבְתַבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

אֶתְּהָ הוּא עַד שְׂרָא נִבְרָא הָעוֹלָם, אֶתְּהָ הוּא מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם. אֶתְּהָ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶתְּהָ הוּא לְעוֹלָם הַבָּא: קַדְּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מִקְדָּשֵׁי שִׁמְךָ, וְקַדְּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ. וּבִישׁוּעַתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיֶה קַרְנֵנוּ לְמַעְלָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקִרְוֹב לְמַעַן שִׁמְךָ: **בְּרוּךְ הַמְּקַדֵּשׁ שְׁמוֹ בְּרַבִּים:**

אֶתְּהָ הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ וּבְשָׂמִי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים. אֵמֶת אֶתְּהָ הוּא רֵאשׁוֹן וְאֶתְּהָ הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים: קַבֵּץ נְפֻצוֹת קִינָה מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ. יִפִּירוּ וַיְדַעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי אֶתְּהָ הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְךָ עֲלִיוֹן לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ:

אתה עשית את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם ומי בכל מעשה ידך בעליונים או בתחתונים שיאמר לך מה תעשה ומה תפעל: אבינו שבשמים חי וקיים עשה עמנו צדקה וחסד בעבור שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו. וקיים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי צפניה חוזה. כאמור בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם. כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ. בשובי את שבוטיכם לעיניכם. אמר יי: וידבר יי אל משה לאמר: ועשית פיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו מן מים ואת רגליהם: בבאם אל אהל מועד ורחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליי: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם:

וידבר יי אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הפהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הפהן עצים בבקר בבקר וערה עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואדחי אבותינו שתרחם עלינו ותמחה לנו ער כל חטאתינו ותכפר לנו ער כל עונותינו ותסלח לנו ער כל פשעינו ושיבנה בית המקדש במהרה בימינו ונקריב לפניך קרבן תמיד שיכפר בעדנו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

וידבר יי אל משה לאמר: צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו ליי כבשים בני שנה תמימים

שָׁנִים לַיּוֹם עָלָה תָּמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר
 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה
 סֵלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעֵת תְּהִינּוּ: עֲלֵת
 תָּמִיד הַעֲשִׂיהָ בְּחֵר סִינִי לְרִיחַ נִיחַח אִשָּׁה לַיּוֹ: וְנִסְכּוֹ
 רְבִיעֵת תְּהִינּוּ לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּךָ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיּוֹ:
 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר
 וְכַנְסֻכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לַיּוֹ:

וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יָדְךָ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְיָ וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד הַפְּתָנִים אֶת
 דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַל תִּינֹג אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה אֲמִירָה זוֹ חֲשׂוּבָה וּמְקַבֶּלֶת וּמְרָצָה
 קִרְבְּנֶיךָ בְּאֵלֵינוּ הַקְּרִבְנוּ קִרְבֵּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֵדוֹ וּבְמִקְוָמוֹ וּבְהַלְבֵּתוֹ:

אֲתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַקְּטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֶיךָ אֶת קַטְרֵת הַסַּמִּים
 בְּזֶמַן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּם. בְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה
 נְבִיאֶךָ בְּכַתּוּב בְּתוֹרָתְךָ:

**וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה, קַח לָךְ סַמִּים, נָטָף, וּשְׁחַלְתָּ, וַחֲלִבְנָה,
 סַמִּים, וְלִבְנֵה זָפָה, בַּד בַּבַּד יִהְיֶה: וְעֲשִׂיתָ אֹתָהּ
 קַטְרֵת, רִקַּח מֵעֵשֶׂה רוּקַח, מִמֶּלֶח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וּשְׁחַקֶּתָ מִמֶּנָּה
 הַדֶּק, וְנִתְתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֲנִיעַד לָךְ
 שִׁמָּה, קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וַנֵּאמַר וְהַקְטִיר עָלָיו אֹהֶרֶן
 קַטְרֵת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר, בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יַקְטִירֶנָּה:
 וּבְהַעֲלֵת אֹהֶרֶן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֶרְבִים יַקְטִירֶנָּה, קַטְרֵת תָּמִיד
 לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם:**

תָּנוּ רַבָּנֵינוּ פְּטוּם הַקַּטְרֵת בִּיצֵד, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מִנִּים
 הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֹמֶה. מִנָּה
 לְכָל יוֹם. פָּרַם בְּשַׁחֲרִית וּפָרַם בֵּין הָעֶרְבִים. וּשְׁלֹשָׁה מִנִּים יִתְּרִים שְׁמֵהֶם
 מִכְּנִים כִּהְיוּ גְדוֹל מְלֵא חֲפָנוֹ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. וּמְחִזְרֵן לְמִכְתֶּשֶׁת בְּעָרֵב

יום הכפורים. ושוחקן יפה יפה כְּדֵי שְׁתֵּהא נְקָה מִן הַדְּקָה: וְאַחַד
עֶשֶׂר סְמָנִים הָיוּ בָהּ. וְאֵלוּ הֵן « הַצָּרִי ב וְהַצִּפְרָן ג וְהַחֲלָבָנָה ד וְהַלְבוּנָה
מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מְנָה. ה מֵר ו וְקִצְיָה ז שְׁבֵלַת נֶרְדֵּי ח וְכֶרֶם
מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשֶׂר שִׁשָּׁה עֶשֶׂר מְנָה. ט הַקִּשְׁטֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר. י וְקִלּוּפֵי
שְׁלֹשָׁה. יא וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה. בִּרְיִית בְּרִישִׁינָה תִּשְׁעָה קִבִּין. יין קִפְרִיסִין
סְאִין תִּלְתָּא וְקִבִּין תִּלְתָּא. וְאִם לֹא מִצָּא יין קִפְרִיסִין מְבִיא חֲמֵר חוֹרְרִין
עֵתִיק. מְלַח סְדוּמִית רֹבַע מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל שָׁהוּא. רְבִי נֶתָן הַבְּבִלִי אוֹמֵר
אֵף כֶּפֶת הַיִּרְדֵּן כָּל שָׁהוּא וְאִם נֶתָן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חֲסַר אַחַת
מִכָּל סְמָנֶיהָ חַיֵּב מִיתָה:

רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן נְמִלְיָאֵל אוֹמֵר הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שְׂרָף הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף.
בְּרִית בְּרִישִׁינָה לְמָהּ הִיא בְּאָהּ, כְּדֵי לִיפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפְרָן כְּדֵי שְׁתֵּהא
נְאֻה. יין קִפְרִיסִין לְמָהּ הוּא בָּא, כְּדֵי לְשָׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפְרָן כְּדֵי שְׁתֵּהא
עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יְפִין לָהּ אֵלָא שְׁאִין מְכַנְּסִין מִי רַגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי
הַכְּבוֹד:

תַּנְיָא רְבִי נֶתָן אוֹמֵר בְּשָׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר. הֵדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הֵדֵק. מִפְּנֵי
שְׁהַקּוֹל יָפָה לְבָשָׁמִים. פְּטָמָה לְחֻצָּאִין בְּשָׂרָה. לְשִׁלִּישׁ וְלְרִבִיעֵי לֹא
שְׁמַעְנוּ. אָמַר רְבִי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל. אִם בְּמִדְּתָהּ בְּשָׂרָה לְחֻצָּאִין. וְאִם חֲסַר
אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ חַיֵּב מִיתָה:

תַּנְיָא בַר קַפְרָא אוֹמֵר. אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הֵיטֵב בְּאָהּ שֶׁל
שִׁירִים לְחֻצָּאִין. וְעוֹד תַּנִּי בַר קַפְרָא אֵלוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל
דְּבִשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעַרְבִין בָּהּ דְּבִשׁ. מִפְּנֵי
שְׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָּל שְׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לֵינִי:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה
יְיָ צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בּוֹטַח

בְּךָ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאֵנוּ יְיָ:

אַתָּה סֵתֵר לִי מִצַּר תִּצְרַנִּי רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה: וְעָרְבָה לֵינִי מִנַּחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם בְּיָמֵי עוֹלָם וּכְשֵׁנִים קְדְמוֹנוֹת:

אֲבִי הוּהוּ מְסֻדָּר סֻדָּר הַמְעַרְבָה מִשְׁמָא דְגִמְרָא וְאַלְבָּא דְאַבָּא
שְׂאוּל. מְעַרְבָה גְדוּלָה קוֹדֶמֶת לְמַעַרְבָה שְׁנִינָה שֶׁל קַטְרֵת.

תפלת שחרית

ומערכה שניה של קטרת קודמת לסדור שני גזרי עצים. וסדור שני גזרי עצים קודם לדשון מזבח הפנימי. ודשון מזבח הפנימי קודם להטבת חמש גרות. והטבת חמש גרות קודמת לדם התמיד. ודם התמיד קודם להטבת שתי גרות. והטבת שתי גרות קודמת לקטרת. וקטרת קודמת לאברים. ואברים למנחה. ומנחה לחבתין. וחבתין לגסבין. וגסבין למוספין. ומוספין לגזיבין. וגזיבין קודמין לתמיד של בין הערבין. שנאמר. וערב עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים. עליה השלם כל הקרבנות בלם:

אב"ג ית"ן
 קר"ע שט"ן
 נג"ד יכ"ש
 בט"ד צת"ג
 חק"ב טנ"ע
 יג"ל פו"ק
 שק"ו צ"ת

אנא בכח גדלת מינך תתיר צרורה:
 קבל הנת עמך שגבנו טהרנו נורא:
 נא גבור דורשי יחודה כבבת שמרם:
 ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם:
 חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך:
 יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך:
 שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

רבון העולמים אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד במועדו ולהיות פהנים בעבודתם ולוויים בדוכנם וישראל במעמדם. ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ובטל התמיד. ואין לנו לא כהן בעבודתו ולא לוי בדוכנו ולא ישראל במעמדו. ואתה אמת וגשלמה פרים שפתינו. לכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיהא שיח שפתותינו חשוב ומקבל ומרצה לפניך באלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ובמקומו וכהלכתו:

(א) איזהו מקומן של זבחים. קדשי קדשים שחיטתן בצפון. פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזוה על בין הפדים ועל הפרכת ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעכבת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערכי של מזבח החיצון אם לא נתן לא עכב:

(ב) פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים. שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזוה על הפרכת ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעכבת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערכי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עכב. אלו ואלו נשרפין

בבית הדשן:

(א) חטאת הצבור ותיחיד. אלו הן חטאת הצבור. שעירי ראשי חדשים ושל מועדות שחיתתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות. ביצר. עלה ככבש ופנה לסובב וכא לו לקרן דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית. מערבית דרומית. שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי. ונאכלין לפניו מן הקלעים. לזכרי בהנה. בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אם נתחייבתי חטאת, שתהא אמירה זו מרצה לפניך כאלו הקרבתי חטאת:

(ב) העולה קדש קדשים. שחיתתה בצפון וקבול דמה בכלי שרת בצפון. ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע. וטעונה הפשט ונתוח וכליל לאשים:

יהי רצון כאלו הקרבתי עולה:

(ג) זבחי שלמי צבור ואשמות. אלו הן אשמות. אשם גולות. אשם מעילות. אשם שפחה חרופה. אשם נזיר. אשם מצורע. אשם תלוי. שחיתתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין לפניו מן הקלעים. לזכרי בהנה. בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אם נתחייבתי אשם, שתהא אמירה זו מרצה לפניך כאלו הקרבתי אשם:

(ד) התודה ואיל נזיר קדשים קלים. שחיתתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר. לכל אדם. בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות: המורם מהם פיוצא בהם. אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם:

יהי רצון כאלו הקרבתי תודה:

(ה) שלמים קדשים קלים. שחיתתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר. לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד: המורם מהם פיוצא בהם. אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם:

תפלת שחרית

יהי רצון באֵלֵינוּ הקַרְבָּתִי שְׁלָמִים:

(ה) הַבְּכוֹר וְהַמְעַשֵּׂר וְהַפֶּסַח קְדוּשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכֹל מְקוֹם בְּעֹזְרָה. וְדָמָן טְעוֹן מִתְּנֶה אַחַת. וּבִלְבָד שְׂיִתָּן בְּנֶגֶד הַיְסוּדָה. שְׁנֵה בְּאֵבִילָתָן. הַבְּכוֹר נֹאכֵל לְבִהְיִים. וְהַמְעַשֵּׂר לְכֹל אָדָם. וְנֹאכְלִין בְּכֹל הָעִיר. בְּכֹל מֵאֲכָל. לְשָׁנֵי יָמִים וְלִילָה אַחַד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֹאכֵל אֶלָּא בְּלִילָה. וְאֵינוֹ נֹאכֵל אֶלָּא עַד חֲצוֹת. וְאֵינוֹ נֹאכֵל אֶלָּא לְמִנּוּיָיו. וְאֵינוֹ נֹאכֵל אֶלָּא צְלוֹ:

רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר. בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מְדוּת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּהֵן: ^(א) מִקַּל וְחֹמֵר ^(ב) וּמְגוּרָה שְׁוָה. ^(ג) מִבְּנֵן אָב מִכְּתוּב אַחַד. וּמִבְּנֵן אָב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים. ^(ד) מִבְּלָל וּפְרָט. ^(ה) וּמִפְּרָט וּבְלָל. ^(ו) בְּלָל וּפְרָט וּבְלָל. אִי אַתָּה דָן אֶלָּא בְּעֵין הַפְּרָט. ^(ז) מִבְּלָל שְׁהוּא צָרִיךְ לְפָרֵט. וּמִפְּרָט שְׁהוּא צָרִיךְ לְבְּלָל. ^(ח) כֹּל דְּבַר שְׁהֵיהּ בְּבְּלָל וַיֵּצֵא מִן הַבְּלָל לְלַמֵּד. לֹא לְלַמֵּד עַל עֲצָמוֹ וַיֵּצֵא. אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַבְּלָל בְּלוֹ יֵצֵא. ^(ט) כֹּל דְּבַר שְׁהֵיהּ בְּבְּלָל וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טוֹעֵן אַחַד שְׁהוּא כְּעֵנְיָנוּ. יֵצֵא לְהַקֵּל וְלֹא לְהַחְמִיר. ^(י) כֹּל דְּבַר שְׁהֵיהּ בְּבְּלָל וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טוֹעֵן אַחַר שְׁלֹא כְּעֵנְיָנוּ. יֵצֵא לְהַקֵּל וְלֹא לְהַחְמִיר. ^(יא) כֹּל דְּבַר שְׁהֵיהּ בְּבְּלָל וַיֵּצֵא לְדוֹן בְּדַבַּר הַחֲדָשׁ. אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחְזִיר? לְכַלְלוֹ עַד שְׁיַחְזִירֵנוּ הַפְּתוּב לְבְּלָלוֹ בְּפִרוּשׁ. ^(יב) דְּבַר הַלְּמַד מִעֵנְיָנוּ. וְדַבַּר הַלְּמַד מִסּוּפּוֹ. ^(יג) וְכֹאן שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה. עַד שְׁיָבוֹא הַפְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיְכַרִּיעַ בֵּינֵיהֶם:

יהי רצון מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ; וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִית:

קדיש דרבנן

יְתַגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (קהל אָמַן): **בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא**
כְּרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ. וַיֵּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב
מְשִׁיחָהּ. (קהל אָמַן): **בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל**
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמַן): **קְהַל וְחֹזֵן יְהֵא שְׁמֵהּ**
רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא, יְתַבְּרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלָּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא מִן כָּל (בעשִׂי*ת לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמָא מְכָל)

בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמְרִין בְּעִלְמָא.
 וְאָמְרוּ אַמֵּן. (קהל אֲמֵן):

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי
 תַּלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מַאן דְּעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא. דִּי
 בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אֶתְר וְאַתְר. יְהֵא לְהוֹן וְלְכוּן שְׁלָמָא
 רַבָּא חֲנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵי וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וּפְרָקְנָא
 מִן קַדָּם אֲבוּהוֹן דִּי בְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אַמֵּן. (קהל אֲמֵן):
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שָׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אַמֵּן. (קהל אֲמֵן):

עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בעשׂי"ת השְׁלוֹם) בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אַמֵּן. (קהל אֲמֵן):

עס איז דא וואס פירן זיך צו זאגן דעם מזמור פאר הודו

מְזֻמֹּר לְדוּהּ יי מי יגור בְּאַהֲלָהּ, מי יִשְׁבֵּן בְּהַר קִדְשָׁהּ; הוֹלֵךְ תָּמִים וּפְעֵל צְדָקָה,
 וְדַבֵּר אִמְתָּ בְּלִבְבוֹ; לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ, לֹא עָשָׂה לְרַעְהוּ רָעָה, וְתַרְפָּה לֹא
 נִשְׂאָה עַל קַרְבוֹ; נִבְּוָה בְּעֵינָיו נִמְאָס, וְאֵת יִרְאֵי יי יִכְבֵּה, נִשְׁבַּע לְהַרְעֵה וְלֹא יִמְרֵ; כִּסְפוֹ
 לֹא נָתַן בְּנִשְׁפָהּ, וְשַׁחַד עַל נְפִי לֹא לָקַח, עָשָׂה אֱלֹהֵי לֹא יְמוּט לְעוֹלָם:

עס איז דא וואס פירן זיך צו זאגן "ידיד נפש" פאר הודו

י ידיד נֶפֶשׁ אֵב הִרְחַמְנִי, מִשׁוּבָה עֲבָדָה אֵל רְצוֹנָהּ, יְרוּץ עֲבָדָה כְּמוֹ אֵיל,
 יִשְׁתַּחֲוֶה אֵל מוֹל הַדְּרָה, יַעֲרֵב לוֹ יְרִידוֹתֶיהָ, מְנוּפֶת צוּף וְכָל טָעָם:
 הָ דוֹר נֶאֱהָה זִיו הָעוֹלָם, נִפְשֵׁי חוֹלֵת אֶתְבַּתָּהּ, אֲנָא אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ,
 בְּהִרְאוֹת לָהּ נוֹעֵם זִינָהּ, אִז תַּתְּחוּק וְתַתְּרַפָּא, וְהִיתָה לָהּ שְׂמֵחַת
 עוֹלָם:

ו תִּיק יִתְמוּ נָא רַחֲמֵיךָ, וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֶהוּבָךָ, כִּי זֶה כְּמָה נִכְסוּף
 נִכְסַפְתִּי, לְרְאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאַרְתְּ עוֹנָהּ, אֱלֹהֵי חֲמֻדָה לְבִי, וְחוּסָה נָא
 וְאַל תַּתְּעַלֵּם:

הָ גִלָּה נָא וּפְרוּס חֲבִיבֵי עָלֵי, אֵת סַפְתֵּי שְׁלוּמָךָ, תֵּאִיר אֶרְצֵי מַכְבוּדָךָ,
 נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בְּךָ, מְהֵרָה אֶהוּב כִּי בָּא מוֹעֵד, וְחַנְּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

הודו ליי קראו בשמו. הודיעו בעמים עלילותיו:
שירו לו זמרו לו. שיחו בכל נפלאותיו:
התהללו בשם קדשו. ישמח לב מבקשי יי: דרשו יי
ועזו. בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה.
מפתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל עבדו. בני יעקב
בחיריו: הוא יי אלהינו. בכל הארץ משפטיי: זכרו
לעולם בריתו. דבר צנה לאלהי דור: אשר ברת את
אברהם. ושבועתו ליצחק: ויעמדה ליעקב לחק.
לישראל ברית עולם: לאמר. לך אתן ארץ פנען. חבל
נחלתכם: בהיותכם מתי מספר. במעט זגרים בה:
ויתהלכו מגזי אל גזי. ומממלכה אל עם אחר: לא
הניח לאיש לעשקם. ויזבח עליהם מלכים: אל תגעו
במשיחי ובנביאי אל תרעו: שירו ליי כל הארץ. בשירו
מיום אל יום ישועתו: ספרו בגזום את פבדו. בכל
העמים נפלאותיו: כי גדול יי ומתהלל מאד. ונזרא הוא
על כל אלהים: כי כל אלהי העמים אילילים (כאן צריך להפסיק)
ויי שמים עשה: הוד והדר לפניו. עז וחדוה במקומו:
הבו ליי משפחות עמים. הבו ליי פבוד ועז: הבו ליי
פבוד שמו. שאז מנחה ובאו לפניו. השתחוו ליי בהדרת
קדש: חילו מלפניו כל הארץ. אף תבון תכל כל תמוט:
ישמחו השמים ותגל הארץ. ויאמרו בגזום יי מלך:
ירעם הים ומלאו. יעלץ השדה וכל אשר בו: אז ירננו
עצי היער מלפני יי. כי בא לשפוט את הארץ: הודו
ליי. כי טוב. כי לעולם חסדו: ואמרו. הושיענו אלהי

יִשְׁעֵנוּ. וּקְבָצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם. לְהַדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ.
 לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלֹתֶיךָ: בְּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם
 וְעַד הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל הָעַם אָמֵן וַתְּלַל לַיְי: רוֹמְמוּ יי
 אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רַגְלָיו. קְדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יי
 אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדִשׁוֹ. כִּי קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ:

וְהוּא רַחוּם יַכְפִּיר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית. וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב
 אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ: אַתָּה יי לֹא תִכְלֹא

רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי. חֲסִדֶיךָ וְאַמְתֶּיךָ תִּמְיֹד יִצְרוּנִי: זְכַר רַחֲמֶיךָ
 יי. וְחֲסִדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם הִפָּח: תָּנוּ עוֹ לְאֱלֹהִים עַל
 יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ. וְעוֹ בַשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמְּקַדְשֶׁיךָ.
 אֵל יִשְׂרָאֵל. הוּא נוֹתֵן עוֹ וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם. בְּרוּךְ
 אֱלֹהִים: אֵל נְקָמוֹת יי. אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא שֵׁפֶט
 הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל גְּאוֹיִם: לַיְי הַיְשׁוּעָה. עַל עַמְּךָ
 בְּרַבְּתֶיךָ סִלָּה: יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׁנֹב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סִלָּה: יי צְבָאוֹת. אֲשֶׁרֵי אָדָם בָּטַח בְּךָ: יי. הוֹשִׁיעָה.
 הַמְּלִיךָ יַעֲנֵנוּ כִּיּוֹם קָרָאנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבְרַךְ
 אֶת נִהְלֹתֶיךָ. וּרְעֵם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חֲבַתָּה
 לַיְי. עֲזָרְנוּ וּמִגִּנָּנוּ הוּא: כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבָנוּ. כִּי בְשֵׁם
 קְדִשׁוֹ בְּטַחְנוּ: יְהִי חֲסִדֶיךָ יי עֲלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לְךָ:
 הִרָאנוּ יי חֲסִדֶיךָ. וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ: קוֹמָה עֲזֹרָתָה לָנוּ.
 וּפְדֵנוּ לְמַעַן חֲסִדֶיךָ: אֲנָכִי יי אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶיךָ מֵאָרֶץ
 מִצְרַיִם. הִרְחַב פִּיךָ וְאַמְלֵאָהוּ: אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂכָכָה לוֹ.
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂוִי אֱלֹהֵיוֹ: וְאַנִּי בְּחֲסִדֶיךָ בְּטַחְתִּי. יִגַּל לְבִי
 בִּישׁוּעָתֶךָ. אֲשִׁירָה לַיְי כִּי גָמַל עָלַי:

מְזִמּוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אַרְוִמְמָהּ יי כִּי
 רְלִיתָנִי, וְלֹא שִׁמְחַתְּ אִיבֵי לִי: יי אֱלֹהֵי, שְׁוַעֲתִי
 אֱלֹהֶיךָ וְתִרְפְּאֵנִי: יי הַעֲלִיתָ מִן שָׂאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתָנִי
 מִיָּרְדֵי בּוֹר: וְזָמְרוּ לִי חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזִכְרִי קֹדֶשׁוֹ: כִּי
 רָגַע בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרִצּוֹנִי, בְּעָרֵב יְלִין בְּכִי וְלִבְקָר רָנָה:
 וְאֲנִי אִמְרַתִּי בְּשִׁלּוֹי, בַּל אֲמוֹט לְעוֹלָם: יי בְּרִצּוֹנְךָ
 הַעֲמִדְתָּה לְהַרְרֵי עֵז, הַסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ הַיִּיתִי נִבְהָל: אֱלֹהֶיךָ
 יי אֶקְרָא וְאֵל אֲדַנִּי אֶתְחַנֵּן: מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרִדְתִּי
 אֵל שַׁחַת, הַיּוֹדֶךָ עֶפְרַי הַיּוֹגֵד אֶמְתֶּךָ: שְׁמַע יי וְחַנּוּנִי
 יי הִיָּה עֶזְרִי לִי: הַפְּכֶתָ מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחַתְּ שָׁקִי
 וְתִאֲזַרְנִי שִׁמְחַתְּ: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם, יי אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֹדְרֶךָ:

יי מְלֶךְ, יי מְלֶךְ, יי יְמִלְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:

יי מְלֶךְ, יי מְלֶךְ, יי יְמִלְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְהָיָה יי לְמִלְכָּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

הוֹשִׁיעֵנו יי אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח
 בְּתַהֲלֻתְךָ: בְּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
 וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן, הַלְלוּיָהּ: כָּל הַנְּשָׁמָה תַּהֲלֵל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

לְמִנְצֵיךָ בְּנִגְיֹנוֹת מְזִמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנּוּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו
 אֶתָּנוּ סֶלָה: לְדַעַת בְּאָרֶץ דְּרָבָה, בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁוַעֲתֶךָ:
 יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים בְּלָם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים כִּי
 תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל, וְלְאֵמִים בְּאָרֶץ תִּנְחַם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים
 אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים בְּלָם: אָרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
 אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אִפְסֵי אָרֶץ:

הריני מוזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
 קודשא בריך הוא ושכינתה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל
 ישראל:

בָּרוּךְ שְׂאֵמַר זְהִיָּה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא.
 בָּרוּךְ אֹמֵר זְעוּשָׁה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר
 וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית. בָּרוּךְ
 מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל
 הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירֵאָיו.
 בָּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה
 וּמַצִּיל. בָּרוּךְ שְׂמוֹ: בָּרוּךְ אֲתָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אֵב הַרְחֵמֵן הַמְהַלֵּל
 בְּפֶה עַמּוֹ. מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו
 וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ. נְהַלֵּלְךָ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת. וּנְגַדְלֶךָ
 וּנְשַׁבַּחְךָ וּנְפָאֵרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנִזְכִּיר שִׁמְךָ
 מִלְּפָנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ. יַחִיד חַי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ
 מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עָדִי עַד שְׂמוֹ הַגְּדוֹל:
 בָּרוּךְ אֲתָה יְיָ מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבְּחוֹת:

מְזִמּוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לִי כָּל הָאָרֶץ: עֲבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה
 בּוֹאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּנָה: דַּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ
 וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ: בּוֹאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה תִּצְרוּתוֹ
 בְּתַהֲלָה הוֹדוּ לוֹ בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חֲסָדוֹ וְעַד דּוֹר
 וָדוֹר אַמּוֹנָתוֹ:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם. יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם
 יְיָ מְבָרָךְ. מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם: מִמְּזִרְחַ שְׁמֵשׁ
 עַד מְבוֹאוֹ. מְהַלֵּל שֵׁם יְיָ: רֶם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ. עַל
 הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם. יְיָ זְכָרְךָ לְדוֹר וָדוֹר:
 יְיָ בַּשָּׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה: יִשְׁמַחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ. וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְיָ מְלֹךְ: יְיָ מְלֹךְ.
 יְיָ מְלֹךְ. יְיָ יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מְלֹךְ עוֹלָם וָעֶד. אֲבָדוּ
 גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְיָ הַפִּיר עֵצַת גּוֹיִם. הִנֵּיא מַחְשְׁבוֹת
 עַמִּים: רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ. וְעֵצַת יְיָ הִיא
 תִּקּוּם: עֵצַת יְיָ לְעוֹלָם תִּנְעִמּוֹד. מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ לְדַר
 וָדַר: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי. הוּא צָוָה וַיַּעֲמֵד: כִּי בָחַר יְיָ
 בְּצִיּוֹן. אֲנֹה לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְלָתוֹ: כִּי לֹא יִטַּשׁ יְיָ עַמּוֹ. וְנִחַלְתוּ לֹא יַעֲזֹב:
 וְהוּא רַחוּם יַכְפִּיר עֵוֹן וְלֹא יִשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב
 אָפוֹ. וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמְּלֹךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם קְרִיאָנוּ:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סְלָה:
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁפְכָה לוֹ. אֲשֶׁרִי הָעַם

שׁוּׁי אֱלֹהִיו: תְּהִלָּה לְדָוִד. אֲרוּמֶמְךָ אֱלֹהֵי
הַמֶּלֶךְ. וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכֹל יוֹם
אַבְרָכָךָ. וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוּל יי
וּמְהִלָּ מְאֹד. וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר: הוֹר לְדָוִד
יִשְׁבַּח מֵעַשְׂיָךְ. וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ: הֵרַר כְּבוֹד
הוֹרָךְ. וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֻזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמְרוּ. וּגְדֻלָּתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זְכַר רַב טוֹבָךָ יִבִּיעוּ.
וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יי. אֶרְךָ אַפִּים
וּגְדֹל חֶסֶד: טוֹב יי לְכֹל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו:
יִזְדוּךָ יי כָּל מַעֲשָׂיָךְ. וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד
מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ. וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי
הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ. וּכְבוֹד הֵרַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶךָ
מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכֹל הוֹר וְדָר:
סוֹמֵךְ יי לְכֹל הַנִּפְלָיִם. וְזוֹקֵף לְכֹל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי
כֹל יֵאלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם
בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת יָדֶךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רְצוֹן:
צַדִּיק יי בְּכֹל דְּרָכָיו. וְחִסִּיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו: קְרוֹב
יי לְכֹל קִרְאוֹ. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת: רְצוֹן
יִרְאוּ יַעֲשֶׂה. וְאֶת שְׁוַעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם:
שׁוֹמֵר יי אֶת כָּל אֲהַבָּיו. וְאֶת כָּל הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהִלָּת יי יִדְבַּר פִּי. וַיְבָרֶךְ כָּל בְּשָׂר שֵׁם

קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֲנַחְנוּ נִבְרַךְ יְהי מַעֲתָהּ וְעַד
עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ. הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת יי: אֲתִלְלָהּ יי בְּחַיֵּי. אֲזַמְּרָה
לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדֵי: אֵל תִּבְטְחוּ בַּנְּדִיבִים. בְּבֶן
אָדָם שְׂאִין לוֹ תִשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ. בַּיּוֹם
הַהוּא אֲבָדוּ עִשְׂתַּנְתּוּ: אֲשֶׁרֵי שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ. שִׁבְרוּ
עַל יי אֱלֹהָיו: עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל
אֲשֶׁר בָּם. הַשְׁמַר אֲמַת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשׂוֹקִים.
נָתַן לָחֶם לְרַעֲבִים. יי מִתִּיר אֲסוּרִים: יי פִּקַּח עוֹרִים. יי
זוֹקֵף כְּפוּפִים. יי אֲהַב צְדִיקִים: יי שְׁמַר אֶת גְּרִים. יתום
וְאַלְמָנָה יַעֲזֹד. וְדַרְךְ רְשָׁעִים יַעֲוֹת: יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם.
אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ. כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ. כִּי נָעִים
נֶאֱוָה תִּהְיֶה: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יי.
נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנַס: הַרּוּפֵא לְשִׁבּוּרֵי לֵב. וּמַחֲבֹשׁ
לְעֻצְבוֹתָם: מוֹנֵה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים. לְכֹלָם שִׁמוֹת
יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר:
מְעוֹדֵד עַנּוּיִם יי. מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדֵי אָרֶץ: עֲנוּ
לִי בְּתוֹדָה. זַמְּרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוּר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם
בְּעָבִים. הַמְכִּין לְאָרֶץ מָטָר. הַמְצַמִּיחַ הַרִים חֲצִיר:
נוֹתֵן לְבִהְמָה לְחֶמְהָ. לְבְנֵי עֵרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא
בַּגְּבוּרַת הַסּוּם יִחְפֹּץ. לֹא בְּשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצָה:

רוצה יי את יראיו. את המיחלים לחסדו: שבחי
 ירושלים את יי. הללי אלהיך ציון: כי חזק בריחי
 שעריך. בך בניה בקרבה: השם גבולך שלום.
 חלב חטים ישיביעך: השלח אמרתו ארץ. עד
 מהרה ירוץ דברו: הנתן שלג בצמרה. פפור כאפר
 יפזר: משליך קרחו כפתים. לפני קרתו מי יעמוד:
 ישלח דברו וימסם. ישב רוחו יזלו מים: מגיד
 דבריו ליעקב. חקיו ומשפטיו לישראל: לא עשה
 בן לכל גוי. ומשפטים כל ידעום. הללויה:

הללויה. הללו את יי מן השמים. הללוהו
 במרומים: הללוהו כל מלאכיו.
 הללוהו כל צבאיו: הללוהו שמש וירח. הללוהו
 כל בוכבי אור: הללוהו שמי השמים. והמים
 אשר מעל השמים: יהללו את שם יי. כי הוא
 צנה ונבראו: ויעמידם לעד לעולם. חק נתן
 ולא יעבור: הללו את יי מן הארץ. תנינים וכל
 תהמות: אש וברד שלג וקיטור. רוח סערה עשה
 דברו: ההרים וכל גבעות. עץ פרי וכל ארזים:
 החיה וכל בהמה. רמש וצפור בנה: מלכי ארץ
 וכל לאמים. שרים וכל שפטי ארץ: בחורים
 וגם בתולות. זקנים עם נערים: יהללו את שם
 יי. כי נשגב שמו לברו. הודו על ארץ ושמים:

וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ. תְּהַלֵּךְ לְכָל חֲסִידָיו. לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ. שִׁירוּ לִי שִׁיר חֲדָשׁ. תְּהַלְתּוּ בְּקִהַל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו. בְּנֵי צִיּוֹן
יְגִילוּ בְּמִלְכָם: יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֹל. בְּתַף וּבְנוֹר יִזְמְרוּ
לוֹ: כִּי רוּצָה יְיָ בְּעַמּוֹ. יִפְאַר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה: יַעֲלוּ
חֲסִידִים בְּכְבוֹד. יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוּמְמוֹת אֵל
בְּגִרוֹנָם. וְחָרַב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם.
תּוֹכַחַת בְּלֹא־מַיִם: לֹא־סָר מִלְכִּיהֶם בְּזִקִּים. וְנִכְבְּדִיהֶם
בְּכַבְּלֵי בְרוֹל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט פְּתוּב. הַדָּר הוּא
לְכָל חֲסִידָיו. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ. הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ. הִלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ:
הִלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ. הִלְלוּהוּ כָּרֵב גְּדֹלוֹ:
הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר. הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנוֹר: הִלְלוּהוּ
בְּתַף וּמַחֹל. הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעַגְבִּ: הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
שָׁמַע. הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשַׁמָּה תְּהַלֵּל יָהּ.
הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשַׁמָּה תְּהַלֵּל יָהּ. הַלְלוּיָהּ:

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן
שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: וּבְרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם. וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ.
אָמֵן וְאָמֵן:

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת יְיָ לְעֵינָיו כָּל הַקֶּהֱל. וַיֹּאמֶר דָּוִד.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ. מֵעוֹלָם
 וְעַד עוֹלָם: לָךְ יְיָ הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח
 וְהַהוֹדָה. כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לָךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה.
 וְהַמַּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ.
 וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל. וּבִידֶךָ פֶּחַ וּגְבוּרָה. וּבִידֶךָ
 לְגִדְלָה וּלְחִזּוֹק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ
 לָךְ. וּמְהִלִּים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ: וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ.
 וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתִהְיֶה: אַתָּה הוּא יְיָ לְבִדְךָ.
 אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם. שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם.
 הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ. הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם.
 וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלָם. וְצְבָא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים:
 אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים. אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם.
 וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׁדִּים. וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם:
 וּמִצֵּאתָ אֶת לָבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ:

וְכָרוֹת עֲמוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי. הַחֲתִי הָאָמְרִי
 וְהַפְּרִזִי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרִגְשִׁי לָתֵת לְזֹרְעוֹ. וְתִקֶּם אֶת
 דְּבַרְךָ כִּי צְדִיק אַתָּה: וְתִרְאֵ אֶת עַנְי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. וְאֶת
 זַעֲקָתָם שְׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וְתִתֵּן אֶתֵּן וּמִפְתִּים בְּפִרְעֹה וּבְכָל
 עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אֶרֶצוֹ. כִּי יִדְעֶתָ כִּי הִזִּירוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם
 כְּהִיּוֹם הַזֶּה: וְהִיָּם בְּקַעֲתָ לְפָנֶיךָ וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיּוֹשֵׁהָ.
 וְאֶת רַדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בְּמִצּוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן. בְּמִים עֲזִים:

וַיּוֹשֶׁעַ יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד
 מִצְרַיִם. וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם

מֵת. עַל שְׁפַת הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם. וַיֵּרְאוּ הָעָם
אֶת יְיָ וַיֹּאמִינוּ בֵּינָם וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אֲזַי יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְיָ.
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר. אֲשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָאָה גָאָה. סוּם וּרְכָבוֹ
רָמָה בַיָּם: עֲזִי וּזְמַרְתָּ יְהוָה. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. זֶה אֱלֹהֵי וַאֲנֹהוּ.
אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְמְמָנָהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה. יְיָ שְׁמוֹ: מְרַכֶּבֶת
פָּרְעָה וְחִילֹו יְרָה בַיָּם. וּמִבְּחַר שְׁלֹשִׁי טַבְּעוּ בַיָּם סוּף:
תְּהַמֹּת יִכְסִימוּ. יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלֹת כְּמוֹ אֲבָן: יְמִינֶךָ יְיָ נֶאֱדָרִי
בְּכַח. יְמִינֶךָ יְיָ תִרְעַץ אוֹיֵב: וּבָרַב גְּאוּנֶךָ תִּתְהַרֵם קַמִּיךָ.
תִּשְׁלַח חֲרֹנֶךָ יֹאכְלֵמוּ כֶּפֶשׁ: וּבְרוּחַ אַפִּיךָ נַעֲרְמוּ מַיִם.
נִצְבּוּ כְּמוֹ גֵד נְזֻלִים. קִפְאוּ תְהַמֹּת בְּלֵב יָם: אָמַר אוֹיֵב
אֶרְדֶּף אֲשִׁיג אֶחְלַק שְׁלָל. תִּמְלֵאמוּ נַפְשֵׁי אֲרִיק חֲרָבִי.
תֹּוֹרִישְׁמוּ יָדֵי: נִשְׁפָּת בְּרוּחֶךָ כִּסְמוּ יָם. צִלְלוּ כַּעֲזוּפֶרֶת
בְּמַיִם אֲדִירִים: מִי כְּמֹכָה בְּאֵלִים יְיָ. מִי כְּמֹכָה נֶאֱדָר
בְּקִדְשׁ. נוֹרָא תִהְלֹת עֲשֵׂה פְלֵא: נְטִית יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ
אֲרָץ: נְחִית בְּחֶסֶדְךָ עִם זֹו גְּאֵלְתָּ. גִּהְלֹת בְּעֲזֶךָ אֵל גּוֹה
קִדְשֶׁךָ: שְׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן. חִיל אַחֲזוּ יִשְׁבִי פְלִשְׁתָּ: אֲזַי
נִבְהִלוּ אֱלֹפֵי אֲדוּם. אֵילֵי מוֹאָב יִאֲחֲזוּמוּ רָעַד. נִמְגּוּ כָל
יִשְׁבֵי כְנַעַן: תִּפְּל עֲלֵיהֶם אִימָתָה וּפְחָד. בְּגֹדֶל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ
כְּאֲבָן. עַד יַעֲבֹר עִמָּךָ יְיָ. עַד יַעֲבֹר עִם זֹו קִנִּיתָ: תִּבְאָמוּ
וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נְחֹלְתֶךָ. מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלְתָּ יְיָ. מִקְדָּשׁ.
אֲדָנִי כּוֹנֵן יָדֶיךָ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד:
יְיָ מַלְכוּתָהּ קֵאֵם לְעֹלָם וּלְעֹלָמֵי עֲלָמֵיָא: כִּי בָא סוּם פָּרְעָה

בְּרָכְבוֹ וּבְפָרְשָׁיו בְּיָם. וַיָּשָׁב יְיָ עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַיָּם. וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֹשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לֵיּי הַמְּלוּכָה. וּמוֹשֵׁל
 בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָהָר עֲשׂוּ.
 וְהִיְתָה לֵיּי הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם
 הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכְנוּ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
 כִּי לָךְ נָאָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
 וָעַד: שִׁיר וְשִׁבְחָה. הִלֵּל וְזַמְּרָה. עוֹז וּמְמַשְׁלָה.
 נִצַּח. גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה וְתַפְאֻרָת. קְדוּשָׁה
 וּמְלִכוּת: בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ. וּמַעֲזוֹלִים וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ. אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהִלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת.
 אֵל הַהוֹדָאוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת. בּוֹרֵא כָּל
 הַנְּשָׁמוֹת. רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
 זַמְּרָה. מֶלֶךְ יַחִיד אֵל חַי הַעוֹלָמִים:

לש"ץ חצי קדיש

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (קהל אָמֵן): בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא
 כְּרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מְלִכוּתָהּ. וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב
 מְשִׁיחָהּ. (קהל אָמֵן): בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמֵן): קהל וחזן יְהֵא שְׁמֵהּ

רַבָּא מְבַרְךְ לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא, יְתַבְרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיְתַפְאֵר וַיְתַרְוֵם וַיְתַנְשֵׂא וַיְתַהַדֵּר וַיְתַעֲלֶה וַיְתַהַלֵּל שְׁמֵהּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל (בעשיית לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל)
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא וְאִמְרִין בְּעֵלְמָא.
וְאִמְרוּ אַמֵּן. (קהל אָמֵן):

חון בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבַרְךְ:

קריח בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ. עֹשֶׂה
שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמְּאִיר לְאָרֶץ וְלְדָרִים עֲלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ מְתַדַּשׁ
בְּכָל יוֹם תְּמִיד מֵעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. מָה רַבּוֹ
מֵעֲשִׂיךָ יְיָ, בְּכֵם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ. מִלְּאָה הָאָרֶץ כְּנִינְךָ: הַמְּלַךְ
הַמְּרוֹמֵם לְבָדוֹ מְאֹד. הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִיּוֹמֹת
עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם. בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֲזוּנוֹ.
צוֹר מְשֻׁנְּבֵנוּ, מְגִן יִשְׁעֵנוּ, מְשֻׁנָּב בְּעַדְנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל
דַּעַה, הַכִּין וּפְעַל זְהַרֵי חֲמָה, טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד לְשִׁמוֹ, מְאֹרוֹת
נָתַן סְבִיבוֹת עֲזוֹ, פְּנוֹת צְבָאוֹ קְדוּשִׁים, רוּמְמֵי שְׂדֵי תְּמִיד
מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ: תַּתְּבַרְךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׂמִים
מִפְּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת עַל כָּל שְׁבַח מְעִשֵׂי יְדֶיךָ, וְעַל
מְאֹרֵי אוֹר שִׁיצְרָתְךָ, הִמָּה יִפְאָרוּךְ סְלָה:

תַּתְּבַרְךְ לְנֶצַח צוּרְנוּ מְלַבְּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוּשִׁים, יִשְׁתַּבַּח
שְׁמֶךָ לְעַד מְלַבְּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וְאֲשֶׁר מְשָׁרְתֵינוּ בְּכֵם

עומדים ברום עולם. ומשמיעים ביראה יחד בקול. דברי אלהים
 חיים ומלך עולם: כלם אהובים. כלם ברורים. כלם גבורים. כלם
 קדושים. וכלם עושים באימה וביראה רצון קונם: וכלם פותחים
 את פיהם בקדשה ובטהרה. בשירה ובזמרה. ומברכין ומשבחין
 ומפאָרין ומעריצין ומקדישין וממליכין:

את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא.
 וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה.
 ונותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרים בנחת
 רוח. בשפה ברורה ובנעימה. קדשה כלם באחד. עונים
 באימה ואומרים ביראה:

**קדוש קדוש קדוש יי צבאות. מלא כל
 הארץ כבודו:**

והאופנים וחיית הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת
 השרפים. לעמתם משבחים ואומרים:

ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי וקים. זמירות
 יאמרו ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו מרום
 וקדוש. פועל גבורות. עושה תדשות. בעל מלחמות.
 זורע צדקות. מצמיח ישועות. בורא רפואות. נורא
 תהלות. אדון הנפלאות. המחדש בטובו בכל יום
 תמיד מעשה בראשית. באמור לעשה אורים גדלים.
 כי לעולם חסדו: אור תדש על ציון תאיר ונזכה כלנו
 במהרה לאורו: ברוך אתה יי. יוצר המאורות:

אֶהְבֶּה רַבָּה אֶהְבַּתְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. חֲמֵלָה גְדוּלָה וַיִּתְרָה
חֲמֵלָתָ עָלֵינוּ; אָבִינוּ מִלְּפָנָיו. בַּעֲבוּר שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל
וּבַעֲבוּר אָבוֹתֵינוּ שֶׁבְטַחוּ בְּךָ. וַתִּלְמַדְם חֲסִי חַיִּים לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵּי שָׁלֵם. כֵּן תַחֲנֶנּוּ וַתִּלְמַדְנוּ; אָבִינוּ אָב הַרְחָמָן.
הַמְרַחֵם. רַחֵם נָא עָלֵינוּ. וַתֵּן בְּלַבְנוּ בִּינָה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל.
לְשִׁמְעָה. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד. לְשָׁמֵר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי
תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה; וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ. וּדְבַק לִבְנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ. וַיַּחַד לִבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. לְמַעַן
לֹא יִבוֹשׁ וְלֹא יִפְלֹם וְלֹא יִפְשֹׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קִדְשְׁךָ
הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ. נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ;
וּרְחַמֶּיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וַחֲסִדֶּיךָ הַרְבִּים. אֵל יַעֲזֹבֵנוּ נִצַּח סֵלָה
וָעֵד: מֵהָר וְהִבָּא עָלֵינוּ חַיִּים בְּרַכָּה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מְאַרְבַּע
בְּנִפּוֹת כָּל הָאָרֶץ*. וְשָׁבוּר עוֹל הַגּוֹיִם וְעוֹל גְּלוּיֹת מֵעַל
צְוָארֵנוּ. וַתּוֹלִיכֵנוּ מֵהָרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל
יִשׁוּעוֹת אֶתָּה. וּבְנוּ בְּחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלִשׁוֹן. וְקִרְבַּתְנוּ מִלְּפָנָיו
לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֵלָה בְּאַמֶּת בְּאַהֲבָה: לַהֲוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֲדָךָ
(בְּאַהֲבָה) וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ בְּרוּךְ אַתָּה יי. הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

**וְאַהֲבַתְּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְבְךָ וּבְכָל
נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים**

הֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם. עַל לְבַבְךָ:
 וְשִׁנְנֶתָם לְבַנְיָד וְדַבַּרְתָּ בָם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
 וּבְלִבְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁבְבְךָ וּבְקוֹמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם
 לְאוֹת עַל יָדְךָ. וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ:
 וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֵל מְצוֹתַי. אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
 הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם
 וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ. יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ.
 וְאִם פָּתַח הַגִּנֵּה וְתִירֵשְׁךָ וַיִּצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ.
 וְאִבְלִיתָ וְשָׁבַעְתָּ: הַשְּׁמְרוּ לְכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם. וְסַרְתֶּם
 וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בְּכֶם.
 וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר. וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת
 יְבוֹלָהּ. וְאִבַּדְתֶּם מִחֵרֶה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה. אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לְכֶם:
 וְשָׁמַתֶּם אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהִים עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם. וּקְשַׁרְתֶּם
 אֶתְם לְאוֹת עַל יָדְכֶם. וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדֹתֶם
 אֶתְם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבַּר בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ. וּבְלִבְתְּךָ בְּדַרְךָ.
 וּבְשִׁבְבְךָ וּבְקוֹמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָשַׁבַע יְיָ
 לְאַבְתֵּיכֶם לְתֵת לָהֶם. בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה לְאָמַר: דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְּפֵי
 בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכַּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת יְיָ
 וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם

אֲשֶׁר אַתֶּם זְנִים אַחֲרֵיהֶם; לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אָנֹכִי יי אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים אָנֹכִי יי אֱלֹהֵיכֶם. אָמֵת:

דער ש"צ לאזט אויס: יי אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת:

וַיֵּצֵיב וּנְכוֹן וּקְיָם וַיֵּשֶׁר וַיִּנְאַמֵּן וְאֱהוּב וְחָבִיב וּנְחַמֵּד וְנִעִים וְנוֹרָא וְאֵדִיר וּמְתַקֵּן וּמְקַבֵּל וְטוֹב וַיִּפְּהַּ הַדְּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אָמֵת. אֱלֹהֵי עוֹלָם מְלַכְנוּ. צוּר יַעֲקֹב מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ. לְדֹר וָדֹר הוּא קָיָם וְשָׁמוּ קָיָם. וְכִסְאוֹ נָכוֹן. וּמְלֻכוֹתוֹ וְאַמּוֹנָתוֹ לְעַד קִיּוּמָת: וּדְבָרָיו חַיִּים וּקְיָמִים. נְאֻמָּנִים וּנְחַמְדִּים לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ. עַל בְּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ. וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ:

עַל הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים. דְּבַר טוֹב וּקָיָם לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵת וְאַמּוֹנָה. חֶק וְלֹא יַעֲבֹר. אָמֵת. נְשֵׂאתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלַכְנוּ מְלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ. גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ. יוֹצֵרְנוּ צוּר יִשׁוּעַתָּנוּ. פּוֹדֵנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא נְשִׂמָךְ. וְאִין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זולָתְךָ. סְלָה:

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם. מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבִנְיָהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשִׁבְךָ. וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אֶפְסוֹ אֶרֶץ: אָמֵת. אֲשֶׁרֵי אִישׁ נְשִׂישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יֵשִׁים עַל לְבוֹ: אָמֵת. אַתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ. וּמְלֶךְ גִּבּוֹר לְרִיב רִיבָם לְאֲבוֹת וּבָנִים: אָמֵת. אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן. וּמְבַלְעֶיךָ אִין לָנוּ מְלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אָמֵת. מִמִּצְרַיִם גָּאֲלָתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. וּמִבֵּית עַבְדִּים פְּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ. וּבְכוֹרֶיךָ יִשְׂרָאֵל גָּאֲלָתָ. וַיִּם סוּף לָהֶם בְּקַעֲתָ. וַיְדַדִּים הִעֲבַרְתָּ. וַיְכַסּוּ מַיִם צְרִיחָם. אַחַד מֵהֶם

לא נותר: על זאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוּ לְאֵל. וְנִתְּנוּ יְדֵידִים
 זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמִלְךָ אֵל חַי וְקַיִם:
 רַם וְנִשְׂא. גָּדוֹל וְנוֹרָא. מְשֻׁפֵּיל גָּאִים עַדֵי אֶרֶץ. וּמַגְבִּיחַ שְׁפָלִים
 עַדֵי מָרוֹם. מוֹצִיא אֲסִירִים. וּפּוֹרֵחַ עֲנוּיִם. וְעוֹזֵר דְּלִים. וְעוֹנֶה
 לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שׁוּעַם אֱלֹיוּ:

תְּהִלּוֹת לְאֵל עֲלִיוֹן גּוֹאֲלִם. בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ כָלָם:

מִי כְּמִכָּה בְּאֱלֹים יי. מִי כְּמִכָּה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ. נוֹרָא
 תְּהִלָּת. עֲשֵׂה פִלָּא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוֹלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׁפַת הַיָּם.
 יחד כָּלָם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל. קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל. וּפְדָה כְּנֶאֱמָרָךְ
 יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל. וְנֶאֱמַר. גְּאֲלֵנוּ יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יי. גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

תפלת שמונה עשרה

אֲדָנֵי שְׁפַתִי תִפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר
 וְהַנוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר
 חֲסֵדֵי אֲבוֹת, וּמַבְיֵא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
 מְלֹךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדָנֵי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מִבְּלִבֶּל תִּיִּים בְּחֶסֶד מְחִיָּה מְתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם
 אַמּוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי כְמוֹךָ בַעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָךְ.
 מְלֶךְ מַמְיֵת וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יִשׁוּעָה:

וּנְאֻמֵּן אֶתָּה לְהַחְיֹת מְתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה הַמְּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה

אַתָּה קְדוֹשׁ, וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכֹל יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה,
 כִּי אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל
 הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה. חַנּוּן מֵאֶתְּךָ
 חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בְּרוּךְ אַתָּה יי, חוֹנֵן הַדַּעַת:

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקִרְבָּנוּ מִלְּבָנוּ לְעִבּוּדְתְךָ, וְהַחְזִירֵנוּ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַרוֹצֵה
 בְּתִשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מִלְּבָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל
 טוֹב וְסְלַח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, חַנּוּן הַמִּרְבֶּה לְסְלוּחַ:

רֵאָה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ, וּגְאֹלֵנוּ גְאֹלָה שְׁלֵמָה מִהָרָה
 לְמַעַן שְׁמֹךְ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזֵק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
 גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

קדושה בחזרת התפלה

נִקְרִי שֶׁךְ וְנִעְרִיצֶךָ בְּנַעַם שִׁית סוּד שֶׁרָפִי קִדְשׁ. הַמְשַׁלְּשִׁים לָךְ קִדְשֶׁה. וְכֵן
 כְּתוּב עַל יַד גְּבִיאָךְ. וְקִרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קִדְשׁ קְדוֹשׁ. קְדוֹשׁ.
 קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת. מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חֲזוֹן לְעַמְתָּם מִשְׁבַּחִים וְאוֹמְרִים:
 קִדְשׁ קְדוֹשׁ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ: חֲזוֹן וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב לְאָמַר: קִדְשׁ יִמְלֶךְ יי
 לְעוֹלָם. אֲלֵהֶיךָ צִיּוֹן לְדֶרֶךְ הַתְּלוּנָה:

רְפָאנוּ יי וּנְרָפָא, הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְלֹתֵנוּ אִתָּהּ, וְהַעֲלֵה
 רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכֹל מַכּוֹתֵינוּ,* כִּי אֵל מְלֹךְ רּוֹפֵא
 נְיָאֵמֵן וְרַחֲמָן אִתָּהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, רּוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
 בְּרַךְ עֲלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וְאֶת כָּל מִיַּי
 תְּבוֹאֲתָהּ לְטוֹבָה.

וְתַן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּהּ

עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָהּ, וּבְרַךְ שְׁנֵתָנוּ כְּשָׁנִים
 הַטּוֹבוֹת לְבִרְכָּהּ. כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אִתָּהּ וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ
 יַחַד מִהֶרָה מֵאַרְבַּע מַנְפּוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה
 יי, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְרָאוֹשׁוֹנָה, וְיֹעֲצֵנוּ כְּבִתְחִלָּה, וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ
 יְגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלוֹךְ עֲלֵינוּ מִהֶרָה אִתָּהּ יי לְבִדְדָךְ
 בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצִדְקָנוּ בְּצִדְקָךְ וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְלֹךְ
 אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

וְלַמְלָאֲשִׁימִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכֹל הַמִּינִים כְּרַגְעַ יֵאבְדוּ, וְכֹל
 אֵיבֶיךָ מִהֶרָה יִכְרְתוּ, וְהַזְרִים מִהֶרָה תַעֲקֹר
 וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגַּר וְתִכְלֵם וְתִשְׁפִּילֵם וְתִכְנִיעֵם בְּמִהֶרָה בְּיַמֵּינוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, שִׁבֵּר אֵיבִים וּמְכַנְיַע זָרִים:

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גְּרֵי הַצֶּדֶק וְעֲלֵינוּ,

(* ווען מזוויל מתפלל זיין אויף א חולה זאגט מען דא די תפלה

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּשְׁלַח מִהֶרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.
 רְפוּאָת הַנַּפְשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף לְחַוְלָה (פב"ב) בְּתוֹךְ שָׁאַר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי אֵל מֶלֶךְ וְכוּ'

יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׁכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים
 בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתִּי, וְשִׁים חֲלֻקְנוּ עִמָּהֶם, וְלַעֲוֹלָם לֹא יִבּוֹשׂ כִּי בָךְ
 בְּמַחְנוּ, וְעַל חַסְדֶּךָ הַגָּדוֹל בְּאַמְתִּי נִשְׁעַנְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
 מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכַּח בְּתוֹכָהּ בְּאַשְׁרֵךְ
 דְּבִרְתֶּךָ, וּבְגִה אֹתָהּ בְּקִרְוֵב בְּיָמֵינוּ בְּגֵן עוֹלָם,
 וְכִסֵּא דָוִד עַבְדֶּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכְוֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹגֵה
 יְרוּשָׁלַיִם:

אַתָּה צִמַח דָּוִד עַבְדֶּךָ מְהֵרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנוּ תְרוּם בְּיִשׁוּעָתֶךָ,
 כִּי לְיִשׁוּעָתֶךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם וּמְצַפִּים לְיִשׁוּעָה. בָּרוּךְ
 אַתָּה יי, מְצַמִּיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה:

אָב הַרַחֲמָן שָׁמַע קוֹלְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל
 בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת
 וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְּפָנֵינוּ הֵיכֵם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ, חֲנֻנוּ
 וְעַנְנוּ וּשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ
 אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

קודם שמסיים כי אתה שומע יתודה בהכנעה ובשברון לב ויאמר:

אָנָּה יי חַטָּאתִי עֲוִיתִי וּפְשַׁעֲתִי לְפָנֶיךָ. מִיּוֹם הַיּוֹתִי עַל הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה (ובפרט בחטא
 פְּלוּגָה): אָנָּה יי, עֲשֵׂה לִמְעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְתִכְפֹּר לִי עַל חַטָּאתִי וְעוֹנֵי וּפְשָׁעֵי. שְׁחַטָּאתִי.
 וְשַׁעֲוִיתִי וּשְׁפִשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ. מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְתַמְלֵא כָּל הַשְּׁמוֹת שִׁפְנֵמֹתַי בְּשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וכו'.

תפלה שיתפלל על מזונו קודם כי אתה שומע:

אַתָּה הוּא יי הָאֱלֹהִים. הֵזֵן וּמִפְרָנֶם וּמִכֻּלָּבָר מִקְרָנֵי רָאמִים עַד בִּיצי בָּנִים. הַטְרִיפֵנִי
 לְחֵם חֶקֶי. וְהַצֵּא לִי וּלְכָל בְּנֵי בֵיתִי מִזֹּנוֹתַי קוֹדֵם שְׁאֲצַטְרֶךָ לָהֶם. בְּנַחַת וְלֹא
 בְּצַעַר. בְּהֵתֵר וְלֹא בְּאִסּוּר. בְּכַבּוֹד וְלֹא בְּבִיזוֹן. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. מִשְׁפַּע בְּרַכָּה וְהַעֲלֵתָה.
 מִשְׁפַּע בְּרַכָּה עָלְיוֹנָה. כְּדֵי שְׂאוּכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ. וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתֶךָ. וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ.
 וְאֵל תִּצְרִיכֵנִי לְיַדִּי מִתַּנַּת בְּשָׂר וָדָם. וּיְקַיֵּם בִּי מִקְרָא שְׁכִיבֹת. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶיךָ וּמְשַׁבֵּעַ
 לְכָל חַי רְצוֹן: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וכו'.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל, ולתפלתם שעה, והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך; ותחזינה עינינו בשובך לציזון ברחמים. ברוך אתה יי, המחזיר שבינתו לציזון:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש. על שהחיייתנו וקיימתנו. בן תחננו ותקנמנו. ותאסוף גלותינו לתצרות קדשה. לשמור תקוה. ולעשות רצונה. ולעבדך בלבב שלם. על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו, לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן ישענו, אתה הוא לדור ודור, נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים ביך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נפיה שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך, שבכל עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיה, והמרחם כי לא תמו חסדיה, כי מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלבנו תמיד לעולם ועד:

ובל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה, האל הטוב. ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות:

לשליח צבור

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ירי משה עבדך. האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושה. באומר:

ברכה יי וישמרה: יאר יי פניו אליה ויחנה: ישא יי פניו אליה וישם לה שם שלום:

והקהל אומר:

בן יהי רצון ברכות אברהם אבינו. בן יהי רצון ברכות יצחק אבינו. בן יהי רצון ברכות יעקב אבינו. אדיר בפרום שוכן בנבוכה אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל. חיים וברכה למשמרת שלום:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד יַחַד
 בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים
 וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב.
 וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכָנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
 עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשְׁלוֹם:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוֹם:

יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמַרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵי. נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תְּדוּם. וְנַפְשִׁי כַּעֲפָר לְבַל תִּהְיֶה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ. וְאַחֲרֵי
 מִצְוֹתֶיךָ תִּדְרֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה. מִהֲרָה
 הַפֵּר עֲצָתָם וּקְלַקְלֵ מַחֲשַׁבְתָּם:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי. שְׁלֵא תַעֲלֶה קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל
 אַחֵרִים. וְשְׁלֵא אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשְׁלֵא אֲכַעִסְךָ. וְתַצִּילֵנִי מִנִּצַּר הָרַע. וְתֵן לְבִי הַכְנָעָה וְעֲנוּהָ.
 מִלְּבַנּוֹ וְאַלְהִינוּ יַחַד שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ בְּגַה עִירְךָ יִסַּד בֵּיתְךָ וְשִׁבְלֵךְ הַיְכָלְךָ. וְקַבֵּץ קַבּוּץ גְּלִיּוֹת
 וּפְדֵה צֹאנֶךָ וְשִׂמַח עֲרַתְךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. עֲשֵׂה
 לְמַעַן קִדְשֻׁתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן יְהִיְדִיךָ הַוְשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנִנִי: יְהִיו לְרִצּוֹן
 אֲמַרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו.
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן
 חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ; וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת; וְעֲרֹבָה לָיִן מִנַּחַת
 יְהוָה וּירוּשָׁלַיִם. בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תְּבוֹא לְפָנֶיךָ תַּפִּלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלֵּם מִתַּחֲנֻנָּנוּ. שְׂאִין אָנוּ עוֹזֵי
 פָּנִים וְקָשִׁי עַרְף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא
 חֲטָאוּנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ חֲטָאוּנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגִדְנוּ. גּוֹרְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הִעֲוִינוּ. וְחָרַשְׁעֵנוּ. זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ.
 טַפְּלָנוּ שִׁקְרָ: יַעֲצֵנוּ רַע. בּוֹבְנוּ. לִצְנוּ. מַרְדְּנוּ. נֶאֱצַנוּ. סָרְרְנוּ.
 עוֹיְנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרְנוּ. קִשְׁיֵנוּ עַרְף: רִשְׁעֵנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבַנוּ. תַּעֲוִינוּ. תַּעֲתַעְנוּ:

סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שנה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו. כי אמת עשית. ואנחנו הרשענו:

אל ארך אפים אתה, ובעל הרחמים נקראת, ודרך תשובה הורית. גדלת רחמיה וחסדיה, תזכור היום ובכל יום לזרע ידידה. תפן אלינו ברחמים, כי אתה הוא בעל הרחמים. בתחנון ובתפלה פניך נקדם, בהודעת לענו מקדם. מחרון אפה שוב, כמו בתורתך בתוב, ובצל בנפיה נחסה ונתלונן, כיום וירד יהיה בענו. תעבור על פשע ותמחה אשם, כיום ויתנצב עמו שם. תאזין שועתנו ותקשיב לנו מאמר, כיום ויקרא בשם יהוה, ושם נאמר:

ויעבר יהוה על פניו ויקרא:

יהנה. יהנה. אל רחום ותנון. ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים. גשא עון ופשע וחטאה. ונקח: וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו: כי אתה אדני טוב וסלח. ורב חסד לכל קראיך:

רחום ותנון חטאתי לפניה. יהוה מלא רחמים. רחם עלי וקבל תחנוני: יהוה אל באפה תוכיחני. ואל בחמתך תיפרני: תנני יהוה כי אמלל אני. רפאני יהוה כי נבחרו עצמי: ונפשי נבחרה מאה. ואתה יהוה עד מתי: שובה יהוה חלצה נפשי. הושיעני למען חסדיך: כי אין במונת וברך. בשאול מי יודה לך: יגעתי באנחתי. אשחה בכל ליטה מטתי. ברמעי ערשי אמסה: עששה מכעם עיני. עתקה בכל צוררי: סורו ממני כל פעלי און. כי שמע יהוה קול בכיי: שמע יהוה תחנתי. יהוה תפילתי יקח: יבשו ויבחרו מאד כל איבי. ישבו יבשו רגע:

אח"כ אומרים "שומר ישראל", ובשני וחמישי אומרים "והוא רחום".

והוא רחום וכפר עון ולא ישחית. והרבה להשיב אפו. ולא יעיר כל חמתו: אתה יהוה לא תכלא רחמיה ממנו. חסדיך ואמתך תמיד יצרנו: הושיענו יהוה אלחינו וקבצנו מן הגוים. להודות לשם קדשך. להשתבח בתהלתך: אם עונות תשמר יה. אדני מי יעמד: כי עמך הסליחה למען תנרא: לא בחטאינו תעשה לנו ולא בעונותינו תגמל עלינו: אם עונינו ענו בנו. יהוה עשה למען שמך: ובר רחמיה יהוה וחסדיך. כי מעולם חמת: יענו יהוה ביום צרה. ישגבנו שם אלהי יעקב: יהוה הושיעה. חסדיך יענו ביום קראנו: אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים. עשה עמנו צדקה כרוב רחמיה והושיענו למען שמך: אדונינו אלחינו. שמע קול תחנונינו. וזכר לנו את ברית אבותינו והושיענו למען שמך: ועתה אדני אלחינו.

תפלת שחרית

אשר הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש לך שם ביום הזה. חטאנו רשענו: אדני. בכל צדקותיך ישב נא אפך וחסותך מעירך ירושלים הר קדשך. כי בחטאינו ובעונות אבותינו ירושלים ועמך לחרפה לכל סביבתינו: ועתה שמע אלהינו אל תפלת עבדך ואל תחננינו. והאר פניך על מקדשך השמים. למען אדני:

הטה אלהי אונך ושמע. פקח עיניך וראה שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך עליה. כי לא על צדקותינו אנוחנו מפילים תחננינו לפניה. כי על רחמיה הרבים: אדני שמעה. אדני סלחה. אדני תקשיבה. ועשה אל תאחה. למענה אלהי. כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: אבינו אב הרחמן. הראנו אות למוכה וקבץ נפוצותינו מארבע כנפות הארץ. ויירו וידעו כל הגוים כי אתה יהוה אלהינו: ועתה יהוה אבינו אתה. אנוחנו החמר ואתה יצרנו ומעשה ידך בלנו: הושיענו למען שמך. אבינו מלכנו צורנו וגואלנו: חוסה יהוה על עמך ואל תתן נחלתך לחרפה למשך בם גוים. למה יאמרו בעמים איה אלהיהם: ידענו יהוה כי חטאנו ואין מי יעמוד בעדנו. אלא שמך הגדול יעמד לנו בעת צרה: ידענו כי אין לנו מעשים. צדקה עשה עמנו למען שמך: ברחם אב על בניו בן תרחם יהוה עלינו. והושיענו למען שמך: חמוץ על עמך. רחם על נחלתך. חוסה נא ברוב רחמיה. חננו מלכנו ועננו. כי לך יהוה הצדקה. עושה נפלאות בכל עת: הבט נא רחם נא והושיעה נא צאן מרעיטה. ואל ימשך בנו קצף. כי לך יהוה הישועה. בך תחלתנו אלוה סליחות. אגא סלח נא. כי אל טוב וסלח אתה:

אנא מלך רחום וחנון. זכור והבט לברית בין הבתרים. ותראה לפניה עקרת יחיד. ולמען ישראל אבינו. אל תעזבונו אבינו. ואל תמשנו מלכנו. ואל תשכחנו ויצרנו. ואל תעש עמנו כרה בגלותינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אין כמוך חנון ורחום יהוה אלהינו. אין כמוך אל ארף אפים ורב חסד ואמת. הושיענו ורחמנו ברחמיה הרבים. מרעש וזרנו הצילנו: זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב. אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו: שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך: והסר ממנו מכת המות כי רחום אתה. כי בן דבך לעשות חסד חנם בכל דור ודור: חוסה יהוה על עמך והצילנו מועמך. והסר ממנו מכת המגפה ונגרה קשה. כי אתה שומר ישראל: לך אדני הצדקה ולנו בשת הפנים: מה נתאונן ומה נאמר. מה נדבר ומה

נצטדק; נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אליה. כי ימינה פשוטה לקבל שבים; אָנָּא יהוה הושיעה נָא. אָנָּא יהוה הצליחה נָא. אָנָּא יהוה עֲנֵנו ביום קראנו; קָדְךָ יהוה חֲבִינו, קָדְךָ יהוה קוֹיֵנו, קָדְךָ יהוה נִחַל, אֵל תְּחַשֶּׁה וּתְעַנֵּנו, כִּי נָאֵמו גוֹיִם אֲבָדָה תִּקְוַתָם, כֹּל בְּרַךְ לָךְ תִּכְרַע וְכֹל קוֹמָה לְפָנֶיךָ (קָדְךָ) לֵבֵד תִּשְׁתַּחֲוֶה;

הפותח יד בתשובה לקבל פושעים וחטאים. נְבַחְלָה נִפְשֵׁנו מְרוֹב עֲצָבוֹנֵנו. אֵל תִּשְׁכַּחֵנו נְצַח. קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנו; אֵל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינו. כִּי אֲנַחֵנו עֲמֹךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ; אֵל. הַבִּיטָה דֵּל כְּבוֹדְנוּ בְּגוֹיִם. וְשִׁקְצוֹנוּ כְּטָמְאֵת חֲנֻדָה. עַד מָתֵי עוֹד בְּשָׁבִי וּתְפַאֲרֶתְךָ בְּיַד צָר. עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ. אֵל יִמְעַטוּ לְפָנֶיךָ תְּלֹאֲתֵינו. מַחֵר יִקְדְּמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ בַּעַת צְרוּתֵנו. לֹא לְמַעַנְנו אֵלָּא לְמַעַנְךָ פְּעַל. וְאֵל תִּשְׁחִית אֶת זֵכֶר שְׂאֲרֵיתֵנו. כִּי לָךְ מִיִּחְלוֹת עֵינֵינו. כִּי אֵל מִלֶּךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה; זִכְרֵךְ עֲדוּתֵנו בְּכָל יוֹם תְּמִיד אֲמַרִים פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד;

יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

הַבֵּט מִשְׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הָיִינו עֲנֵנ וְקָלְס בְּגוֹיִם, נַחֲשִׁבְנו כְּצֹאן לְטִבַח יוֹכֵל, לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכּוֹת וּלְחַרְפָּה;

ובכל זאת שמך לא שכחנו. נָא אֵל תִּשְׁכַּחֵנו;

יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

וְרִים אֲמַרִים אֵינן תּוֹחֲלֵת וְתִקְוָה. חוֹן אֹם לְשִׁמְךָ מְקוּה. טְהוֹר, יִשׁוּעַתֵנו קְרָבָה. וְנַעֲנוּ וְלֹא הוֹנַח לָנו. רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת כַּעֲסֵךָ מֵעַלְיָנו;

אָנָּא שׁוֹב מִחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ;

יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

חֹסֶה יְהוָה עָלֵינו בְּרַחֲמֶיךָ וְאֵל תִּתְנַנֵּנו בְּיַד אֲבֹרִים. לְמָה יֵאֱמָרוּ הַגּוֹיִם אֵימָה נָא אֱלֹהֵיהֶם. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנו חֶסֶד וְאֵל תֵּאֲחָר;

אָנָּא שׁוֹב מִחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ;

יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

קוֹלֵנו תִּשְׁמַע וְתַחֲוֹן. וְאֵל תִּשְׁשֵׁנו בְּיַד אוֹיְבֵינו לְמַחֲוֹת אֶת שְׁמֵנו. זִכְרֵךְ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבֹּתֵינו כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אֲרַבָּה אֶת זְרַעְכֶם. וְעַתָּה נִשְׂאֲרָנו מְעַט

מִהַרְבָּה;

ובכל זאת שמך לא שכחנו. נָא אֵל תִּשְׁכַּחֵנו;

יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

עוֹרְנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. וְהַצִּילֵנו וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינו לְמַעַן שְׁמֶךָ; יהוה אלהי ישראל. שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך;

תפלת שחרית

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֵל יֹאבֵד יִשְׂרָאֵל. הָאוֹמְרִים
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל:

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׂאֲרֵי עַם אֶחָד. וְאֵל יֹאבֵד גּוֹי אֶחָד. הַמְּוַחְדִּים
שָׁמַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

שׁוֹמֵר גּוֹי קְדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׂאֲרֵי עַם קְדוֹשׁ. וְאֵל יֹאבֵד גּוֹי קְדוֹשׁ.
הַמְּשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדוּשׁוֹת לְקְדוֹשׁ:

מִתְרַצָּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּם בְּתַחֲנוּנִים. הַתְּרַצָּה וְהַתְּפַיֵּם לְדוֹר עֲנִי. כִּי אֵין עוֹזֵר:
אֲבִינוּ מְלֻכָּנוּ. חֲנֻנוּ וְעֲנֻנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד
וְהוֹשִׁיעֵנו:

וְאַנְחֵנוּ לֹא נָדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עֲלִיךָ עֵינֵינוּ; זָכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶיךָ.
כִּי מַעֲוֹלֵם הֵמָּה; יְהִי חַסְדֶּךָ יְהוָה עֲלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ; אֵל
תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רֵאשׁוֹנִים. מִהֵרָ יִקְדָּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד; עֲזָרְנוּ
בְּשֵׁם יְהוָה. עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ; חֲנֻנוּ יְהוָה חֲנֻנוּ. כִּי רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹ; בְּרָגְנוּ
רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרָגְנוּ עֲקָדָה תִּזְכּוֹר. בְּרָגְנוּ תַּמִּימוֹת תִּזְכּוֹר; יְהוָה הוֹשִׁיעָה.
הַמְּלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ; כִּי הוּא יָדַע יִצְרָנוּ. זָכּוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ; עֲזָרְנוּ
אֲלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. וְהַצִּילָנוּ וּכְפָר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

לש"ץ חצי קדיש

וְתִגְדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. (קהל אפס:) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ
מְלַכוּתָהּ. וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (קהל אפס:) בְּחַיִּיכוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אפס:) קַדְל וְחֻן
וְהָא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא, יְתַבְרַךְ,
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֹה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא מִן כָּל (כעשיית) לְעֵלְא וּלְעֵלְא מִכָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אפס:)

נוסח אשכנז

אֵל אֲרַךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֵמֶת. אֵל בְּאִפְךָ תּוֹכִיחֵנוּ. חוֹסֶה יְיָ עַל (יִשְׂרָאֵל) עַמְּךָ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּבָר רָע. חֲטָאֵנוּ לָךְ אָדוֹן. סְלַח נָא בְּרוּב רַחֲמֶיךָ אֵל:

נוסח פולין

אֵל אֲרַךְ אַפִּים וּמְלֵא רַחֲמִים אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִפָּנֵינוּ. חוֹסֶה יְיָ עַל שְׂאֲרֵי
יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְהַצִּילָנוּ מִכָּבָר רָע. חֲטָאֵנוּ לָךְ אָדוֹן. סְלַח נָא בְּרוּב רַחֲמֶיךָ אֵל:

תפלת שחרית

מט

כשפותחין ארון הקודש אומרים זה

וַיְהִי בַּנֶּסֶע הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. קוּמָה יְיָ וַיִּפְצוּ אֲיֹכֶיךָ.
וַיָּנֹסוּ מִשָּׁנְאֶיךָ מִפְּנֵיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה. וּדְבַר
יְיָ מִירוּשָׁלָּיִם: בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ:
בְּרִיךְ שְׁמָה דְמַרְא עֲלָמָא. בְּרִיךְ בְּתַרְךָ וְאַתְרָךָ. יְהֵא רַעוּתְךָ
עִם עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפּוֹרְקָן יְמִינְךָ אַחֲזִי לְעַמְךָ בְּבֵית
מִקְדָּשְׁךָ. וְלֹאֲמַטְוֵי לָנָא מְטוּב נְהוּרְךָ וְלִקְבַל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא
רַעוּא קְדָמְךָ דְתוֹרִיךָ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלַהּוֹי אָנָּא פְּקִידָא בְּגוּ
צִדִּיקָיָא. לְמַרְחַם עָלֵי וּלְמַנְטֵר יְתִי וַיֵּת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל.
אַנְתָּ הוּא זָן לְכָלֵא וּמְפָרְנֵם לְכָלֵא. אַנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלֵא. אַנְתָּ
הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכָּיָא. וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אָנָּא עֲבַדָּא דְקְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְסַגִּידְנָא קַמָּה וּמִקַּמֵי דִיקָר אֹרְיִתָהּ בְּכָל עַדָן וְעַדָן. לֹא
עַל אָנְשָׁ רַחֲמֵינָא וְלֹא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמִיכְנָא. אֱלֹא בְּאַלְהֵא דְשְׁמִיָא.
דְהוּא אֱלֹהֵא קְשׁוּט וְאֹרְיִתָהּ קְשׁוּט וּנְבִיאוּהִי קְשׁוּט. וּמְסַגָּא לְמַעְבַּד
טְבָנָן וּקְשׁוּט. בַּהּ אָנָּא רַחֲמִין. וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּא אֹמֵר
תְּשַׁבְּחָן. יְהֵא רַעוּא קְדָמְךָ דְתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֹרְיִתָא. (וְתִיב לִי בְּנִין
דְכָרִין דְעַבְדִּין רַעוּתְךָ). וְתִשְׁלִים מִשְׁאַלִּין דְלְבָאֵי וְלְבָא דְכָל עַמְךָ
יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחַיִּין וּלְשָׁלָם:

קו*ח גְּדִלְוֹ לֵי יְיָ אֵתִי וּנְרוּמָמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

קַהֲלָ לָךְ יְיָ הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי:
לָךְ יְיָ הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ: רוּמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ
לְהַדָם רַגְלָיו קְדוּשָׁ הוּא: רוּמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדוּשׁוֹ כִּי קְדוּשׁ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ:

אב הַרְחָמִים הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים וַיִּזְכּוֹר בְּרִית אֲוִתָנִים. וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ
מִן הַשְׁעוֹת הַרְעוֹת. וַיַּגְעֵר בְּיוֹצֵר הַרְעָה מִן הַנְּשׂוּאִים. וַיַּחֲן אוֹתְנוּ לְפִלְיִטָה
עוֹרְמִים. וַיַּמְלֵא מִשְׁאַלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

החזן מניח את ספר התורה על הבימה ואומר:

וְתִנְגְּלָה וְתִרְאֶה מַלְכוּתוֹ עֲלֵינוּ בְּזִמְן קְרוּב. וַיַּחֲוֹן פְּלִטָתְנוּ וּפְלִטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַן
וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הַפֶּלַח הַבּוֹ גִדְלָ לְאַלְהֵינוּ וְתַנּוּ כְבוֹד לְתוֹרָה.
כִּהֵן קָרֵב יַעֲמֵד (פְּלוּנֵי בִן פְּלוּנֵי) הַכַּהֵן. בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ:
קַהֲלָ וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּין אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם:

תפלת שחרית

ברכות העולה לתורה

העולה אומר: **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבַרֵּךְ:**

הקהל עונים: **בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

והעולה חוזר ברוך וכו' ואח"כ אומר

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ; בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. נוֹתֵן הַתּוֹרָה;**

אחר הקריאה אומר העולה לתורה

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי
עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ; בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. נוֹתֵן הַתּוֹרָה;**

אחר קריאת התורה אומר הש"צ חצי קדיש

**וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. ^{(קהל אמן):} בְּעֵלְמָא דֵּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ
מַלְכוּתָהּ. וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיְקַרֵּב מְשִׁיחָהּ. ^{(קהל אמן):} בְּחַיִּיכוּן
וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. <sup>(קהל
אמן):</sup> קהל וחזן **יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבַרֵּךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא, יִתְבָּרַךְ,
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְא מִן כָּל ^{(בעשיית} לְעֵלְא וּלְעֵלְא מִכָּל) בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. ^{(קהל אמן):}****

אח"כ מגביהין הס"ת והקהל מביטין נגד הכתב של הספר ואומרים זה:

יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֱמֶת. מוֹשֶׁה אֱמֶת. וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מוֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ^{(על פי יי ביד משה):}

תּוֹרָה צוּה לָנוּ מוֹשֶׁה מוֹרֶשֶׁה קְהֵלָת יַעֲקֹב: עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֵיהּ
מְאֹשֶׁר: דְּרָבִיָּה דְרַכֵּי נַעַם וְכֹל נְתִיבוֹתֶיהּ שְׁלוֹם; אֲרָךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, בְּשִׂמְאֵלָהּ
עֶשֶׂר וְכַבּוּד; יְיָ חַפֵּץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יְגַדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדָר:

ברכות הגומר

מי שהיה חולה ונתרפא, או עבר במדבר, או נסע בים, או יצא מבית האסורים, או נצול
מסכנה מברך ברכה זו.

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לְחַיִּיבִים טוֹבוֹת. שְׁגַמְלָנִי כָּל טוֹב;
הַקָּהֵל עוֹנִים אִמֵּן. וְאוֹמְרִים:**

מִי שְׁגַמְלָךְ כָּל טוֹב. הוּא יְגַמְלָךְ כָּל טוֹב סְלָה:

סדר משפטים

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לִפְנֵיהֶם: כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד
 וּבְשִׁבְעַת יָצָא לְחֻפְשֵׁי חָנָם: אִם-בְּגֹפוֹ יָבֵא בְגֹפוֹ יֵצֵא אִם-בְּעֵל אִשָּׁה הוּא וַיִּצְאָה
 אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ: אִם-אֲדָנָיו יִתְּנוּ אֵלָּה וַיִּלְדֶּה-לּוֹ בָנִים אִוּ בָנוֹת הָאִשָּׁה וַיִּלְדֶּיהָ תִּהְיֶה
 לְאֲדָנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגֹפוֹ: וְאִם-אָמַר יֹאמֶר הָעֶבֶד אֶהְבֵּל אֶת-אֲדֹנָי אֶת-אִשְׁתִּי וְאֶת-
 בְּנֵי לֹא אֵצֵא חֻפְשִׁי: וְהִגִּישׁוּ אֲדָנָיו אֶל-הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוּ אֶל-הַדָּלֶת אוּ אֶל-הַמְּזוּזָה
 וְרָצַע אֲדָנָיו אֶת-אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוּ לְעַלְמִם: ׀ לֹא יִכֶּי-יִמְכַר אִישׁ אֶת-בְּתוּלוֹ לְאִמָּה
 לֹא תֵצֵא פְצָאת הָעֶבְדִּים: אִם-רָצָה בְּעֵינֵי אֲדָנֶיהָ אֲשֶׁר-לֹא (לוֹ) יַעֲדָה וְהַפְדָּה לְעַם
 נְכָרִי לֹא-יִמְשַׁל לְמַכְרָהּ בְּבִגְדוֹ-כֶּה: טוֹאֵם-לִבְנוֹ יַעֲדָנָה בְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה-לָּהּ:
 אִם-אֶחָרֵת יִפְחֹדוּ שְׂאֵרָה כְּסוּתָהּ וְעַנְתָּהּ לֹא יִגְרַע: וְאִם-שָׁלֹשׁ-אֲלֵהָ לֹא יַעֲשֶׂה
 לָּהּ וַיִּצְאָה חָנָם אִין כְּסָף: ׀ יִשְׂרָאֵל מִכָּה אִישׁ וְמֵת מוֹת יוֹמָת: וְאֲשֶׁר לֹא צָדָה
 וְהָאֱלֹהִים אָנָּה לִידּוֹ וְשִׁמְתִי לָּהּ מְקוֹם אֲשֶׁר יָנוֹם שְׁמָה: ׀ וְכִי-יִזְוֹד אִישׁ עַל-רַעְיוֹ
 לְהַרְגוֹ בְּעָרְמָה מֵעַם מִזְבְּחֵי תִפְחָנוּ לְמוֹת: ׀ וּמִכָּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמָת: ׀ טז
 וְגַב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בִידּוֹ מוֹת יוֹמָת: ׀ וּמִסְקָל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמָת: ׀
 וְכִי-יִרְיֹבֵן אֲנָשִׁים וְהִכָּה-אִישׁ אֶת-רַעְיוֹ בְּאֶבֶן אוּ בְּאֲנָרָה וְלֹא יוֹמָת וְנִפְלַל לְמוֹשֶׁכֶּב:
 אִם-יִקְוֹם וְהִתְלַחֵד בְּחוּץ עַל-מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקְּה הַמַּכָּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרָפָא וְרָפָא: ׀

סדר תרומה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ-לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל-אִישׁ
 אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִקְחוּ אֶת-תְּרוּמָתִי: וְזֹאת תִּתְרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּכֶם זָהָב וְכֶסֶף
 וְנִחְשֵׁת: וְתִבְלַת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: וְעֵרַת אֵילִם מֵאֲדָמִים וְעֵרַת
 תַּחֲשִׁים וְעִצֵּי שִׁטִּים: לֹא שֶׁמֶן לְפָאֵר בְּשִׁמִּים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
 אֲבִי-שֹׁהֵם וְאֲבִנֵי מִלֵּאִים לְאָפֶד וְלַחֹשֶׁן: וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם: כָּל-
 אִשֶׁר אֲנִי מֵרְאֶה אוֹתָהּ אֵת תְּבִנֵית הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תְּבִנֵית כָּל-בְּלִיּוֹ וְכֵן תַּעֲשׂוּ: ׀
 יִשְׂרָאֵל וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמִתִּים וְחֻצֵי אָרְבּוֹ וְאִמָּה וְחֻצֵי רַחְבּוֹ וְאִמָּה וְחֻצֵי
 קַמְתּוֹ: וְצִפִּיתִי אֹתוֹ זָהָב טְהוֹר מִבֵּית וּמְחוּץ תִּצְפְּנוּ וְעֲשִׂיתִי עֲלָיו זָר זָהָב סָבִיב:
 וַיִּצְקֶתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבַּעַת זָהָב וְנִתְתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתַי וְשִׁתִּי טַבַּעַת עַל-צַלְעוֹ
 הָאֲחֵת וְשִׁתִּי טַבַּעַת עַל-צַלְעוֹ הַשְּׁנִיָּת: וְעֲשִׂיתִי כְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתִי אֹתָם זָהָב:
 וְהִבַּאתִי אֶת-הַכֹּהֲדִים בְּטַבַּעַת עַל צַלְעַת הָאָרוֹן לְשֹׂאת אֶת-הָאָרוֹן בָּהֶם: בְּטַבַּעַת הָאָרוֹן
 יִהְיוּ הַכֹּהֲדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ: וְנִתְּתָ אֶל-הָאָרוֹן אֵת הָעֵרַת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ:

תפלת שחרית

בשני וחמישי אחר הגבהת ספר תורה ביום שאומרים תחנון יאמר החזן יהי רצון
 יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לכונן את בית חיינו. וְלִהְיוֹת אֶת
 שְׂכִינְתּוֹ בְּתוֹכֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. וְנֹאמֵר אָמֵן; (קהל אמן).

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לרחם עלינו ועל פְּלִיטָתֵינוּ. וְלִמְנוּעַ
 מִשְׁחִית וּמַגְפָּה מֵעַלְיָנוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמֵר אָמֵן;
 (קהל אמן).

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לְקַיֵּם בָּנוּ חֻמְי יִשְׂרָאֵל. הֵם וּגְשֵׁיהֶם
 וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם. וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידוֹתֵיהֶם. בְּכָל מְקוֹמוֹת
 מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם. וְנֹאמֵר אָמֵן; (קהל אמן).

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.
 יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת. וְיִקְבֹּץ נַדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמֵר אָמֵן;
 (קהל אמן).

החזן והקהל אומרים זה ביחד:

אֲחִינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. הַנִּתְּוֵנִים בְּצָרָה וּבְשִׁבְתָּהּ. הַעוֹמְדִים בֵּין בָּיִם וּבֵין
 בִּיבֻשָׁה. הַמְּקוֹם יִרְחַם עֲלֵיהֶם וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לְרוּחָהּ. וּמֵאֲפֻלָּה
 לְאוֹרָהּ. וּמִשְׁעִבּוֹד לְגֵאֻלָּהּ. הַשְּׂתָא בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְנֹאמֵר אָמֵן;

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלְחָה: אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ.
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיִּי אֵלֶיךָ: תַּהַלְלָה לְדוֹדֵךָ. אֲרוּמְךָ אֱלוֹהֵי
 הַמַּלְאָךְ. וְאַבְרָכָה שְׂמֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ. וְאַהֲלֵלָה
 שְׂמֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד. וְלִגְדֻלְתּוֹ אֵין חֶקֶר:
 הוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מֵעַשְׂיָךְ. וּגְבוּרַתֶיךָ יִגְדוּ: הִדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ.
 וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ. וּגְדֻלְתֶּךָ
 אִסְפְּרֶנָּה: זָכַר רַב טוֹבָךָ יִבְעֵנוּ. וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ.
 אָרְךָ אֵפִים וּגְדֹל חֶסֶד: טוֹב יְיָ לְכָל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו:
 יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ. וְחִסְדֶיךָ יִבְרָכְוֶכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ
 יֹאמְרוּ. וּגְבוּרַתֶּךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרַתֵינוּ. וּכְבוֹד
 הִדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל
 הוֹר וָדָר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנִּפְלָאִים. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כָל

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ; פּוֹתַח אֶת יָדְךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן; צַדִּיק יִי בְּכָל דְרָכָיו. וְחֹסֵד בְּכָל מַעֲשָׂיו; קָרוֹב יִי לְכָל קְרָאִיו. לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת; רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה. וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם; שׁוֹמֵר יִי אֶת כָּל אֲהַבָיו. וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד; תִּהְלֵת יִי יִדְבַר פִּי. וַיְבָרֶךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד; וְאַנְחָנוּ נְבָרְךָ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הִלְלוּיָהּ;

לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדָוִד; יַעֲנֶה יִי בְיוֹם צָרָה. וְיִשְׁבֹּךְ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב; יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ. וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ; יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ. וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשֶׁנָּה סֶלָה; יִתֵּן לָךְ כְּלָבְבְךָ. וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא; גְּרַנְנָה בִישׁוּעֹתֶיךָ. וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל. יִמְלֵא יִי כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ; עֲתָה יַדְעֵתִי. כִּי הוֹשִׁיעַ יִי מִשִּׁיחוֹ. יַעֲנֶהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ. בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ; אֱלֹהֵי בְרַכָּב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים. וְאַנְחָנוּ בְּשֵׁם יִי אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר; הַמָּה בָּרַעוּ וְנִפְלְאוּ. וְאַנְחָנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדְדוּ; יִי הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ;

וְבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נֶאֱמַר יִי; וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יִי. רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדַבְרֵי אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּפִיךָ. לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וְרֵעַךְ אָמַר יִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם; וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ. קְדוֹשׁ. קְדוֹשׁ יִי צְבָאוֹת. מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ; וּמִקְבְּלֵין דִּין מִן דִּין. וְאָמְרֵין קְדִישׁ בְּשִׁמֵי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. קְדִישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתָּהּ. קְדִישׁ לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא. יִי צְבָאוֹת. מַלְיָא כָּל אַרְעָא זִיו וְקָרָה; וְתִשְׁאֲנֵי רוּחַ. וְאֲשַׁמַּע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוּלָּה. בְּרוּךְ כְּבוֹד יִי מִמְקוֹמוֹ; וְנִמְלַתְנֵי רוּחָא. וְשִׁמְעִית בְּתַרֵי קִל זִיע סְגִיא דְּמִשְׁבָּחִין וְאָמְרֵינן: בְּרִיךְ יִקְרָא דִּין מֵאַתֵּר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ; יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד; יִי מַלְכוּתָהּ קָאֵם לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא. יִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יַצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ. שְׁמְרָה זֹאת לְעוֹלָם

לִיְצַר מִחֲשָׁבוֹת לִכְבַּע עַמְּךָ. וְהָיָן לִבְכָּם אֱלֹהֶיךָ: וְהוּא רַחוּם.
 יִכְפַּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אִפְנוּ. וְלֹא יַעִיר כֹּל
 חַמְתּוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֶלָח. וְרַב חֶסֶד לְכֹל קְרֹאֶיךָ:
 צְדָקְתְּךָ צָדֵק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב. חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קֶדֶם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם
 יוֹם יַעֲמֹם לָנוּ. הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סֶלָח: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׁגָּב לָנוּ
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָח: יְיָ צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם כְּטַח בְּךָ: יְיָ הוֹשִׁיעָה.
 חֲמֻלְךָ יַעֲנֵנו כִּיּוֹם קָרָאנוּ: בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שְׁפָרְאָנוּ לְכַבֵּדוֹ.
 וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים. וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַע
 בְּתוֹכָנוּ. הוּא יִפְתַּח לָבְנוּ בְּתוֹרָתוֹ. וְיִשֵּׁם בְּלִבְנוּ אֶהְיֶה וְיִרְאֵנוּ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבֵּי שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִינַע לְרִיק וְלֹא
 נִלָּד לְבַהֲלָה: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 שְׁנַשְׁמַר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה וְנִחְוֶה וְנִרְאָה וְנִירָשׁ מִזְכֶּה
 וּבִרְבָּה לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יִזְמַרְךָ
 כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם. יְיָ אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶדְךָ: בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר
 יִבְטַח בֵּי. וְהִיָּה יְיָ מְבַטְחוֹ: כְּטַחוּ בֵּי עַדֵי עַד. כִּי בָּיָה יְיָ צוּר
 עוֹלָמִים: וְיִבְטַחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ. כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דַרְשֵׁיךָ יְיָ: יְיָ
 חַפֵּץ לְמַעַן צְדָקוֹ. יִגְדִיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר:

יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מַה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ: חֲקוּ וְיֵאֱמָר לְבַבְכֶם כֹּל הַמֵּיחָלִים לֵי: וְעַתָּה יִגְדַל נָא כֹחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאַמְרוֹ: זָכַר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחֲסִדֶיךָ כִּי
 מֵעוֹלָם הֵמָּה:

לש"צ קדיש שלם

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (קהל אמן): בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא בְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךָ
 מַלְכוּתָהּ. וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (קהל אמן): בְּחַיִּיכוֹן
 וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְנָן קָרִיב, וְאַמְרוּ אָמֵן. (קהל)
אמן: קהל וזמן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא, וַיִּתְבָּרַךְ
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ

דְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל (בעשיית לְעֵלָא וּלְעֵלָא מִכָּל) בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא
 תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אַמְנִן. (קהל אַמְנִן):
 תַּתְּקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא,
 וְאָמְרוּ אַמְנִן. (קהל אַמְנִן):

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וַחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ
 אַמְנִן. (קהל אַמְנִן):

עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בעשיית השְׁלוֹם) בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אַמְנִן. (קהל אַמְנִן):

סדר הכנסת ספר תורה

כשמחזירין הס"ת להיכל אומרים זה

חון וְחַלְלוּ אֶת שֵׁם יי. כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוּ

קהל הודו על ארץ ושמים: וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו. לבני ישראל עם
 קרובו. הללויה:

לְדוֹר מִנְמוֹר. לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ. תִּכְבֵּל וַיֵּשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהּ. וְעַל נְהוֹרוֹת וְכוּנְנָה:
 מִי יַעֲלֶה בְהַר יי. וְמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קִדְשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וְכַר לְבָב. אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי
 וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: וְשָׂא בְרַכְיָה מֵאֵת יי. וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דוֹר הַרְשִׁיו. מִבְּקִשֵׁי פְגִיעָה יַעֲקֹב
 סָלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשֹׂאוּ פַתְחֵי עוֹלָם. וְיִבֹא מִלְּךָ הַקְּבוֹד: מִי זֶה מִלְּךָ הַקְּבוֹד. יי עוֹזוּ
 וְגִבּוֹר. יי גִּבּוֹר מִלְּחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְשְׂאוּ פַתְחֵי עוֹלָם. וְיִבֹא מִלְּךָ הַקְּבוֹד: מִי הוּא זֶה
 מִלְּךָ הַקְּבוֹד. יי צְבָאוֹת הוּא מִלְּךָ הַקְּבוֹד סָלָה:

כשמכניסין הס"ת להיכל אומרים זה

וּבְנַחְתָּה יֹאמֵר. שׁוּבָה יי רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יי לְמַנּוּחְתָּךְ. אַתָּה וְאַרְוֹן
 עֲנֶה: כְּהִנֵּה לְבָשׁוּ צִדְקָה. וַחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ: בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבָדְךָ אֵל תִּשָּׁב
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם. תּוֹרַתִּי אֵל תַּעֲזוּבוּ: עֵץ חַיִּים הוּא לְמַחְזִיקִים
 בָּהּ. וְתַמְכִּיָּה מֵאֲשֶׁר: דְּרַבְיָה דְּרַבִּי נַעֲם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: הַשִּׁיבֵנו יי אֱלֹהֵי
 וְנִשְׁוֹבָה. חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקַדְשׁ:

בימים שאין אומרים בהם תחנון אין אומרים "תפלה לדוד" ומתחילין מ"בית יעקב"
 ובימים שאין אומרים גם "אל ארך אפים" שלפני קה"ת, מתחילין בשיר של יום.

תְּפִלָּה לְדָוִד. הִטָּה יי אֲזַנְךָ עֲנָנִי. כִּי עָנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי: שְׁמָרָה
 נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי. הוֹשַׁע עֲבָדְךָ אַתָּה אֱלֹהֵי הַבּוֹטָח
 אֲרִיךְ: חֲנִנִי אֲדַנֵּי. כִּי אֲרִיךְ אֶקְרָא כָּל הַיּוֹם: שְׁמַח נַפְשׁ עֲבָדְךָ. כִּי
 אֲרִיךְ אֲדַנֵּי נַפְשִׁי אֲשָׂא: כִּי אַתָּה אֲדַנֵּי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חַסֵּד לְכָל

קראיך; האזינה יי תפילתי ותקשיבה בקול תחנונותי; ביום צרתי
 אקראך כי תענני; אין כמוך באלהים אדני. ואין כמעשיך; כל
 גוים אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני. וכבודו לשמך; כי
 גדול אתה ועשה נפלאות. אתה אלהים לבדך; הורני יי דרכך.
 אהלך באמתך. יחד לבבי ליראה שמך; אודך אדני אלהי בכל
 לבבי. ואכבדה שמך לעולם; כי חסדך גדול עלי. והצללת נפשי
 משאר תחתיה; אלהים. ודים קמו עלי ועדת עריצים בקשו
 נפשי. ולא שמוך לנגדם; ואתה אדני אל רחום וחנון. אך אפים
 ורב חסד ואמת; פנה אלי וחנני. תנה ענה לעבדך והושיעה לבן
 אמתך; עשה עמי אות לטובה. ויראו שגאי ויבלשו. כי אתה יי
 עזרתני ונחמתני;

בית יעקב. לכו ונלכה באור יי; כי כל העמים ירכו איש בשם אלהיו.
 ואנחנו נלך בשם יי אלהינו לעולם ועד;

יהי יי אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו. אל יעזבנו ואל יטשנו;
 להטות לבבנו אליו. ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו
 ומשפטיו אשר צוה את אבותינו; ויהיו דברי אלה אשר התחננתי
 לפני יי. קרבים אל יי אלהינו יומם ולילה. לעשות משפט עבדו
 ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו; למען דעת כל עמי הארץ כי יי
 הוא האלהים. אין עוד;

שיר המעלות לדוד. לולי יי שהיה לנו יאמר נא ישראל; לולי יי שהיה
 לנו בקום עלינו אדם; אזי חיים בלעונו בחרות אפם בנו; אזי המים
 שטפנו נחלה עבר על נפשנו; אזי עבר על נפשנו המים הזידונים; ברוד יי
 שרא נתנו טרף לשניהם; נפשנו בצפור נמלטה מפח יוקשים. הפח נשבר
 ואנחנו נמלטנו; עזרנו בשם יי. עשה שמים וארץ;

שיר של יום

ליום ראשון

היום יום ראשון בשבת. שבו היו הלזים אומרים בבית המקדש:
 לדוד מזמור. ליי הארץ ומלואה. תבל וישבי בה; כי הוא על
 ימים יסדה. ועל נהרות יבוננה; מי יעלה בהר יי. ומי יקום

במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב. אשר לא נשא לשוא נפשי ולא
 נשבע למרמה: ישא ברכה מאת יי. וצדקה מאלהי ישעו: זה דור
 דרשיו. מבקשי פניו יעקב סלה: שאו שערים ראשיכם והנשאו
 פתחי עולכם. ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד. יי עזו וגבור.
 יי גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולכם. ויבא
 מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד. יי צבאות הוא מלך הכבוד.

סלה: קריש יתום

(הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים. להודות לשם קדשך להשתבח
 בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם. ואמר כל
 העם אמן. תללויה: ברוך יי מציון שכן ירושלים. תללויה: ברוך יי אלהים אלהי
 ישראל. עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם. וימלא כבודו את כל הארץ.
 אמן ואמן)

ליום שני

היום יום שני בשבת. שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

שיר מזמור לבני קרח: גדול יי ומהלל מאד בעיר אלהינו הר
 קדשו: יפה נוף משושל כל הארץ. הר ציון ירפתי צפון. קרית
 מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע למשגב: כי הגה המלכים נועדו.
 עברו יחדו: המה ראו בן תמהו. נבחרו נחפזו: רעדו אחותם שם.
 חיל ביוצרה: ברוח קדים תשבר אניות תרשיש: באשר שמענו בן
 ראינו בעיר יי צבאות בעיר אלהינו. אלהים יבוננה עד עולם סלה:
 דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך: כשמה אלהים בן תהלתך על
 קצוי ארץ. צדק מלאה ימינה: ישמח הר ציון. תגלנה בנות יהודה.
 למען משפטיה: סבו ציון ותקיפוה. ספרו מגדליה: שיתו לבכם
 לחילה. פסגו ארמנותיה. למען תספרו לדור אחרון: כי זה אלהים
 אלהינו עולם ועד. הוא ינהגנו על מות: קריש יתום

ליום שלישי

היום יום שלישי בשבת. שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

מזמור לאסף. אלהים נצב בעדת אל. בקרב אלהים ישפט: עד
 מתי תשפטו עול. ופני רשעים תשא סלה: שפטו דל

וַיָּתוֹם. עָנִי וְרֵשׁ הַצְּדִיקוֹ; פָּלְטוּ דָל וְאֶבְיוֹן. מִיַּד רְשָׁעִים הִצִּילֹו; לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינּוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלְּכוּ. יִמוּטוּ כָּל מוֹסְדֵי אֶרֶץ; אֲנִי אִמְרַתִּי אֱלֹהִים אֲתֵם. וּבְנֵי עֲלִיּוֹן בְּלָכֶם; אֲבָן בְּאָדָם תִּמְוֹתוֹן. וּבְאֶחָד הַשָּׁרִים תִּפְּלוּ; קוֹמָה אֱלֹהִים שְׁפֹטָה הָאֶרֶץ. כִּי אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם;

קדיש יתום

ליום רביעי

היום יום רביעי בשבת. שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

אֵל נִקְמוֹת יְיָ. אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ; הַנְּשֵׂא שֹׁפֵט הָאֶרֶץ. הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל גָּאִים; עַד מְתֵי רְשָׁעִים. יְיָ. עַד מְתֵי רְשָׁעִים יַעֲלוּ; יָבִיעוּ יִדְבְּרוּ עֶתְקָה. יִתְאַמְרוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲנוֹן; עֲמָךְ יְיָ יִדְבָּאוּ. וְנִחַלְתָּךְ יַעֲנוּ; אֲלֻמְנָה וְגַר יִהְרְגוּ וַיִּתּוּמִים יִרְצִחוּ; וַיִּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה. וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב; בִּינוּ בַּעֲרִים בְּעֵם. וּבְסִילִים מְתֵי תִשְׁפִּילֹו; הַנְּטַע אֲזוֹן הֲלֹא יִשְׁמַע. אִם יֵצֵר עֵינַי הֲלֹא יָבִיט; הַיִּסֵּר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ. הַמְלַמֵּד אָדָם דַּעַת; יְיָ יַדַּע מַחֲשֹׁבוֹת אָדָם. כִּי הִמָּה הִבְרָה; אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ יְהוָה. וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ; לְהַשְׁקִיט לוֹ מִיַּמֵּי רַע. עַד יִכְרַח לְרִשְׁעַת שָׁחַת; כִּי לֹא יִשָּׂא יְיָ עִמּוֹ. וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב; כִּי עַד צָדֵק יִשׁוּב מִשְׁפָּט. וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׂרָאֵל; כִּי יָקוּם לִי עִם מְרַעִים. מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פְּעֻלֵי אֲנוֹן; לֹאֲלֵי יְיָ עֲזַרְתָּה לִי כַּמַּעַט שְׁכַנָּה דוֹמָה נִפְשִׁי; אִם אִמְרַתִּי מָטָה רִגְלִי. חֲסִדְךָ יְיָ יִסְעֵדֵנִי; בָּרַב שָׂרְעַפִּי בְּקִרְבִּי תִּנְחַוּמִיךָ יִשְׁעִשְׂעוּ נִפְשִׁי; הַיִּחַבְּרָךְ כִּסֵּא הַוּוֹת. יֵצֵר עֲמָל עֲלֵי חֶק; יִגְדּוּ עַל נִפְשׁ צְדִיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ; וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׁגָּב. וְאֵלֵהִי לְצוֹר מַחֲסִי; וַיִּשָּׁב עֲלֵיהֶם אֶת אֹנֶם וּבִרְעַתֶם יַצְמִיתֶם. יַצְמִיתֶם יְיָ אֱלֹהֵינוּ; לָכוּ נִרְנָנָה לִי. נִרְעִיחָ לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ; נִקְדָּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה. בְּזִמְרוֹת נִרְעֵה לוֹ; כִּי אֵל גְּדוֹל יְיָ וּמְלֶכֶךְ גְּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים; קדיש יתום

ליום חמישי

היום יום חמישי בשבת. שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

לְמַנְצִיחַ עַל הַגִּתִּית לְאֶסְף; הַרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עוֹנָנוּ. הָרִיעוּ לְאֵלֵהִי יַעֲקֹב; שָׂאוּ זְמֶרָה וְתַנּוּ תַף. כַּנּוֹר נָעִים עִם נִבְלָה; תִּקְעוּ

בחדש שופר. בפקה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא. משפט לאלהי יעקב: עדות ביהוסף שמו. בצאתו על ארץ מצרים. שפת לא ידעתי אשמע: הסירותי מסבל שכמו. בפיו מדוד תעברנה: בצרה קראת ואחלצה. אענה בסתר רעם. אבחנוך על מי מריבה סלה: שמע עמי ואעידה בך. ישראל אם תשמע לי: לא יהיה בך אל זה. ולא תשתחוו לאל נכר: אנכי יי אלהיך המעלה מארץ מצרים. הרחב פיך ואמלאהו: ולא שמע עמי קולי וישראל לא אבה לי: ואשליחהו בשרירות לבם. ילכו במועצותיהם: לו עמי שמע לי. ישראל בדרך יהלכו: במעט. אויביהם אכניע. ועל צריהם אשיב ידי משנאי יי יכחשו לו. ויהי עתם לעולם: ויאכילוהו מחלב חטה. ומצור דבש אישביעה: קדיש יתום

ליום ששי

היום יום ששי בשבת. שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש: יי מלך גאות לבש. לבש יי עז התאזה. אף תפון תבל בר תמוט: נכון בסף מאז. מעולם אתה: נשאו נהרות יי. נשאו נהרות קולם. ישאו נהרות דבם: מקלות מים רבים אדירים משברי ים. אדיר במרום יי: עדתיה נאמנו מאד. לביתך נאנה קדש. יי לארך ימים: קדיש יתום

קדיש יתום

ותגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. (קהל אמן): בתיכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. (קהל אמן): קהל וחזן יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי לעלמיא, ותברך, וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא. לעלא מן כל (בעשיית לעלא ולעלא מכל) ברבא ושירתא תשבחא ונחמתא דאמין בעלמא. ואמרו אמן. (קהל אמן):

יהא שלמא רבא מן שמיא ותיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. (קהל אמן): עשה שלום (בעשיית השלום) במרומו הוא ברחמי עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. (קהל אמן):

קנה אל יי. חוק ונאמן לבד. וקנה אל יי: אין קדוש כפי. כי אין בלתי. ואין צור באלהינו: כי מי אלוה מבליעדי יי. ומי צור וזלתי אלהינו:

אין באלהינו. אין בארזינו. אין במלכנו. אין במושיענו: מי באלהינו. מי בארזינו. מי במלכנו. מי במושיענו: נוֹדָה לאלהינו. נוֹדָה לארזינו. נוֹדָה למלכנו. נוֹדָה למושיענו: בָּרוּךְ אלהינו. בָּרוּךְ ארזינו. בָּרוּךְ מלכנו. בָּרוּךְ מושיענו: אתה הוא אלהינו. אתה הוא ארזינו. אתה הוא מלכנו. אתה הוא מושיענו. אתה תושיענו: אתה תקום תרחם ציון כי עת להננה כי בא מועד:

**פְּטוּם הַקְּטָרֶת א הַצָּרִי ב וְהַצֶּפֶן ג הַחֲלֻבָּנָה ד וְהַלְבֹנָה
מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. ה מֵר ו וְקִצְיָה ז שְׁבֻלַת
נֶרְדִּי ח וּכְרָבִם ט מִשְׁקַל שְׁשָׁה עֶשֶׂר שְׁשָׁה עֶשֶׂר מָנֶה. י הַקִּשְׁטָ
שָׁנִים עֶשֶׂר. י וְקְלוּפָה שְׁלֹשָׁה. יא וְקִנְמוֹן תְּשַׁעַה. בִּזְרִית בְּרִשִׁינָה
תְּשַׁעַה קִבִּין. י"ב קִפְרִיסִין סֵאִין תְּלָתָא וְקִבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא
מָצָא י"ג קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמֵר חוֹרֵין עֲתִיק. מְלַח סְדוּמִית רוֹבַע
מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נְתָן הַבְּבֵלִי אוֹמֵר אֵף בִּפְתֵי הַיֶּרֶדִן
כָּל שְׁהוּא וְאִם נְתָן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל
סְמִנֵיהָ חֵיב מִיתָה:**

**רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שָׂרָף הַנוֹטֵף מַעֲצֵי
הַקִּטָּף. בְּרִית בְּרִשִׁינָה לָמָּה הִיא בָּאָה, כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת
הַצֶּפֶן כְּדֵי שְׁתֵּהָא נְאֻה. י"ג קִפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָּא, כְּדֵי לְשָׂרוֹת
בּוֹ אֶת הַצֶּפֶן כְּדֵי שְׁתֵּהָא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יַפִּין לָהּ אֵלָא
שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:**

**תַּנְיָא רַבִּי נְתָן אוֹמֵר בְּשֵׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר. הֲדַק הֵיטֵב הֵיטֵב
הֲדַק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפָה לְבָשָׁמִים. פְּטוּמָה לְחֻצָּאִין בְּשָׂרָה.**

לשליש ולרביע לא ששמענו. אמר רבי יהודה זה הפלל. אם כמדתה
בשורה לחצאין. ואם חסר אחת מפל סמניה חיב מיתה:

תניא בר קפרא אומר. אחת לששים או לשבעים שנה היתה
באה של שירים לחצאין. ועוד תני בר קפרא אלו היה
נותן ביה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמד מפני ריחה. ולמה
אין מערבין ביה דבש. מפני שהתורה אמרה פי כל שאר וכל
דבש לא תקטירו ממנו אישה ליי:

יִי צְבָאוֹת עֲמָנוּ מְשֻׁבָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלְחָה יְיָ צְבָאוֹת
אֲשֶׁר־י אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ יְיָ הוֹשִׁיעָה תַּמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ כְּיוֹם
קָרָאנוּ יְיָ אֵתָה סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרְנֵי רַגְלִי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי
סִלְחָה וְעַרְבָה לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קַדְמוֹנִיּוֹת:

תניא רבי אליהו. כל השונה הלכות בכל יום. מכותח לו שהוא
בן עולם הבא. שנאמר. הליכות עולם לו. אל תקרי הליכות
אלא הלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום
בעולם. שנאמר. וכל בניה למודי יי ורב שלום בניה. אל תקרי
בניה. אלא בניה: שלום רב לאהבי תורתה. ואין למו מכשול: יהי
שלום בחילה. שלוח בארמנותיה: למען אחי ורעי אדברה נא שלום
בך: למען בית יי אליהנו אבקשה טוב לך: יי עז לעמו יתן. יי וברך
את עמו בשלום:

קדיש דרבנן

יתגדל ויתקדש שמה רבא. (קהל אמן): בעלמא די ברא ברעותה
וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. (קהל
אמן): בחייכון וביומיכון ובחייי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן
קריב, ואמרו אמן. (קהל אמן): קהל וחזן יהא שמה רבא מברך לעלם

וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלָא מִן
כָּל (בעשיית לעלא ולעלא מכל) בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְאִמְרֵן בְּעֲלַמְיָא. וְאִמְרוּ אַמֵּן. (קהל אָמֵן):

עַר יִשְׂרָאֵל וְעַר רַבָּנָן. וְעַר תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַר כָּל תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן. וְעַר כָּל מֵאן דְּעִסְקִין בְּאוֹרֵיתָא. דִּי בְּאַתְרָא
הָדִין וְדִי בְּכָל אֲתֵר וְאַתֵּר. יְהֵא לָהוֹן וְלָכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנָא
וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵי וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וּפְרַקְנָא מִן קָדָם אַבּוּהוֹן
דִּי בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אַמֵּן. (קהל אָמֵן):

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַר כָּל יִשְׂרָאֵל
וְאִמְרוּ אַמֵּן. (קהל אָמֵן):

עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בעשיית השלום) בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַר כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אַמֵּן. (קהל אָמֵן):

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת
הָאֲרָמָה. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמְּזוֹנִם. (שְׁהֵם
מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וְלָרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ): וְאַנְחָנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמְזוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: שְׁהוּא נּוֹטָה שְׁמַיִם וַיּוֹסֵד אֶרֶץ. וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ
בְּשָׁמַיִם מְמַעַל. וּשְׂכִינַת עֵזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ
אֵין עוֹד. אִמַּת מַלְכָּנוּ. אָפֶס זוּלְתָנוּ. כְּפַתּוֹב בְּתוֹרְתָנוּ. וַיִּדְעַת
הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבְךָ. כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
מְמַעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עוֹד.
לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת יִפְרֹתוֹן. לְתַקֵּן

עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ
כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל. כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל
בָּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ. וְלִכְבוֹד
שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנֶנּוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עַל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם
מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכָבוֹד. בְּפָתוֹב בְּתוֹרַתֶךָ. יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד; וְנֹאמֶר. וְהִיָּה
יִי לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יִי אַחַד וְשִׁמּוֹ אַחַד:

אֵל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאם וּמִשְׂאֵת רִשְׁעִים כִּי תְּבֵא: עֲצוּ עֲצֵה וְתַפֶּה. דְּבִרּוּ דְּבִר
וְלֹא יְקוּם. כִּי עֲפִנּוּ אֵל; וְעַד זְקִנְהָ אֲנִי הוּא. וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל. אֲנִי
עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֲמַלְט:

קדיש יתום

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶה רַבָּא. (קהל אָמֵן): בְּעֵלְמָא דֵי בְרָא כְרַעוּתָהּ
וַיִּמְלֹךְ מַלְכוּתָהּ. וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (קהל אָמֵן):
בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב,
וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמֵן): קהל וְחֹזֵן יְהִיא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלָם
וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא, יְתַבְרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְא מִן כָּל
(בעשׂי*ת לְעֵלְא וְלְעֵלְא מִכָּל) בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאֲמִירָן
בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמֵן):

יְהִיא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַר כָּר יִשְׂרָאֵל
וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמֵן):

עֲשֵׂה שְׁלֹום (בעשׂי*ת הַשְּׁלֹום) בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלֹום עָלֵינוּ
וְעַר כָּר יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן. (קהל אָמֵן):

תפלת שחרית

זכירת יציאת מצרים

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

זכירת מעמד הר סיני

כִּי הִשְׁמַר לָךְ וַיִּשְׁמַר נִפְשֶׁךָ מְאֹד. פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֵיךָ: יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לְפָנַי יי אֱלֹהֶיךָ בְּחַרְבִּי:

זכירת מעשה עמלק ומחיתו

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עַמְלֵק בְּדַרְכְּךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְכְּךָ וַיִּזְנֹב בְּךָ כֹּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ. וְאַתָּה עָנֵף וַיִּגַע. וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהַנִּיחַ יי אֱלֹהֶיךָ לָךְ מִכָּל אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יי אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ. תִּמְחָה אֶת זְכַר עַמְלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. לֹא תִשְׁכַּח:

זכירת מסה אבותינו במדבר

זְכוֹר אֶל תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר:

זכירת מעשה מרים

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה יי אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בְּדַרְכְּךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם:

זכירת שבת

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

- א אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ הוּא בּוֹרָא וּמְנַהֵיג לְכָל הַבְּרוּאִים. וְהוּא לְבָדוּ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים:
- ב אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ הוּא יְחִיד וְאֵין יְחִידוֹת בְּמֹחוּ בְּשׁוּם פְּנִים. וְהוּא לְבָדוּ אֱלֹהֵינוּ. הֵיךְ הוּא וַיְהִי:
- ג אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ אֵינוּ גּוֹף. וְלֹא יִשְׁגוּהוּ מִשְׁיַגֵּי הַגּוֹף. וְאֵין לוֹ שׁוּם דְּמִיּוֹן כְּלָל:
- ד אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ הוּא רֵאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן:
- ה אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ לוֹ לְבָדוּ רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל. וְאֵין לוֹוֹלְתוֹ רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל:
- ו אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁכָּל דְּבָרֵי נְבִיאִים אָמְתָּ:
- ז אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁנְּבוֹאֹת מִשָּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם הִיָּתָה

- אמתית. וְשֶׁהוּא הָיָה אֵב לְנִבְיָאִים. לְקוֹדְמִים לְפָנָיו וְלִבָּאִים אַחֲרָיו:
- ח אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁכֹּל הַתּוֹרָה הַמְצוּיָה עִתָּה בְיַדְנוּ הִיא הַנְּתוּנָה לְמִשְׁנֵה רַבְּנוּ עָלְיוּ הַשָּׁלוֹם:
- ט אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה לֹא תִהְיֶה מְחֻלָּפֶת וְלֹא תִהְיֶה תּוֹרָה אַחֲרֶת מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ:
- י אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ יוֹדֵעַ כָּל מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם וְכֹל מַחֲשָׁבוֹתָם. שֶׁנֶּאֱמָר. הִיצַר יַחַד לָבָם הַמְּבִין אֵל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם:
- יא אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ גּוֹמֵל טוֹב לְשׂוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו וּמַעֲנִישׁ לְעֹבְרֵי מִצְוֹתָיו:
- יב אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ. וְאַף עַל פִּי שִׁיתְמַהֲמָה. עִם כָּל זֶה אַחֲכָה לוֹ בְּכֹל יוֹם שִׁיבּוֹא:
- יג אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה. שֶׁתִּהְיֶה תַּחֲתֵי הַמַּתִּים בְּעֵת שִׁנְעֻלָּה רְצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זְכָרוֹ לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים:
- לִישׁוּעָתְךָ קוִיָּתִי יי. קוִיָּתִי יי לִישׁוּעָתְךָ. יי לִישׁוּעָתְךָ קוִיָּתִי: לְפּוֹרְקָנְךָ סְבָרִית יי. סְבָרִית יי לְפּוֹרְקָנְךָ. יי לְפּוֹרְקָנְךָ סְבָרִית:

וַיְדַבֵּר יהוה אל משה לאמר: ועשית ביור נחשת ונכח נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה קיום: ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם: בבאם אל אהל מועד ורחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והותה להם חק עולם לו ורחצו דורותם:

וַיְדַבֵּר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני להמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה בבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד: את הבבש אחד תעשה בבקר ואת הבבש השני תעשה בין הערבים: ועשירית האיפה סלת למנחה בלילה בשמן בתית רביעת ההין: עלת תמיד העשה בהר סיני לריח ניחח אשה ליהוה: ונספו רביעת ההין לבבש האחד בקדש הסף נסוף שבר ליהוה: ואת הבבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכןספו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה: **וַיִּשְׁחַט** אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב:

אֵתָהּ הוא יהוה אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קמרת הסמים בזמן שביית המקדש היה קום. באשר צוית אותם על יד משה נביאך בכתוב בתורתך:

וַיֹּאמֶר יהוה אל משה קח לך סמים נטף ושחלת ורחצנה סמים ולבנה וכה כד בבר יהוה: ועשית אתה קמרת רחח מעשה רחח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הרח ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אנעד לך שמה קדש קדשים תהיה להם: ונאמר והקטיר עליו אהרן קמרת סמים בבקר בבקר בטהיבו את הנרות וקמרתה: ובהעלת אהרן את הנרות בין הערבים וקמרתה קמרת תמיד לפני יהוה לדורותם:

תַּנְנוּ רבנן פטוים הקמרת ביצד שלש מאות וששים ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנן זמות החמה. מנה לכל יום. פרס בשחרית ופרס בין הערבים. ושלישה מנים יתרים שמהם מנים בהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים. ומחזירין למקשת בערב יום הכפורים. ושחקן יפה יפה כדי שתהא רכה מן הרקח: ואחד עשר סמנים היו בה. ואלו הן א הצרי ב והצפרן ג התלכנה ד והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. ה מר ו וקציעה ז שבלת גרד ח וכרסם משקל ששה עשר ששה עשר מנה. ט הקשט שנים עשר. יא וקלופה שלשה. יב וקנמון תשעה. יג ברית פרשינה תשעה קבין. יד קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק. מלח סודמית רובע מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן הבבלי אומר אף גפת הנדון כל שהוא ואם נתן בה רבש פסלה. ואם חסר אחת מקל סמניה חלב מיתה:

תפלת מנחה

רַבְּךָ שְׁמַעוּן בְּן נַמְלִיאֵל אוֹמֵר הַצְּרִי אֵינִי אֱלֹהֵי שָׂרָף הַטּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטוֹף. בְּרִית פְּרִשְׁיָה לָמָּה הָיָה בָּאֵה, בְּדִי לְיַפּוֹת בַּה אֶת הַצִּפְרָן בְּדִי שְׁתַּמָּה נֹאחַ. יוֹן קִפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָּא בְּדִי לְשָׂרוֹת בּו אֶת הַצִּפְרָן בְּדִי שְׁתַּמָּה עֹדֶה. וְהֵלֵא מִי רַגְלָיִם יְפִין לָהּ אֱלֹהֵי שְׁאוֹן מִכְנִיסִין מִי רַגְלָיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַקְּבוּרָה:

תַּנְגֵּא רַבִּי נְתָן אוֹמֵר בְּשׂוּמָה שׁוֹחֵק אוֹמֵר. הַדֶּק הַיָּטִב הַיָּטִב הַדֶּק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֵה לְבָשִׁמִּים. פְּטִמָּה לְחֻצָּאִין בְּשָׂרָה. לְשִׁלִּישׁ וְלָרְבִיעַ לֹא שְׁמַעְנֵנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה זֶה הַקֶּלֶס. אִם בְּמִדְתָּהּ בְּשָׂרָה לְחֻצָּאִין. וְאִם חֹסֵר אַחַת מִכֵּל סְמִינָה חֵיב מִיָּתֵהּ:

תַּנְגֵּא בַר קַפְרָא אוֹמֵר. אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הוֹתֵה בָּאֵה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצָּאִין. וְעוֹד תַּנִּי בַר קַפְרָא אֵלֶּי הֵיָה נֹתֵן בַּה קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ אִין אָדָם יְכוֹל לְעַמֵּד מִפְּנֵי רִיחָהּ. וְלָמָּה אִין מְעַרְבִין בַּה דְּבִשׁ. מִפְּנֵי שֶׁהַתְּרֻחָה אִמְרָה כִּי כֵּל שְׂאֵר וְכֵל דְּבִשׁ לֹא תִקְמִירוּ מִפְּנֵי אִשָּׁה לְיְהוֹנָה:

יְהוֹנָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלְהָ: ג' **יְהוֹנָה צְבָאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹמֵחַ בְּדִי:** ג' **יְהוֹנָה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קְרָאֵנוּ: אֵתְהָ סֶחֶר לִי מִצֹּר הַצָּרִי רַבִּי פִּלְטָה תְּסוּכְבְּנִי סֵלְהָ: וְעַרְבָה לְיְהוֹנָה מִנְחַת יְהוֹדָה וִירוּשָׁלָיִם בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדָמוֹנִית:**

אֲנָא בְּכַח גְּדִלְתָּ יְמִינֶךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רַחֵם עֲמָךְ שְׁלֹבְנֵי טַהֲרֵנוּ. תּוֹרָא: נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יְהוֹדָה בְּבִבְת שְׁמֵרָם: בְּרַבִּים טַהֲרָם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תְּמִיד גְּמָלָם: חֲסוֹן קְדוּשׁ בְּרוֹב טוֹבָךְ נִהַל עֲדָתְךָ: יְחִיד גֹּאֵה לְעַמְּךָ פִּתָּה וּזְכָרֵי קְדֻשָׁתְךָ: שְׁוַעַתְנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צְעָקוֹתֵנוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת: *בלחש* בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתָ לְעוֹלָם וָעֶד:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלְהָ: **אֲשֶׁרִי** הָעָם שְׂכָבָה לוֹ. **אֲשֶׁרִי** הָעָם שְׂיִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ: תַּהַלְלָה לְדוֹר. אַרְוַמְמָךְ אֱלֹהֵי הַמַּלְאָךְ. וְאַבְרָכָה שְׂמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: **בְּכֵל** יוֹם אַבְרָכָךְ. וְאַהֲלִלְהָ שְׂמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: **גְּדוּלַת** יְהוָה וּמַהֲלָל מֵאֹד. וְהַגְּדִלְתָּ אִין חֲקָר: דוֹר לְדוֹר יִשְׂבַח מֵעַשְׂרֵיךָ. וּגְבוּרָתֶיךָ יַגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד הוֹדָךְ. וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֻזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ. וְהַגְּדִלְתָּ אֶסְפָּרְנָהּ: וְכֵר רַב טוֹבָךְ וּבִיעוּ. וְצְדָקָתְךָ יִרְנֵנוּ: תַּנּוּן וְרַחוּם יְהוָה. אֶרְךָ אַפִּים וְהַגְּדֵל חֶסֶד: טוֹב יְהוָה לְכָל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מֵעַשְׂרֵינוּ: יוֹדוּךָ יְהוָה כֵּל מֵעַשְׂרֵיךָ. וְחִסְדֶּיךָ יְבָרְכֻכָהּ: כְּבוֹד מְלֻכוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ. וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ. וּכְבוֹד הַדָּר מְלֻכוֹתוֹ: מְלֻכוֹתֶיךָ מְלֻכוֹת כָּל עוֹלָמִים. וּמַמְשָׁלְתְךָ כְּכֵל דוֹר וָדָר: סוּמָךְ יְהוָה לְכָל הַנִּפְלָאִים. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ. וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ. וּמַשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן: צְדִיק יְהוָה כְּכֵל דְּרָכָיו. וְחִסִּיד כְּכֵל מֵעַשְׂרֵינוּ: קָרוֹב יְהוָה לְכָל קְרָאוֹ. לְכָל אִשֶּׁר יִקְרָאָהּ בְּאֵמַת: רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה. וְאֵת שְׁוַעַתָּם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׂוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהָבָיו. וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תַּהַלְלַת יְהוָה יִדְבֵר פִּי. וְיִבְרַךְ כָּל בְּשׂוֹר שֵׁם קְדִישׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחָנוּ נְבָרַךְ יְהִי מֵעַתָּה וָעֶד עוֹלָם. תַּהַלְלוּהָ:

חצי קדיש

וְתַנְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְנִמְלִיק מְלֻכוּתָהּ. וְיִצְמַח פְּרָקָהּ וְיִקְרַב מוֹשִׁיחָהּ. בְּחֵיבוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן וּבְחֵי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֲנָלָא וּבְכַמֵּן קְרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן: וְהָא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמִים וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. וְתַבְרַךְ: וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַומֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֹה לְרַבְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֲלָא (בְּעֵשִׂית וְלְעֲלָא מִכָּל) מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְיִשְׁרָתָא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנִתְמַתָּא דְאִמִּירָן בְּעֲלָמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תפלת מנחה

בי שם יהוה אקרא, הכו גרף לאלהינו: ארני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אאלהי יצחק, ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא אל עליון. גומל חסדים טובים. ונקמה בעל. וזוכר חסדי אבות. ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה: מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה. מגן אברהם:

אתה גבור לעולם ארני מתנה מתים אתה רב להושיע:

בקין: מוריד הטל: בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם:

מכלכל חיים בחסד. מתנה מתים ברחמים רבים. סומך נפלים ורופא חולים ומתיר אסורים. ומקום אמונתו לישיני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך. מלך ממיית ומתנה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יהוה. מתנה המתים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום ותללוד סלה בי אל מלך גדול וקדוש אתה: ברוך אתה יהוה. האל הקדוש:

אתה חונן האדם דעת. ומלמד לאנוש בינה: חננו מאתך דעה בינה והשכל (חכמה בינה ודעת): ברוך אתה יהוה. חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך. וקרננו מלפני לעבודתך ותחזירנו בתשובה שלמה לפניך: ברוך אתה יהוה. הרוצה בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלפנינו כי פשענו. פי מחל וסולח (אל טוב וסלח) אתה: ברוך אתה יהוה. חנון המרבה לסלח:

ראה נא בעינינו. וריבה ריבנו. ונאלנו (נאלה שלמה) מהרה למען שמוך. (אל) גואל חוק אתה: ברוך אתה יהוה. גואל ישראל:

רפאנו יהוה ונרפא. הושיענו ונשעה בי תהלתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל מפותינו. בי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה: ברוך אתה יהוה. רופא חולי עמו ישראל:

ברך עלינו יהוה אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה למזבחה. ותן (בקין ברכה) טל ומטר לברכה) על פני האדמה ושבענו מטובה. וברך שנתנו בשנים הטובות (לברכה. כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים): ברוך אתה יהוה. מברך השנים:

תקע בשופר גדול לחרותנו. ושא גם לקבץ גליותינו. וקבצנו יחד מארבע גופות הארץ (לארצנו): ברוך אתה יהוה. מקבץ גרתי עמו ישראל:

נקדישך ונעריצך בענם שית סוד שרפי קדוש. המשלשים לך קדושה. בכתוב על יד נביאה. וקרא זה אל זה ואמר: ק"ח קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו: חזן לעמיתם משבחים ואומרים: ק"ח ברוך גבור יהוה ממקומו: חזן וברברי קדושה פתוב לאמר: ק"ח ימלך יהוה לעולם. אלהינו ציון דרר ודרר. הלהויה:

הַיְשִׁיבָה שׁוֹפְמֵינוּ בְּכַרְאוֹנוֹתַי, וְיִזְעַצְנוּ בְּכַתְחָלָתִי, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יַגְוֹן וְאַנְחָתִי, וּמְלָךְ עֲלֵינוּ מִתְּהֵרָה אִתָּהּ יְהוָה לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצָדֵק וּבְמִשְׁפָּט: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְלָךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמְשֻׁפֵּט.

וְלַמְלָאֲשִׁינִים אֵל תְּהִי תַקְוָה, וְכֹל הַמַּיִנִים וְעוֹשֵׂי רָשָׁעַה בְּרַנַּע יִאֲבְדוּ, וְכֹל אוֹיְבֵי עַמְּךָ מִתְּהֵרָה יִבְרָתוּ. וּמִלְכּוֹת הַרְשָׁעָה וְחַוְדִים מִתְּהֵרָה תַעֲקֹר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וּתְשַׁפְּלֵם וּתְכַנְיַעַם בְּמִתְהַרְהֵה בְּמֵינוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְיַע זְדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחַסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי (שְׂאֵרִית) עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת (בֵּית) סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצָּדֵק, וְעֲלֵינוּ, יְהוֹמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שְׂכָר טוֹב לְכֹל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאֵמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּכֶם, וְלַעֲוֹלָם לֹא נְבוֹשׁ בִּי כְּךָ בְּטַחְנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מוֹשֵׁן וּמְבַטֵּחַ לְצַדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלָיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ בְּאֶשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֶה אוֹתָהּ בְּקִרְבֵּי בְּמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וּכְפֹא דָוִד עַבְדְּךָ מִתְהַרְהֵ לְתוֹכָהּ תַכִּין: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֵת צִמְח דָּוִד עַבְדְּךָ מִתְהַרְהֵ תַצְמִיחַ, וּתְרַנֵּנוּ תְרוּם בִּישׁוּעָתְךָ, בִּי לִישׁוּעָתְךָ קִינֵנוּ בְּלַיּוֹם (וּמַצְפִּים לִישׁוּעָה): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה:

אֲבִי הַרְחֵן שְׂמֵעַ קוֹלֵנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֵת תְּפִלָּתְנוּ, בִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אִתָּהּ, וּמְלַפְנֵיךָ מַלְכֵנוּ, רִיקָם אֵל תְּשִׁיבֵנוּ, חַנּוּן וְעֲנֵנוּ וּשְׂמֵעַ תְּפִלָּתְנוּ: בִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּת כֹּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבַתְּפִלָּתָם וְלַתְּפִלָּתָם שְׁעוּ, וְחֶשֶׁב אֵת הַעֲבוּדָה לְדַבֵּר בֵּיתְךָ, נְאֻשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם, מִתְהַרְהֵ בְּאֵהָבָה תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן, וְתְהִי לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

בראש חודש אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ נֹאֲלֵהוּ אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיִבֹא וְיִגַּע, וְיִרְאֶה וְיַרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיַסְכֵּךְ וְיִזְכֵּר וְיִרְנֵנוּ וְיַקְרִינֵנוּ וְיַכְרִזְנוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְיַכְרִזוּ מִשִׁים בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ, וְיַכְרִזוּ וְיִשְׁלָמוּ עִיר קִדְשֶׁךָ, וְיַכְרִזוּ בְּלֵב עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ, לְפָלְיִיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם יוֹם רִאשׁ תַּחֲדָשׁ הַחֵד, וְיִבְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בִּי לְטוֹבָה, וּלְפָנֶיךָ בִּי לְרַבְרָבָה, וְרוֹשְׁשֵׁנוּ בִּי לְחַיִּים טוֹבִים, וּבְכָדֵךְ יִשְׁעָה וְרַחֲמִים חוּם וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְרוֹשְׁשֵׁנוּ, בִּי אֵל מְלָךְ חַנּוּן וְרַחֵם אִתָּהּ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֵךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, תַּפְחִזִיר שְׁכִינַתִּי לְצִיּוֹן:

מודים רבבנו

מוֹדִים אֲנַחְתָּ לָּךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֹאֲלֵהוּ אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ יוֹצֵר בְּרִאשִׁית בְּרִבּוֹת וְרוּחָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁחַחֲיִיתָנוּ וְקִבְּמִתָּנוּ, בֶּן תַּחֲנוּן וְתַקְוָמֵנוּ, וְתַמְסוּף עַלְזִמֵּנוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֲקוּךָ, וְלַעֲשׂוֹת רַצוֹנְךָ, וְלַעֲבָדְךָ בְּלִבֵּי שְׁלָם, עַל שֶׁאַנְחָנוּ מוֹדִים לָּךְ, בְּרוּךְ אַל הַרוּחָאוֹת:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָּךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֹאֲלֵהוּ אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיִּינוּ, מְגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדָה לָּךְ וּנְסַפֵּר תַּחֲלִתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדָּשׁוֹת לָּךְ, וְעַל נְפִיךָ שֶׁבְּכֹל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נְפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכֹל עַת, עָרֵב וּבְקָר

תפלת מנחה

וְצַהֲרִים. הַטּוֹב בִּי לֹא בָּלַו רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם בִּי לֹא תַמּוּ חַסְדֶיךָ. (בִּי) מַעֲוָלִים
קוֹיֵנו לְךָ:

וְעַל בְּלִים יִתְבַרְךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּבַב הַמִּיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכַל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וְיִתְקַלְּוּ וְיִבְרָכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמַת לְעוֹלָם בִּי טוֹב. הָאֵל
יִשְׁעֵתְנוּ וְעֲזָרְתֵנוּ סֶלָה. (הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נָאֹה לְהוֹדוֹת:
שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
בְּרַבֵּנוּ אֲבִינוּ בְּלָנוּ (בְּאֶחָד) יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ. בִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד. וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב.
וְטוֹב (יְהוָה) בְּעֵינֶיךָ לְבְרַכְנוּ וְלְבַרְךָ אֶת כָּל עַמָּה יִשְׂרָאֵל בְּכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה
בְּשִׁלּוֹמֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְבַרְךָ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהוִי לְרִצּוֹן אֲמִרֵי בִּי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרֵי וְנוֹאֲלֵי:

אֱלֹהֵי. נִצַּר לְשׁוֹנֵי מֵרַע וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תִדְּם. וּנְפִשִׁי בְּעַפְרָ לִבִּי
תִּהְיֶה. פִּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ. וְאֲחֵרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדַּף נַפְשִׁי. וְכָל הַקְּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי
לְרַעַה. מִהֲרֵה הַפֵּר עֲצָתִם וּקְלַקְלֵ מַחְשְׁבֹתָם: יְהוִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי. שְׁלֹא תַעֲלֶה קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אֲחֵרִים. וְשְׁלֹא אֲכַעֵם הַיּוֹם
וְשְׁלֹא אֲכַעִיסֶךָ. וְתַצִּילֵנִי מִיָּצַר הָרַע. וְתֵן לְלִבִּי הַבְּנֵעָה וְעֲנֹנָה. מִלְּבַבֵּנוּ וְאֱלֹהֵינוּ יַחַד שְׁמֶךָ
בְּעוֹלָמְךָ בְּנֵה עִירְךָ וְסֹד בֵּיתְךָ וְשִׁבְלֵי הַיְבֻלֶיךָ. וְקַבֵּץ קַבִּיץ גְּזִיזוֹת וּפְרָה צֹאנֶךָ וְשִׁמְח
עֲרֻמְךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן וּמִיָּגֶד. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִנְיַתְךָ.
לְמַעַן יִתְקַצֵּי וְיִדְרִיךְ הוֹשִׁיעָה וּמִיָּגֶד וְעַנְנֵי: יְהוִי לְרִצּוֹן אֲמִרֵי בִּי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ. יְהוָה
צוּרֵי וְנוֹאֲלֵי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאֲמִרוֹ אָמֵן:

יְהוִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. תֵּן חֲלֻקָּנוּ
בְּתוֹרַתְךָ: וְשֵׁם נְעֻבְדְּךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת: וְעֲרָבָה לְיְהוָה מִנְּחַת יְהוּדָה וְיִרוּשָׁלַיִם.
בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת:

לש"ץ קדיש שלם

וְתִגְדַּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ
וְיִקְרַב מִשִּׁיחָהּ. בְּתִיבּוֹן וּבְיִמְיִבּוֹן וּבְחִי רַבָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִנְיָא וּבְנוֹמֵן קְרִיב. וְאֲמִרוֹ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבַרְךָ לְעֵלְם וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. יִתְבַרְךָ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ רַבָּא רַבָּא בְּרוּךְ הוּא. לְעַלְמָא מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא וְתִשְׁבַּחְתָּא
וְנִחְמַתָּא דְאֲמִירֵין בְּעֶלְמָא. וְאֲמִרוֹ אָמֵן:

וְתִתְקַבַּל צְלוֹתָהוֹן וּבְעוֹתָהוֹן רַבָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל קְדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא. וְאֲמִרוֹ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאֲמִרוֹ אָמֵן:

עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמִרוֹ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָה לְאֲרוֹן הַבַּיִת. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית. שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ בְּנוֹי
הָאָרְצוֹת. וְלֹא שְׁמַנּוּ בְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲדָמָה. שְׁלֵא שְׁם חֲלֻקָּנוּ בְּחָם וְגוֹרְלָנוּ בְּכָל

המונים: שהם משפתחיים ומוזים לרוב נריק ומתפללים אל אל יושעי: ואנחנו פורעים ומשפתחיים ומוזים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים ממועל. ושכינת עזו בנבחי מרומים: הוא אליהנו אין עוד. אמת מלפניו. אפס זולתו. בפתוב בתורתו. ונדעת היום ונחשבת אל לבבך. כי יהנה הוא האלהים בשמים ממועל ועל הארץ מתחת. אין עוד:

ועל בן נקנה לך יהנה אליהנו לראות מהרה בתפארת ענך. להעביר גלוילים מן הארץ. והאילים ברות יברתון. לתמן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ. ופירו וידעו כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברה. תשבע כל לשון. לפניך יהנה אליהנו וברעו ויפלו. ולכבוד שמך יקר יתנו. ויקבלו בלם את על מלכותך. ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא ועולמי עד תמלך בכבוד. בפתוב בתורתך. יהנה ומלך לעולם ועד: ונאמר. והנה יהנה למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהנה אהד ושמו אהד:

(אל תירא מפחד פתאם ומשאת רשעים כי תבא: עזו עצה ותפד. דברו דבר ולא יקום. כי עמנו אל: ועד זקנה אני הוא. ועד זקנה אני אסבל. אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלמ:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעותה וימליך מלכותה ויצמח פרקנה ויקרב משיחה. בתיובון ובזימיון ובחיו דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קרוב. ואמרו אמן: והא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמין. יתברך: וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתגשא ויתתדר ויתעלה ויתתלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא (בעש"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמין בעלמא. ואמרו אמן: והא שלמא רבא מן שמני וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן: עושה שלום (בעש"ת השלום) במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלת ערבית

והוא רחום וכפר עון ולא ישחית. והרבה להשיב אפני ולא ועיר כל חמתו: וי הושיעה. המלך ועננו ביום קראנו:

מז: **בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרָךְ:**

קהל וזו: **בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים. מְחַמֵּה פוֹתַח שַׁעֲרִים. וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֵּה עֵתִים וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר אֶת הַמְּנֻבָּכִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ פְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה. גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר. וּמַעְבִּיר יוֹם וּמְבֹאֵי לַיְלָה. וּמְבַדֵּל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה. יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּעְרִיב עַרְבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּה. הַנּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדָּה. עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכֵנוּ וּבְקוּמָנוּ נְשִׁית בְּחַקֶּיךָ. וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הֵם תַּיִנוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ וּבָהֶם נִהְיָה יוֹמֵם וְלַיְלָה: נֶאֱהָבְתָךְ אֵל תִּסַּר מִפְּנֵי לְעוֹלָמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

(יחיד אומר: אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָנוּ)

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. יְהוָה אֶחָד:

בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹל לְבָבְךָ וּכְכֹל נַפְשְׁךָ וּכְכֹל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם. עַל לְבָבְךָ: וּשְׁנַתֶּם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְיַלְכָתְךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁבְבְּךָ וּבְקוּמָךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ: וּבְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֵל מִצְוֹתַי. אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֲתֶכֶם הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ כְּכֹל לְבַבְכֶם וּכְכֹל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרָצְכֶם בַּעֲתוֹ. יוֹרֵה וּמַלְקוֹשׁ. וְאִסַּפְתִּי דַגְּנֶךָ וּתְרִישְׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדְּךָ לְבַהֲמֹתַי. וְאִבְלֹתַי וְשִׁבְעַת: הַשְּׂמֵרוֹ לְכֶם כֵּן יִפְתַּח לְבַבְכֶם. וְסַרְתֶּם וּעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְתָרַה אִף יְהוָה בְּכֶם. וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר. וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ. וְאִבְדְּתֶם מִהַרָּה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה. אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לְכֶם: וְשִׁמַּתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם. וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יָדְכֶם. וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלַמְדַּתְּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ. וּבְיַלְכָתְךָ בְּדֶרֶךְ. וּבְשִׁבְבְּךָ וּבְקוּמָךָ: וּבְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיִמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְתַת לָהֶם. כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל מֹשֶׁה לְאָמְרוּ: דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם. וְעִשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל בְּגָדֵיכֶם בְּגִדְיֶהם לְזִכְרָתָם. וְנָתַתִּי עֲלֵי צִיצִית הַכָּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לְכֶם לְצִיצִית וְרָאיתֶם אֹתוֹ. וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וְעִשִׂיתֶם אֹתָם. וְלֹא תַתּוּרוּ אֲחֵרֵי לְבַבְכֶם וְאֲחֵרֵי עֵינֵיכֶם. אֲשֶׁר אֹתָם זָנִים אֲחֲבַרְתֶּם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי. וְהִייתֶם קֹדְשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה

תפלת ערבית

אֱלֹהֵינוּ. אֲשֶׁר הוֹצֵאתֵנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. לְהוֹדוֹת לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אָמֵן

חזון חזון ואומר: יהוה אלהיכם אמת:

וְאִמּוֹנָה כֵּן זֹאת וְקָנִים עָלֵינוּ. כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין וּזְלִתוֹ. וְאִנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים. מִלְּבַנוּ הַנּוֹאֲלָנוּ מִכַּף כֵּן הָעֲרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לֵנוּ מִצְרַיִם. וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הַעוֹשֶׂה גְדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר. נְסִים וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשֶּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים. וְלֹא נִתַּן לְמוֹט רַגְלֵנוּ: הַמְדְרִיכֵנוּ עַל כַּמוֹת אוֹיְבֵינוּ. וְיָרֵם כְּרַגְנוּ עַל כֵּן שׁוֹנְאֵינוּ: הַעוֹשֶׂה לֵנוּ נְסִים וְנִקְמָה בַּפְרָעוֹת. אוֹרוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכָּה בְּעֶבְרַתוֹ כֵּן בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוֹת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בְּנוֹ בֵּין יַגְרֵי יָם סוּף. אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְּנוֹ גְבוּרָתוֹ. שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ: וּמְלִכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קַבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מִשָּׁה וּבְנוֹ יִשְׂרָאֵל לֵךְ עִנֵּי שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ בְּלִים:

מִי כַמּוֹכָה בְּאֵלִים יְהוָה. מִי כַמּוֹכָה בְּאֶדְרֵךְ בִּקְדוּשׁוֹ. נוֹרָא תְהִלּוֹת עֲשֵׂה לְפָנָי: מְלִכּוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ. בּוֹקֵעַ יָם לְפָנֵי מַשָּׁה. זֶה אֵלֵי עִנֵּנוּ. וְאָמְרוּ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד: וְנֶאֱמַר. כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב. וַיִּבְרָאוּ מִיַּד חֶזֶק מִמֶּנּוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁבִּיבֵנוּ אֲבוֹנֵי לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מְלָכֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִפְתֵי שְׁלוֹמֶךָ. וְתַקְנֵנוּ בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהַרְדָּה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהַגֵּן בְּעַדֵנוּ וְהַסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב דָּבָר וְחֶרֶב וְרֵעֵב וְוַגֵּן. וְהַסֵּר שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ. וּבְצַל כְּנָפֶיךָ תַסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמְצִילֵנוּ אַתָּה. כִּי אֵל מְלֹךְ חַסֵּד וְרַחוּם אַתָּה. וְשׁוֹמֵר צִאתֵנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד:

חצי קדיש

וְתִתְגַּדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֲלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתֵהּ וַיְמַלִּיךָ מְלִכּוּתֵהּ וַיַּצְמַח שְׂרָפְתָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַנְיָא וּבּוֹמֵן קְרִיב. וְאָמְרוּ אִמְנוּ: יְהֵא שְׁמַה רַבָּא מְבַרַךְ לְעָלְמֵי וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. וְתַבְרַךְ: וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְחַפְּצָא וַיְתַרּוּמֵם וַיַּתְנַשֵּׂא וַיַּתְהַדָּר וַיַּתְעַלֶּה וַיַּתְהַדָּל שְׁמַה דְרַבְרָשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעָלְמֵי מִן כֵּן בְּרַבְתָּא וַיִּשְׁרַתָּא תַשְׁבַּחְתָּא וַיַּתְחַמְתָּא וַיַּתְאִמְרוּן בְּעֲלְמָא. וְאָמְרוּ אִמְנוּ:

אֲדִנֵּי שְׁפָתַי תַּפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכּוֹל. נוֹזֵכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מְלֹךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִגֵּן אַבְרָהָם:

אֵתָּה גְבוֹר לְעוֹלָם אֲדִנֵּי מַתִּיחַ מֵתִים אַתָּה רַב לְחַוְשֵׁי:

בְּקִיץ: מוֹרֵיד הַטֶּל: בַּחֹרֶף: מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרֵיד הַגֶּשֶׁם:

מְבַרְכֵיךָ חַיִּים בְּחַסֵּד. מַתִּיחַ מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלָים וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַנֵּם אִמּוֹנָתוֹ לְיִשְׁנֵי עָפָר. מִי כַמּוֹךְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מְלֹךְ מַמְוֵה וּמַתִּיחַ וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה:

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְחַסְיוֹת מֵתִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מַתִּיחַ הַמֵּתִים:

תפלת ערבית

**אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום ותהללה סלה כי אל מלך גדול וקדוש
אתה: ברוך אתה יהנה. האל הקדוש:**

אתה חונן לאדם נעת. ומלמד לאנוש בינה:

אתה הוננתנו למדע ותרונה. ותלמדנו לעשות חקי רצונך. ותבדל יהנה אליהנו בין קדוש לחל. בין
אור לחשך. בין ישראל לעמים. בין יום השביעי לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו החל עלינו הנמים
הבאים לקראתנו לשלום. חשוכים מכל חטא. ומנקים מכל עון. ומרפקים ביראתך:

והננו מאתך נעה בינה והשכל (הקבמה בינה נדעת): ברוך אתה יהנה. חונן תדעת:

**השיבנו אבינו לתורתך. וקרבנו מלכנו לעבודתך ותחזירנו בתשובה שלמה
לפניך: ברוך אתה יהנה. הרוצה בתשובה:**

**סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי מוחל וסולח (אל טוב
וסלח) אתה: ברוך אתה יהנה. חנן מרבה לסלח:**

**ראה נא בענינו. וריבה ריבנו. ונאלנו (נאלה שלמה) מחרה למען שמוך. כי (אל
גואל חוק אתה: ברוך אתה יהנה. גואל ישראל:**

**רפאנו יהנה ונרפא. הושיענו ונשעה כי תהללתנו אתה. ותעלה רפואה שלמה לכל
מפותינו. כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה: ברוך אתה יהנה. רופא חולי עמו
ישראל:**

**ברך עלינו יהנה אליהנו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה למזבחה. ותן (בקיץ
ברכה) בחורף טל ומטר לברכה) על פני האדמה ושבענו מטובה. וברך שנתנו
פשנים הטובות לברכה. כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים: ברוך אתה יהנה.
מברך השנים:**

**ותקע בשופר גדול לתרותנו. ושא גם לקבץ גליותינו. וקבצנו יחד מארבע כנפות
הארץ (לארצנו): ברוך אתה יהנה. מקבץ נדחי עמו ישראל:**

**השיבה שופטינו בכראשונה. ויועצינו בבתחלה. והסר ממנו יגון ואנחה. ומלך
עלינו מהרה אתה יהנה לברך פתח וברחמים. בצדק ובמשפט: ברוך אתה יהנה.
מלך אוהב צדקה ומשפט.**

(כעש"ת: המלך המשפט):

**ולמלשינים אל תהי תקנה. וכל המינים ועושי רשעה פרנע יאבדו. וכל אויבי
עמו מהרה יברחו. ומלכות הרשעה ותודים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכלם
ותשפילים ותקניעם במהרה בימינו: ברוך אתה יהנה. שובר אויבים ומכניע ידים:**

**על הצדיקים ועל החסידים. ועל זקני (שארות) עמוך בית ישראל. ועל פליטת (בית)
סופריהם. ועל גרי הצדק ועלינו. יהמו נא רחמך יהוה אליהנו. ותן שכר טוב לכל
הפוטחים בשמוך באמת. ושום חלקנו עמכם. ולעולם לא נבוש כי כה בטחנו. ברוך
אתה יהוה. משען ומבטח לצדיקים:**

תפלת ערבית

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָה בְּרַחֲמִים תְּשׁוּב. וְתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וּבָנֵה אוֹתָהּ בְּקֶרֶב בְּמִינֵנוּ כְּגֵן עֵדֶן. וְכַסֵּא דָוִד עֲבֹדָה מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תְּכַוֵּן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

אֵת צִמְח דָּוִד עֲבֹדָה מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וּמְהֵרָה תַצְמִיחַ. בִּי לִישׁוּעָתָךְ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם (וּמִצַּפְרִים לִישׁוּעָה): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אֵב תְּרַחֵם שְׁמַע קוֹלֵנוּ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תַּפְלִתֵנוּ. בִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפְלִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אֶתָּה. וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְּבַבְנוּ. רִיחַם אֵל תְּשִׁיבֵנוּ. חֲנִנוּ וְעֲנֵנוּ וְשִׁמַּע תַּפְלִתֵנוּ: בִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלִת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. שׁוֹמֵעַ תַּפְלִיָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלִתָם וּלְתַפְלִתָם שְׁעָה. וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלִתָם. מְהֵרָה בְּאֶמְתְּךָ תִּקְבַּל בְּרָצוֹן. וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

בראש חודש אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיִגְדֵל וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע. וְיַסְכֵּךְ וְיַזְכֵּךְ וְיַזְכֵּנוּ וְיַפְקֹדֵנוּ וְיַחַדְנוּ אֲבוֹתֵינוּ. וְיַזְכֵּנוּ מִשִּׁים בֶּן דָּוִד עֲבֹדָה. וְיַזְכֵּנוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה. וְיַזְכֵּנוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְמוֹבָד. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם רֵאשִׁית הַתְּדֻשָׁה הַזֹּאת. וְיִזְכֵּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמוֹבָד. וְיַפְקֹדֵנוּ בּוֹ לְקַרְבָּה. וְרוֹשְׁעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְכַדְבֵּר יִשְׁעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחֲנֵנוּ עָלֵינוּ וְרוֹשְׁעֵנוּ. בִּי אֵל קַלָּה חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּחַזֵּיר לְשִׁבְתָּנוּ לְצִיּוֹן: מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ. מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ. וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נְפִישׁוֹתֵינוּ שְׁבָבְךָ יוֹם עַמְּנוּ. וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וּמְזוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָבְךָ עַת. עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב בִּי לֹא כִּדּוֹ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְּרַחֵם בִּי לֹא תַמוּ חֶסְדֶיךָ. בִּי מַעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל בְּלִים וְתַבְרָה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּבַב תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל חַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וְיִתְהַלְלוּ וְיִבְרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם בִּי טוֹב הָאֵל יִשְׁעֵתָנוּ וְעוֹרְתָנוּ סֶלָה. (הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּלִבֵּנוּ (בְּאֶחָד) יַחַד בְּאֹזֶר פְּנִיָּה. בִּי בְּאֹזֶר פְּנִיָּה נִתַּת לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד. וְצִדְקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים טוֹבִים וְשָׁלוֹם וְכֹל טוֹב וְטוֹב (וְיִתֶּנָּה) בְּעִינֶיךָ לְבְרָכְנוּ וּלְבְרָךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יהי רצון אמרי פי והיון לבי לפניך. יהיה צויר ונאמרי:

אֱלֹהֵי. נֶצַח לְשׁוֹן מְרַע וְשִׁפְתֵי מוֹדֵב מְרַמָּה. וְלִמְקוֹלֵי נַפְשֵי תְדוּם. וְנַפְשֵי בְּעֶפֶר לְכֹל תְּהִיָּה. פִּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ. וְאַחֲרֵי מְצוֹתֶיךָ תְּרַדֵּף נַפְשִׁי. וְכֹל תַּקְּמוֹת וְהוֹשִׁיבִים עָלַי לְרַעְיָה. מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתְךָ וּמְקַלֵּךְ מִחֲשָׁבֹתָם: יהי רצון

תפלת ערבית

מִלְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שְׁלֵמַת תַּעֲלֶה קְנָאת אָדָם עָלַי וְלֹא קְנָאתִי עַל אֲחֵרִים. וְשְׁלֵמַת אַבְעוֹם הַיּוֹם וְשְׁלֵמַת אַבְעִיסָה. וְתַצִּילֵנִי מִצָּר הַרְעָה. וְמִן כְּלָבֵי הַכְּנָעָה וְעַנְוֹת. מִלְכָּטִי וְאֱלֹהֵינִי יְהוָה שְׂמֹךְ בְּעֶלְמֶךָ כְּגַה עֵרֶךְ יִסֹּר בֵּיתָהּ וְשִׁלְלָהּ הַיְכָלָהּ. וְכַבֵּץ קְבוּץ גְּלִיזֹת וְפָדָה צֹאנֶךָ וְשִׁמַּח עֲדֻתָהּ; עֲשֵׂה לָמְעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לָמְעַן וּמִיָּגֶה. עֲשֵׂה לָמְעַן תִּתְרַחֵם. עֲשֵׂה לָמְעַן כִּדְרָשְׁתָּהּ. לָמְעַן תִּלְצִיּוּן לְרִישֵׁיהָ וְיִדְוֶה לְרִישֵׁיהָ וְיִמְיָהּ וְעַנְוֹת; הִיוּ לְרִצּוֹן אֲמִרָה בִּי וְהִגִּיזוּן לְבִי לְפָנֶיךָ. יְהוָה צוּרִי וְנֹאֲלִי; עֲשֵׂה שְׁלֹמֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלֹמֹם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

יְהִי רָצוֹן מִלְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שְׁכֵנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְמִן הַלְקֵט בְּתוֹרְתָהּ; וְשֵׁם נַעֲבָדְךָ בְּרָחֵם בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְרֻמָּנוֹת; וְעֲרֹבָה לְיָדֶיךָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם. בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְרֻמָּנוֹת;

לש"ץ קדיש שלם

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלְכֵיהּ מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָה. בְּחֵיבוֹן וּבְיוֹמִיּוֹן וּבְחֵי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶלְמָא וּבְזִמְנֵי קְרִיב. וְאֲמִרוּ אָמֵן; וְהָא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלָמָא. וְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיְתַרְוֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֹה דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא וְשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דְאַמְרִין בְּעֶלְמָא. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

תְּתַבְּרַךְ צְלוֹתָהוֹן וּבְעוֹתָהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קְדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא וְאַרְעָא. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

יְהִיא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

עוֹשֵׂה שְׁלֹמֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלֹמֹם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמִרוּ אָמֵן;

עָלִינוּ לְשִׁבְחָה לְאַרְוֵן הַבַּל. לְחַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית. שְׁלֵמַת עֲשֵׂנוּ בְּגוּיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא שְׁמַנּוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲרָמִת. שְׁלֵמַת שְׁם חֲלָקְנוּ בְּחָם וְגוֹדְלֵנוּ בְּכָל הַמּוֹנֹב; שְׁחָם מִשְׁתַּחֲוִיִּים לְהַבֵּל וְרוּיָן וּמְהַפְּלִיִּים אֵל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ; וְאַנְתָּנוּ בּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים וּמוֹדִים לְפָנֵי מַלְכֵּךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא; שְׁהוּא נוֹטֵחַ שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשֵׁב יְקָרוּ בְּשָׁמַיִם מְמַעַל. וְשׁוֹכֵנֵת עֵזוּ בְּנִבְחֵי מְרוֹמָיִם; הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אִמָּת מַלְכֵנוּ. אָפֶס וּזְלוֹתוֹ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְחִשְׁבַת אֵל לְבָבְךָ. בִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְמַעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. אֵין עוֹד;

וְעַל כּוֹן נִבְחֵה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מַהֲרָה בְּתַפְאֲרַת עֲנֶךָ. לְהַעֲבִיר גִּילְעָדִים מִן הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת וּכְרוֹתֵנוּ; לְחַתֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל גְּבִי בְּשֵׁר וּקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ לְחַפְנַת אֲלִיָּהּ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. וְיִבְרוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְבֵל. בִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בְּרַךְ. תִּשְׁבַּע כָּל יִשׁוּן. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ; וְקָרְעוּ וּפְלִאוּ. וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקְרַ וְתַנּוּ. וַיִּכְבְּדוּ בְּלִים אֵת עַל מַלְכוּתָהּ. וְתַמְלִךְ עֲלֵיהֶם מַהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. בִּי הַמְּלָכוֹת שְׁלִיָּהּ הִיא וְלְעוֹלָמֵי עַד תַּמְלִיךְ כְּכַבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרְתָהּ. יְהוָה יַמְלִיךְ לְעוֹלָם וָעֶד; וְנִאֲמַר. וְהִנֵּה יְהוָה לְמַלְכָּה עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה יְהוָה אֱתוֹ וְיִשְׁמַח אֲתוֹ; וְאֵל תִּירָא מִפְּחֵי פְתָאִם וּמִשְׁאֵת רִשְׁעִים בִּי תִבְא; עֵצוּ עִצֵּה וְחָפְרִי. דְּבָרוּ דְבִי וְלֹא יִקּוּם. בִּי עֲמֵט אֵל; וְעַד וְקָנָה אֵין הוּא. וְעַד שִׁבְחָה אֵין אֲסִבֵּל. אֵין עֲשִׂיתִי וְאֵין אֲשָׂא וְאֵין אֲסִבֵּל וְאֵין אֲמַלְטוּ;

קדיש יתום

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלְכֵיהּ מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָה. בְּחֵיבוֹן וּבְיוֹמִיּוֹן וּבְחֵי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶלְמָא וּבְזִמְנֵי קְרִיב. וְאֲמִרוּ אָמֵן; וְהָא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלָמָא. וְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיְתַרְוֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֹה דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא וְשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דְאַמְרִין בְּעֶלְמָא. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

וְהָא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאֲמִרוּ אָמֵן;

עוֹשֵׂה שְׁלֹמֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלֹמֹם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמִרוּ אָמֵן;

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מַלְכֵּךְ. בְּמִרְם כָּל יְצִיר נִבְרָא; לִיעַת נַעֲשֶׂה כְּתַפְצוּ מַל. אֲזִי מַלְכֵּךְ שְׂמוֹ בְּנִקְרָא; וְאֲחֵרֵי בְּכֹלוֹת הַבַּל. לְבָרוּ מַלְכֵּךְ נוֹרָא; וְהוּא תָרוּה וְהוּא יְהוָה. וְהוּא יְהוָה בְּתַפְאֲרָה; וְהוּא אֲתוֹ בְּעֵת שְׁנֵי. לְהַמְשִׁיל לִזְוִי לְחַתְּבִירָה; בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְבִלְיִת. וְלֹא הֵנוּ וְהַמְשַׁרְה; וְהוּא אֵלֵי וְחֵי נוֹאֲלִי. וְצוּר כְּבִלִי בְּעֵת צָרָה; וְהוּא נְסִי וּמְנַס לִי. מִנְתּ בּוֹסִי בַיּוֹם אֲקַרְא; כִּירוּ אֲמַקְרוּ רַחֲמֵי. בְּעַת אִישׁוֹן וְאֵעִירָה; וְעַם רַחֲמֵי וְנִזְנִיתִי. יְהוָה לִי וְלֹא אֲרָא;

A black and white line drawing of a classical archway. The arch is supported by two fluted columns with ornate capitals. The arch is decorated with a series of small, repeating motifs along its inner and outer curves. The Hebrew text is centered within the arch. At the top of the arch, there is a decorative finial. The entire structure is set on a base with a decorative border.

בעוהשׁו״ת

ספר

תהלים

קודם אמירת תהלים אומרים זה

בשבת ויו"ט אין אומרים זה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר
 בְּדוֹד עֲבָדוֹ וּבְזוֹרְעוֹ אַחֲרָיו, וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת,
 שֶׁתִּפְּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מְזֻמְרֵי תַהֲלִים שְׁאֶקְרָא, כְּאֵלוֹ
 אֲמָרִם דְּוֹד הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצֻמוֹ זְכוּתוֹ יְגַן עֲלֵינוּ. וַיַּעֲמֵד
 לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תַהֲלִים, וּזְכוּת תִּיבוּתֵיהֶם, וְאוֹתִיוֹתֵיהֶם,
 וּנְקוּדוֹתֵיהֶם, וְטַעֲמֵיהֶם, וְהַשְּׂמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם, מִרְאֲשֵׁי
 תִיבוּת, וּמְסוּפֵי תִיבוּת, לְכַפֵּר חַטָּאתֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ,
 וְלֵאמֹר עָרִיצִים, וְלַהֲכַרִּית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹבְבִים אֶת
 הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְלַחֲבֹר אִשֶׁת נְעוּרִים עִם דוֹדָהּ, בְּאַהֲבָה
 וְאַחֲוָה וְרַעוּת. וּמִשָּׁם יִמְשֵׁךְ לָנוּ שִׁפְעַת לְנַפְשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה,
 לְמַהֲרָנוּ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ, וְלְסַלֵּחַ חַטָּאתֵינוּ, וְלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ, כְּמוֹ
 שֶׁסִּלַּחְתָּ דָּוִד שְׂאֵמֵר מְזֻמְרִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם
 יְהוָה הֵעֲבִיר חַטָּאתֶךָ לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְרָנוּ מִהַעוֹלָם הַזֶּה
 קוֹדֵם זְמִנָּנוּ, עַד מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ (בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה), בְּאוֹפֵן
 שְׁנוֹבֵל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ. וּזְכוּת דְּוֹד הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם
 יְגַן עֲלֵינוּ וּבַעֲדֵינוּ, שֶׁתֵּאָרִיד אִפְּךָ עַד שׁוֹבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלִימָה, וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת חַנּוּם חַנּוּנוֹ, כְּדָכְתִּיב וְחַנְתִּי אֶת אֲשֶׁר
 אֲחוּן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שְׂאֵנוּ אֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי נִזְכָּה לֵאמֹר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא, וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תַּהֲלִים
 תִּתְעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׁרוּן לְשִׁיר בְּקוֹל נְעִים גִּילַת וְרִנָּן, כְּבוֹד
 הַלְּבָנוֹן נִתֵּן לָהּ, הוֹד וְהֶדָר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
 אָמֵן סְלָה:

קודם שאומרים תהלים אומרים זה

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה. נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ
בְּתוֹרָה. בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לֹא: כִּי אֵל גְּדוֹל יְיָ, וּמַלְךְ גְּדוֹל עַל
כָּל אֱלֹהִים:

הריני מזמנ את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יהוד קודשא
ברוך הוא ושכינתיה על ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

ספר ראשון

ליום ראשון

א לחדש

התעוררות רב לעסוק בתורה בלא חטא, ואז יהא בטוח שכל מעשה ידיו מצליחים ובהיפך הרשעים.

א « אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים, וּבִדְרֹךְ חַטָּאִים לֹא
עָמָד, וּבְמוֹשָׁב לְצִיּוֹם לֹא יָשָׁב: ב כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֲפָצוֹ, וּבְתוֹרָתוֹ
יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵילָה: ג וְהָיָה כַּעֲיֵן שְׂתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם, אֲשֶׁר פָּרִיז יִתֵּן
בְּעֵתוֹ וְעָלָהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ: ד לֹא כֵן הִרְשָׁעִים, כִּי
אִם בְּמִזֵּן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ: ה עַל כֵּן לֹא יִקְמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּט, וְחַטָּאִים
בַּעֲדַת צַדִּיקִים: ו כִּי יִדְעַ יְהוָה דְּרֹךְ צַדִּיקִים, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

מדבר לכל אדם שלא יתחכמו על מדותיו של הקב"ה, ואם יש לאדם איזה שמחה שיהיה ברעדה שלא יגרמו חטאיו שיפך השמחה.

ב « לָמָּה הִגִּישׁוּ גוֹיִם, וּלְאֲמִים יִהְיוּ רִיק: ג יִתִּיצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים
נוֹסְדוּ יְהוָה, עַל יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ: ד גִּנְתִּיקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ, וּנְשַׁלְּיָבָה
מִמֶּנּוּ עֲבַתִּימוֹ: ה יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, אֲדָנִי יִלְעַג לָמוֹ: ו אִזּו יִדְבַר
אֲלֵימוֹ בְּאָפוֹ, וּבַחֲרוֹנוֹ יִבְהַלְמוֹ: ז וְאֲנִי נִסְכַּתִּי מַלְכֵי, עַל צִיּוֹן הַר קְדוֹשִׁי:
ח אֲסַפְּרָה אֶל חֵק, יְהוָה אָמַר אֵלַי כִּנֵּי אֶתָּה, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדַתִּיךָ: ט שְׂאֵל
מִמֶּנִּי וְאֶתְנֶה גוֹיִם נִחְלָתֶךָ, וְאֶחְזַתְּךָ אֶפְסֵי אֶרֶץ: י תִּרְעַם בְּשֹׁבֵט בְּרֹזֶל,
כַּכְלִי יוֹצֵר תִּנְפָאִים: יא וְעַתָּה מַלְכִים הַשְּׂבִירֵנוּ הַיּוֹסְרוּ שִׁפְטֵי אֶרֶץ: יב עֲבָדוּ
אֶת יְהוָה בִּירְאָה, וְגִילוּ בְּרַעְדָּה: יג נִשְׁקוּ כָר פֶּן יֶאֱנַף וְתֵאבְדוּ דְרֹךְ, כִּי
יִבְעַר כַּמַּעַט אָפוֹ, אֲשֶׁרִי כָל חוֹסֵי בוֹ:

אם בא על אדם איזה עונש אל יקוץ בתוכחתו, שמא לפי חטאו היה חייב יותר והקב"ה מתחסד עמו.

ג * מְזֻמֹּר לְדָוִד, בְּכָרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוּם בָּנָו: ב יְהוָה מִזֶּה רַבּוֹ צָרִי, רַבִּים קָמִים עָלָי: ג רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי, אִין יִשׁוּעָתָה לֹא בְּאֱלֹהִים סִלָּה: ד וְאַתָּה יְהוָה מִיָּגַן בְּעַדִּי, כְּבוֹדִי וּמְרִים רֵאשִׁי: ה קוֹלִי אֵל יְהוָה אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מִחֵר קֹדֶשׁ סִלָּה: ו אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה, הִקְיַצְתִּי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי: ז לֹא אִירָא מִרְבָּבוֹת עָם, אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוֹ עָלָי: ח קוֹמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי, כִּי הִפִּית אֶת כָּל אִיבֵי לְחֵי, שְׁנֵי רַשָּׁעִים שִׁבְרָתָ: ט לִי יְהוָה הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִּרְבֹתֶךָ סִלָּה:

מוסר שלא ילבין פני חבירו ושלא יאמר רכילות ולה"ר ושלא יקבלנו, ולא יקנא אם רואה שהרשעים מצליחים בעוה"ז רק ישמח ויאמר אם למכעסיו כך וכו'.

ד * לַמְנַצֵּחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר לְדָוִד: ב בְּקִרְאֵי עַנְנֵי אֱלֹהֵי צִדְקוֹ, בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי, חֲנֻנִי וְשִׁמְעַת תַּפְּלִיתִי: ג בְּנֵי אִישׁ עַד מִזֶּה כְּבוֹדִי לְבִלְמָה, תִּאֲהַבּוּן רִיק, תִּבְקָשׁוּ כְּזָב סִלָּה: ד וּדְעוּ כִּי הַפְּלָה יְהוָה חֲסִיד לֹא, יְהוָה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹיו: ה הַגּוֹז וְאֵל תַּחֲטֹא, אֲמָרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל מִשְׁכַּבְּכֶם וְדַמוֹ סִלָּה: ו זָבַחוּ וּזְבַחֵי צִדְקָה, וּבִטְחוּ אֵל יְהוָה: ז רַבִּים אֹמְרִים מִי יִרְאֵנוּ טוֹב, נִסָּה עֲלֵינוּ אֹר פְּנֵיךָ יְהוָה: ח נִתְּתָה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי, מַעַת הֲגַנֵּם וְתִירוֹשָׁם רַבּוֹ: ט בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשַׁכְּבָה וְאִישָׁן, כִּי אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ לְבַטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

תפלה נוראה לכל יחיד שהרשעים יאבדו בשביל מעשיהם וצדיקים ישמחו בשביל מעשיהם הטובים.

ה * לַמְנַצֵּחַ אֵל הַנְּחִילֹת, מְזֻמֹּר לְדָוִד: ב אֲמָרִי הַאֲזִינָה יְהוָה, בִּינָה הַגִּינִי: ג תִּקְשִׁיבָה לְקוֹל שׁוֹעֵי, מִלִּבִּי וְאֱלֹהֵי, כִּי אֲלִיךָ אֶתְפַּלֵּל: ד יְהוָה, בְּקָר תִּשְׁמַע קוֹלִי, בְּקָר אַעֲרֹךְ לָךְ וְאַצְפָּה: ה כִּי לֹא אֵל חַפְצֵי רִשָּׁע | אַתָּה, לֹא יִגְרֹךְ רַע: ו לֹא יִתְיַצְבוּ הוֹלָלִים לְגַגְד עֵינֶיךָ, שְׁנֵאתָ כָּל פְּעֻלֵי אָנוּ: ז תִּאֲבֹד הַכְּרִי כְּזָב, אִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה יִתְעַב | יְהוָה: ח וְאֲנִי בָּרַב חֲסִדֶיךָ אָבֹא בֵיתְךָ, אֲשַׁתְּחֹנֶה אֵל חֵיבֵל קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ: ט יְהוָה נַחֲנִי בְּצִדְקָתְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרִי, הַיֹּשֵׁר [הוֹשֵׁר כ'] לְפָנַי דַּרְבֶּךָ: י כִּי אִין בְּפִיהוּ נְבוֹנָה קִרְבָּם חוֹזֹת, קָבַר פְּתוּחַ גְּרוֹנָם, לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן: יא הַאֲשִׁמָּם אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמַּעְצוֹתֵיהֶם, בָּרַב פְּשָׁעֵיהֶם תְּדַיַּחְמוּ כִּי מָרוּ בָּךְ: יב וְיִשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם וְרַנְּנוּ, וְתִסְדַּךְ עֲלֵימוֹ, וַיַּעֲלֵצוּ בָךְ אֲהַבֵּי שְׁמֶךָ: יג כִּי אַתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק יְהוָה, בְּצַנְחָה רְצוֹן תַּעֲטָרֵנּוּ:

תפלה נוראה לכל אדם להתפלל בחליו שהש"ת ירפא אותו ורפואת הנפש ורפואת הגוף, וכל אדם חולה המתפלל תפלה זו בכוונת הלב ובלב נשבר וזכה בטוח הוא שהקב"ה יקבל תפלתו.

ו * לְמַנְצַחַת בְּנִינֹתַי עַל הַשְּׁמַיּוֹת, מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יְהוָה אֵל בְּאֶפְסָה תֹכִיחֵנִי, וְאֵל בְּחִמָּתְךָ תִּסְרְנֵנִי: ג חַנּוּנֵי יְהוָה בִּי אֲמַלֵּל אֲנִי, רַפְאֵנִי יְהוָה בִּי נִבְחַלְוּ עֲצָמָי: ד וּנְפֹשִׁי נִבְחַלְתָּ מֵאֵד, וְאַתָּה [ואת כ'] יְהוָה עַד מָתַי: ה שׁוֹבֵה יְהוָה חֲלָצָה נַפְשִׁי, הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חֲסֶדְךָ: ו בִּי אֵין בְּמִנּוֹת זְכָרְךָ, בְּשֹׁאֵל מִי יוֹדֵה לָךְ: ז יִגְעַתִּי בְּאַנְחָתִי, אֲשַׁחֲהָ כְּכֹל לַיְלָה מִמָּוֶתִי, בְּדַמְעָתִי עֲרָשִׁי אֲמַסֶּה: ח עֲשֵׂשָׁה מִכַּעַם עֵינָי, עֲתָקָה בְּכֹל צוּרָי: ט סוּרוּ מִמּוֹנֵי כָּל פְּעֻלֵי אֲנֹן, בִּי שְׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכִי: י שְׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי, יְהוָה תִּפְלְתִי יִקַּח: יא יִבְשׂוּ יַבְחַלְוּ מֵאֵד כָּל אֵיבֵי, יִשְׁבוּ יִבְשׂוּ רְגַע:

אם הקב"ה מייסר שונאין אל תשמח באשר ענוש לצדיק לא טוב ובשביל זה יתגדל עצמו בכל כוחו לפני הקב"ה שלא עשה לו רעה בידים אבל הוא עצמו גורם הרעה שמחשבתו לא היה רק טוב.

ז * שְׁנִיּוֹן לְדָוִד, אֲשֶׁר שָׁר לַיהוָה עַל דְּבָרֵי כּוֹשׁ בֶּן יַמִּינִי: ב יְהוָה אֱלֹהֵי כָּדָה חֲסִיתִי, הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל רֹדְפֵי וְהַצִּילֵנִי: ג בֶּן יִטְרָף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי, פֹּרֵק וְאֵין מוֹצִיל: ד יְהוָה אֱלֹהֵי אִם עָשִׂיתִי זֹאת, אִם יֵשׁ עוֹל בְּכַפִּי: ה אִם גַּמְלָתִי שׁוֹלְמֵי רַע, וְאַחֲלָצָה צוּרְרֵי רִיקָם: ו יִרְדֹּף אוֹיֵב נַפְשִׁי וַיִּשַׁג וַיִּרְמָם לְאַרְצֵי חַיִּי, וּבְכוּדֵי לְעֹפֵר יִשְׁבֶּן סֵלֶה: ז קוֹמֵה יְהוָה בְּאֶפְסָה הַנְּשֹׂא בַעֲבֹרוֹת צוּרְרֵי, וְעוֹרָה אֵלֵי מוֹשֶׁפֶט צוֹנֵת: ח וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוּבְּכֵךְ, וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם שׁוֹבָה: ט יְהוָה יִדִּין עַמִּים, שְׁפֹטֵנִי יְהוָה בְּצַדִּיק וּבִתְמִי עֲלִי: י וְגִמַר נָא רַע רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק, וּבַחַן לְבוֹת וּכְלִיֹּת אֱלֹהִים צַדִּיק: יא מִגִּנֵּי עַל אֱלֹהִים, מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָי לֵב: יב אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק, וְאֵל זֵעַם בְּכֹל יוֹם: יג אִם לֹא יָשׁוּב חֲרָבוֹ, יִלְטוּשׁ, מִשְׁתַּוֵּךְ רֹדֵף וַיְבוֹנְנֵה: יד וְלֹא חִבֵּן כְּלֵי מוֹת, חֲצִיו לְדֹלְקִים יַפְעֵל: טו הִנֵּה יַחַד אֲנֹן, וְהִרָה עִמָּל וַיִּלָּד שֶׁקֶר: טז בּוֹר כֶּרֶחַ וַיִּחַפְּרֵהוּ, וַיַּפֵּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל: יז יָשׁוּב עִמָּלֹו כְּרֹאשׁוֹ, וְעַל קַדְקֵדוֹ חָמְסוֹ יִרַד: יח אוֹדָה יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ, וְאַזְמֹרָה שֵׁם יְהוָה עֲלִיּוֹן:

שבח גדול להקב"ה על החסד שעשה עם אדם שפל אנושי ונתן התורה לתחתונים מה שנתקנאו בה מלאכי מעלה, ע"ד אשר אומין גבורתך במלאכי מעלה ואביתת תהלה מקרוצי חומר מטה.

ח * לְמַנְצַחַת עַל הַגִּתִּית, מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יְהוָה אֲדַנִּינוּ מִה אֲדִיר שְׁמוֹךְ בְּכֹל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תִּנֵּה הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם: ג מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִים יִסְדֶּתָּ עוֹ, לְמַעַן צוּרְרֵיךָ, לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: ד בִּי אֶרְאֶה שְׁמוֹךְ

מַעֲשֵׂי אֲצַבְעֹתֶיךָ, יָרַח וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר בּוֹנְנָתָה: הַ מָּה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ,
וְכֵן אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ: וְנִתְחַסְּרָהוּ מֵעַט מֵאֱלֹהִים, וְכַבֹּד וְהַדָּר תַּעֲטֶרְהוּ:
וְתִמְשַׁלְּהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, כֹּל שֶׁתָּה תַחַת רַגְלָיו: הַ צְנֵה וְאֲלֹפִים כְּלָם,
וְגַם בְּהַמּוֹת שְׂדֵי: ט צְפוֹר שָׁמַיִם וְדָגֵי הַיָּם, עֵבֶר אֲרָחוֹת יָמִים: י יִהְיֶה
אֲדִינִי, מָה אֲדִיר שְׁמוֹ בְּכָל הָאָרֶץ:

שיש לכל אדם ליתן שבח והודאה להקב"ה על שהציל אותו מיד רשע שהיה עומד עליו לצערו והקב"ה שופט בצדק לצדיק כצדקתו ולרשע כרשעתו.

ט « לַמְּנַצֵּחַ עַל מוֹת לַבָּן, מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֹדְהָ יִהְיֶה בְּכָל לַבִּי, אִסְפָּרָה
כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ: ג אֲשַׁמְחָה וְאֶעֱלֶצֶה בְּךָ, אֲזַמְרָה שְׁמוֹ עַלְיוֹן: ד בְּשׁוֹב
אוֹזְבִי אַחֲרָה, יִבְשְׁלוּ וַיֵּאבְדוּ מִפְּנֶיךָ: ה כִּי עֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי, יִשְׁבֹּת
לִבִּסָּא שׁוֹפֵט צָדֵק: ו גָּעַרְתָּ גוֹיִם אַבְדֹת רָשָׁע, שָׁמַם מַחִית לְעוֹלָם וְעַד:
ז הָאוֹיֵב תִּמְנו חֲרָבוֹת לְנֶצַח, וְעָרִים נִתְשָׁתָה, אֲבָד וְזָכַרְם הַמָּוָה: ח נִיְהוֹה
לְעוֹלָם יֵשֵׁב, בּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט בְּסֹאֵל: ט וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבְלָא בְּצָדֵק, יִדִּין לְאֲמִים
בְּמִישְׁרִים: י וַיְהִי יִהְיֶה מוֹשֵׁב לְדָוִד, מוֹשֵׁב לְעֵתוֹת בְּצָרָה: יא וַיִּבְטְחוּ בְּךָ
יִוֹדְעֵי שְׁמוֹ, כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דְרָשֶׁיךָ יִהְיֶה: יב זָמְרוּ לִיְהוָה יֵשֵׁב צִיּוֹן, הַגִּידוּ
בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: יג כִּי דָרַשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָה, לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עַנְוִים
[עַנְיִים כ']: יד חֲנַנְנִי יִהְיֶה, רֵאה עָנְיִי מוֹשְׁאֵי, מְרוֹמְמוֹ מִשְׁעָרֵי מוֹת: טו לְמַעַן
אִסְפָּרָה כָּל תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעְרֵי בֵּת צִיּוֹן, אֲגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ: טז טִבְעוּ גוֹיִם
בְּשַׁחַת עֲשׂוּ, בְּרִשְׁתָּה זֹה טִמְנֵנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם: יז גִּדְעֵה יִהְיֶה מִשְׁפָּט עֲשֵׂה,
כַּפְעַל כַּפְּיוֹ נֹקֵשׁ רָשָׁע, הַגִּיזוֹן סִלָּת: יח יִשׁוּבוּ רָשָׁעִים לְשִׂאוֹלָה, כָּל גוֹיִם
שָׁכְחֵי אֱלֹהִים: יט כִּי לֹא לְנֶצַח יִשְׁכַּח אֲבִיוֹן, תִּקְנֵת עַנְיִים [עַנְיִים כ'] תֵּאבֹד
לְעַד: כ קוֹמָה יִהְיֶה אֵל יַעֲזֵ אֲנוֹשׁ, יִשְׁפֹּטוּ גוֹיִם עַל פְּנֶיךָ: כא שִׁיתָה יִהְיֶה
מוֹרָה לָהֶם, יִדְעוּ גוֹיִם אֲנוֹשׁ הֵמָּה סִלָּה:

ב לחודש

בו יספור הצלחת הרשע ואין מתגלחת בהצלחתו עד שאמר לית דין ולית דיין ושאלן הקב"ה משיגו במעשה התחנותיו.

י « לָמָּה יִהְיֶה תַעֲמוֹד בְּרָחוֹק, תַּעֲלִים לְעֵתוֹת בְּצָרָה: ב בְּנֵאוֹת רָשָׁע יִדְלַק
עָנִי, יִתְפָּשׂוּ בְּמִזְמוֹת זֹה חֲשָׁבוּ: ג כִּי הִלָּל רָשָׁע עַל תַּאוֹת נַפְשׁוֹ, וּבְצֵעַ
בְּרַךְ נֶאֱמַר | יִהְיֶה: ד רָשָׁע בְּגִבְהַ אֵפוֹ כֹּל יִדְרֵשׁ, אִין אֱלֹהִים כָּל מִזְמוֹתָיו:
ה יִחִילוּ דְרָבָיו [דרבו כ'] בְּכָל עֵת, מְרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנְּגִדוֹ, כָּל צוֹרְרָיו יִפִּית

בָּהֶם: וְאָמַר בְּלִבּוֹ בַּל אֲמוּט, לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בָרַע: ז אֲלֶה פִּיהוּ מִלֹּא
 וּמְרֻמוֹת וְתָה, תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עִמָּל וְאֹנָן: ח יֵשֵׁב בְּמֵאֲרֵב הַצְּרִים, בַּמִּסְתָּרִים
 יִהְרֵג נַקִּי, עֵינָיו לְחִלְקָה יִצְפְּנוּ: ט יֵאָרֵב בַּמִּסְתָּר בְּאַרְיֵה בַסֶּבֶה, יֵאָרֵב
 לְחִטּוֹף עָנִי, יִחַטֵּף עָנִי בְּמִשְׁכּוֹ בְּרִשְׁתּוֹ: י יִדְבֵּה [ודכה כ'] יִשָּׁח, וְנִפְלַ
 בַּעֲצוּמָיו חַל בָּאִים [חלכאים כ']: יא אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁבַח אֱלֹהִים, הַסֹּתִיר בְּנִי
 בַּל רָאָה לְנִצָּח: יב קוֹמָה יִהְיֶה אֱלֹהִים נִשְׂא יָדָה, אֵל תִּשְׁבַּח עֲנוּיִם [עניים כ']:
 יג עַל מָה נֶאֱמַר רִשְׁעִי | אֱלֹהִים, אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרָשׁ: יד רָאִתָּה כִּי אִתָּה
 עִמָּל וְכַעַס תִּבְיֹט, לָתֵת בְּיָדָה, עֲלִיָּה יַעֲזֹב חִלְקָה, יתוֹם אִתָּה הֵייתָ עוֹזֵר:
 טו שָׁבַר זְרוּעַ רִשְׁעִי, וְרַע תִּדְרֹשׁ רִשְׁעוֹ בַּל תִּמְצָא: טז יִהְיֶה מִלֶּךְ עוֹלָם וָעַד,
 אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יז תִּאֲזוּת עֲנוּיִם שָׁמַעַתָּ יִהְיֶה, תִּכִּין לִפְנֵי תִקְשִׁיב אֲזִנְךָ:
 יח לְשִׁפְטֵי יתוֹם וְדָה, בַּל יוֹסִיף עוֹד, לְעִרְץ אֲנוּשׁ מִן הָאָרֶץ:

ידבר על ענין גלות וגדלות אשר עמדו עלינו תמיד ונתנו עיניהם עלינו וכמה רכבות שנהרגו על דבר כבוד שמו יתברך, וכל צרות הצדיק הוא
 לטובתו לרחוק צואת עונותיו, ולרשע נתן לו הצלחה בעוה"ז ע"ד עושר שמור לבעליו לרעתו.

יא * לְמַנְצֵחַ לְדָוִד, בִּיהִזָּה חֲסִיתוֹ, אֵיךְ תִּאֲמָרוּ לְנַפְשִׁי נוֹדִי [נודו כ']
 הִרְבַּם צְפוּר: ב כִּי הִנֵּה הַרְשָׁעִים יִדְרֹכֶנּוּ קִשְׁתָּה, בּוֹנְנֵנו חֲצֵם עַל יָתֶה,
 לַיְרוּת בְּמוֹ אֶפְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל: ג כִּי הַשְׁתוֹת יִהְרָסוּן, צְדִיק מַה פִּעֵל:
 ד יִהְיֶה בְּהִיבֵל מְדַשׁוֹ, יִהְיֶה בְּשָׁמַיִם בְּסֵאוֹ, עֵינָיו יִחַזּוּ, עַפְעָפִיו יִכְחֲנוּ בְּנֵי
 אָדָם: ה יִהְיֶה צְדִיק יִכְחֵן, וְרִשְׁעִי וְאֵהֵב חָמָס שְׁנֵאָה נִפְשׁוֹ: ו יִמָּטֵר עַל
 רִשְׁעִים פַּחִים, אִשׁ וְנִגְפֵרִית רוּחַ וְלַעֲפוֹת מִנֵּת בּוֹסֵם: ז כִּי צְדִיק יִהְיֶה
 צְדָקוֹת אֵהֵב, יִשָּׂר יִחַזּוּ פְּנֵימוֹ:

מגנה אותם אנשים המלשינים ומספרים דלטורי ופסתי חלקות.

יב * לְמַנְצֵחַ עַל הַשְּׂמִינִית, מִזְמוֹר לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי נִבְרַח
 חֲסִיד, כִּי פָסוּ אֲמוּנִים מִפְּנֵי אָדָם: ג שְׁוֹא יִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ,
 שִׁפְתַי חֲלָקוֹת, בְּלֵב וּלְבַב יִדְבְּרוּ: ד יִכְרַת יְהוָה כָּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת, לְשׁוֹן
 מְדַבֶּרֶת נִדְלוֹת: ה אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיהַ, שִׁפְתֵינוּ אִתְּנוּ, מִי אֲדוֹן לָנוּ:
 ו מִשַׁד עֲנוּיִם מֵאַנְקַת אֲבִיוֹנִים, עֲתָה אֲקוּם יֹאמֵר יְהוָה, אֲשִׁית בְּיַשֵּׁע
 יִפְיַח לוֹ: ז אֲמָרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת, בְּסֶף צְרוּף בְּעֵלִיל לְאָרֶץ, מִזְקֵן
 שִׁבְעָתָיִם: ח אִתָּה יְהוָה תִּשְׁמְרֵם, תִּצְרְנוּ מִן הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם: ט סִכִּיב
 רִשְׁעִים וְתִהְלָכוּן, כָּרָם זָלוֹת לִבֵּי אָדָם:

תפלה על אריכות הגלות, וכל אדם כשהוא בצרה יתפלל תפלה זו על צרותיו ועל אריכות הגלות.

יג * לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בַּעַד אָנָּה יְהוָה תִּשְׁפָּחֵנִי נִצְחָה, עַד אָנָּה
תִּסְתִּיר אֶת פְּנֵיךָ מִמּוֹנֵי: גַּעַד אָנָּה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי, יְגוֹן בְּלִבִּי
וְיֹמֵם, עַד אָנָּה יְרוֹם אִיבֵי עַלְי: דַּהַבִּיטָה עֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי, הָאִירָה עֵינֵי
פֶּן אִישָׁן הַמּוֹת: הַפֶּן יֹאמֵר אִיבֵי וּכְלָתִיו, צָרִי וַיִּגְדְּלוּ כִּי אֲמוֹט: וַאֲנִי
בַּחֲסִדֶּךָ בְּטַחְתִּי, יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ, אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עַלְי:

על שתי מקדשות שחרבו והאיך נבוכדנצר החריב בית ראשון וטיטוס החריב בית שני.

יד * לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד, אָמַר נָבַל בְּלָבוּ אֵין אֱלֹהִים, הִשְׁחִיתוּ הַתַּעִיבוּ
עַלְיָה אֵין עֲשֵׂה טוֹב: בַּיהוָה מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל פְּנֵי אָדָם, לְרֹאוֹת
הַיֵּשׁ מִשְׁבִּיל הַרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים: גַּהֲפֵל סָר יְהוָה נֶאֱלָחָה, אֵין עֲשֵׂה טוֹב,
אֵין נֵם אַחֵר: דַּהֲלֹא יִדְעוּ כָּל פְּעַלֵי אֲנִי, אֲכַלֵּי עַמִּי אֲכַלְוּ לָחֵם, יְהוָה
לֹא קָרָאוּ: הַשֵּׁם פָּתְחוּ פִתְחֵךָ, כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: וַעֲצַת עֵינֵי תְבִישׁוּ,
כִּי יְהוָה מִחֲסֵהוּ: זַמִּי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ,
יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

כמה מעלות ומדות טובות שראוי לאדם להתנהג בהם, ומי שיש בו כל המדות הוא בטוח שישכון נשמתו בגן עדן.

טו * מִזְמוֹר לְדָוִד, יְהוָה מִי יְגוֹר בְּאַחֲלָה, מִי יִשְׁבֵּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ: בַּהוֹלֵךְ
תָּמוֹם וּפְעֵל צֶדֶק, וְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבּוֹ: גַּלֹּא רַגְלֵךָ עַל לְשׁוֹנוֹ, לֹא עֲשֵׂה
לְרַעְהוּ רָעָה, וְחֲרַפָּה לֹא נִשְׂא עַל קִרְבּוֹ: דַּנְּבוּחַ בְּעֵינָיו נִמְאָם, וְאֶת יְרֵאֵי
יְהוָה יַכְבֵּד, נִשְׁבַּע לְחַרֵּעַ וְלֹא יִמֹר: הַכִּסְפוֹ לֹא נָתַן בְּנַפְשֶׁךָ, וְשִׁחַד עַל
נַפְּךָ לֹא לָקַח, עֲשֵׂה אֱלֹה לֹא יִמוּט לְעוֹלָם:

אם אדם צריך לאיזה בקשה לא יבקש בזכות עצמו באשר שזכותו צריך להניח לבניו אחריו.

טז * מִכְּתָם לְדָוִד, שְׁמַרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בְּךָ: בַּאֲמַרְתִּי לַיהוָה אֲדַנִּי
אֶתְּהָ, טוֹבֵתִי כָּל עַלְיָךָ: גַּלְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרְצֵי הַמָּתָה, וְאֲדִירֵי כָּל
הַפְּאֵי כֶם: דַּוְרָבוּ עֲצָבוֹתֵם אַחֵר מִחֵרוֹ, כָּל אֲסִיף נִסְפִּיקֵם מִדָּם, וְכָל
אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֵם עַל שְׁפָתַי: הַיהוָה מְנַת חֶלְקִי וְכוֹסֵי, אֶתְּהָ תוֹמִיד
גּוֹרְלִי: וַחֲבָלִים נִפְּלוּ לִי בְּנַעֲמִים, אֵף נִחַלְתִּי שְׁפָרָה עַלְי: זַאֲבָרְךָ אֶת
יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲנֵנִי, אֵף לִיזוֹת יִסְרוּנִי כְלִיזוֹתַי: חַשׁוּיְתִי יְהוָה לְגַנְדִּי תָמִיד,
כִּי מִימִינִי כָּל אֲמוֹט: טַלְכֵּן שָׂמַח לִבִּי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֵף בְּשָׂרִי יִשְׁבֵּן
לְכַבֵּט: יַכִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֹאוֹת שַׁחַת:
זַתוֹדִיעֵנִי אֶרְחַ תִּימִים, שִׁבַּע שְׂמַחוֹת אֶת פְּנֵיךָ, נַעֲמוֹת כִּימִינֶךָ נִצְחָה:

אל ידבר אדם גבוה לפני הקב"ה שינסנו באיזה דבר בעבירה או על שאר דברים, ואם אדם חטא, לתקן עצמו ישיב רבים מעון.

יז « תִּפְלֶה לְדוֹה, שְׁמֵעָה יְהוָה אֶדְק, הַקְּשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תִּפְלֶתִי, בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה: 1 מִלְּפִיךָ מִשְׁפָּטִי וַיֵּא, עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל: 2 בַּחֲנֹת לִבִּי שִׁקְדָת לִילָה, אֲרַפְתֵּנִי בַל תִּמְצָא, וּמְתִי בַל יַעֲבֹר פִּי: 3 לְפַעֲלוֹת אָדָם בְּדַבַּר שִׁפְתֶיךָ, אֲנִי שְׁמַרְתִּי אֲרָחוֹת פְּרִיץ: 4 תִּמְנֶךָ אֲשֶׁר־י בְּמַעֲלוֹתֶיךָ, בַּל נִמְוֹטוּ פְּעָמָי: 5 אֲנִי קָרָאתֶךָ פִּי תַעֲנֵנִי אֵל, הֵט אָזְנוֹךָ לִי שָׁמַע אִמְרָתִי: 6 הַפְּלֶה הַסְּדִיךְ מוֹשִׁיעַ הוֹסִים, מִמַּתְקַנְמָמִים פִּימִינֶךָ: 7 שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֲזָו, בְּצֵל פְּנִפִּיךָ תִּסְתִּירֵנִי: 8 מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֹו שְׂדוּנִי, אִיבִי בְּנִפְשׁ יִקְיפוּ עָלָי: 9 הִלְכְמוּ סָגְרוּ, פִּימוּ דַּבְּרוּ בִּנְאוֹת: 10 אֲשֶׁר־ינִי עֵתָה סִבְבוּנוּ [סִבְבוּנוּ ב'], עֵינֶיךָם יִשִּׁיתוּ לְנִטוֹת בְּאָרְצִי: 11 הֲדַמְנוּ בְּאָרְיָה וּבְסוֹף לְטָרוֹף, וּבְנַפְיִר יִשָּׁב בְּמַסְתָּרִים: 12 קוֹמָה יְהוָה קְדָמָה פְּנֵי הַבְּרִיעָהוּ, פִּלְטָה נַפְשִׁי מִרָשָׁע חֲרָפְךָ: 13 מִמָּתִים יָדָךְ יְהוָה, מִמָּתִים מַחֲלָה חֲלָקִים בַּחַיִּים וַצְּבוּנֶךָ [וּצְפוּנֶךָ ב'] תִּמְלֵא בִטְנִים, יִשְׁבְּעוּ בָּנִים וְהִנְחִיחוּ יִתְרָם לְעוֹלָלֵיךָם: 14 אֲנִי בְּצֵדֶךָ אֶחָדָה פָּנִיךָ, אֲשַׁבְּטָה בְּהַקִּיץ תְּמוֹנָתְךָ:

ג לחודש

אם נעשה לאדם גם מפורסם יש לו לומר שירה, ויכלול כל הנסים מיום בריאת עולם כגון סדום ועמורה, וכן הטובות שעשה לישראל במתן תורה, ויאמר מי שעשה נסים הללו עשה עמי ר"כ.

יח « לִמְנַצֵּחַ לְעַבְדֵי יְהוָה לְדוֹה אֲשֶׁר דִּבַּר לִיהוָה אֶת דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, בַּיּוֹם הַזֶּה יִחַד אֹתוֹ מִכָּף בַּל אִיבִי וּמִיַּד שְׂאוֹל: 1 וַיֵּאמֶר, אֲרַחֲמֶךָ יְהוָה חֲזָקִי: 2 יְהוָה סִלְעִי וּמַעֲזוֹדָתִי וּמִפְּלִטִי, אֵלִי עֲזָרִי אֶחְסֶה פִּי, מִנְּעִי וְקָרַן יִשְׁעֵי מוֹשָׁעָי: 3 מִהַחֲלָל אֶקְרָא יְהוָה, וּמִן אִיבִי אֲשַׁע: 4 אֶפְפוּנִי הַבְּלִי מוֹת, וְנַחֲלִי בְּלִיעַל יִבְעַתוּנִי: 5 הַבְּלִי שְׂאוֹל סִבְבוּנִי, קְדַמוּנִי מוֹקְשֵׁי מוֹת: 6 בָּצַר לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֵל אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ, יִשְׁמַע מִהִיבְלִי קוֹלִי, וְשׁוֹעֲתִי לְפָנָיו תִּבּוֹא בְּאֲזִנוֹ: 7 וְהַתְּעַשׂ וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ, וּמוֹסְדֵי הָרִים וְרָמוֹ וְיִתְנַעֲשׂוּ פִי חֲרָה לִי: 8 עֲלֶה עֲשֵׁן בְּאֵפוֹ, וְאֵשׁ מִפִּי תֵאבֵר, וְנַחֲלִים בְּעָרוֹ מִמְּנוּ: 9 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיְרַד, וַעֲרַפֵּל תַּחַת רַגְלָיו: 10 וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעֲף, וַיֵּדָא עַל בְּנֵפֵי רוּחַ: 11 וַיִּשֶׁת חֹשֶׁךְ סַתְרוֹ סִבִּיבוֹתָיו סָבְתוֹ, הַשֶּׁבֶת מִים עָבִי שְׁחָקִים: 12 מוֹנֶה נְגִדוֹ, עָבִי עָבְרוּ בְּרַד וְנַחֲלִי אֵשׁ: 13 וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יְהוָה, וְעֲלִיזוֹן יַתֵּן קוֹלוֹ, בְּרַד וְנַחֲלִי אֵשׁ: 14 וַיִּשְׁלַח חֲצִיזוֹ וַיִּפְיַעֵם, וּבְרָקִים רַב וַיַּחֲסִים: 15 וַיִּרְאֵוּ אִפְקָי מִים וַיִּגְלוּ מוֹסְדוֹת תְּבֵל,

מנערתך יהנה מנשמת רוח אפך: י יִשְׁלַח מִמְרוֹם יְקַחֵנִי וּמִשְׁנֵי מַמְיִם
 רְבִיּוֹם: יי וְצִילֵנִי מֵאֵיבֵי עַוְוָה וּמִשְׁנֵאֵי כִּי אֶמְצֵוּ מִמֶּנִּי: יג יְקַדְּמוּנִי כְּיוֹם
 אִידִי וְיִהְיֶה יְהוָה לְמוֹשְׁעֵן לִי: יד וַיֹּצִיאֵנִי לְמִדְבָּר וַיִּחַלְצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי:
 טו וְגַמְלֵנִי יְהוָה בְּצַדִּיקוֹ כְּכֹר יְדֵי יוֹשֵׁב לִי: טז כִּי שָׁמַרְתִּי דְרָכֵי יְהוָה
 וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהֵי: טז כִּי כָל מִשְׁפָּטָיו לִּנְגִדִי וְחַקְתָּיו לֹא אָסִיר מִנִּי:
 טז וְאֵהִי תָמִים עִמּוֹ וְאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֹנֵי: טז וַיִּשָּׁב יְהוָה לִי בְּצַדִּיקוֹ כְּכֹר יְדֵי
 לִנְגִד עֵינָיו: טז עִם חֲסִיד תִּתְחַסֶּה עִם גֹּבֵר תָּמִים תִּתְמָם: טז עִם גֹּבֵר
 תִּתְבָּרָה וְעִם עֲקֹשׁ תִּתְפַּתֵּל: טז כִּי אֶתָּה עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רְמוֹת
 תִּשְׁפִּיל: טז כִּי אֶתָּה תֵּאִיר גִּבּוֹר יְהוָה אֱלֹהֵי יְגִיד חֲשָׁבִי: טז כִּי כָּה אֶרְצֶן
 גִּדּוֹה וּבֵאלֹהֵי אֲדַלֵּג שׁוֹר: טז הָאֵל תָּמִים דַּרְבּוֹ אֲמַרְתִּי יְהוָה צְרוּפָה
 מִגֵּן הוּא לְכָל חַחֹסִים בּוֹ: טז כִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוֹר
 זוֹלָתִי אֱלֹהֵינוּ: טז הָאֵל הַמְּאֻזְרֵנִי חֵיל וַיִּתֵּן תָּמִים דְּרָכָי: טז מִשׁוּהָ רִגְלֵי
 בְּאֵילוֹת וְעַל בְּמוֹתַי יַעֲמִידֵנִי: טז מִלְּמַד יְדֵי לְמִלְחָמָה וּנְחַתָּה קִשְׁתִּי
 נְחוּשָׁה זְרוּעֹתַי: טז וַתִּתֵּן לִי מִגֵּן יִשְׁעָה וַיִּמְיֶנֶה תִּסְעֵדֵנִי וְעֲנוּתָה תִּרְבֵּנִי:
 טז תִּרְחִיב צַעֲדֵי תַחְתֵּי וְלֹא מַעֲדוֹ קִרְסְלֵי: טז אֲרִדּוּף אוֹיְבֵי וְאֲשִׁיגֵם וְלֹא
 אָשׁוּב עַד בְּלוֹתָם: טז אֲמַחֲצֵם וְלֹא יִבְלֹו קוֹם וַיִּבְלֹו תַחַת רִגְלָי: טז וַתֹּאזְרֵנִי
 חֵיל לְמִלְחָמָה תִּכְרִיעַ קַמִּי תַחְתֵּי: טז וְאוֹיְבֵי נִתְתָּה לִי עֶרְףָה וּמִשְׁנֵאֵי
 אֲצַמִּיתֵם: טז יִשְׁעוּ וְאִין מוֹשִׁיעַ עַל יְהוָה וְלֹא עֲנָם: טז וְאֶשְׁחַקֵּם בְּעַפְרֵי
 עַל פְּנֵי רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם: טז תִּפְלֹטֵנִי מִרִּבֵּי עַם תְּשׁוּמֵנִי
 לְרֹאשׁ גּוֹיִם עִם לֹא יַדְעֵתִי יַעֲבֹדוּנִי: טז לְשִׁמְעַ אֲזֵן יִשְׁמְעוּ לִי בְּנֵי גֹבֵר
 יִכְחָשׁוּ לִי: טז בְּנֵי גֹבֵר יִבְלֹו וַיִּחַרְגּוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם: טז חֵי יְהוָה וּבְרוּךְ
 צוּרֵי וַיְרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: טז הָאֵל הַעוֹתֵן נִקְמוֹת לִי וַיְדַבֵּר עִמּוֹם תַּחְתֵּי:
 טז מִפְּלִטֵי מֵאוֹיְבֵי אַף מִן קַמִּי תִרְוֹמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תִּצִּילֵנִי: טז עַל כֵּן
 אוֹדֶה בְּגוֹיִם יְהוָה וְלִשְׁמֵךְ אֲזַמְרָה: טז מִגִּדְלֵי יִשׁוּעוֹת מִלְּפָנָי וְעֲשֵׂה חֶסֶד
 לְמִשִּׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזוֹרְעוֹ עַד עוֹלָם:

לראות גבורתו של הקב"ה יראה אל השמים והשמש והתורה ומתוכם נראה נוראות ונפלאות עד שהבריות מספרים בשביל זה כבוד הקב"ה.

יט * לַמְּנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בַּהֲשִׁימוֹת מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִגִּיד הַרְקִיעַ: ג יוֹם לַיּוֹם יָבִיעַ אִמְרָה וּלְיָמָה לְלַיְלָה יַחֲוֶה דַעַת: ד אֵין אִמְרָה וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: ה בְּכַל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם, וּבְקִצָּה תִבְלֵ מַלְיָהֶם, לַשֶּׁמֶשׁ שָׁם אֵחָל בָּהֶם: ו וְהוּא כְּחֹתֵן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ, יִשְׁיֵשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּיֵן אֲרָח: ז מִקִּצָּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ, וְתִקְוַתּוֹ עַל קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מִחֶפְתּוֹ: ח תּוֹרַת יְהוָה תְּכַוֵּמָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מִחֶכְמַת פִּתִּי: ט פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׁרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב, מַעֲוֵת יְהוָה בְּרַחַ מְאִירַת עֵינַיִם: י וְרֵאת יְהוָה מְהֹרָה עוֹמְדַת לְעַד, מִשְׁפָּטֵי יְהוָה אֲמַת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: יא הַנְּחַמְדִּים מוֹדֵב וּמְפֹז רֵב, וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וּנְפֹת צוּפִים: יב גַּם עֲבָדָה נִזְהָר בָּהֶם, בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רֵב: יג שְׁנֵאוֹת מִי יָבִין, מִנְּסֻתָרוֹת נִקְנִי: יד גַּם מוֹזְדִּים חֹשֶׁה עֲבָדָה, אֵל יִמְשְׁלוּ בִי, אִז אֵיתָם וּנְקִיתִי מִפִּשַׁע רֵב: טו יְהִי לְרַצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְפִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְנֶאֱלָא:

מי שיש לו אוהב או קרוב באיזה צרה אף שהוא רחוק ממנו ולא יכול לעזור לו יאמר זו התפלה בכונה עליו.

כ * לַמְּנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בַּיַּעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה, יִשְׁלַבְךָ שָׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ג יִשְׁלַח עֲזָרָה מִקִּדְשׁוֹ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ: ד יִזְכֹּר כָּל מִנְחַתֶּיךָ, וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשֶׁנָּה סֵלָה: ה יִתֵּן לָךְ בְּלִבְבָּךְ, וּבָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא: ו נִרְנְנָה בִישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁם אֱלֹהֵינוּ נִהְגַּל, יִמְלֵא יְהוָה כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: ז עֲתָה יִדְעֵתִי כִי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מִשִּׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ, בְּנִבְרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ: ח אֱלֹהֵי בְרַכְבּ וְאֱלֹהֵי כְּפוּסִים, וְאִנְחָנוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: ט הַמָּה פָּרְעוֹ וְנִפְלֹא, וְאִנְחָנוּ קִמְנוּ וְנִתְעוֹדְדָה: י יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמִּלְךָ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קִרְאָנוּ:

אם אדם היה בשפע רב וכל מה שלבו חפץ לא נמנע ממנו מן הראוי שלא יהא כפוי טובה ויתן שבח והודיה ותלה הסיבה בשביל הקב"ה שהיה בטחונו בו והכל מחסד עליו.

כא * לַמְּנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בַּיְהוָה בַּעֲזָה יִשְׁמַח מִלְּךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ מַה יִּגְדֵ [יגל ב'] מְאֹד: ג תִּאֲנֹת לָבוֹ נִתְתָּה לֹא, וְאַרְשֶׁת שְׂפָתָיו כָּל מִנְעֵת סֵלָה: ד כִּי תִקְדַּמְנוּ בְּרִכּוֹת טוֹב, תְּשִׁית לְרֵאשִׁי עֲטָרַת פּוֹ: ה תִּיָּם שָׂאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לֹא, אֲרָךְ יָמִים עוֹלָם וְעַד: ו גְּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִישׁוּעָתְךָ, הוֹד וְהַדָּר תִּשְׁנֶה עֲלֵינוּ: ז כִּי תִשְׁתַּחֲוֶה בְּרִכּוֹת לְעַד, תִּתְחַדְּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת פְּנֵיךָ: ח כִּי הַמִּלְךָ בִּטַח בִּיהוָה, וּבְחֶסֶד עֲלִיוֹן כָּל יְמוֹט: ט תִּמְצֵא יָדְךָ לְכָל אִיבֵיךָ,

יְמוֹנֶךָ תִּמְצָא שְׂנֵאִיךָ׃ תְּשִׁיתֶמוּ בְּתַנּוּר אֵשׁ לָעֵת פְּנִיךָ׃ יִהְיֶה בְּאָפוֹ
 יְבֻלְעֵם׃ וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ כִּי פָרְיָמוּ מֵאֶרֶץ תְּאֵבֶה׃ וְזָרְעֵם מִבְּנֵי אָדָם׃ כִּי
 נָטוּ עֲלֵיךָ רַעַה׃ חָשְׁבוּ מִזְמֹה בֶל יוֹבְלוּ׃ כִּי תִשְׁתַּמּוּ שָׂבָם׃ בְּמִיתְרֵיךָ
 תִּכְנֹנַן עַל פְּנֵיהֶם׃ הֲרוּמָה יִהְיֶה בְּעֵדָה׃ נְשִׁירָה וְנִמְרָה גְבוּרָתְךָ׃

להתפלל כל יחיד על אריכות הגלות בין העכ"ם מעגמת הלב מה שהיינו מקודם במעלה עליונה, ולנדוד נדרים בצרותיו.

כב * לְמַנְעֵחַ עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר׃ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בִּי אֵלֹהֵי אֵלֹהֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי׃
 רְחֹק מִיִּשְׁעֵיךָ דְּבָרֵי שִׁאֲנֵתִי׃ גִּילְתִּי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָמָּה׃
 וְלַיְלָמָּה וְלֹא דִמְיָה לִּי׃ הֲוֹאֲתָה קְדוֹשׁ׃ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ הֲכֵן בְּטַחֲתוֹ
 אֲבִתִּינוּ׃ בְּטַחֲתוֹ וְתִפְלִטָמוֹ׃ וְאֵלֶיךָ וַעֲקוּ וְנִמְלָטוּ׃ כֵּן בְּטַחֲתוֹ וְלֹא בִשְׁוֵי׃
 וְנֹאכְבֵי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ׃ חֲרָפַת אָדָם וּבִזּוֹי עָם׃ הֲכֵן רָאִי יִלְעָנִי לִי׃
 וּפְטִירוֹ בְּשִׁבְתָּה יַעֲשֵׂה רָאשִׁי׃ וְלֹא אֵל יִהְיֶה יִפְלִטָתוֹ׃ וַיִּצְלַחֲתוּ כִּי תִפֶּן בּוֹ׃
 כִּי אֲתָה נְדָוִי מִכָּפְתִּי׃ עַל שְׂדֵי אֲמִי׃ * עֲלֵיךָ הִשְׁלַכְתִּי מִרְחֹם׃
 מִכָּפְתִּי אֲמִי אֵלֹהֵי אֲתָה׃ בִּי אֵל תִּרְחַק מִבְּנֵי כִּי צָרָה קְרוּבָה׃ כִּי אֵין עֲזָרָה׃
 כִּי סִבְבֵנִי פְרִים רַבִּים׃ אֲפִירִי בְּשֵׁן פִּתְרוּנִי׃ הֲפָעוּ עָלַי פִּיחֵם׃ אֲרִיָּה
 טָרַף וְשִׂאנִי׃ טוֹ כְּפֹהִים נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עֲצָמוֹתַי׃ הִנֵּה לִפִּי בְדוּנָה
 נָמַס בְּתוֹךְ מַעֲוִי׃ טז יָבֵשׁ בַּחֲרָשׁ כְּהִי׃ וְלִשְׁנַיִי מִדְּבַק מִלְקוּחָה׃ וְלַעֲפָר מִוֶּתֶר
 תִּשְׁפַּתְתִּנִּי׃ יז כִּי סִבְבֵנִי כְּלָבִים׃ עֲדַת מְרַעִים חֲקִיפֹנִי׃ כְּאֵרִי יָדִי וְרִגְלֵי׃
 יח אֲסַפֵּר כָּל עֲצָמוֹתַי׃ הִכָּה וַיִּטְּנוּ וְרָאוּ כִּי׃ טוֹ יִחְלְקוּ בְּגִדֵי לָחֶם׃ וְעַל
 לְבוּשֵׁי יִפְלְרוּ גִזְרֵל׃ טוֹ וְאֲתָה יִהְיֶה אֵל תִּרְחַק׃ אֵילוֹתַי לְעֲזָרָתִי חוֹשָׁה׃
 טז הֵצִילָה מִחֲרֹב נַפְשִׁי׃ מִיַּד כָּלֵב יְחִידָתִי׃ טז הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה׃ וּמִקְרָנֵי
 רַמִּים עֲנִיתִנִּי׃ טז אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֵהִי׃ בְּתוֹךְ קִהַל אֲהַלְלֶיךָ׃ טז וְרָאִי יִהְיֶה
 תְּהִלָּתוֹ׃ כָּל זֶרַע יַעֲקֹב בְּכֹדוֹתוֹ׃ וְגִירוֹ מִבְּנֵי כִּי זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ טז כִּי לֹא
 בָּזָה וְלֹא שָׁקַץ עֲנֹת עָנִי׃ וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִבְּנֵי׃ וּבְשִׁטְטוֹ אֵלֹהֵי שְׁמַעֲתוּ׃
 טז מֵאֲתָפֶךָ תִּחְלָתִי׃ בְּקִהַל רַב׃ נִדְרֵי אֲשַׁלֵּם׃ נִגִּיד וְרָאוּ׃ טז יִאֲבָלוּ עֲנִיִּים
 וְיִשְׁבְּעוּ׃ יִחְלָלוּ יִהְיֶה דְרָשׁוֹ׃ יְחִי לְבַבְכֶם לַעֲדָה׃ טז וַיִּפְרוּ וַיִּשְׁטְנוּ אֵל
 יִהְיֶה כָּל אֲפִסֵי אֶרֶץ׃ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל מִשְׁפַּחֹת עַיִם׃ טז כִּי לִיתְהֵה
 תְּמַלּוּבָה׃ וּמִשָּׁל בְּנֵיִם׃ טז אֲבָלוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ כָּל דָּשְׁנֵי אֶרֶץ׃ לְפָנָיו יִבְרָעוּ
 כָּל יוֹדְרֵי עֶפְרָה וְנַפְשׁוֹ לֹא תִיָּה׃ טז זֶרַע יַעֲבֹדֶנּוּ׃ וְסַפֵּר לְאֵדֵנִי לְדָוִד׃
 טז יִבְאֵוּ וַיַּעֲדוּ עֲדָקָתוֹ׃ לַעֲם נִלְוֶה כִּי עֲשָׂה׃

כשהיה דוד המלך ביער חרת ולא היה לו מידי לאכול ולשתות וכמעט יצאה נשמתו והזמין לו הקב"ה שטעם מעין העולם הבא, חיבר מזמור זה על גודל הבטחון שהיה לו.

כג * מְזִמּוֹר לְדָוִד, יְהוָה רָעִי לֹא אֶחָסֵר; בַּנְּאֻת דָּשָׂא יִרְפִּיעֲנִי, עַל מִי מִנְחֹת יִנְהַלְנִי; בַּנְּפִשִׁי יִשׁוּבֵב, יִנְהִי בְמַעֲוָלֵי אֶדְבֵק לְמַעַן שְׁמוֹ; - וְגַם כִּי אֶלְךָ בָּגִיא אֶלְמֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אַתָּה עֲמִדִי, שִׁבְחָךָ וּמִשְׁעֲנָתְךָ הִמָּה יִנְחַמְנִי; - תַּעֲרַךְ לִפְנֵי שִׁלְחֹן נֶגֶד עֲרֻרֵי, דַּשְׁנֵת בְּשִׁמְן רֹאשִׁי כֹסֵי רִנָּה; וְאֵךְ טוֹב וַחֲסֵד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי, וְשִׁבְתִּי עַבְדֵי יְהוָה לְאֶלְכָךָ יָמִים;

אם יש בתפלה איזה דבר שהוא קידוש השם יתפלל שיעשה בשביל קדושת שמו יתברך לא בשבילו, ויזכור זכות אבותיו שמצינו גדולים צדיקים במיתתם מבחייהם.

כד * לְדָוִד מְזִמּוֹה לַיהוָה הָאֲרִץ וּמְלוֹאֶתָהּ, תִּכַּל וְיִשְׁבֵּי בָהּ; בַּכִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהַרֹת יִבּוֹנֶנָּה; בַּמִּי יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה, וְמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קִדְשׁוֹ; - נְקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לִשְׂאֵי נְפִשִׁי [נפשו כ'], וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה; - יִשְׂא בְרַכָּה מֵאֵת יְהוָה, וּמְרַקָּה מֵאֲלֹהֵי יִשְׁעוֹ; - זֶה דוֹר דִּרְשָׁיו [דרשו כ'], מִבְּקִשֵׁי פִינִי יַעֲקֹב סֵלָה; - שְׂאוּ שְׁעָרִים כְּאֲשִׁיכֶם, וְהַנְּשָׂא פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבְנֵא מִלְכָּה הַכְּבוֹד; - מִי זֶה מִלְכָּה הַכְּבוֹד, יְהוָה עֶזְרוֹ וּנְבֹרָה, יְהוָה נְצוּר מִלְּתָמָה; - שְׂאוּ שְׁעָרִים כְּאֲשִׁיכֶם, וְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבְנֵא מִלְכָּה הַכְּבוֹד; - מִי הוּא זֶה מִלְכָּה הַכְּבוֹד, יְהוָה אֲנַאֹת הוּא מִלְכָּה הַכְּבוֹד סֵלָה;

ראוי לאדם למסור נפשו בשביל קדושת שמו ית' כפועל שעושה מלאכה אצל בעל הבית בשביל שכר מועט כ"ש על שכירות עוה"ב. ונחסר בו"ק מא"ב לרמוז מי שאמרנו בכל יום מובטח שאינו רואה פני גיהנם כאשר בר"ק גימטריא גיהנם.

כה * לְדָוִד, אֶלְיִךָ יְהוָה נְפִשִׁי אֲשָׂא; בַּאֲלֹהֵי פֶה בְּטַהַרְתִּי אֵל אֲבוֹשָׁה, אֵל יַעֲלֶצֵנִי אִינִי לִי; - וְגַם כִּל קִנְיֶךָ לֹא יִבְשׁוּ, יִבְשׁוּ הַבּוֹנֵדִים רִיקָם; - דִּרְכִיכָךָ יְהוָה הוֹדִיעֲנִי, אֲרַחֲוִתֶיךָ לְמַדְנִי; - הִדְרִיכֵנִי בְּאֲמַתְךָ וּלְמַדְנִי, כִּי אַתָּה אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אַתָּה קִנִּיתִי כָּל הַיּוֹם; - וְזָכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסִדֶיךָ, כִּי מַעֲוָלָם הִמָּה; - הַטָּאוֹת נַעֲוִרִי וּפִשְׁעֵי אֵל תִּזְכֶּר, פִּתְסֶדֶךָ זָכַר לִי אַתָּה, לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה; - טוֹב וַיִּשָּׁר יְהוָה, עַל פִּן יוֹרֵה הַטָּאִים בְּדָרְךָ; - וְדַרְךָ עֲנִיִּים בְּמִשְׁפָּט, וַיִּלְמַד עֲנִיִּים דְּרָבּוֹ; - כָּל אֲרָחוֹת יְהוָה חֲסֵד וְאַמֻּת, לְנַצְרֵי בְרִיתוֹ וְעַדְתָּיו; * לְמַעַן שִׂמְךָ יְהוָה, וְסִלַּחְתָּ לְעֹנֵי כִּי כִבֵּ

הוא: י מי זה האיש ירא יהוה, יורנו בדרך יבחר: י נפשו כטוב תלין,
 וזרעו יירש ארץ: י סוד יהוה ליראיו, ובריתו לתודיעם: י עיני תמיד
 אל יהוה, כי הוא יוציא מרשת הגל: י פנה אלי וחנני, כי יחיד ועני
 אני: י צרות לבבי הרחיבו, ממצוקותי הוציאני: י ראה עני ועמלי,
 ושא לבל חטאותי [יתיר ו]: י ראה אויבי כי רבו, ושנאת חמם שנאונני:
 כ שמרה נפשי והצילני, אל אבוש כי חסיתי בך: כ תם וישר יצרוני, כי
 קויתך: כ פדה אלהים את ישראל, מכל צרותיו:

האיך דוד המלך מתחזק בתפלה ובחסידות נגד הקב"ה עד שהיה מקנא עצמו למי שהיה במעלה וביירת ה' יותר ממנו ואמר אהיה כמוהו
 בחסידות ובמעלות.

כז א לדוה שפטי יהוה פי אני בתמי הלכתי, וביהוה בטחתי לא
 אמצד: ב בחנני יהוה ונסני, צרפה [צרופה כ'] כליותי ולבי: ג פי
 חסדך לנגד עיני, והתהלכתי באמתך: ד לא ישבתי עם מתי שוא,
 ועם נעלמים לא אבוא: ה שנאתי קהל מרעים, ועם רשעים לא אשב:
 ו ארחץ בנקיון פפי, ואסבכה את מזבחך יהוה: ז לשמע בקול תודה,
 ולספר כל נפלאותך: ח יהוה אתבתי מעון ביתך, ומקום משכן כבודך:
 ט אל תאסף עם חטאים נפשי, ועם אנשי דמים חיי: י אשר בידיהם
 זמה, וימינם מלאה שחר: י ואני בתמי אלה, פדני וחנני: י בגלי עמדה
 במישורה במקהלים אברך יהוה:

הודאה ושבח בבטחונו בהש"י שמנצה מלחמותיו ומ"מ אינו חפץ במלחמות באשר שאינו יכול לקנות שלימות, רק אחת שאלתי לישב יומם
 ולילה בבית המדרש ללמוד תורה לקנות שלימות לזכות נשמתו לחיי עוה"ב.

כז א לדוה יהוה אורי וישעי ממי אירא, יהוה מעוז חיי ממי אפחד:
 ב בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי, צרי ואיבי לי, המה בשלוי
 ונפלו: ג אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה
 בואת אני בוטח: ד אחת שאלתי מאת יהוה אותה אבקש, שבתני בבית
 יהוה כל ימי חיי, לחזות פנעם יהוה ולבקר בהיכלו: ה פי יצפני
 בסבו [בסכה כ'], ביום רעה, יסתרני בסתר אהלו, בצור ירוממני: ו ועתה
 ירום ראשי על אויבי סביבותי, ואזבחה באהלו זבחי תרועה, אשירח
 ואזמרה ליהוה: ז שמע יהוה קולי אקרא, וחנני וענני: ח לך אמר לבי
 בקשו פני את פניך יהוה אבקש: ט אל תסתר פניך ממני, אל תט
 באף עבדך, עזרתי היית, אל תפשיני ואל תעזבני אלהי ישעי: י פי אבי

וְאָמְרֵי עֲזוּבוּנִי, וַיְהִיחֶה יַאֲסֹפְנִי: * הוֹרַנִי יְהוָה דְרָבָדָה, וַנִּחַנִי בְּאַרְחַת מִישׁוֹרָה,
לְמַעַן שׁוֹרְרֵי: * אֵל תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ כִי עַדִי שָׁקַר וַיִּפַח חָמָס:
* לֹאֵלֶּה הָאֲמַנְתִּי לְרְאוּתָהּ, בְּטוֹב יְהוָה, בְּאַרְצֵי חַיִּים: * קִנְיַת אֵל יְהוָה, חֲזַק
וַיֵּאֱמֵץ לִבָּדָה וְקִנְיַת אֵל יְהוָה:

תפלה לכל יחיד ויחיד שהקב"ה יעזרוו לילך בדרך הטוב וימנעו מליילך עם רשעים פועלי און וישלם לרשעים כרשעתם ולצדיקים כצדקתם.

כח * לְדוֹה, אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא, עֲזוּרֵי אֵל תִּתְּרַשׁ מִמֶּנִּי, פֶּן תִּחַשֶׁה מִמֶּנִּי
וְנִמְשַׁלְתִּי עִם יוֹרְדֵי בֹר: * שָׁמַע קוֹל תִּתְּנֵנִי בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ, בְּנַשְׂאֵי
יְדֵי אֵל הַבִּיר קִדְשָׁה: * אֵל תִּמְשַׁבְּנֵנִי עִם רְשָׁעִים וְעִם פְּעֻלֵי אָוֶן, וּדְבַרִי
שְׁלוֹם עִם רַעִיָהֶם וְרַעִיָה בְלִבָּבָם: * תֵּן לָהֶם בְּפַעְלָם וּבְרַעַם מַעַלְלֵיהֶם,
כַּמַּעֲשֶׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם, הַשֵּׁב גְּמוּלָם לָהֶם: * כִּי לֹא יָבִינוּ אֵל פַּעֲלֹת
יְהוָה וְאֵל מַעֲשֶׂה יְדָוִי, יִתְרַסֵּם וְלֹא יִבְנִים: * בְּרוּךְ יְהוָה, כִּי שָׁמַע קוֹל
תִּתְּנֵנִי: * יְהוָה עֲזִי וּמִנֵּנִי, כּוֹ בַטַּח לִבִּי וְנִעְזַרְתִּי, וַיַּעֲלֵז לִבִּי וּמַשִּׁירִי
אֶתְחַדְּנֵנִי: * יְהוָה עֲזֵי לָמוֹ וּמַעֲזוֹ יִשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא: * הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ,
וּבְרַךְ אֶת נַחֲלֹתֶיךָ, וְרַעַם וְנַשְׂאֵם עַד הַעוֹלָם:

ה' אחרדש

מזמור זה הם ח"י אזכרות ונגדם תקנו חכמינו ז"ל ח"י ברכות. ויש לפרש כל המזמור על מתן תורה ועל קיבוץ גלויות מן העכו"ם.

כט * מִזְמוֹר לְדוֹה, הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז: * הָבוּ
לַיהוָה כְּבוֹד שָׂמוֹ, הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּתַהֲרַת קִדְשׁ: * קוֹל יְהוָה עַל
הַמַּיִם, אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים: * קוֹל יְהוָה בַּפֶּתַח, קוֹל
יְהוָה בְּחֶדְרֵי: * קוֹל יְהוָה שִׁבְרֵי אֲרָזִים, וַיִּשְׁפַּר יְהוָה אֶת אֲרָזֵי הַחֲבַנּוֹן:
* וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנָיו וְשִׁרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: * קוֹל יְהוָה הֶעֱבַר לְתַבּוֹת
אֵשׁ: * קוֹל יְהוָה יַחֲלִי מַדְבָּה, יַחֲלִי יְהוָה מַדְבַּר קִדְשׁ: * קוֹל יְהוָה יַחֲלִי
אֵילוֹת, וַיַּחֲשֶׁף יַעֲרֹת, וּבְהִיכָלָו כָּלוּ אֲמֹר כְּבוֹד: * יְהוָה לְמַפְלֵא יֹשֵׁב, וַיִּשָּׁב
יְהוָה מִלֶּךְ לַעוֹלָם: * יְהוָה עֲזֵי לַעֲמֹו יִתֵּן, יְהוָה יְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

ליום שני

מוסר שאל יצטער אדם אם הקב"ה שולח עליו יסורים בעולם הזה שאי אפשר לבא לידי עולם הבא אלא על ידי יסורים, גם אם רואה אדם שהוא במעלה עליונה אל ישוב שלא ימוט לעולם רק הכל ברשות הקב"ה.

ל * מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדוֹד: * אֲרוּמְמָה יְהוָה כִּי דִלִיתָנִי, וְלֹא
שִׂמַּחְתָּ אִיבֵי לִי: * יְהוָה אֱלֹהֵי, שִׁנְעַתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: * יְהוָה הַעֲלִיתָ

מן שאול נפשי, חִייתִי מִיַּרְדֵי [מִיַּרְדֵי ב] בֹּרֵךְ: ה זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו,
 וְהוֹדוּ לְזִכַּר קִדְשׁוֹ: ו בִּי רָנַע בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרַצּוֹנֹהוּ, בְּעָרֵב יָלִין בְּכִי וּלְבַקֵּר
 רִנָּה: ז וְאֲנִי אִמַּרְתִּי בְשִׁלְוִי, בַּל אֲמוּט לְעוֹלָם: ח יְהוָה בְּרַצּוֹנֶךָ הִעֲמַדְתָּה
 לְהַרְרֵי עוֹלָם, הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ חַיִּיתִי נִבְהַלְ: ט אֲלֵיךָ יְהוָה אֶקְרָא, וְאֵל אֲדָנָי
 אֶתְחַנֵּן: י מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְרַדְתִּי אֵל שָׁמַת, מִיּוֹדֶךָ עֶפֶר תִּגִּיד אֲמַתְךָ:
 יא שָׁמַע יְהוָה וַחֲנֹנִי, יְהוָה הִיָּה עֵזֹר לִי: יב הִפְכַּת מִסְפְּרֵי לְמַחֹל לִי,
 פִּתְחַת שָׁקִי וַתִּאֲזַרְנִי שִׁמְחָת: יג לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם, יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֲוֹדֶךָ:

מוסר היות לאדם בטחונו בהקב"ה וליתן נשמתו לפקדון ויבטח בהקב"ה שכל העתים הם בידו לעשות כמו שירצה.

לא * לְמַנְצֶחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בָּךְ יְהוָה חֲסִיתִי אֵל אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם,
 בַּעֲדַתְךָ פִּלְטֵנִי: ג הִטָּה אֵלַי אֲזִנְךָ מִהַרְתָּ הַצִּילֵנִי, הִיָּה לִי לְעֹזֹר
 מַעֲזוֹ לְבַיִת מַצְדּוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי: ד בִּי סִלְעֵי וּמַצְדּוֹתֵי אֶתָּה, וְלִמְעַן שִׁמְךָ
 תִּנְחַנֵּי וְתִנְחַלְנֵי: ה תּוֹצִיאֵנִי מִרְשַׁת זֶז טָמְנוּ לִי, בִּי אֶתָּה מַעֲזוֹי: ו בִּינְךָ
 אֶפְקִיד רוּחִי, פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֲמַת: ז שְׁנֵאתִי הַשְּׁמַרִים תְּבַלִּי
 שׂוֹא, וְאֲנִי אֵל יְהוָה בְּטַחְתִּי: ח אֲנִילָה וְאֲשַׁמְחָה בְּחַסְדֶּךָ, אֲשֶׁר רֵאִיתִי
 אֶת עֲנִי, יִדְעַת בְּעָרוֹת נַפְשִׁי: ט וְלֹא תִסְנַרְתֵּנִי בַיַּד אוֹיֵב, הִעֲמַדְתָּ
 בְּמַרְחֵב תְּבַלִּי: י חָנְנִי יְהוָה בִּי עַר לִי, עֲשֵׂשָׁה בְכַעַס עֵינֵי נַפְשִׁי וּבִטְנִי:
 יא בִּי כִלּוֹ בְּיָגוֹן חַיִּי וּשְׁנוֹתַי בְּאֵנָחָה, כִּשְׁלֹ בַעֲזֵי כַחַי וְעַצְמִי עֲשִׂישׁוּ:
 יב מִכָּל עֲרֵרֵי חַיִּיתִי חֲרַפָּה וְלִשְׁכֵּנִי מָאֵד וּפְחַד לְמִיַּדְעֵי, רֵאִי בַחֲוִץ
 נָדַדוּ מִכֵּנִי: יג נִשְׁכַּחְתִּי כַּמַּת מִלֵּב, חַיִּיתִי בְּכִלֵי אֲבָד: יד בִּי שָׁמַעְתִּי
 דַּבַּת רַבִּים מְגוֹר מִסְּבִיב, בְּהוֹסֵסֶם יַחַד עָלַי, לְקַחַת נַפְשִׁי וּמָמוֹ: טו וְאֲנִי
 עָלִיךָ בְּטַחְתִּי יְהוָה, אִמַּרְתִּי אֱלֹהֵי אֶתָּה: טז בִּינְךָ עֲתַתִּי, הַצִּילֵנִי מִיַּד
 אוֹיְבֵי וּמִרַדְפֵי: יז הַאִירָה פְּנֵיךָ עַל עַבְדֶּךָ, הוֹשִׁיעֵנִי בְּחַסְדֶּךָ: יח יְהוָה
 אֵל אֲבוֹשָׁה בִּי קִרְאִיתִךָ, וּבִשׁוֹ רַשָּׁעִים יִדְמוּ לְשִׂאֵל: יט תִּאֲלַמְּנָה
 שִׁבְתִּי שָׁקָה, הַדְּבָרוֹת עַל צַדִּיק עֲתָק בְּנִאֲוָה וּבָזוּ: כ מַה רַב טוֹבֶךָ
 אֲשֶׁר אֶפְתָּה לִּירְאִיךָ, פִּעֲלֶתָ לְחוֹסִים בְּךָ נִגַּד בְּנֵי אָדָם: כא תִּסְתַּיְרֵם
 בְּסִתְרֵי פְּנֵיךָ מִרַבְּכֵי אִישׁ, תִּצְלַמְּם בְּסִפָּה מִרִּיב לְשִׁנוֹת: כב בְּרוּךְ יְהוָה,
 בִּי הַפְּלִיא חֲסִדוֹ לִי בַעִיר מְעוֹר: כג וְאֲנִי אִמַּרְתִּי בְּחַפְזִי נִגְרַחְתִּי מִנִּגַּד
 עֵינֶיךָ, אֲבָן שָׁמַעְתָּ קוֹל תְּחִנּוּתִי בְּשׁוֹעֵי אֲלֵיךָ: כד אֲהַבֵּנוּ אֶת יְהוָה כָּל

חֲסִידָיו, אֲמוּנִים נֶצַר יְהוָה, וּמִשְׁלָם עַל יָתֵר עֲשֵׂה גְאוּתָהּ: ^ה תִּזְקוּ וַיֵּאמְרוּ
לְבַבְכֶם, כָּל הַמִּיחָלִים לַיהוָה:

ידבר מוסרים גדולים, והכלל הוא אשרי לאדם שיעשה תשובה ויש לו יסורים בעוה"ז, ולא יהי כבהמה שאין בה תבונה, ובפרטות לקדש עצמו בשעת הזיווג.

לֵב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל, אֲשֶׁרֵי נִשְׁוִי פֶשַׁע כִּסּוּי חֲטָאָה: ^ב אֲשֶׁרֵי אָדָם לֹא
יחשב יהוה לו עון, ואין ברונחו רמיה: ^ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוּ עֲצָמַי,
בְּשֹׂאנְתִי כָּל הַיּוֹם: ^ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבַּד עָלַי יְדָה, נִהַפֵּף לְשִׁדְּי,
בְּחִרְבְּנֵי קִוֵּץ סֵלָה: ^ה חֲטָאֲתִי אֹדִיעָה וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי, אִמְרַתִי אֹדָה
עָלַי פֶּשַׁעֵי לַיהוָה, וְאַתָּה נְשֹׂאתָ עוֹן חֲטָאֲתֵי סֵלָה: ^ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצָּא, רַק לְשִׁטָּף מִיּוֹם רַבִּים אֲלֵינוּ לֹא יִגִּיעוּ: ^ז אַתָּה
סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרַנֵּנִי, רַגְלִי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סֵלָה: ^ח אֲשֶׁפִילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדַרְךָ
זו תִּלְךָ, אִיעֲצֶה עֲלֶיךָ עֵינַי: ^ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבֵּינ, כְּמִתְנַג
וְרָסֵן עֲדָיו לְבָלוֹם, כָּל קֶרֶב אֱלֹהֶיךָ: ^י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַפּוֹטֵחַ
בַּיהוָה חֲסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: ^{יא} שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנֵנוּ כָּל
יִשְׂרָאֵל:

מוסר גדול לצדיקים ולישרים שיהללו את הקב"ה, באשר דכל מי שיודע יותר בחכמת התורה יותר ראוי להודות לה' שיודעים ומבינים בגבורות הקב"ה.

לֵב * רַנְּנוּ צְדִיקִים בַּיהוָה, לַיִּשְׂרָיִם נְאֻה תִּהְלֶה: ^ב הוֹדוּ לַיהוָה כְּבִנּוֹה,
כְּנִבְלָ עֲשׂוֹר זְמֵרוֹ לֹא: ^ג שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, הִיטִיבוּ נֶגֶן בְּתוֹרַעְהָ:
^ד כִּי יִשָּׂר דְּבַר יְהוָה, וְכָל מַעֲשָׂהוּ כְּאֲמוּנָה: ^ה אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חֲסֵד
יְהוָה מִלְּאָה הָאָרֶץ: ^ו בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ כּוֹף כָּל עֲבָאִם:
^ז פִּנִּים כִּנֹּד מִי הַיָּם, נִתַּן בְּאֲצֻרוֹת תְּהוֹמוֹת: ^ח יִירָאוּ מִיהוָה כָּל הָאָרֶץ,
מִמֶּנּוּ יִגְוֹרוּ כָּל יִשְׁבֵי תְבֵל: ^ט כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֵד: ^י יְהוָה
הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: ^{יא} עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד,
מַחֲשָׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: ^{יב} אֲשֶׁרֵי הִגִּיו אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, הָעַם כָּחַר
לְנַחֲלָה לֹא: ^{יג} מִשְׁמַיִם תְּבִיט יְהוָה, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: ^{יד} מִמְּכוּן
שְׁבַתוֹ הַשְּׁנִיחַ, אֵל כָּל יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: ^{טו} הַיָּצַר יַחַד לָבָם, תִּמְכִּין אֵל כָּל
מַעֲשֵׂיהֶם: ^{טז} אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשֵׁעַ בְּרַב חֵיל, גִּבּוֹר לֹא יַנְּצִיל בְּרַב כֹּחַ: ^{יז} שִׁקֵּר
הַסּוֹם לְתַשׁוּעָה, וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט: ^{יח} הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאוּ,
לְמִיחָלִים לְחֲסֵדוֹ: ^{יט} לְהַצִּיל מִמּוֹת נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב: ^כ נַפְשֵׁנוּ

חֲבֹתָהּ לַיהוָה, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: « כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִפְנֵינוּ, כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ
בְּטַחְתָּנוּ: » יְהִי חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

בו נתבאר כשהיה דוד אצל אכיש אחיו של גלית והיה בסכנה גדולה, היה עושה עצמו כשוטה והוריד רירו על זקנו והיה כותב על דלתות אכיש מלך גת חייב לי מאה רבוא זהובים וגרשו מביתו, ומרוב שמחה עשה זה המזמור בא"ב.

לך « לְדָוִד בְּשָׁנוֹתוֹ אֵת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ, וַיִּגְרָשֶׁהוּ וַיִּלְךָ:
ב אֲבָרְכָה אֵת יְהוָה בְּכֹל יְעַת, תָּמִיד תִּהְיֶה לְתוֹ בְּפִי: ג בִּיהוָה
תִּתְחַלֵּל נַפְשִׁי, וְיִשְׁמְעוּ עַנְוִים וַיִּשְׂמְחוּ: ד גִּדְּלוּ לַיהוָה אֶתִּי, וַיִּרְוֹמְמָה
שְׁמוֹ יְחִדּוּ: ה דְּרַשְׁתִּי אֵת יְהוָה וַעֲנֵנִי, וּמִכֹּל מִגְּוֹרֹתַי הֲצִילֵנִי: ו הִבִּיטוּ
אֵלָיו וַנְּהַרּוּ, וּפְנֵיהֶם אֵל יִחְפְּרוּ: ז זֶה עֲנִי קִרָּא וַיהוָה שָׁמַע, וּמִכֹּל
צָרוֹתַי הוֹשִׁיעוּ: ח חָנָה מִלְּאֹד יְהוָה סָבִיב לִירְאָיו, וַיִּחַלְּצֵם: ט טַעְמוּ
וְרָאוּ כִּי טוֹב יְהוָה, אֲשֶׁר־י הִנְבֵּר יְחִסֶּה בּוֹ: י יִרְאוּ אֵת יְהוָה קִדְשׁוֹ,
כִּי אִין מִחֲסוֹר לִירְאָיו: « כִּי פִּפְרִים רָשׁוּ וַרְעִבוּ, וְדַרְשִׁי יְהוָה לֹא יִחְסְרוּ
כָּל טוֹב: » לְכוּ בָנִים שָׁמְעוּ לִי, וְרֵאתִי יְהוָה אֲלַמְדְּכֶם: « מִי הָאִישׁ
הַתְּחַפֵּץ חַיִּים, אֲהִיב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב: » נֶצַר לְשׁוֹנֵד מֵרַע, וּשְׁפַתְיָךְ
מִדְּבַר מִרְמָה: טו סוֹר מֵרַע וַעֲשֵׂה טוֹב, בְּקִשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפָהוּ: טז עֵינֵי
יְהוָה אֵל צַדִּיקִים, וְאֲזִינוּ אֵל שׁוֹעֲתָם: « פִּנֵּי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רַע, לְהַכְרִית
מֵאָרֶץ זָכָרָם: » צַעֲקוּ וַיהוָה שָׁמַע, וּמִכֹּל צָרוֹתֶם הֲצִילְכֶם: יז קְרוֹב
יְהוָה לְנִשְׁפָּרֵי לֵב, וְאֵת דַּבְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: יח רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק,
וּמִכֹּלֶם יִצִּילֵנוּ יְהוָה: « י שְׁמַר כָּל עֲצָמוֹתַי, אֶתֶת מִזֶּה־לֹּא נִשְׁבְּרָה:
כ תְּמוֹתֶת רַשָּׁע רַעַה, וּשְׁנְאֵי צַדִּיק יִאֲשָׁמוּ: » פוֹדֶה יְהוָה נַפֶּשׁ עַבְדּוֹ,
וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל הַחַסִּים בּוֹ:

ו לחודש

תפלה נוראה ונפלאה על שונאיו שיהיו כמוין ומלאך ה' יהיה רודפם, והכל באה מעזר השי"ת.

לח « לְדָוִד רִיבָה יְהוָה אֵת יְרִיבֵי, לָחֶם אֵת לַחֲמֵי: ג הַחֲזוֹק מִגּוֹ וַצְנָה,
וְקוֹמָה בְּעוֹרְתֵי: ג וְהִרְק חֲנִית וּסְגַר לְקִרְאֵת רִדְפֵי, אָמַר לְנַפְשִׁי
יִשְׁעֲתָךְ אָנִי: ד יִבְשׁוּ וַיִּבְלְמוּ מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי, יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּחְפְּרוּ חֲשָׁבֵי
רַעֲתִי: ה יִהְיוּ כְּמִין לִפְנֵי רוּחַ, וּמִלְּאֹד יְהוָה דוֹחָה: ו יְהִי דַרְבָּם הַשֶּׁן
וַחֲלַקְלַקוֹת, וּמִלְּאֹד יְהוָה רִדְּפֶם: ז כִּי חָנָם טָמְנוּ לִי שַׁחַת רַשָּׁתָם, חָנָם
חֲפְרוּ לְנַפְשִׁי: ח תְּבוֹאָהוּ שׁוֹאֵה לֹא יִדַע, וְרַשְׁתּוֹ אֲשֶׁר טָמַן תִּלְבְּדוּ,

בְּשׂוֹאָה יִפֹּל בָּהּ: 11 וּנְפָשִׁי תִגְדַּל בִּיהֲוָה, תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ: 12 כָּל עֲצַמְתִּי
 תִּאֲמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ, מִצִּיל עֲנִי מִחַזְקַת מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזֵלוֹ:
 13 יְקוּמוּן עַדֵי חֲמֹס, אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי יִשְׁאַלוּנִי: 14 יִשְׁלַמוּנִי רַעַה תַּחַת
 טוֹבָה, שְׂבוּל לְנַפְשִׁי: 15 וְאֲנִי בַחֲלוּתָם לְבוּשֵׁי שָׂק, עֲנִיתִי בַעֲזֹם נַפְשִׁי,
 וּתְפַלְתִּי עַל חִיקוֹ תִּשׁוּב: 16 כִּרְעַ בְּאֶחָ לִי הִתְחַלַּקְתִּי, בְּאֶבֶל אִם קִדְר
 שְׁחוּתִי: 17 וּבְצִלְעֵי שְׂמִחוֹ וְנִאֲסַפּוּ, נִאֲסַפּוּ עָלַי גִּבּוֹם וְלֹא יָדַעְתִּי, קִרְעוּ
 וְלֹא דָמוּ: 18 בְּחֲנָפֵי לְעֵנִי מֵעוֹג, חָרַק עָלַי שְׂגִימוֹ: 19 אֲדַנִּי כַּמָּה תִרְאָה,
 הַשִּׁיבָה נַפְשִׁי מִשְׂאֵיהֶם, מִכַּפְּיָרִים יַחֲדָתִי: 20 אֲדַבֵּר בְּקֶחֶל רֶבֶב, בְּעַם
 עֲצוּם אֲהַלְלֶךָ: 21 אֵל יִשְׁמְחוּ לִי אֲבוֹי שְׂמָה, שְׂנְאֵי חַנּוּם יִקְרְצוּ עֵינָי: 22 כִּי
 לֹא שָׁלוֹם יִדְבְּרוּ, וְעַל הַנְּעִי אֶרְצֶן, דְּבַרֵי מַרְמוֹת יַחֲשַׁבוּן: 23 וַיִּרְחִיבוּ
 עָלַי פִּיהֶם, אָמְרוּ הֵאֵחָ הֵאֵחָ רָאֵתָה עֵינֵינוּ: 24 רְאִיתָה יְהוָה אֵל תַּחֲרֹשׁ,
 אֲדַנִּי אֵל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: 25 הַעִירָה וְהַקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי, אֱלֹהֵי וְאֲדַנִּי לְרִיבִי:
 26 שְׁפֹטֵנִי כַצְדָּקָה יְהוָה אֱלֹהֵי, וְאֵל יִשְׁמְחוּ לִי: 27 אֵל יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֵאֵחָ
 נַפְשֵׁנוּ, אֵל יֹאמְרוּ בְלַעֲנוּהוּ: 28 יִבְשׁוּ וַיִּחְפְּרוּ יַתְדוֹ שְׂמִחֵי רַעְתִּי, וְלִבָּשׁוּ
 בִּשְׂתִּי וּבְלִמָּה חֲמוּנֵדִילִים עָלָי: 29 יִרְעוּ וַיִּשְׁמְחוּ חַפְצֵי צְדָקָה, וַיֹּאמְרוּ
 תָּמִיד וַיְגִדֵּל יְהוָה, הַחֲפִיץ שָׁלוֹם עֲבָדוֹ: 30 וְלִשׁוֹנִי תַהַנְּה צְדָקָה, כָּל הַיּוֹם
 תַּהַלְלֶךָ:

מוסר על אותם אנשים אשר הלכו אחר יצרם, והיצר הרע אומר להם שאל ישימו מוראו של הקב"ה נגד פניהם, ומיפה להם המעשים הרעים כדי למצוא עונם, שכן הוא דרך של יצה"ר יורד ומסטיץ ועולה ומקטרג.

לו 11 לְמִנְצַח לְעֹבֵד יְהוָה לְדָוִד: 12 נֹאֵם פֶּשַׁע לְרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי, אִין
 פֶּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו: 13 כִּי תַחֲלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו, לְמִצָּא עוֹנוֹ
 לְשִׁנְאָה: 14 דְּבַרֵי פִּי אֲנִי וּמַרְמוֹת, תִּדַּל לְהַשְׁבִּיל לְחִיטִּיב: 15 אֲנִי יִחַשֵׁב עַל
 מִשְׁכָּבוֹ, וַיִּנְצַב עַל דְּרָף לֹא טוֹב, רַע לֹא יִמָּאֵס: 16 יְהוָה בְּהַשְׁמִים חֲסִדָּה,
 אֲמוּנָתָה עַד שְׁחָקוֹם: 17 צְדָקָתָה כְּהַרְרֵי אֵל, מִשְׁפָּטָה תַהוֹם רַבָּה, אָדָם
 וּבַהֲמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה: 18 מִה יִקָּר חֲסִדָּה אֱלֹהִים, וּכְנִי אָדָם בְּצִל בְּנִפְיָה
 וַיַּחֲסִינוּ: 19 וַיִּנְוּן מִדָּשָׁן בֵּיתָה, וַיַּחֲלֵ עֲדֵנָה תִשְׁקָם: 20 כִּי עֲמָה מְקוֹר חַיִּים,
 כְּאוֹרָה נִרְאָה אוֹר: 21 מִשֶּׁךְ חֲסִדָּה לִידְעָה, וְצְדָקָתָה לְיִשְׁרֵי לֵב: 22 אֵל
 תְּבוֹאֲנֵי רֶגֶל גְּאוּהָ, וַיִּד רְשָׁעִים אֵל תִּגְדַּנִּי: 23 שָׁם נִפְלוּ פְעָלֵי אֲנִי, דַּחוּ
 וְלֹא יָבִלוּ קוּם:

דוד המלך מוכיח דורו שאל יקנאו ברשעים ובהצלחתם, ויש לחוש שיתפתו להם, אלא יבטחו בה' וישאו ויתנו באמונה והקב"ה יעשה להם הכל.

לו * לְדוֹה, אֵל תִּתְחַר בַּמַּרְעִים, אֵל תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עֲלֶיךָ: בַּי כְּחֶצִיר
 מִתְחַר יַמְלֹה, וּבְיָרֵךְ דָּשָׁא יְבוֹלִין: גַּבְטַח בִּיהִנֵּה וַעֲשֵׂה טוֹב, שְׁכֵן
 אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה: דַּ וְהִתְעַנַּג עַל יְהוָה, וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֵלֶת לְבָבְךָ: הַ גּוֹל עַל
 יְהוָה דְּרַבְּךָ, וּבְטַח עֲלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה: וַיְחֻצֵיא כְּאוֹר צְדִיקָה, וּמִשְׁפָּטָה
 בְּצַדִּיקִים: זֶ דוֹם לִיהוָה וְהִתְחַלְלֵל לוֹ, אֵל תִּתְחַר בַּמְצַלִּית דְּרַבּוֹ, בְּאִישׁ
 עֲשֵׂה מְזֻמּוֹת: חַ הַרְפָּה מֵאִפָּה וְעוֹב חֲמָה, אֵל תִּתְחַר אֶדָּ לְהִרְעֵ: טַ בַּי
 מַרְעִים יִבְרַתוּן, וְקָנִי יְהוָה תְּמָה יִירְשׁוּ אֶרֶץ: יַ וְעוֹד מַעֲטָ וְאִין רְשָׁעִי,
 וְהִתְבּוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנֵה: יבַּ וְעַנּוּיִם יִירְשׁוּ אֶרֶץ, וְהִתְעַנְּגוּ עַל רַב
 שְׁלוֹם: יגַּ זִמְם רְשָׁע לְצַדִּיק, וְחָרַק עֲלָיו שְׁנָיו: ידַּ אֲדַנִּי יִשְׁתַּק לוֹ, בַּי רָאָה
 בַּי יָבֵא יוֹמוֹ: יוַּ חֲרַב פְּתַחוֹ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ מִשְׁתָּם, לְהַפִּיל עָנִי וְאִבּוֹן
 לְטִבּוֹת יִשְׂרָי דְרַבְּךָ: יזַּ חֲרַבְסָם תִּבּוֹא בְלָבָם, וּמִקְשָׁתוֹתֵם תִּשְׁבַּרְנָה: יחַ טוֹב
 מַעֲטָ לְצַדִּיק, מִחֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים: יטַ בַּי זְרוּעוֹת רְשָׁעִים תִּשְׁבַּרְנָה,
 וְסוֹמְדָ צַדִּיקִים יְהוָה: כַּ יוֹדַע יְהוָה יְמֵי תַמּוּמִם, וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּתְחַנֵּה:
 כאַ לֹא יִבְשׁוּ בְעַת רַעָה, וּבִימֵי רַעְבוֹן יִשְׁבְּעוּ: כבַּ בַּי רְשָׁעִים יִאֲבֹדוּ, וְאִיבֵי
 יְהוָה בִּיקַר בְּרִים, בְּלוֹ בְעֵשֶׂן בְּלוֹ: כגַּ לֹּהֵה רְשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם, וְצַדִּיק חוֹנֵן
 וְנֹתֵן: כדַּ בַּי מִבְּרַכּוֹ יִירְשׁוּ אֶרֶץ, וּמִקְלָלָיו יִבְרַתוּ: כהַּ מִיְהוָה מַצְעָדֵי
 גִּבְרַ בּוֹנְנֵה, וְדַרְבּוֹ יִחְפֹּץ: כוַּ בַּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵל, בַּי יְהוָה סוֹמְדָ יְדוֹ:
 כזַּ נַּעַר חַיִּיתִי גַם זָקְנָתִי, וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נַעֲזֹב, וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לְחֵם:
 כחַ בַּל חַיִּים חוֹנֵן וּמְלֹחֵה, וְזָרְעוֹ לְבִרְכָה: כטַ סוֹר מַרְעָ וַעֲשֵׂה טוֹב, וְשְׁכֵן
 לְעוֹלָם: לוֹ בַּי יְהוָה אֲהַב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו, לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ,
 וְזָרַע רְשָׁעִים נִכְרַת: לוֹ צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ, וַיִּשְׁבְּנוּ לְעַד עֲלֵיתָ: לזַּ בַּי
 צַדִּיק יְהַנֵּה חֲכָמָה, וְלִשְׁנוֹ תִדְבַר מִשְׁפָּט: לחַ תּוֹרַת אֱלֹהֵיו בְּלִבּוֹ, לֹא
 תִמְעַד אֲשֶׁרְיוֹ: לטַ צוֹפֵה רְשָׁע לְצַדִּיק, וּמִבְּקֶשׁ לְחַמִּיתוֹ: לוֹ יְהוָה לֹא
 יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ, וְלֹא יִרְשָׁעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ: לזַּ קְנוֹה אֵל יְהוָה וְשָׁמַר דְּרַבּוֹ,
 וַיְרוֹמְמֵה לְרִשְׁתֵּי אֶרֶץ, בְּהַפְרַת רְשָׁעִים תִּרְאָה: לחַ רָאִיתִי רְשָׁע עָרִיץ,
 וּמִתְעַרָה בְּאִזְרַח רַעְנָן: לטַ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אִינְנֵה, וְאִבְקָשְׁתָּהּ וְלֹא נִמְצְאָ:
 לוֹ שְׁמַר תָּם וְרָאָה יִשָּׂר, בַּי אַחֲרִית לְאִישׁ שְׁלוֹם: לוֹ וּפְשָׁעִים נִשְׁמְדוּ
 וַיִּחַדּוּ, אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרַתָּה: לוֹ וְתִשׁוּעַת צַדִּיקִים מִיְהוָה, מַעֲוֹזִם

בַּעַת צָרָה: ^א וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם, וַיִּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיֹּשִׁיעֵם, כִּי חָסוּ בּוֹ:

תפלה לכל יחיד להתפלל על אריכות הגלות בין העכו"ם, וכל יחיד שהוא בצרה יש לו להתפלל זה המזמור לכך אמר להזכיר, וממוזא זה המזמור נשמע מוסרים רבים.

לח ^א מְזֻמָּר לְדָוִד לַתְּזִבֹּר: ^ב יְהוָה אֵל בְּקִצְפָּךָ תוֹכִיחֵנִי, וּבְחַמְדָּךָ תִּיַסְרֵנִי: ^ג כִּי חֲצִיךָ נִחְתּוּ בִּי, וַתִּנָּחַת עָלַי יְדֶיךָ: ^ד אֵין מָתָם בְּבִשְׂרֵי מִפְּנֵי זַעֲמֶךָ, אֵין שְׁלֹום בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי: ^ה כִּי עֲנֹתִי עָבְרוּ רֹאשֵׁי כְמוֹשָׁא כְבֹד וּבְכֹדוֹ מִמֶּנִּי: ^ו הִבְאִישׁוּ נַמְקוֹ חֲבוּרָתִי, מִפְּנֵי אֱוִלְתִּי: ^ז נַעֲוִיתִי שַׁחְתִּי עַד מָאֵד, כֹּל הַיּוֹם קִדְרָה הִלְכָתִי: ^ח כִּי כִסְלִי מָלְאוּ נִקְלָה, וְאֵין מָתָם בְּבִשְׂרֵי: ^ט נִפְּוֹנֹתַי וְנִדְבִיתִי עַד מָאֵד, שְׁאַנַּנְתִּי מִנְהַמַּת לִבִּי: ^י אֲדַנִּי נִגְדָּךָ כֹּל תִּאֲוֹתַי, וְאַנְחֹתִי מִמֶּךָ לֹא נִסְתַּרְהָ: ^{יא} לִבִּי סִחְרַחַר עֲזָבֵנִי כַחַי, וְאוֹר עֵינַי גַּם חָם אֵין אִתִּי: ^{יב} אֲהַבִּי וְרַעֲוִי מִנְּגִיד נִגְעֵי יַעֲמֹדוּ, וּקְרוּבֵי מִרְחַק עֲמָדוּ: ^{יג} וַיִּנְקְשׁוּ מִבְּקִשֵׁי נַפְשִׁי, וְדִרְשִׁי רַעְתִּי דִּבְרוּ הַזּוֹת, וּמִרְמֹזַת כֹּל הַיּוֹם יִהְיֶה: ^{יד} וְאֵנִי כִחֲרַשׁ לֹא אֲשַׁמַּע, וּבְאֲלֵם לֹא יִפְתַּח פִּי: ^{טו} וְאֵהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא שָׁמַע, וְאֵין בְּפִיו תּוֹכְחוֹת: ^{טז} כִּי לֵךְ יְהוָה הוֹחֲלֵתִי, אֲתָה תַעֲנֶה אֲדַנִּי אֱלֹהִי: ^{יז} כִּי אֲמַרְתִּי פֶן יִשְׁמַחוּ לִי, בְּמוֹזַם רִגְלֵי עָלַי הַגְּדִילוּ: ^{יח} כִּי אֵנִי לְצַלַּע נְכוֹן, וּמִכְּאוּבֵי נִגְדֵי תְמוּד: ^{יט} כִּי עֲוִנִי אֲנִיָּה אֲדַאֵג מִחַטָּאתַי: ^כ וְאֵיבֵי הַיּוֹם עֲצָמוּ, וְרַבּוּ שִׁנְאֵי שִׁקְרָ: ^{כא} וּמִשְׁלָמֵי רָעָה תַחַת טוֹבָה, וַיִּשְׁמְנוּנִי תַחַת רָדְפֵי [רדופי כ'] טוֹב: ^{כב} אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה, אֱלֹהֵי אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי: ^{כג} חוֹשָׁה לַעֲזֹרְתִי, אֲדַנִּי תִשׁוּעָתִי:

ז לחודש

תפלת דוד על יסוריו, לא שהיה מבעט ביסורים, רק היה מצער באשר שהיסורים מביטלין אותו מתורה, וימי אדם המה מועטים ואם לא עכשיו אימתי שמו ימות היום או מחר, לכן הוא מבקש להסיר ממנו היסורים כדי שיוכל ללמוד לקנות עולם הבא.

לח ^א לַמְנַצֵּחַ לַיְדוּתוֹן [ולידיתון כ'] מְזֻמָּר לְדָוִד: ^ב אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְּלִשׁוֹנִי, אֲשַׁמְרָה לִפִּי מִחֶסֶם בְּעַד רָשָׁע לִנְגִדִי: ^ג נִאֲלַמְתִּי דוּמְיָה חַחֲשִׁיתִי מִטוֹב, וּכְאוּבֵי נַעֲפָר: ^ד חָם לִבִּי בְּקִרְבִּי, בְּהִגִּינִי תִבְעַר אֵשׁ, דִּבְרַתִּי בְּלִשׁוֹנִי: ^ה הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצֵּי, וּמִדַּת יָמֵי מַה הִיא, אֲדַעָה מַה חָדַל אֲנִי: ^ו הִנֵּה טְפָחוֹת נִתְּתָה יָמַי, וְחֲלָדִי כְּאוֹן נִגְדָּךָ, אַךְ כֹּל הִבֵּל כֹּל אָדָם נֶצֶב סֵלְתָ: ^ז אַךְ בְּצַלְם יִתְחַלֵּךְ אִישׁ, אַךְ הִבֵּל יִחְמוּנִן, יִצְבֵּר וְלֹא יָדַע מִי אִסְפָּם: ^ח נַעֲתָה מַה קְוִיתִי אֲדַנִּי, תּוֹחֲלֵתִי לֵךְ הִיא: ^ט מִבֵּל פִּשְׁעֵי תַצִּילֵנִי, חֲרַפְתָּ נְבֵל אֵל תִּשְׁמִינֵנִי: ^י נִאֲלַמְתִּי לֹא אִפְתַּח פִּי, כִּי אֲתָה עֲשִׂיתָ: ^{יא} הָסֵר מֵעָלַי נִגְעָה, מִתַּנְרַת יְדֶךָ אֲנִי בְּלִיתִי:

ב בתוכחות על עון יפרת איש, ותקם בעש חמודו, אך הכל כל אדם
 סלה: ג שמעה תפילתי יהוה ושועתי האזינה, אל המעתי אל תחרש,
 כי גר אנכי עמך תושב בכל אבותי: ד השע ממני ואבליגה, בטרם
 אלה ואינני:

כמה מעלות טובות שעשה הקב"ה עם ישראל, ומי יכול למלל גבורתו, אגידה ואדברה עצמו מספר, ברא העולם בשביל ישראל, קרע הים
 בשביל ישראל, ואינו חפץ בובחים רק לשמוע בקולו.

מ « למנצח לדוד מזמור: ב קוה קויתי יהוה, ויט אלי וישמע שועתי:
 ג ויעלני מבור שאון מטיט הנון, ויקם על סלע רגלי בונן אשרי:
 ד ויתן כפי שיר חדש תהלה לאלהינו, וראו רבים ויראו ויבטחו
 ביהוה: ה אשרי הגבר אשר שם יהוה מבטחו, ולא פנה אל רתבים
 ושטי כנב: ו רבות עשית אתה יהוה אלהי, נפלאותיך ומחשבתך אלינו,
 אין ערך אליך, אגידה ואדברה עצמו מספר: ז זבח ומנחה לא תפעת,
 אזנים ברית לי, עולה ותטאה לא שאלת: ח אז אמרת, הנה באתי
 במגלת ספר כתוב עלי: ט לעשות רצונך אלהי תפעת, ותורתך בתוך
 מעי: י בשרתי צדק בקהל רב, הנה שפתי לא אכלא, יהוה אתה ידעת:
 יא צדקתך לא בסיתי בתוך לבי, אמונתך ותשועתך אמרתי, לא בתדתי
 חסדך ואמתך לקהל רב: יב אתה יהוה לא תכלא רחמיך ממני, חסדך
 ואמתך תמיד יצרוני: יג כי אפפו עלי רעות עד אין מספר, השיגוני
 עונתי ולא יכלתי לראות, עצמו משערות ראשי ולבי עזבני: יד רצה
 יהוה להצילני, יהוה לעזרתי חושה: טו יבשו ויחפרו יחד מבקשי נפשי
 לספותה, יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי: טז ישמו על עקב בשתם,
 האמרים לי האח האח: יז ישישו וישמחו בך כל מבקשיך, יאמרו
 תמיד יגדל יהוה, אהבי תשועתך: יח ואני עני ואביון אדני יחשב לי,
 עזרתי ומפילטי אתה, אלהי אל תאחר:

כמה מדות טובות והתעוררות רב להשכל ולהשיג היאך יתן צדקה ומי ומי קודם, ואשרי מי שמשכיל על החולה ונותן לו מה שצריך לחלו.

מא « למנצח מזמור לדוד: ב אשרי משביל אל דל, ביום רעה ימלטחו
 יהוה: ג יהוה ישמרהו ויחיהו ואשר [יאשר כ] בארץ, ואל תתנהו
 בנפש אויבו: ד יהוה יסעדנו על ערש דני, כל משכבו הפכת בחליו:
 ה אני אמרתי יהוה חנני, רפאה נפשי כי חטאתי לך: ו אויבי יאמרו רע

לִי מְתֵי יְמוֹת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם בָּא לְרְאוֹת שְׁוֹא יִדְבַר לִבּוֹ וְקִבֵּץ אָוֶן
 לוֹ, יֵצֵא לְחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שִׁנְאֵי עָלַי וַיִּחְשְׁבוּ רָעָה לִי:
 ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב בּוֹ, לֹא יוֹסִיף לְקוֹם: י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי
 אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אֹזֵב לְחַמֵּי, הִגְדִּיל עָלַי עֲקָב: יא וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי
 וְחַקְיָמִנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּתֶם: יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא יִרְעֵ אֹיְבֵי
 עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכַּת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

ספר שני

זה המזמור מעורר לבבות בני ישראל הבלתי מרגישים חורבן הגדול ואבידה ורעה שגלו מעל שלחן אביהם, ולו חכמו ישכילו אשר היה להם
 טובה גדולה בבואם ליראות שלש פעמים בשנה לרגל בשמחה בחיל גדול ולא היה להם שטן ופגע רע. וה' יתן רחמים לנו מעתה ועד עולם אמן
 סלה.

מב * לְמִנְצַח מִשְׁבִּיל לִבְנֵי קַרְח: ב כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, בֵּן
 נַפְשֵׁי תַעֲרֹג אֱלֹהִים: ג צְמֹאֵה נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל הָי, מְתֵי
 אָבוֹא וְאֶרְאֶה פְנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתָּה לִי דְמַעְתִּי לָחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּאָמַר
 אֱלֹהֵי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֲזַכְּרֶה וְאֲשַׁפְּכֶה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי
 אֶעֱבֹר בַּסֶּה, אֲדַכֵּם עַד בַּיִת אֱלֹהִים, בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה תְּמוֹן חוֹנֵנִי: ו מַה
 תִּשְׁתַּוְּחָתִי נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֲדַכֵּנוּ יְשׁוּעוֹת
 פְּנֵינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחָת, עַל בֶּן אֲזַכְּרֶה מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים
 מִתַּר מִצְעָר: ח תַּהוֹם אֵל תַּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צַנּוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְדֶיךָ
 עָלַי עָבְרוּ: ט יוֹמָם יֵצֵנָה יְהוָה חֲסִדוֹ, וּבְלַיְלָה שִׁירָה עִמּוֹ, תִּפְלָה לְאֵל
 תִּי: י אֲמַרְכָה לְאֵל סִלְעֵי לָמָּה שְׁבַחְתָּנִי, לָמָּה קָדַר אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֵץ אֹיְבֵי:
 יא בְּרַצַּח בַּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרִי, בְּאָמַרְם אֱלֹהֵי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
 יב מַה תִּשְׁתַּוְּחָתִי נַפְשִׁי וְמַה תַּהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֲדַכֵּנוּ,
 יְשׁוּעַת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי:

תפלה גדולה על גודל הצרות מגוי לא חסיד, והיו רצון שישלח מלך המשיח ואלהיו הנביא והמה ינחוני לבית המקדש להקריב קרבנות כבתחלה.

מג * שִׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא חֶסֶד, מֵאִישׁ מֶרְמָה וְעוֹלָה
 תִּפְלָטֵנִי: ב כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי מַעוֹזֵי לָמָּה זִנְחָתָנִי, לָמָּה קָדַר אֶתְהַלַּחֶךָ
 בְּלַחֵץ אֹיְבֵי: ג שְׁלַח אֲוֶרֶךְ וְאַמְתָּךְ הַמָּה יִנְחֹנֵנִי, וְיִבְאוּנִי אֵל הַר קִדְשֶׁךָ
 וְאֵל מִשְׁפַּנְתֶּיךָ: ד וְאָבֹאֶה אֵל מוֹזְבַּח אֱלֹהִים אֵל אֵל שְׁמַחַת גִּילִי, וְאֲוֶרֶךְ

בְּכִנּוּר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי: ה מה תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ נַפְשִׁי וּמַה תִּתְּחַמֶּי עָלַי, הוֹחִילַי
לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְנֵנו, יִשׁוּעַת פָּנֵי וְאֱלֹהֵי:

ח לחודש

המשורר מאונן ומקונן במר נפש על הגלות המר הזה, וכל יום אנו ותורתנו מוכלמים באמרם החליף אותנו באומה אחרת, ונחשבנו כצאן לטבח למשל ולשנינה, לכן ראוי לפדות אותנו למען שמו הגדול אשר עמנו בגלות.

מִד * לְמִנְצַח לִבֵּנִי קִרַח מִשְׁפִּיל: ב אֱלֹהִים בְּאֲזִינוּ שְׁמַעְנוּ, אֲבוֹתֵינוּ
סִפְרוּ לָנוּ, פַּעַל פְּעֻלַת בִּימִיּוֹתָם בִּימֵי קֶדֶם: ג אֵתָה יְיָהּ גּוֹיִם הוֹרֶשֶׁת
וְתַטְעֵם, תָּרַע לְאֲמִים וְתִשְׁלַחֵם: ד כִּי לֹא בְחַרְבָּם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וּזְרוּעָם
לֹא הוֹשִׁיעָה לָמוֹ, כִּי יִמְיָהּ זְרוּעָהּ וְאוֹר פְּנֵיהָ כִּי רָצִיתָם: ה אֵתָה הוּא
מִלְכֵי אֱלֹהִים, צוּחַ יִשׁוּעוֹת יַעֲקֹב: ו בְּהָ צָרֵינוּ נִנְגַח, בְּשִׁמְךָ נִבּוֹם קָמִינוּ:
ז כִּי לֹא בִקְשָׁתִי אֲבַטָּח, וְחִרְבִי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי: ח כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ,
וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹת: ט בְּאֱלֹהִים הִלַּלְנוּ כָּל הַיּוֹם, וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדָה
סֵלָה: י אַף זִנְחַת וְתִבְלִימָנוּ, וְלֹא תֵצֵא בְעַבְאֹתֵינוּ: יא תְּשִׁיבֵנוּ אַחֲוֹר מִנִּי
צָר, וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ: יב תִּתְּנֵנוּ פְּעֻלָּתְךָ מֵאֲכָל, וּבְגוֹיִם זְרִיתָנוּ: יג תִּמְכֹּר
עֵמֶךָ כֹּלֵא הוֹן, וְלֹא רַבִּית בְּמַחִירֵיךָ: יד תְּשִׁימָנוּ חֶרֶף לְשִׁכְנֵינוּ, לְעַג
וְקָלֶם לְסַבִּיבוֹתֵינוּ: טו תְּשִׁימָנוּ מִשָּׁל בְּגוֹיִם, מְנוֹד רֹאשׁ בְּלְאֲמִים: טז כָּל
הַיּוֹם בְּלִמְוֵי נְגָדִי, וּבִשְׁתַּת פָּנֵי כְּסִתֵּנִי: יז מִקּוֹל מְחַרְחֵה וּמְנַדֵּף, מִפָּנֵי אֹיֵב
וּמִתְנַקֵּם: יח כָּל זֹאת בְּאֵתָנוּ וְלֹא שִׁכְחָנוּךָ, וְלֹא שִׁמְרָנוּ בְּבְרִיתֵךָ: יט לֹא
נִסּוּג אַחֲוֹר לִבֵּנוּ, וְתַט אֲשֶׁרֵינוּ מִנִּי אֶרְחָךָ: כ כִּי דִבַּתָּנוּ בְּמִקּוֹם תַּנִּים,
וְתַכֵּם עָלֵינוּ בְּצִלְמוֹת: כא אִם שִׁכַּחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ, וּנְפָרֵשׁ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר:
כב הֲלֹא אֱלֹהִים יַחְקֹר זֹאת, כִּי הוּא יִדַע תַּעֲלָמוֹת לֵב: כג כִּי עָלִיךָ הִרְגָנוּ
כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ פְּעֻלָּתְךָ טַבְּחָה: כד עוֹרָה לָמָּה תִישֵׁן | אֲדֹנֵי, הַקִּינָה אֵל
תִּזְנַח לְנַצַּח: כה לָמָּה פְּנֵיךָ תִסְתִּיר, תִּשְׁפַח עֵינֵינוּ וְלִחְצֵנוּ: כו כִּי שָׁחָה לְעַפְּר
נַפְשֵׁנוּ, דָּבְקָה לְאֶרֶץ בְּטִינָנוּ: כז קוֹמָה עֲזַרְתָה לָנוּ, וּפְדָנוּ לְמַעַן חִסְדֵּךָ:

המשורר אמר שיר זה על מלך המשיח ומספר מעלתו ומדותיו וכבודו ועשרו וממשלתו, וישראל מצפים וזוכרים ואומרים בכל דור ודור מתי יבא מלך המשיח.

מִה * לְמִנְצַח עַל שְׁשֵׁנִים לִבֵּנִי קִרַח, מִשְׁפִּיל שִׁיר יְהִידָת: ב רָחַשׁ לִבִּי
דָּבָר טוֹב, אֲמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמִלְכָה, לְשׁוֹנֵי עַט סוֹפֵר מְהִיר: ג יְפִיפִית
מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ, עַל פִּן בְּרַכָּה אֱלֹהִים לְעוֹלָם: ד חָגוֹר
חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גְּבוּרָה הוֹרָה וְחִדְרָה: ה וְחִדְרָה צִלַת רַכַּב עַל דָּבָר אֲמַת

וַעֲנֶה אֶדְבָק, וְתוֹרָה נִזְרָאוֹת יְמוֹנֶךָ: א הַצִּיָּף שְׁנוּנִים, עִמּוּם תַּחֲתֶיךָ יִפְלוּ,
 בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: ב בְּסֶאֱף אֱלֹהִים עוֹלָם וְעַד, שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְט מַלְכוּתֶךָ:
 ג אֶהְבֶּת אֶדְבָק וְתִשָּׂא רִשְׁעוֹ, עַל בֶּן מִשְׁחָה אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שְׁמֹן שִׁשׁוֹן
 מִחֲבֵרֶיךָ: ד מִר וְאֶהְלוֹת קַצִּיעוֹת כָּל בְּגֵדֶיךָ, מִן הַיְבֵלֵי שֵׁן מִנִּי שְׁמֹחֶיךָ:
 ה בְּנוֹת מַלְכִים בִּיקְרוּתֶיךָ, נִצְבָה שְׁגַל לַיְמוֹנֶךָ בְּכַתֶּם אוֹפִיר: ו שְׁמַעֵי
 בַת וְרָאִי וְהִטִּי אֹזְנֶךָ, וְשִׁכַחֵי עֲמֹךָ וּבֵית אֲבוֹתֶיךָ: ז וְיִתְאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְתָּה,
 כִּי הוּא אֲדִינֶךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי לֹא: ח וּבַת צֹר בְּמִנְחָה פָּנֶיךָ יִחַלוּ עֲשִׂירֵי עָם:
 ט כָּל כְּבוֹדָה בַת מֶלֶךְ בְּנִימָה, מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה: יו לְרַקְמוֹת תּוֹבֵל
 לַמֶּלֶךְ, בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיךָ רַעוּתֶיךָ מוֹבָאוֹת לָךְ: יא תוֹבֵלָנָה בְּשִׂמְחַת נְגִילָה,
 תְּבַאֲנֶה בְּהִיבֵל מֶלֶךְ: יב תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנוּךָ, תְּשִׁיתֵמוּ לְשָׂרִים בְּכָל
 הָאָרֶץ: יג אֲזַכִּירָה שְׁמֶךָ בְּכָל דֹּר וְדָר, עַל בֶּן עַמּוּם יְהוּדוּף לְעַלְמֵם וְעַד:

בו יסופר בעת שיבא גוג ומגוג ישליכו איש כלי מלחמתו ולא יהיה עוד מלחמה בעולם.

מִן « לַמִּנְצַח לְבָנֵי קִרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר: ב אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֵה וְעוֹ,
 עֹרֶה בְצָרוֹת נִמְצָא מָאֵד: ג עַל בֶּן לֹא נִרְאָה בְּהַמִּיר אֶרֶץ, וּבְמוֹט
 הָרִים בְּלֵב יָמִים: ד יִהְמוּ וְחִמְרוּ מִיָּמִין, וְרַעְשׂוּ הָרִים בְּנִאֲוָתוֹ סֵלָה:
 ה נִהַר פִּלְגִּינֵי וְשִׁמְחוּ עִיר אֱלֹהִים, קֹדֶשׁ מִשְׁבְּנֵי עֲלִיּוֹן: ו אֱלֹהִים בְּקִרְבָּה
 כָּל תַּמּוּט, וְעֹרֶה אֱלֹהִים לְפָנוֹת בְּקָר: ז הִמּוּ גוֹיִם מִטּוֹ מַמְלָכוֹת, נִתַּן
 בְּקוֹלוֹ תְמוּג אֶרֶץ: ח יְהוָה עֲבָאוֹת עֲמֵנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:
 ט לָכוּ חַזוּ מַפְעָלוֹת יְהוָה, אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ: י מִשְׁבִּית מַלְחָמוֹת
 עַד קִצָּה הָאָרֶץ, קִשֶׁת יִשְׂבֵר וְקַצֵּץ חַיִּית, עֲגָלוֹת יִשְׂרָף בְּאֵשׁ: יא תִרְפוּ
 וְדַעוּ כִּי אֲנִי אֱלֹהִים, אֲרוּם בְּגוֹיִם אֲרוּם בְּאֶרֶץ: יב יְהוָה עֲבָאוֹת עֲמֵנוּ,
 מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:

בו מבואר שלא יהיה עוד מלחמה אחר מלחמת גוג ומגוג, והקב"ה יתן לנו התשועה ונזכה לעלות לרגל אמן.

מִן « לַמִּנְצַח לְבָנֵי קִרַח מוֹמֹר: ב כָּל הָעַמּוּם תִּקְעוּ בָךְ, הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים
 בְּקוֹל רִנָּה: ג כִּי יְהוָה עֲלִיּוֹן נִזְרָא, מֶלֶךְ גְּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: ד יְדַבֵּר
 עִמּוּם תַּחֲתֵינוּ, וּלְאֲמִים תַּחַת רַגְלֵינוּ: ה וּבַחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ, אֶת גְּאוֹן
 יַעֲקֹב אֲשֶׁר אֵהָב סֵלָה: ו עֲלָה אֱלֹהִים בְּתוֹרַעַת, יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: ז זָמְרוּ
 אֱלֹהִים זָמְרוּ, זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ: ח כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, זָמְרוּ
 מִשְׁבִּיר: ט מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל גוֹיִם, אֱלֹהִים יִשֵּׁב עַל פֶּסֶא קְדָשׁוֹ: י גְּדִיבֵי

עמים נאספו, עם אלהי אברהם, כי אלהים מגני ארץ מאד נעלה:

המשורר מתנבא על ימות המשיח ושבח ירושלים בנינה ובקרבות, ובאותו פעם יאמר ישראל כאשר שמענו מפי נביאים כן זכינו לראות.

מח א שיר מזמור לבני קרח: ג גדול יהוה ומהלל מאד, בעיר אלהינו
 הר קדשו: ג יפה נוף משוש כל הארץ, הר ציון ורפתי צפון, קרית
 מלך רב: ד אלהים בארמנותיה, נודע למשגב: ה פי הנה המלכים נועדו,
 עברו יחדו: ו הפנה ראו בן תמחה, נבחרו נחפזו: ז רעדה אהותם שם,
 חיל פיולדה: ח ברות קדים, תשבר אניות תרשיש: ט באשר שמענו בן
 ראינו בעיר יהוה צבאות בעיר אלהינו, אלהים יכוננה עד עולם סלה:
 י דמינו אלהים תסדה, בקרב היבדה: יא בשמה אלהים בן תהלתה על
 קצו ארץ, צדק מלאה ימונה: יב ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה,
 למען משפטיה: יג סבו ציון ותקיפות, ספרו מגדליה: יד שיתו לבכם
 לחילה פסנו ארמנותיה, למען תספרו לדור אחרון: טו כי זה אלהים
 אלהינו עולם ועד, הוא ינהגנו על מות:

ט אחרש

מוסר רב והתעוררות על כל העולם על עשיר ועל עני ואביון, ומוכיח על עבירות שאין אדם יודע שהם עבירות לרוב רגילות ומרשיעין האדם ליום הדין, ובפרטות העשירים שאין להם בטחון בהקב"ה רק על ממונם.

מזא א למנצח לבני קרח מזמור: ב שמעו זאת כל העמים, תאזינו כל
 ישבי חלד: ג גם בני אדם גם בני איש, יחד עשיר ואביון: ד פי
 ידבר חכמות, ותגות לפי תבונות: ה אטפה למשאל אזני, אפתח בכנור
 חידתי: ו לפנה אירא בימי רע, עון עקבי יסופני: ז תבטחים על חילם,
 וברב עשרם יתהללו: ח אה לא פדה יפקה איש, לא יתן לאלהים בפרו:
 ט ויקר פדיון נפשם, וחדל לעולם: י ויחי עוד לנצח, לא יראה השחת:
 יא כי יראה חכמים ימותו, יחד כסיל ובער יאבדו, ועזבו לאחרים
 חילם: יב קרפם בתימו לעולם, משפנתם לדר נדה, קראו בשמותם עלי
 אדמות: יג ואדם ביקר כל ילון, נמשל בבחמות נדמו: ד זה דרפם כסל
 למו, ואחריהם בפייהם ירצו סלה: טו בעאן לשאלו שתו מות ירעם,
 ויחדו כם ישרים לבקרה, וצורם [וצורם כ'] לבלות שאול מזבל לז: טז אה
 אלהים יפקה נפשי מיד שאול, כי יקחני סלה: יז אל תירא פי ועשר
 איש, כי ירבה כבוד ביתו: יח כי לא במותו יקח תכל, לא ירד אחריו

כְּבוֹדוֹ: י כִּי נִפְשׁוּ בְּחַיֵּינוּ יְבָרְכֶהּ, וַיִּזְדַּק בְּכִי תִּטְיֹב לָךְ: כ תָּבוֹא עַד דֹּר
 אֲבוֹתַי, עַד נִצַּח לֹא יֵרָאוּ אוֹר: כג אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין, נִמְשַׁל בְּבַהֲמוֹת
 נִדְמוּ:

בזה המזמור מדבר כמה תוכחות ומוסרים גדולים, אשר המשורר מוכיח שאינם עושים תשובה בהכנעה בנימוכות, וגם הלומדים שאינם מקיימים מה שלומדים רק מן השפה ולחוץ הם חוטאים ומחטיאים הרבה כהנה וכהנה.

ג א מְזֻמָּר לְאַסְף, אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא אָרְצָן, מִמְזֻרַח שֶׁמֶשׁ עַד
 מְבֹאוֹ: ד מַצִּיּוֹן מִבְּלֵל יָפוּ, אֱלֹהִים הוֹפִיעוּ: ה יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאֵל יַחְרֹשׁ,
 אִישׁ לְפָנָיו תֹּאכֵל, וּסְבִיבוּ נִשְׁעָרָה מֵאֵד: ו יִקְרָא אֵל הַשָּׁמַיִם מֵעַל, וְאֵל
 הָאָרֶץ לְדִין עֲמוֹ: ז אֲסַפּוּ לִי חֲסִידֵי, בְּרִיתִי בְּרִיתִי עָלַי זְבַח: ח וַיִּגִּידוּ
 שָׁמַיִם צְדָקוֹ, כִּי אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֵלָה: ט שְׁמַעַה עֲמוּ וְאֲדַבְּרָה יִשְׂרָאֵל
 וְאֶעֱיֶדֶה בָּהּ, אֱלֹהִים אֱלֹהֵיךָ אֲנֹכִי: י לֹא עַל זְבַחֲךָ אוֹכִיחֶךָ, וְעוֹלֹתֶיךָ
 לֹנְגְדִי תִמִּיד: יא לֹא אֶקַּח מִבֵּיתֶךָ פֶּה מִמִּבְלַלְאֲתֶיךָ עֲתוּדִים: יב כִּי לִי כָל
 חֵיתוֹ יַעַר, בַּהֲמוֹת בְּהֵרְרִי אֶלְפֶי: יג יְדַעְתִּי כָל עוֹף הָרִים, וְזִיו שְׂדֵי עֲמֻדָי:
 יד אִם אֲרַעֵב לֹא אֹמַר לָךְ, כִּי לִי תֵבֵל וּמְלֹאָה: טו הַאוֹכֵל בֶּשֶׂר אֲבִירִים,
 וְדָם עֲתוּדִים אֲשָׁתָה: יז זְבַח לְאֱלֹהִים תִּזְדַּח, וְשָׁלֵם לְעֹלִיּוֹן נִדְרֶיךָ:
 יח וַיִּקְרָאנִי בְּיוֹם צָרָה, אֲחֻלְעָדָה וּתְכַבְּדֵנִי: יט וְלָרָשָׁע אֹמַר אֱלֹהִים מַה לָּךְ
 לְסַפֵּר חֲקֵי, וּתְשֹׂא בְּרִיתִי עָלַי פִּיךָ: כ וְאַתָּה שִׁנְאַת מוֹסֵר, וּתְשַׁלֵּךְ דְּבָרֵי
 אֲחֵרֶיךָ: כא אִם רְאִיתָ נֹגֵב וּתְרִץ עֲמוֹ, וְעַם מְנַאֲפִים חֲלָקָה: כב פִּיךָ שִׁלַּחַת
 בְּרַעְיָה, וּלְשׁוֹנֶךָ תַּצְמִיד מִרְמָה: כג תִּשָּׁב בְּאִחֶיךָ תִּדְבַּר, בֶּן אִמֶּךָ תִּתֵּן
 דָּפִי: כד אֵלֶּה עֲשִׂיתָ וְהִחְרַשְׁתָּ, דְּמִיתָ הָיִיתָ אֶתְּהָה כְּמוֹךָ, אוֹכִיחֶךָ וְאֶעְרַכֶּה
 לְעֵינֶיךָ: כה בִּינוּ נָא זֹאת שִׁבְחִי אֵלֹהִים, פֶּן אֶטְרַף וְאִין מַצִּילִי: כז זְבַח תִּזְדַּח
 יְכַבְּדֵנִי, וְשֵׁם דְּרָךְ, אֲרָאנוּ בְּיַשַׁע אֱלֹהִים:

ליום שלישי

בו מבואר כשנאמר לידו ע"י נתן הנביא שחטא בבת שבע ונתן הנביא הלך לביתו, ואז היה דוד המלך מתבודד בינו לבין הקב"ה ואמר תפלות גדולות ונוראים ואיך התנגל דוד בחטאו. וכל אדם יאמר מזמור זה על חטאיו ופשעיו.

נא א לְמַנְצַח מְזֻמָּר לְדָוִד: ב כְּבוֹא אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא, כַּאֲשֶׁר בָּא אֵל
 בַּת שִׁבְעָ: ג חֲנִנִי אֱלֹהִים כַּחֲסֶדְךָ, כָּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה פְּשָׁעֵי: ד הָרַב
 [הרבה כ'] כַּפְּסֵנִי מֵעוֹנֵי, וּמַחְטָאתֵי טְהַרְנֵנִי: ה כִּי פְּשָׁעֵי אֲנִי אֲדַע, וְחַטָּאתֵי
 נִגְדִי תִמִּיד: ו לָךְ לְכַדֶּךָ חַטָּאתֵי וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי, לְמַעַן תִּצְדַּק

בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ; ז הֵן בַּעֲוֹן חוֹלָלְתִּי, וּבַחַטָּא יַחְמַתְּנִי אֱמוּנָה ה הֵן
 אֲמַת חֲפִצָּת בְּטַחֲוֹת, וּבִקְרַתְּם חֲכָמָה תּוֹדִיעַנִי; ט תַּחֲטָאנִי בְּאִזּוּב וְאַטְהֶרָה
 תִּכְבַּסְּנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבֵּן; י תִּשְׁמָעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, תִּגְלַנֶּה עֲצָמוֹת דְּבִיתִ;
 יא הִסְתֵּר פְּנֵיךָ מִחַטָּאִי, וְכֹל עֲוֹנֹתַי מַחַח; יב לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים,
 וְרוּחַ נָכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי; יג אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֵיךָ, וְרוּחַ קִדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח
 מִמֶּנִּי; יד הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי; טו אֲלַמְּדָה
 בְּשִׁעִים דְּרִכֶּיךָ, וְחַטָּאִים אֲלִיךָ יִשׁוּבוּ; טז הַצִּילֵנִי מִדְּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
 תְּשׁוּעָתִי, תִּרְנֵן לִישׁוּנִי צְדָקְתֶּךָ; יז אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ;
 יח כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִכַּח וְאַתְּנָה, עוֹלָה לֹא תִרְצֶה; יט זִכְחִי אֱלֹהִים רוּחַ
 נִשְׁבְּרָה, לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה אֱלֹהִים לֹא תִבְוֶה; כ הַיִּטִּיבָה בְּרַצוֹנֶךָ אֶת צִיּוֹן,
 תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָּיִם; כא אִז תַּחֲפֹץ זִכְחִי צְדָק עוֹלָה וּכְלִיא, אִז יַעֲלוּ
 עַל מִזְבִּיחֶךָ פְּרִים;

בו מבואר היאך המשוור מקונן על דואג מה שמתהלל ומתאר על הרעה שעושה, מה עלה בדעתו אם גבורה תחשב לו עשיית רעה, והקללה שקילל אותו וכל העושים כן.

נב « לְמַנְצַח מִשְׁבִּיל לְדָוִד; ב בְּבוֹא דָוִד הָאֲדָמִי וַיִּגַּד לְשֹׁאֵל, וַיֹּאמֶר
 לוֹ, בַּא דָוִד אֵל בֵּית אַחִימוֹלֶךָ; ג מַה תִּתְהַלֵּל בְּרַעַה הַגְּבוּרָה, חֶסֶד אֵל
 כָּל הַיּוֹם; ד הוֹוֹת תַּחֲשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ, כִּתְעַר מִלְּטָשׁ עֲשֵׂה רַמְיָה; ה אַהֲבַת רַע
 מִטוֹב, שְׁקַר מִדְּבַר צְדָק סֵלְה; ו אַהֲבַת כָּל דְּבָרֵי כֹלֵעַ, לְשׁוֹן מוֹרְמָה; ז גַּם
 אֵל יִתְצַדֵּק לְנִצָּחַ, וַחֲתָךְ וַיִּסְתַּחֵד מֵאַחֵל, וְשִׁרְשָׁךְ מֵאַרְצֵי חַיִּים סֵלְה; ח וַיִּרְאוּ
 צַדִּיקִים וַיִּירָאוּ, וַעֲלִיו יִשְׁתַּקּוּ; ט הִנֵּה הַגְּבֹר כֹּל יִשִּׁים אֱלֹהִים מְעוֹזוֹ,
 וַיִּבְטַח בְּרַב עֲשָׂרוֹ, יַעַז בְּהוֹתוֹ; י וְאַנִּי כְּזוֹת רַעַנֵּן בְּבֵית אֱלֹהִים, בְּטַחְתִּי
 בַּחֶסֶד אֱלֹהִים עוֹלָם וָעַד; יא אֲדַרְךָ לְעוֹלָם כִּי עֲשִׂיתָ, וְאַקְוֶה שְׁמֶךָ כִּי
 טוֹב נִגַּד חֲסִידֶיךָ;

בו ידובר כשגידל טיטוס את הפרוכת בחרב וחשב שהרג את עצמו.

נג « לְמַנְצַח עַל מַחֲלַת מִשְׁבִּיל לְדָוִד; ב אָמַר נָבִל בְּלָבוֹ אֵין אֱלֹהִים,
 הַשְׁחִיתוּ וַחֲתַעִיבו עוֹל אֵין עֲשֵׂה טוֹב; ג אֱלֹהִים מִשְׁמִיִּם הַשְׁקוּף עַל
 בְּנֵי אָדָם, לְרִאוֹת הַיֵּשׁ מִשְׁבִּיל דְּרַשׁ אֶת אֱלֹהִים; ד כִּלּוֹ סַג יַחֲדוּ נְאֻלְחוּ,
 אֵין עֲשֵׂה טוֹב אֵין גַּם אַחֲד; ה הֲלֹא יִדְעוּ פַעֲלֵי אָוֶן, אֲכַלִּי עַמִּי אֲכַלּוּ
 לָחֶם, אֱלֹהִים לֹא קִרְאוּ; ו שֵׁם פִּתְחוּ פִתַּח לֹא הָיָה פִתַּח כִּי אֱלֹהִים פִּזּוּר

עֲצֻמוֹת חֲנֹךְ, הִבְשַׁתָּה כִּי אֱלֹהִים מֵאִסָּם: ז מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעוֹת יִשְׂרָאֵל,
בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוֹת עִמּוֹ, יַגִּיל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:

תפלה לאלהים שיושיע בגבורתו לכל המיחילים לחסדו. ועיין ותראה תפלה נוראה ונפלאה שיש לכל אדם לומר בזמנו.

גַּד אֶל־מַנְצֵחַ בְּנִינֵת מִשְׁבִּיל לְדָוִד: ב כָּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשֹׁאֵל,
הֲלֹא דָוִד מִסֹּתְתָר עִמָּנוּ: ג אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי, וּבְגִבּוֹרֶתְךָ
תְּדַיְנֵנִי: ד אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי, הַאֲזִינָה לְאֹמְרֵי כִּי: ה כִּי זָרוּם קָמוּ עָלַי
וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי, לֹא שָׁמוּ אֱלֹהִים לְנַגְדָם סִלָּה: ו הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר
לִי, אֲדַנִּי בְּסִמְכֵי נַפְשִׁי: ז יָשׁוּב [ישׁוּב כ'] חָרַע לְשַׁרְרֵי, בְּאֶמְתָּךְ הַצְּמִיתָם:
ח בְּנִדְבָה אֲזַבְּחָה לָּךְ, אֹדָה שְׁמֶךָ יִתְּנָה כִּי טוֹב: ט כִּי מִכָּל צָרָה הֲצִילָנִי,
וּבְאִיבֵי רֵאֲתָה עֵינַי:

י יחדוש

זה המזמור אמר דוד כשברח מירושלים מפני בעלי לשון הרע, והם היו דואג ואחיתופל שאמרו עליו שהוא חייב מיתה, ודוד היה מחזיק
לאחיתופל לאוהב ועשה לו כל הכבוד, והוא היה בוגד וחלל הברית. וקילל כל שונאיו למען ידעו כל הדורות ולא יזידון עוד.

גַּד אֶל־מַנְצֵחַ בְּנִינֵת מִשְׁבִּיל לְדָוִד: ב הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי, וְאֵל
תַּתְּעִלֶם מִתַּחֲנַתִּי: ג הַקְּשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי, אֲרִיד בְּשִׁיחִי וְאֶהֱיָמָה:
ד מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עֶקֶת רָשָׁע, כִּי יִמְטֹו עָלַי אָנֹן וּבָאֵף יִשְׁטַמּוּנִי: ה לִכִּי
יִחִיל בְּקִרְבִּי, וְאִימוֹת מוֹת נִפְלוּ עָלַי: ו יִרְאֶה וְרַעַד יִבֹּא כִּי, וּתְכַסֵּנִי
בְּפִלְעוֹת: ז וַאֲמַר מִי יִתֵּן אֵיבֵר בִּינֵת, אַעֲנֹפָה וְאֶשְׁכַּנֶּנָּה: ח הִנֵּה אֲרַחֵק
נִדָּה, אֶלֶּיךָ בַּמִּדְבָּר סִלָּה: ט אַחִישָׁה מִפְּלֹט לִי, מִרוּחַ סַעָה מִסַּעַר: י בִּלְע
אֲדַנִּי פֶלֶג לְשׁוֹנֵם, כִּי רֵאִיתִי חֲמָס וְרִיב בְּעִיר: יא יוֹמָם וְלַיְלָה יִסּוּבְכֶנָּה
עַל הוֹמְתֶיהָ, וְאָנֹן וְעַמּוֹל בְּקִרְבָּה: יב הַזֹּזוֹת בְּקִרְבָּה, וְלֹא יָמִישׁ מִרְחֻבָּה תֵּךְ
וּמִרְמָה: יג כִּי לֹא אוֹיֵב יִחַרְפֵּנִי וְאִשָּׁא, לֹא מִשְׁנְאֵי עָלַי הַגִּדִיל וְאֶסְתֵּר
מִמֶּנּוּ: יד וְאַתָּה אֲנֹשׁ בְּעָרְכִי, אֶלּוּפִי וּמְדַעִי: טו אֲשֶׁר יִחַדּוּ נִמְתִּיק סוּה,
בְּבֵית אֱלֹהִים נִחְלָךְ בְּרַגְשׁ: טז יִשִּׂיא מוֹת [ישׁימות כ'] עֲלִימוֹ, יִרְדּוּ שְׁאוֹל
חַיִּים, כִּי רַעוֹת בְּמִנוּרָם בְּקִרְבָּם: יז אֲנִי אֵל אֱלֹהִים אֶקְרָא, וַיִּתְּנָה
יוֹשִׁיעֵנִי: יח עָרַב וּבְקָר וּצְהַרִים אֲשִׁיחָה וְאֶהְיָמָה, וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: יט פָּדָה
בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְרַב לִי, כִּי בְרַבִּים הָיוּ עֲמָדָי: כ יִשְׁמַע אֵל וַעֲנֵם וַיִּשָּׁב
קָדָם סִלָּה, אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יִרְאוּ אֱלֹהִים: כא שְׁלַח יָדְיוֹ
בְּשָׁלְמוֹ, חֲלָל בְּרִיתוֹ: כב חָלְקוּ מַחְמָאת פִּיו וּקְרַב לָבוֹ, רַפּוּ דְבָרָיו מִשְׁמָן
וְהָמָה פְּתַחְתוּ: כג הַשְּׁלַךְ עַל יְהוָה יְהַבֵּךְ וְהוּא יִבְלַעְלָךְ, לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם

מוט לַצְדִיק: כַּ וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרְדֶם לְבָאֵר שַׁחַת, אַנְשֵׁי דָמִים וּמְרֻמָּה
לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ:

זה המזמור אמר כשהיה אצל אכיש אחיו של גלית והיו מבקשים אותו להרגו, והתנצל עצמו מה שנפל ביד שונא ונדר נדרים בצרתו.

נַו « לְמַנְצֵחַ עַל יוֹנַת אֶלֶם רַחֲקִים לְדָוִד מִכְתָּם, בְּאֶחָז אֱתוּ פְלִשְׁתִּים
בְּנֵת: כַּ חֲנַנִי אֱלֹהִים כִּי שָׁאֲפֵנִי אֲנֹשׁ, כַּל הַיּוֹם לַחֵם יִלְחָצֵנִי: גַּ שָׁאֲפֵנִי
שׁוֹרְרֵי כַּל הַיּוֹם, כִּי רַבִּים לַחֲמִים לִי מְרוֹם: דַּ יּוֹם אֵינָא, אֲנִי אֶלְיָךְ
אֶבְטַח: הַ בְּאֱלֹהִים אֶהְיֶה דְבָרִי, בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אֵינָא, מַה יַעֲשֶׂה
כְּשֶׁר לִי: וַ כַּל הַיּוֹם דְּבָרֵי יַעֲזֹבוּ, עָלַי כַּל מַהֲשִׁבְתֶּם לָרֶגֶז: זַ יְגִירוּ יַעֲפֹנִי
[יַעֲפֹנִי כ'] הַמָּה עֲקֹבֵי יִשְׁמְרוּ, בְּאֲשֶׁר קִוִּי נַפְשִׁי: חַ עַל אֲנִי פִלְטֵס לְמוֹ, בְּאֶפֶס
עַמִּים הוֹרֵד אֱלֹהִים: ט נְדִי סִפְרָתָה אֶתָּה, שִׁמְחָה דַמְעָתִי בְּנֹאדָה, הַלֹּא
בְּסִפְרָתָה: יַ אֲזִי יִשׁוּבוּ אֲזִיבוּ אַחֲרַי בְּיוֹם אֶקְרָא, זֶה יַדְעָתִי כִּי אֱלֹהִים
לִי: כַּ בְּאֱלֹהִים אֶהְיֶה דְבָרִי, בִּיהוָה אֶהְיֶה דְבָרִי: גַּ בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא
אֵינָא, מַה יַעֲשֶׂה אָדָם לִי: דַּ עָלַי אֱלֹהִים נְדָרְךָ, אֲשַׁלֵּם תּוֹדַת לָךְ:
הַ כִּי הַצִּלָּתָה נַפְשִׁי מִמּוֹת הַלֹּא רַגְלֵי מִדְחֵי, לַחֲתִּחֲלֶךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים
בְּאֹר חַתִּיִּם:

תפלה זו עשה במערה על דרך וירא ויצר שלא אהרג ושלא יהרגו והיה בסכנה גדולה, והקב"ה עשה לו נוראים בהצללתו בזכות הבטחון.

נַו « לְמַנְצֵחַ אֵל תְּשַׁחַת לְדָוִד מִכְתָּם, בְּבָרְחוּ מִפְּנֵי שָׂאוֹל בְּמַעֲרָה:
כַּ חֲנַנִי אֱלֹהִים חֲנַנִי כִּי כָּה חֲסִיהַ נַפְשִׁי, וּבְצַל כְּנַפְיָךְ אֶחֱסֶה עַד
יַעֲבֵר הַיּוֹת: גַּ אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲלִיּוֹן, לֹאֵל גָּמֵר עָלַי: דַּ יִּשְׁלַח מִשְׁמַיִם
וַיּוֹשִׁיעֵנִי חַרֶף שָׂאֲפֵי סִלָּה, יִשְׁלַח אֱלֹהִים חֲסֵדוֹ וְאַמְתּוֹ: הַ נַפְשִׁי בַתּוֹךְ
לְבָאֵם אֲשַׁבֵּחַ לַחַטִּים, בְּנִי אָדָם שְׁנִיחֶם חֲנִית וְחַצִּים, וְלִשְׁוֹנֵם חֲרָב
חֲדָה: וַ רֹמְחָה עַל הַשְּׁמַיִם אֱלֹהִים, עַל כַּל הָאָרֶץ בְּבוֹדָה: זַ רִשְׁתָּה חֲבִינִי
לְבַעֲמֵי כַּפֶּף נַפְשִׁי, כְּרוּ לִפְנֵי שִׁיחָה, נַפְלֹו בַתּוֹכָה סִלָּה: חַ נְכוֹן לְכִי
אֱלֹהִים, נְכוֹן לְכִי, אֲשִׁירָה וְאַזְמַרְחָה: ט עוֹרָה כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַנִּבְלָל וְכִנּוֹרָה
אֲעִירָה שְׁחַר: יַ אוֹדָךְ בְּעַמִּים אֲדַנִּי, אֲזַמְרָךְ בְּלְאֲמִים: כַּ כִּי נָדַל עַד
שְׁמַיִם חֲסֵדָה, וְעַד שְׁחַקִּים אֲמַתָּה: גַּ רֹמְחָה עַל שְׁמַיִם אֱלֹהִים, עַל כַּל
הָאָרֶץ בְּבוֹדָה:

בזה המזמור מבואר היאך דוד מקונן על אבנר ושאר שונאיו שהיו אומרים על שאול שהיה בדין שרודף אחר דוד.

נח * למנצח אל תשחת לְדוֹד מִכְתָּם: ה האמנם אֵלֶם צֶדֶק תִּדְבְּרוּן, מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפָּטוּ בְּנֵי אָדָם: ה אף בְּלֵב עוֹלֵת תִּפְעֲלוּן, בְּאָרֶץ חַמָּס יִדְיֶכֶם תִּפְלֹסוּן: ה זרו רָשָׁעִים מִרְחֹם, תָּעוּ מִבֶּטֶן דִּבְרֵי כֹּזֵב: ה חמת לָמוּ בְדַמּוֹת חַמַּת נָחַשׁ, בָּמוֹ פֶּתַן חֲרַשׁ יֵאָמֵם אֲזוּנֹ: ה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחְשִׁים, חוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶבֶם: ה אֱלֹהִים הָרַם שְׁנִימוֹ בְּפִימוֹ, מִלְּתַעוֹת בְּפִירִים נִתֵּן | יְהוָה: ה ימָאֵסוּ בָמוֹ מִים יִתְהַלְכוּ לָמוּ, יִדְרֹף חֲצִיו [חצו כ'] בָּמוֹ יִתְמַלְלֵוּ: ה בָּמוֹ שִׁבְלוֹל תִּמְסֹ יִהְיֶה, נִפְלֵ אִשֶׁת בַּל חָזוּ שָׁמֶשׁ: ה בְּטָרָם יִבִּינוּ סִירְתֵיכֶם אָטָה, בָּמוֹ חֵי בָמוֹ חֲרוֹן יִשְׁעָרֵינוּ: ה יִשְׁמַח צַדִּיק בִּי חֲזָה נָקֵם, פִּעְמֵיו יִרְחֵץ בַּדָּם הָרָשָׁע: ה וַיֹּאמֶר אָדָם אֵךְ פָּרִי לְצַדִּיק, אֵךְ יֵשׁ אֱלֹהִים שְׁפָטִים בְּאָרֶץ:

בו מבואר נס גדול שנעשה לדוד והאיך היה בסכנה גדולה והיה ניצל מחלון שלא הרגישו שומרי הפתח. ותפלות ותחנונים ובקשות גדולות שהיה דוד עושה בעת הזאת.

נח * למנצח אל תשחת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשַׁלַּח שְׁאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ה הַצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי | אֱלֹהֵי, מִמּוֹתְקוֹמֵמִי תִשְׁנֹבְבֵנִי: ה הַצִּילֵנִי מִפְעֲלֵי אָנֹן, וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ה כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יַגְרוּ עָלַי עֲזִים, לֹא פָשַׁעִי וְלֹא חַטָּאתִי יְהוָה: ה בְּלֵי עוֹן יִרְצוּן וַיִּבְנֹנוּ, עוֹרָה לְקַרְאֲתִי וּרְאָה: ה וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֵד כָּל הַגּוֹיִם, אֵל תַּחַן כָּל בְּגֵדֵי אָנֹן סָלָה: ה יִשׁוּבוּ לְעָרֵב יַחְמוּ כַּפְלָב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ה הִנֵּה יִבְעוֹן בְּפִיחֶם, חֲרָבוֹת בְּשַׁפְּתוֹתֵיהֶם, כִּי מִי שָׁמַע: ה וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק לָמוּ, תִּלְעַג לְכָל גּוֹיִם: ה עוֹז אֱלֹהֵי אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: ה אֱלֹהֵי חֲסָדֵי [חסדו כ'] יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׂרְרֵי: ה אֵל תִּתְהַרְגֵם פֶּן יִשְׁכַּחוּ עַמִּי, הִנֵּעַמּוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוּ, מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: ה חַטָּאת פִּימוֹ דִּבֵּר שְׁפָתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאֲנָם, וּמֵאֲלֹהֵי וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ה כָּלָה בַחֲמָה כָּלָה וַאֲיַנְמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשַׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: ה וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יַחְמוּ כַּפְלָב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ה הַמָּוֶה יִנִּיעוֹן [ינעון כ'] לְאֵבֶל, אִם לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: ה וַאֲנִי אֲשִׁיר עוֹף וַאֲרֵנִי לְבַקֵּר חֲסָדֶךָ, כִּי הֵייתָ מִשְׁנֹב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: ה עוֹז אֱלֹהֵי אֲזַמְּרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

בזה המזמור מבואר כשבא יואב ראש המלחמה לפני ארם הנריים, אמרו לו לא מבניו של יעקב אתה והיכן הוא השבועה ששבוע ללבן, ולא היה יודע יואב להשיב ושאל בסנהדרין, והתפלה שהתפלל דוד על המלחמה.

ס « לִמְנַצַּח עַל שׁוֹשֵׁן עֵדוּת, מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד: בַּהֲצֹאתוֹ אֶת אֲרַם נְהָרִים וְאֶת אֲרַם צוֹבָה, וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיֵּךְ אֶת אֲדוֹם בְּגִיא מַלְחָה, שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְפָּי: ג אֱלֹהִים וְנַחֲתָנוּ פִּרְצֹתָנוּ, אֲנַפְתָּ תִּשׁוּבָב לָנוּ: ד הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצֻמָּתָהּ, רָפָה שְׁבָרֶיהָ כִּי מָטָה: ה הִרְאִיתָה עִמּוֹד קִשָּׁה, הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תִּרְעַלְתָּה: ו נָתַתָּה לְיִרְאֵיךָ גַם לְהִתְנוֹסֵם, מִפְּנֵי קִשְׁט סֶלְתָּה: ז לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי [ועננו כ']: ח אֱלֹהִים הֲבַר בְּקִדְשׁוֹ אֶעֱלֶזְהָ, אֲחַלְקָה שְׂכָם וְעַמְּךָ סִבּוֹת אֲמַדֵּד: ט לִי גִלְעָד וְלִי מִנְשָׁה, וְאֶפְרַיִם מַעֲזוֹ רֵאשִׁי, יְהוּדָה מִחַקְקֵי: י מוֹאָב סִיר רַחֲצִי, עַל אֲדוֹם אֲשַׁלְּךָ נַעֲלִי, עַלִּי פִלֶּשֶׁת הִתְרַעְעִי: יא מִי יִבְלָנִי עִיר מְצוּרָה, מִי נַחֲנִי עַד אֲדוֹם: יב הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהִים וְנַחֲתָנוּ, וְלֹא תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצַבָּאוֹתֵינוּ: יג הֲבָה לָנוּ עֲזָרָת מְצָרָה וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אֲדָם: יד בְּאֱלֹהִים נַעֲשֵׂה חֵיל, וְהוּא יָבוֹם צָרֵינוּ:

זו התפלה אמר דוד כשהיה בורח מפני שאול, וכל מחשבותיו ובקשתו היה להאריך לו ימים לא בשביל תאות עוה"ז רק להתעסק ביראת ה' כל ימיו.

סא « לִמְנַצַּח עַל נְגִינַת לְדָוִד: ב שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי, תִּקְשִׁיבָה תִּפְלִילָתִי: ג מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַעֲטֹף לִבִּי, בְּצוּר יְרוּם מִפְּנֵי תַנְחֵנִי: ד כִּי הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי, מִגִּדְלֵי עוֹ מִפְּנֵי אוֹיְבִי: ה אֲגוּרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים, אֲחַסֶּה בְּסֹתֵר בְּנִפְיֶךָ סֶלְתָּה: ו כִּי אַתָּה אֱלֹהִים שִׁמְעַתָּה לְנִדְרֵי, נִתְתָּ יְרֻשַׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ: ז יָמִים עַל יָמֵי מֶלֶךְ תּוֹסִיף, שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דָר וָדָר: ח יֹשֵׁב עוֹלָם לְפָנֵי אֱלֹהִים, חֶסֶד וְאֱמֶת מִן יִנְצְרָהוּ: ט בֵּן אֲזַמְרָה שְׁמֶךָ לְעַד, לְשִׁלְמֵי נִדְרֵי יוֹם יוֹם:

תפלה נגד שונאיו, והתעוררות לדורו שלא יהיה להם בטחון על ממון, והאיך אסיפת ממון הוא הבל הבלים.

סב « לִמְנַצַּח עַל יְדוּתוֹן מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֵךְ אֵל אֱלֹהִים הוֹמִיָה נַפְשִׁי, מִמְּנֵי יְשׁוּעָתִי: ג אֵךְ הוּא צוּרִי וְיִשׁוּעָתִי, מִשְׁגִּבִי לֹא אֲמוּט רַבָּה: ד עַד אָנֹכָה תְהוֹתָתוֹ עַל אִישׁ תִּרְצָחוֹ כְּלַכְּם, בְּקִיר נָטוּי גִּדְרֵי תִדְחִינָהּ: ה אֵךְ מִשְׁאֲתוֹ יַעֲזוּ לְהִדִּיחַ יָרֵצוּ כּוֹב, בְּפִיו יִבְרְכוּ וּבִקְרָבָם יִקְלְלוּ סֶלְתָּה: ו אֵךְ לְאֱלֹהִים הוֹמִי נַפְשִׁי, כִּי מִמְּנֵי תִקְוֹתִי: ז אֵךְ הוּא צוּרִי וְיִשׁוּעָתִי, מִשְׁגִּבִי לֹא אֲמוּט: ח עַל אֱלֹהִים יִשְׁעֵי וּכְבוֹדִי, צוּר עֲזִי מַחֲסֵי בְּאֱלֹהִים: ט בְּטַחֲוֹ כּוֹ בְּכַל עֵת, עִם שִׁפְכוֹ לְפָנָיו לְבַכְּכֶם, אֱלֹהִים מַחֲסֶה לָנוּ סֶלְתָּה:

י אִךְ תִּבְלַע בְּנֵי אָדָם בָּבוֹב בְּנֵי אִישׁ, בְּמֵאזְנִים לַעֲלוֹת הַמָּה מִהֶבֶל יָחַד:
 יא אַל תִּבְטְחוּ בַעֲשָׂק וּבְגִזָּל אַל תִּהְבְּלוּ, חַיִּל כִּי יִגּוֹב אַל תִּשְׁתּוּ לָב:
 יב אַחַת דִּבֶּר אֱלֹהִים, שְׁתִּיב זֶה שָׁמַעְתּוּ, כִּי עַז לְאֱלֹהִים: יג וְלִךְ אֲדָנִי
 חֶסֶד, כִּי אַתָּה תִשְׁלַם לְאִישׁ כַּמַּעֲשָׂהוּ:

בו מבואר התפלה שעשה דוד כשהיה מסתתר מפני שאול והיה נכסף ללכת אל מקום הארון כמו אדם שצמא למים, ועשה תפלה גדולה על עצמו ונגד שונאיו.

סג א מְזִמּוֹר לְדָוִד, בְּהִיּוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה: י אֱלֹהִים אֵלֵי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָ,
 צְמֵאָה לִךְ נַפְשִׁי כִּמְהָ לִךְ בְּשָׂרִי, בְּאָרְץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלֵי מַיִם: ג כִּן
 בִּקְדָשׁ חַיִּיתָהּ, לְרֵאוֹת עֲזָרָה וּבְבוֹדָה: ד כִּי טוֹב חֶסֶדְךָ מֵחַיִּים, שִׁפְתֵי
 יִשְׁבַּחֶנּוּךָ: ה כִּן אֲבָרְכֶךָ בַּחַיִּי, בְּשִׁמְךָ אֲשֵׁא כַפֵּי: ו כִּמּוֹ חֶלֶב וּדְשֵׁן תִּשְׁבַּע
 נַפְשִׁי, וְשִׁפְתֵי רִנְנוֹת יִחַלֵּל פִּי: ז אִם זִכְרִיתֶךָ עַל יַעֲוֵי, בְּאֲשֶׁמְרוֹת אֶהְיֶה
 כָּהֵן: ח כִּי חַיִּיתָ עֲזָרְתָה לִּי, וּבִצֵּל כְּנַפְיֶךָ אֶרְנֵן: ט דָּבַקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ,
 כִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ: י וְהִמָּה לְשׂוֹאֵה יִבְקָשׁוּ נַפְשִׁי, יִבְאוּ בַתְּחַתִּיּוֹת תְּאָרְץ:
 יא יִגְרֶהוּ עַל יְדֵי חָרֵב, מִנֵּת שְׁעָלִים יִחַיו: יב וְתִמְלֹךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים,
 יתְחַלֵּל כָּל הַנְּשַׁבַּע בּוֹ, כִּי יִסְבֵּר פִּי דוֹבְרֵי שִׁקְרָה:

בעלי אגדות דרשו זה המזמור על דניאל שהושלך לגוב אריות, וצפה דוד ברוח הקודש המאורע והתפלל עליו, ודניאל מזמורו היה כמו"ש לחזקיהו ומבנין אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל המלך בבל.

סד א לְמִנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד: ב שָׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחִי, מִפֶּתַח אוֹיֵב
 תִּצַּר חַיִּי: ג תִּסְתִּירֵנִי מִסּוּד מְרַעִים, מִרְגֵּשֶׁת פַּעֲלֵי אָנֹן: ד אֲשֶׁר שָׁנְנוּ
 בַחֲרֵב לְשׁוֹנֵם, דָּרְכוּ חַצְצֵם דְּבַר מָוֶה: ה לִיּוֹת בְּמִסְתָּרִים תֵּם, פֶּתְאֵם
 יִרְהוּ וְלֹא יִירָאוּ: ו יִחַזְקוּ לָמוֹ דְבַר רַע, יִסְפְּרוּ לְטִמּוֹן מוֹקְשִׁים, אָמְרוּ
 מִי יִרְאֶה לָמוֹ: ז יִחַפְּשׂוּ עוֹלֹת תִּמְנֵנוּ חַפְּשׁ מִחַפְּשׁ, וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עִמּוֹק:
 ח נִירָם אֱלֹהִים, חֵץ פֶּתְאֹם הָיוּ מִכּוֹתֵם: ט וַיִּכְשִׁילֵהוּ עֲלִימוֹ לְשׁוֹנֵם,
 יתְנוּדְדוּ כָּל רֵאֵה בָם: יא וַיִּירָאוּ כָּל אָדָם, וַיִּגִּידוּ פֶּעַל אֱלֹהִים, וּכְמַעֲשָׂהוּ
 חֲשִׁבִילוּ: יב יִשְׁמַח צַדִּיק בִּיהְוֶה וְחֶסֶד בּוֹ, וַיִּתְחַלֵּל כָּל יִשְׂרָאֵל לָב:

שבחים גדולים ונוראים להקב"ה ובקשות ותפלות על חטאתינו, והכלל שאי אפשר לספר גבורותיו ומי ימלא גבורותיו ע"כ דומיה תהלה לו.

סה א לְמִנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד שִׁיר: ב לִךְ דְּמִיָּה תִהְלָה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן, וְלִךְ
 יִשְׁלַם נְדָר: ג שָׁמַע תִּפְלָה, עֲדִיךָ כָּל בָּשָׂר יִבְאוּ: ד דְּבַרֵּי עֲזָנֹת נִבְרוּ
 מִנִּי, פִּשְׁעֵינוּ אַתָּה תִכְפֹּרֵם: ה אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁבֵּן חֲצֵרֶךָ, נִשְׁבַּעְתָּ
 בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הֵיכָלְךָ: ו נִזְרָאוֹת בְּצַדִּק תַעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, מִכְּבָטַח

כָּל קִצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רַחֲקִים: ז מִכִּיִּן הָרִים בָּכְחוֹ, נֶאֱזָר בַּנְּבוּרָה: ח מִשְׁבִּית
 שְׁאוֹן יָמִים שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם, וְהַמּוֹן לְאֲמוּם: ט וַיִּירָאוּ יִשְׁבִּי קִצְוֹת מֵאוֹתֻתְיָהּ,
 מוֹצְאֵי בָקָר וְעֶרֶב תַּרְנִיז: י פִּקְדַת הָאָרֶץ וַתִּשְׁקַקְהָ רַבַּת תַּעֲשְׂרָנָה, פֶּלֶג
 אֱלֹהִים מִלֵּא מוֹם, תִּכְיִן הֶגְגֵּם כִּי בֵן תְּכִינָה: יא תִּלְמִיָּה רוּחַ נַחַת גְּדוּדִיָּה,
 בְּרַבִּיבִים תִּמְגַּנְנָה צְמֻחָה תִּבְרָה: יב עֲטַרְתִּי שְׁנַת טוֹבָתָהּ, וּמַעֲלִיָּד יִרְעִפוּן
 דָּשֵׁן: יג יִרְעִפוּ נְאוֹת מַדְבָּה, וְגִיל גִּבְעוֹת תַּחֲגַרְנָה: יד לָבְשׁוּ כָרִים הַצֵּאֵן
 וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ בָהּ, יִתְרוֹעְעֻוּ אַף יִשְׂרָאֵל:

יב לְחֹדֶשׁ

בזה המזמור נאמר שבחים ותפלות נוראות שיאמרו להקב"ה על קיבוץ גלויות מן העכו"ם.

סו ׀ לְמַנְצַח שִׁיר מִזְמוֹר, הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל הָאָרֶץ: ב וַמְרוּ כְבוֹד
 שְׁמוֹ, שִׁימוּ כְבוֹד תַּהֲלֹתוֹ: ג אֲמָרוּ לְאֱלֹהִים מַה נִּזְרָא מַעֲשֵׂיָהּ, בְּרַב
 עֲזָה יִבְחָשׁוּ לָהּ אִיבִיָּה: ד כָּל הָאָרֶץ יִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ וַיִּזְמְרוּ לָהּ, וַיִּזְמְרוּ שְׂמֵךְ
 סֵלָתָהּ: ה לָבוּ וְרָאוּ מַפְעֻלוֹת אֱלֹהִים, נִזְרָא עֲלֵיָּהָ עַל בְּנֵי אָדָם: ו הַפֶּזֶד
 יָם לִיבִשָׁה, בְּנֶהָר יַעֲבְרוּ בְּרִגְלָהּ, שָׁם נִשְׁמַחַה בּוֹ: ז מִשָּׁל בַּנְּבוּרָתוֹ עוֹלָם,
 עֵינָיו בְּגוֹיִם תַּצְפִּינָה, תְּסוֹרְרִים אֵל יְרוּמוֹ [יִרְמוֹ כ'] לָמוֹ סֵלָתָהּ: ח בְּרָכוּ
 עַמִּים אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תַּהֲלֹתוֹ: ט הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בַחַיִּים, וְלֵא נִתֵּן
 לָמוֹט רִגְלָנוּ: י כִּי בַחֲנֻתְנוּ אֱלֹהִים, צִרְפָּתְנוּ כְּצִרְף כֶּסֶף: יא תִּבְאֲתָנוּ
 בַּמַּצּוּדָה, שְׂמַת מוֹעֵקָה בְּמַתְנֵינוּ: יב הִרְפַּכְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ, כְּאֲנוּ בְּאֵשׁ
 וּבַמַּיִם, וַתּוֹצִיאֵנוּ לְרִנָּיָה: יג אֲבֹא בִיתְךָ בְּעוֹלוֹת, אֲשַׁלֵּם לָךְ גְּדָרָי: ד אֲשֶׁר
 פָּצוּ שַׁפְתִּי, וְדַבַּר פִּי בַצַּר לִי: ט עֲלוֹת מַחִים אֶעֱלֶה לָךְ עִם קַטְרֹת
 אֵילִים, אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם עֲתוּדִים סֵלָתָהּ: טו לָבוּ שְׂמֵעוּ וְאַסְפְּרָה כָּל יִרְאֵי
 אֱלֹהִים, אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי: יז אֵלָיו פִּי קָרָאתִי, וְרוּמָם תַּחַת לְשׁוֹנֵי: יח אֲנִי
 אִם רָאִיתִי בְּלִבִּי, לֹא יִשְׁמַע אֲדָנָי: יט אֲבִן שְׂמֵעַ אֱלֹהִים, הַקָּשִׁיב בְּקוֹל
 תַּפְלִילָתִי: כ בְּרוּךְ אֱלֹהִים, אֲשֶׁר לֹא תִסֵּר תַּפְלִילָתִי וְתִסְדּוּ מֵאִתִּי:

זה המזמור הוא נכבד מאוד כנודע, וגם נאמר על קיבוץ גלויות מן העכו"ם ועל מלחמות גוג ומגוג, ובאותו פעם יהיה ה' אחד.

סז ׀ לְמַנְצַח בְּנֵינַת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ וַיִּבְרַכְנוּ, יֵאֵר שְׁנֵי
 אֲתָנוּ סֵלָה: ג לְרַעַת בָּאָרֶץ דְּרָכָהּ, בְּכָל גּוֹיִם יִשׁוּעָתָהּ: ד יוֹדוּךָ עַמִּים
 אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם: ה יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֲמוּם, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים
 מִיִּשׁוּר, וְלְאֲמוּם בָּאָרֶץ תִּנְחַם סֵלָה: ו יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים

בָּלֶם׃ ז אָרְץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים,
וַיִּירָאוּ אֶת־כָּל אַפְסֵי אָרֶץ׃

תפלה נוראה ונפלאה שעשה דוד על סנחרב שבא לירושלים בימי חזקיהו בחג הפסח, גם נתנבא נבואות על טובות שיהיה לנו בימות המשיח.

סח א לְמַנְצֵחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ ב יְקוּם אֱלֹהִים יַפְעֹז אוֹיְבָיו, וַיְנוֹסוּ
מִשְׁנָאָיו מִפְּנֵיו׃ ג בְּהִנְדֹף עֵשֶׂן תִּנְדֹף, בְּהַפֵּס דוֹגַּם מִפְּנֵי אֵשׁ,
וַיִּאֲבְדוּ רִשְׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ ד וַעֲדִיקִים וְשֹׂמְחוֹ יַעֲלֶצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים,
וַיִּשְׂשׂוּ בְשִׂמְחָה׃ ה שִׁירוּ לְאֱלֹהִים וּמְרוּ שִׁמּוֹ, סִלּוֹ לְרַבֵּב בְּעַרְבוֹת בַּיַּת
שִׁמּוֹ וַעֲלֹזוּ לִפְנֵיו׃ ו אֲבִי יְתוּמִים וְדָן אֲלֻמְנוֹת, אֱלֹהִים בְּמַעֲזוֹן קָדְשׁוֹ׃
ז אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בַּיַּתָּהּ, מוֹצֵא אֲסִירִים בְּפוֹשְׁרוֹת, אֵד סוֹרְרִים
שָׁכְנוּ עֲחִיהָהּ׃ ח אֱלֹהִים בַּעֲצֻתָּהּ לִפְנֵי עַמָּהּ, בַּעֲצֻתָּהּ בִּישִׁימוֹן סִלָּה׃
ט אָרֶץ רַעֲשָׁה, אֵף שָׂמוּם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים, זֶה סִינֵי, מִפְּנֵי אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ י נְשָׂם נְדָבוֹת תִּנְיֹף אֱלֹהִים, נִחְלַתָּהּ וַנִּלְאָה אֶתָּה בּוֹנֵנְתָּהּ׃
יא תִּתְּתָהּ יָשְׁבוּ בָּהּ, תִּכְוֵן בְּטוֹבְתָּהּ לִעֲנֵי אֱלֹהִים׃ יב אֲדַנִּי יְתֵן אֶמְרָה
הַמְבַשְּׂרוֹת עֲבָא רַב׃ יג מַלְכֵי עֲבָאוֹת יִדְוֹן יִדְוֹן, וְעוֹת בַּיַּת תַּחֲלֹק שְׂרָרֵי׃
יד אִם תִּשְׁכַּחֲנוּ בֵּין שְׂפֵתַיִם, בְּנִפְי יוֹנָה נִחְפָּה בְּכַסְפָּהּ, וְאֶבְרַתֶּיהָ בִּירְקַנְתָּהּ
תְּרוֹץ׃ טו בְּכַרְשׁ שִׁדֵי מַלְכִּים, בָּהּ תִּשְׁלַח בְּעֲלָמוֹן׃ טז הֵר אֱלֹהִים הֵר בְּשֵׁן,
הֵר גְּבַנִּים הֵר בְּשֵׁן׃ יז לָמָּה תִּרְצָדוֹן הַרִים גְּבַנִּים, תִּהְר תְּהַד אֱלֹהִים
לְשִׁבְתָּהּ, אֵף יְהוָה יִשְׁפֹן לְעֵצָה׃ יח רַבֵּב אֱלֹהִים רַבְתִּים אֶלְפֵי שְׁנָאוֹ, אֲדַנִּי
בָּם סִינֵי בַקְדָּשׁ׃ יט עֲלִית לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי, לְקַחַת מַתְנוֹת בְּאֵדָם,
וְאֵף סוֹרְרִים לְשֹׁפֵן יְהֵ אֱלֹהִים׃ כ בְּרוּךְ אֲדַנִּי יוֹם יוֹם וַעֲמֹס לָנוּ, הָאֵל
יִשׁוּעַתָּנוּ סִלָּה׃ כא הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשְׁעוֹת, וְלִיהוָה [וְלֹאֱלֹהִים קִרִּי] אֲדַנִּי
לְמוֹת פּוֹעֲאוֹת׃ כב אֵף אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אוֹיְבֵי, קָדְקֵד שִׁעָה מִתְחַלְּדֵי
בְּאֲשְׁמוֹ׃ כג אֵמַר אֲדַנִּי מִכְּשֵׁן אֲשִׁיב, אֲשִׁיב מִמַּעְלוֹת יָם׃ כד לְמַעַן תִּכְחַץ
רִגְלֶךָ בְּדָם, לְשׁוֹן בְּלִגְיָהּ מֵאוֹיְבִים מִנְהוּ׃ כה כֹּאז הַלִּיבֹתֶיךָ אֱלֹהִים,
הַלִּיבוֹת אֵלֵי מַלְכֵי בַקְדָּשׁ׃ כו קָדְמוּ שָׂרִים אַחַר גְּבַנִּים, בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת
תּוֹפְפוֹת׃ כז בְּמַקְהֵלוֹת בְּרַבּוֹ אֱלֹהִים, אֲדַנִּי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל׃ כח שָׁם בְּגִימֹן
עֲצִיר רַחֵם, שְׂרִי יְהַדְּדָה הַנְּמַתֵּם, שְׂרִי זְכַרְוֹן שְׂרִי נִפְתָּרִי׃ כט עֲזָה אֱלֹהֶיךָ
עֲזָה, עֲזָה אֱלֹהִים, זֶה פְּעֻלַּתָּהּ לָנוּ׃ ל מהִיבְלֶךָ עַל יְרוּשָׁלַּיִם, לָךְ יוֹבִלְדוּ
מַלְכִּים שִׁי׃ לא גִּשְׁר תִּית קָנָה, עֲדַת אֲבִירִים בְּעֲגָלֵי עַמּוּם, מִתְרַפֵּס בְּרֹאֲצֵי

בְּסֶף, בְּזֶרַע עַמִּים קְרִיבוֹת יִחַפְּצוּ: אֲיֹתָיו חֲשַׁמְנִים מִנֵּי מִצְרַיִם, בּוֹשׁ
 תָּרִיץ יָדָיו לְאֱלֹהִים: אֲמִלְכֹבוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לְאֱלֹהִים, וּמְרוּ אֲדָנִי סֶלָה:
 אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּשָׁמַי שָׁמַי קָדָם, הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עוֹ: אֲתָנוּ עוֹ לְאֱלֹהִים,
 עַל יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ, וְעוֹ בְּשִׁחְקִים: אֲנֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל
 הוּא נִתֵּן עוֹ וְתַעֲצֹמוֹת לְעַם, בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

יג. לְחֹדֶשׁ

המפורסר מקונו על הגלות אשר הגלו ישראל בין עכומ"ז ונשארו חרפה ונחשבו כצאן לטבח ויבל בעבור קידוש שמו ית'.

סמ א לְמִנְצַח עַל שׁוֹשְׁנִים לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים, כִּי בָאוּ מֵיָם
 עַד נַפְשִׁי: ג טַבַּעְתִּי בִּינוֹן מִצוֹלָה וְאִין מַעֲמָה בְּאֵתִי בְּמַעֲמָקֵי מֵיָם
 וְשִׁבַּלְתָּ שְׁטַפְתָּנִי: ד יַגְעֲתִי בְּקִרְאֵי נַחַר גְּרוֹנִי, כָּלוּ עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹהֵי:
 ה רַבּוּ מַשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי שִׁנְאֵי חָנָם, עֲצָמוּ מַעֲמִיתִי אִיבֵי שְׁקָה, אֲשֶׁר לֹא
 גִּזְלַתִּי אִז אֲשִׁיב: ו אֱלֹהִים אַתָּה יַדְעַתָּ לְאִוְלָתִי, וְאֲשִׁמוֹתִי מִמֶּךָ לֹא
 נִבְחַדְדוּ: ז אֵל יִבְשׁוּ בִי קִנְיֶךָ אֲדָנִי יְהוָה [אֱלֹהִים קְרוּ] עֲבָאוֹת, אֵל יִבְלָמוּ
 בִּי מִבְּקָשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ח כִּי עֲלִיךָ נִשְׁאָתִי חֲרָפָה, בְּסַתָּה כְּלָמָה
 פָּנִי: ט מוֹזַר חַיִּיתִי לְאֶחָי, וְנִכְרִי לְבְנֵי אִמִּי: י כִּי קִנְאוֹת בֵּיתְךָ אִבְלַתָּנִי,
 וְחֲרָפוֹת חוֹרְפִיךָ נִפְלוּ עָלַי: יא וְאִבְכָּה בְּעוֹם נַפְשִׁי, וְתָהִי לְחֲרָפוֹת לִי:
 יב וְאַתָּנָה לְבוֹשֵׁי שָׂק, וְאַחֵי לָהֶם לְמַשָּׁל: יג יִשְׁחֲחוּ בִי יִשְׁבִּי שְׁעָה, וְנִגְנִינֹת
 שׁוֹתֵי שִׁכְרִי: יד וְאַנִּי תִפְלַתִּי לָךְ יְהוָה עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ, עֲנֵנִי
 בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ: טו הֲצִילֵנִי מִטֵּיט וְאֵל אֲטַבְּעָה, אֲנַעֲלָה מִשְׁנְאֵי וּמַמַּעֲמָקֵי
 מֵיָם: טז אֵל תִּשְׁטַפְּנִי שִׁבַּלְתָּ מֵיָם, וְאֵל תִּבְלַעֵנִי מִצוֹלָה, וְאֵל תִּאֲטַר עָלַי
 בְּאֵר פִּיתִי: יז עֲנֵנִי יְהוָה כִּי טוֹב חֶסֶדְךָ, בְּרַב רַחֲמֶיךָ פָּנָה אֵלַי: יח וְאֵל
 תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מֵעֵבְדֶךָ, כִּי צָר לִי מִחַר עֲנֵנִי: יט קִרְבָּה אֵל נַפְשִׁי גְּאֲלָה,
 לְמַעַן אִיבֵי פִדְנִי: כ אַתָּה יַדְעַתָּ חֲרָפְתִּי וּבִשְׁתִּי וּבְלִמְתִּי, נִגְדָּךְ כֹּל צוֹרְרֵי:
 כא חֲרָפָה שִׁבַּרְתָּ לְבִי וְאָנוּשָׁה, וְאַקְנָה לְנוֹד וְאִין, וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מַצְאוֹתִי:
 כב וַיִּתְּנוּ בְּכַרוֹתֵי רֵאשֵׁי, וְלַעֲמָאֵי יִשְׁקוּנֵי חֲמוּץ: כג יְהִי שְׁלִחָנָם לְפָנֵיהֶם
 לְפַח, וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ: כד תַּחֲשַׁבְנָה עֵינֵיהֶם מִרְאוֹת, וּמִתְנִיָּהֶם תְּמִיד
 תִּמְעַד: כה שְׁפָךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמָה, וְחֲרוֹן אַפְּךָ יִשְׁיָגָם: כו תְּהִי טִירְתָּם נִשְׁמָה,
 בְּאֶחְלֵיהֶם אֵל יְהִי יִשָּׁב: כז כִּי אַתָּה אֲשֶׁר הִבִּיתָ רַדְפוֹ, וְאֵל מִכְאוֹב
 תִּלְלִיךָ יִסְפְּרוּ: כח תִּנְהַ עוֹן עַל עוֹנָם, וְאֵל יִבְאוּ בְּצַדִּיקְתֶּךָ: כט יִמְחוּ מִסְפֵּר

חיים, ועם צדיקים אל יפתבו: ^א וְאֲנִי עָנִי וּבֹאֵב, יְשׁוּעַתְךָ אֱלֹהִים
 תִּשְׁגַּבְנִי: ^ב אֶהְלֶלְךָ שֵׁם אֱלֹהִים בְּשִׁיר, וְאֲנַדְּלֶנּוּ בְּתוֹדָה: ^ג וְתִטֵּב לִי הַהוּא
 מִשׁוֹר פֶּה, מִקֶּרֶן מִפְּרִים: ^ד רָאוּ עֵנְוִים יִשְׁמְחוּ, דִּרְשֵׁי אֱלֹהִים וַיְחִי
 לְבַבְכֶם: ^ה כִּי שָׁמַע אֵל אֲבִיוֹנִים יְהוָה, וְאֵת אֲסִירָיו לֹא בָזָה: ^ו יִהְלֹלֶהוּ
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ, יָמִים וְכָל רֹמֵשׁ בָּם: ^ז כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וַיִּבְנֶה עָרֵי
 יְהוּדָה, וַיִּשְׁבּוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ: ^ח וְזָרַע עֲבָדָיו יִנְחַלְוֶהָ, וְאַהֲבֵי שָׁמוֹ יִשְׁבְּנוּ
 בָּהּ:

תפלה על שונאי דוד שיבושו וכלמו בשביל שמביישים אותו ושמחו על צרותיו, וזה ישמחו הצדיקים ויאמרו תמיד שירות ותשבחות.

ע ^א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהוֹבִיר: ^ב אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי, יְהוָה לְעֹזְרֹתִי חוֹשֶׁה:
^ג יָבִשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ מִבְּקָשִׁי נַפְשִׁי, יִסְגּוּ אַחֲרָיו וַיִּבְלְמוּ חַפְצֵי רַעְתִּי:
^ד יִשׁוּבוּ עַל עַקֵּב בְּשֹׁתָם, הַאֲמָרִים הָאֵת הָאֵת: ^ה יִשְׁיִשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל
 מִבְּקָשֶׁיךָ, וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד יִגְדַל אֱלֹהִים, אֶהְבֵּי יְשׁוּעַתְךָ: ^ו וְאֲנִי עָנִי וְאֲבִיּוֹן
 אֱלֹהִים חוֹשֶׁה לִּי, עֹזְרִי וּמַפְלִטִי אַתָּה, יְהוָה אֵל תַּאֲחָר:

תפלה נוראה על שונאי האויך הם רוצים להרגו ואמרו עליו שהוא חייב מיתה.

עא ^א בְּךָ יְהוָה חֲסִיתִי, אֵל אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם: ^ב בְּצַדִּיקְתְּךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְטֵנִי,
 הַטָּה אֵלֵי אֲזַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי: ^ג הִיָּה לִּי לְצוֹר מְעוֹן לְבֹאֵ תְּמִידָה, צוּר
 לְהוֹשִׁיעֵנִי, כִּי סָלַעַי וּמְצוֹדֹתַי אַתָּה: ^ד אֱלֹהֵי פִלְטֵנִי מִיַּד רָשָׁע, מִכַּף
 מְעוֹל וְחוֹמֵץ: ^ה כִּי אַתָּה תִּקְוֹתַי, אֲדַנִּי יְהוָה [אֱלֹהִים קרִי] מִבְּטַחִי מִנְּעוּרָי:
^ו עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן, מִמְּעַי אֲמוֹ אַתָּה גִּזְוִי, בְּךָ תִּהְלַתִּי תְּמִיד: ^ז כַּמּוֹפֵת
 הָיִיתִי לְרַבִּים, וְאַתָּה מַחְסֵי עוֹ: ^ח יִמְלֹא פִי תִּהְלַתְךָ, כָּל הַיּוֹם תִּפְאַרְתְּךָ:
^ט אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי לַעֲתָ וּזְקָנָה, בְּכָלֹת בְּחֵי אֵל תַּעֲזֹבֵנִי: ^י כִּי אָמְרוּ אוֹיְבֵי לִי,
 וְשִׁמְרֵי נַפְשִׁי נִוְעֲצוּ וַיִּחְדּוּ: ^{יא} לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוּ, רָדְפוּ וּתְפַשׁוּהוּ כִּי אֵין
 מַצִּיל: ^{יב} אֱלֹהִים אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי, אֱלֹהֵי לְעֹזְרֹתִי חוֹשֶׁה [חִישָׁה כ']: ^{יג} יָבִשׁוּ
 וַיִּכְלוּ שִׁטְנֵי נַפְשִׁי, יַעֲטוּ חֲרָפָה וּבִלְמָה מִבְּקָשִׁי רַעְתִּי: ^{יד} וְאֲנִי תְּמִיד
 אֵיחָל, וְהוֹסַפְתִּי עַל כָּל תִּהְלַתְךָ: ^{טו} כִּי יִסְפַּר צַדִּיקְתְּךָ, כָּל הַיּוֹם תִּשׁוּעַתְךָ,
 כִּי לֹא יִדְעֵתִי סִפְרוֹת: ^{טז} אֲבֹא בַּגְּבוּרֹת אֲדַנִּי יְהוָה [אֱלֹהִים קרִי], אֲזַכִּיר
 צַדִּיקְתְּךָ לְבַדְּךָ: ^{יז} אֱלֹהִים לְמַדְתֵּנִי מִנְּעוּרָי, וְעַד הַנַּה אֲגִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ:
^{יח} וְגַם עַד זְקָנָה וְשִׁיבָה אֱלֹהִים אֵל תַּעֲזֹבֵנִי, עַד אֲגִיד זִרְעֶךָ לְדָוִד, לְכָל
 יְבֹאֵ גְבוּרְתְּךָ: ^{יט} וְצַדִּיקְתְּךָ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדֻלוֹת, אֱלֹהִים

מי כמוך: ב אשר הראיתני [הראיתנו כ'] צרות רבות ורעות, תשוב תחייני
 [תחיינו כ'], ומתהומות הארץ תשוב תעליני: כ א תרב גדלתי, ותפב תנחמני:
 כג גם אני אודה בכלי נבל אמתך אלהי, אומרה לך בכנור קדוש
 ישראל: כד תרננה שפתי כי אומרה לך, ונפשי אשר פדית: כה גם לשוני
 כל היום תהנה צדקתך, כי בשו כי חפרו מבקשי רעתי:

יד לחודש

זה חיבר דוד על שלמה שיחא לו לב להבין לעשות משפט לעניים שאם נוטל מאחד ונותן לאחר עונשו גדול, והיה שלום ושובע גדול בימיו, וצדיקים יפרחו בימיו מעלה מעלה, ואותם שירצו להיות שונאיו יהיו לו כעפר תחת רגליו.

עב א לשלמה, אלהים משפטיך למלך תן, וצדקתך לבן מלך: ב ידיו
 עמך בצדק, וענייך במשפט: ג ישאו הרים שלום לעם, ונגעות
 בצדקה: ד ישפט עניי עם, וישיע לבני אביו, וידבא עושק: ה ייראוך
 עם שמש, ולפני ירח דור דורים: ו ירד כמטר על גו, כרכיבים וריוף
 ארץ: ז יפרח בימיו צדיק, ורב שלום עד בלי ירח: ח וירך מיים עד ים,
 ומנהר עד אפסי ארץ: ט לפניו יכרעו ציים, ואיביו עפר ילחכו: י מלכי
 תרשיש ואיים מנחה ישיבו, מלכי שבא וסבא אשר יקריבו: יא וישתחוו
 לו כל מלכים, כל גוים ועבדהו: יב כי יציל אביון משוע, ועני ואין עזר
 לו: יג יחם על כל ואביון, ונפשות אביונים יושיע: יד מתוך ומתמם יגאל
 נפשם, וייקר דמם בעיניו: טו ויחי ויתן לו מזהב שבא, ויתפלל בעדו
 תמיד, כל היום יברכנהו: טז יהי פסת בר בארץ בראש הרים, ורעש
 בלבנון פרו, ויציעו מעיר בעשב הארץ: יז יהי שמו לעולם לפני שמש
 יגון [יגון כ'] שמו, ויתברכו בו, כל גוים ואשרוהו: יח ברוך יהוה אלהים
 אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו: יט וברוך שם כבודו לעולם, וימלא
 כבודו את כל הארץ אמן ואמן: כ כלו תפלות דוד בן ישי:

ספר שלישי

ליום רביעי

בו מבואר השאלה מפני מה צדיק ורע לו רשע וטוב לו, גם מקונו על אריכות הגלות הזה בין העכור^ם, עיין בפנים ותמצא מרגוע לנפשך.

עג * מוֹמוֹר לְאֶסְפָּה, אִךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים, לְכַבֵּי לְכַבֵּי: ד וְאֲנִי
כְּמַעֲטָה נָטִיוו [נטייו ב'] רַגְלִי, כְּאִין שְׁפַכּוּ [שפכה ב'] אֲשֶׁר־י: ה כִּי קִנְאֲתִי
בְּהוֹלְלִים, שְׁלוֹם רַשְׁעִים אֲרָאָה: ו כִּי אֵין חֲרָצְבוֹת לְמוֹתָם, וּבָרִיא
אוֹלָם: ז בַּעֲמַל אֲנוֹשׁ אֵינָמוּ, וְעַם אָדָם לֹא יִנְעֵנוּ: ח לָכֵן עֲנַקְתָּמוּ נְאוּהָ,
יַעֲטֹף שִׁית חָמֶם לָמוּ: י יָצָא מִחֲלֶב עֵינָמוּ, עִבְרוּ מִשְׁפִּיּוֹת לְכַבֵּי: יא יִמְיָקוּ
וַיִּדְבְּרוּ בְרַע עֵשֶׁק, מִמְרוֹם יִדְבְּרוּ: יב שְׁתוּ בְשָׁמַיִם פִּיהֶם, וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ
בְּאָרְצָי: יג לָכֵן יָשׁוּב [ישיב ב'] עַמּוֹ הַלֵּם, וּמִי מֵלֹא יִמְצֵו לָמוּ: יד וְאָמְרוּ
אֵיכָה יָדַע אֵל, וַיֵּשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן: טו הִנֵּה אֱלֹהֵי רַשְׁעִים, וְשִׁלְיוֹ עוֹלָם הִשְׁגוּ
חֵיל: יז אִךְ רִיק זְבִיתִי לְכַבֵּי, וְאֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפָּי: יח וְאֵהִי נְנוּעַ כֹּל הַיּוֹם,
וְתוֹכַחְתִּי לְבַקְרִים: יט אִם אֲמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ, הִנֵּה דוֹר כְּנִיף בְּגִדְתִּי:
כ וְאֲחַשְׁבָה לְדַעַת זֹאת, עַמְּלֵי הוּא [היא ב'] כְּעֵינֵי: כא עַד אָבּוֹא אֵל מִקְדָּשִׁי
אֵל, אֲבִינָה לְאַחֲרִיתָם: כב אִךְ בַּחֲלֻקוֹת תְּשִׁיֵּת לָמוּ, הַפְּלִתָם לְמִשׁוֹאוֹת:
כג אִךְ הָיוּ לְשִׁמְחָה כְּרַנֵּעַ, סָפּוּ תָמוּ מִן בְּלָחוֹת: כד בַּחֲלוֹם מִתְקִיץ, אֲדַנִּי
כֶּעִיר צִלְמָם תְּבוּזָה: כה כִּי יִתְחַמֵּץ לְכַבֵּי, וּבְלִיּוֹתֵי אֲשֶׁתוֹנָן: כו וְאֲנִי כֶּעִיר
וְלֹא אֲדַע, בְּהִמּוֹת הַיִּיתִי עִמָּךְ: כז וְאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ, אַחֲזֶתָ בְּיַד יְמִינִי:
כח בַּעֲצָתְךָ תִּנְחַנֵּי, וְאַחַר כְּבוֹד תִּקְחֵנִי: כט מִי לִי בְשָׁמַיִם, וְעִמָּךְ לֹא
חִפְצָתִי בְּאָרְצָי: לו כָּלָה שְׂאֵרֵי וּלְכַבֵּי, צוֹר לְכַבֵּי וְחֲלָקֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם:
לב כִּי הִנֵּה רַחֲמֶיךָ יֵאבְדוּ, הַצְּמַתָּה כֹּל זִוְנָה מִמָּךְ: לד וְאֲנִי קִרְבַּת אֱלֹהִים
לִי טוֹב, שְׁתִּי בְּאֲדָנִי יִהְיֶה [אֱלֹהִים קרִי] מִחֶסֶד, לְסַפֵּר כֹּל מִלְּאֲכוּתֶיךָ:

המשורר מאונן ומקונו האיך שרפו כל בתי כנסיות ובתי מדרשות, פלשתיים החריבו שילה, ל"ג החריבו בית ראשון, וכל כך זמן שאנו בגלות לא ראינו אותות הגאולה ומתי יהי הגאולה, עיין ותמצא קינות ונחמות.

עד * מִשְׁבִּיל לְאֶסְפָּה, לָמָּה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לְנִצָּחַת, יַעֲשֵׂן אִפְּךָ בְּצֵאֵן
מִרְעִיתֶךָ: ב זָכַר עֲדַתְךָ קִנְיַת קָדְשׁ, וְגֵאלֶת שְׁכֻט נִחְלַתְךָ, הֲרַ צִיּוֹן
זֶה שְׁכֵנְתָּ בּוֹ: ג הָרִימָה כְּעִמָּיִךְ לְמִשְׁאוֹת נִצָּחַת, כֹּל הֲרַע אוֹיֵב כְּקִדְשִׁי:
ד שְׂאֵנִי צִרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ, שָׁמוּ אוֹתָתָם אֹתוֹת: ה וַיִּדַע כְּמִבְּיֵא

לְמַעַלְתָּהּ, בַּסֶּבֶךְ עֵץ קַרְדָּמוֹת; וְנִעַתָה [ועת כ'] בַּתּוֹתִיקָ יָחַד, בְּכַשְׂיֵל
 וּבִילְפַת יַהֲלָמוֹן; וְשָׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקַּדְשֶׁךָ, לְאַרְצֵי חֲלָלוֹ מִשְׁבֵּן שְׁמֶךָ;
 ה אָמְרוּ בְלִבָּם נִינֵם יָחַד, שָׂרְפוּ כָל מוֹעֲדֵי אֵל בְּאַרְצֵי; ב אֲתוֹתֵינוּ לֹא
 רָאִינוּ, אֵין עוֹד נְבִיא, וְלֹא אֲתָנוּ יָדַע עַד מָה; ג עַד מֵתֵי אֱלֹהִים יַחֲרֹף
 צָה, יִנָּאֵץ אוֹיֵב שְׁמֶךָ לְנִצַּח; ד לָמָּה תִּשְׁיֵב יְדָךְ וַיִּמְוָה, מִקֶּרֶב תִּיקָךְ
 [חוקר כ'] בַּלְּהָ; ה וְאֱלֹהִים מִלִּבֵּי מִקְדָּשׁ, פִּעַל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאַרְצֵי;
 ו אֲתָה פּוֹחֲרֶת בְּעֹזֶךָ יָם, שִׁבְרֶת רְאִשֵׁי תַנְיִנִים עַל הַיָּמִים; ז אֲתָה רֹצֶצֶת
 רְאִשֵׁי לְוַיְתָן, תַּתְנֶנּוּ מֵאֲבָר לָעַם לְצִיִּים; ח אֲתָה בְקִמְעַת מוֹעֵן וְנַחֵל,
 אֲתָה הוֹבִשְׁתְּ גַחְרוֹת אֵימָן; ט לָךְ יוֹם אֶף לָךְ לַיְלָה, אֲתָה הַכִּינֹת מְאוֹר
 וְשִׁמְשׁוֹ; י אֲתָה הַצַּבְתְּ כָל גְּבוּלוֹת אֶרֶץ, כִּינֵץ וַחֲרֹף אֲתָה יִצְרָתָם; יא זָכַר
 זֹאת אוֹיֵב חֲרֹף | יְהוָה, וְעַם נָבֵל נֶאֱצַו שְׁמֶךָ; יב אֵל תִּתֵּן לַחֲתִית נֶפֶשׁ
 תּוֹרָה, תִּית עֲנִיָּה אֵל תִּשְׁפַח לְנִצַּח; יג תִּבַּט לְבָרִית, כִּי מִלְּאוֹ מִחֲשַׁבֵּי
 אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס; יד אֵל יֵשֶׁב דָּךְ נְבָלָם, עֲנִי וְאֲבִיוֹן יַחֲלָלוּ שְׁמֶךָ; יו קוֹמָה
 אֱלֹהִים רִיבָה רִיבָה, זָכַר חֲרַפְתָּךְ מִנֵּי נְבָל כָּל הַיּוֹם; יז אֵל תִּשְׁפַח קוֹל
 צַרְרִיךָ, שְׂאוֹן קְמוּךְ עֲלֶה תָמִיד;

כמה מעלות לישראל כשיש להם יום טוב אינם עוסקים בדברי הוללות רק בשירות ותשבחות, הלכות פסח בפסח, וגם כשאמרו נעשה ונשמע
 בזה קיימו העולם, ומוסרים גדולים לאותם המענגים בעונג בעוה"ז שחשבו אשר כחם עשה כל החיל.

עַה א לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַת, מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר; ב הוֹדִינוּ לָךְ אֱלֹהִים,
 הוֹדִינוּ וְקָרֹב שְׁמֶךָ, סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ; ג כִּי אָקַח מוֹעֵה אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל
 אֲשַׁפֵּט; ד נְמוּזִים אֶרֶץ וְכָל יִשְׁבֵיהָ, אֲנָכִי תִפְנְתִי עֲמוּדֶיךָ סֶלְתָּ; ה אֲמַרְתִּי
 לְהוֹלְלִים אֵל תִּהְיֶה, וְלְרֹשְׁעִים אֵל תְּרִימוּ קַרְנֵי; ו אֵל תְּרִימוּ לְמַרוֹם
 קַרְנֶכֶם, תִּדְבְּרוּ בְצֹנָר עֵתְקָ; ז כִּי לֹא מוֹמוּצָא וּמִמְעַרְב, וְלֹא מִמְדַבֵּר
 חָרִים; ח כִּי אֱלֹהִים שַׁפֵּט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים; ט כִּי בּוֹס כְּנִד יְהוָה וַיִּין
 חָמַר מִלֹּא מִסָּה, וַיַּגֵּר מִזֶּה, אֶף שְׁמַרְיָה יִמְצֹו יִשְׁתּוּ כָל רִשְׁעֵי אֶרֶץ;
 י וְאֲנִי אֲגִיד לְעַלְמִים, אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב; יא וְכָל קַרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדֵּעַ,
 תְּרוֹמְמָנָה קַרְנוֹת צַדִּיק;

בו מבואר מפלת סנחרב במעשה שהיה ברב חילו שהיה לו כולם נחטפו בשנית מות ולא היה כח בידם לטול כלי מלחמתם ונפלו כולם.

עַו א לְמַנְצַח בְּגִינַת, מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר; ב נוֹדַע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים,
 בִּישְׂרָאֵל גְּדוֹל שְׁמוֹ; ג וַיְהִי בְשָׁלֹם סִבּוֹ, וּמְעוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן; ד שְׁמַח שִׁבְר

רשפי קשת, מגן וחרב ומלחמה סלה: ה נאור אתה, אדיר מהררי טרף:
 ו אשתוללו אבירי לב נמו שנתם, ולא מצאו כל אנשי חיל ידיהם:
 ז מגערתך אלהי יעקב, נרדם ורכב וסוס: ח אתה נורא אתה, ומו יעמד
 לפניה מאז אפך: ט משמים השמעת דין, ארץ יראה ושקטה: י בקום
 למשפט אלהים, להושיע כל ענני ארץ סלה: יא כי חמת אדם תודך,
 שארית חמת תחגור: יב נדרו ושלמו ליהנה אלהיכם, כל סביביו, יבילו
 שי למורא: יג יבצר רוח נגידים, נורא למלכי ארץ:

טו להודש

המזמור הזה הוא תפלה על הצרות שסובלן ישראל בגלות.

עז א למנצח על ידותון [ידיתון כ'] לאסף מזמור: ב קולִי אל אלהים
 ואצעקה, קולִי אל אלהים והאזין אלי: ג ביום צרתי אדני דרשתי,
 ידי לילה נגרה ולא תפוג, מאנה הנחם נפשי: ד אזכרה אלהים
 ואהמיה, אשיחה ותתעטף רוחי סלה: ה אחזת שמרות עיני, נפעמתי
 ולא אדבר: ו חשבתי ימים מקדם, שנות עולמים: ז אזכרה נגנתי
 בלילה, עם לבבי אשיחה, ויחפש רוחי: ח הלעולמים יזנח אדני, ולא
 יסוף לרצות עוד: ט האפס לנצח חסדו, גמר אמר לדר ודר: י השבח
 חנות אל, אם קפץ באף רחמי סלה: יא ואמר חליתי היא, שנות ימין
 עליון: יב אזכור [אזכור כ'] מעללי יה, כי אזכרה מקדם בלאה: יג והגיתי
 בכל פעלי, ובעלילותי אשיחה: יד אלהים בקדש דברך, מי אל גדול
 באלהים: טו אתה האל עשה בלא, הודעת בעמים עזך: טז גאלת בזרוע
 עמה, בני יעקב ויוסף סלה: יז ראוך מים אלהים, ראוך מים יחילו, אף
 יתקו תהמות: יח זרמו מים עבות קול נתנו שתקים, אף תצצוך ותהלכו:
 יט קול רעמך בגלגל, האירו ברקים תבל, רננה ותרעש הארץ: כ בים
 דברך ושבילך [ושבילך כ'] במים רבים, ועקבותיך לא נדעו: כא נחית
 כצאן עמה, ביד משה ואהרן:

בזה המזמור מבואר כל הנסים שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל מציאת מצרים עד שנעשה דוד מלך על ישראל.

עח א משפיל לאסף, האזינה עמי תורתני, הטו אזנכם לאמרי פי:
 ב אפתחה במשל פי, אביעה חידות מני קדם: ג אשר שמענו
 ונדעם, ואבותינו ספרו לנו: ד לא נבחד מפניהם לדור אחרון, מספרים

תהלות יהוה, ועוזו ונפלאותיו אשר עשה: ה ויגם עדות ביעקב ותורה
 שם בישראל, אשר צנה את אבותינו להודיעם לבניהם: ו למען ידעו
 דור אחרון בנים וילדו, יקמו ויספרו לבניהם: ז וישומו באלהים בסלם,
 ולא ישבחו מעללי אל, ומצותיו ינצרו: ח ולא יהיו פאבותם דור סורר
 ומר, דור לא הבין לבו, ולא נאמנה את אל רוחו: ט בני אפרים נושקי
 רומי קשת, תפכו ביום קרב: י לא שמרו ברית אלהים, ובתורתו מאנו
 ללכת: יא וישבחו עלילותיו, ונפלאותיו אשר הראם: יב נגד אבותם עשה
 פלא, בארץ מצרים שדה צען: יג בקע ים ויעבירם, ויצב מים כמו נד:
 יד וינחם בענן יומם, ובל הלילה באור אש: טו יבקע צרים במדבר, וישק
 בתהמות רבה: טז ויוצא נוזלים מסלע, ויורד בנהרות מים: יז ויסיפו
 עוד לחטא לו, למרות עליון בעיניו: יח וינסו אל בלבבם, לשאל אבל
 לנפשם: יט וידברו באלהים, אמרו תיובל אל לערף שלחן במדבר: כ הן
 הבה צור ויזובו מים ונהלים ישטפו, תגם להם יובל תת, אם יבין שאר
 לעמו: כא לבן שמע יהוה ויתעבה ואש נשקה ביעקב, וגם אף עלה
 בישראל: כב כי לא האמינו באלהים, ולא בטחו בישועתו: כג ויצו שחקים
 ממעל, ודלתי שמים פתח: כד וימטר עליהם מן האבל, ודגן שמים נתן
 למו: כה להם אבירים אבל איש, צידה שלח להם לשבע: כו יסע קדים
 בשמים, וינהג בעזו תימן: כז וימטר עליהם כעפר שאה, וכחול ימים
 עוף כנף: כח ויפל בקרב מחנתו, סביב למשכנתו: כט ויאכלו וישבעו
 מאה, ותאזתם יבא להם: ל לא ירו מתאזתם, עוד אכלם בפיהם: לא ואף
 אלהים עלה בהם ויחרג במשמניהם, ובחורו ישראל הכריע: לב בכל
 זאת חטאו עוה, ולא האמינו בנפלאותיו: לד ויבל בהבל ימיהם, ושנותם
 בפקלה: לה אם תרגם ודרשוהו, ושבו ושתרו אל: לה ויזכרו כי אלהים
 צורם, ואל עליון גאלם: לו ויפתוהו בפיהם, ובלשונם יכזבו לו: לו ולכם
 לא נכון עמו, ולא נאמנו בכריתו: לו והוא רחום יכפר עון ולא ישחית,
 והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו: לו ויזכר כי בשר המה, רוח
 הולך ולא ישוב: מ במה ימרוהו במדבר, ועציבוהו בשימון: מא וישבו
 וינסו אל, וקדוש ישראל התוו: מב לא זכרו את ידו, יום אשר פדם מני
 צר: מג אשר שם במצרים אתותיו, ומופתיו בשדה צען: מד ויחפז להם

יִאֲרִיחֵם, וְנִזְלִיחֵם בַּל יִשְׁתִּיּוּן: ^מ יִשְׁלַח בָּהֶם עָרֵב וַיֹּאכְלֵם, וַצְּפַרְדֵּעַ
 וַתִּשְׁתִּיתֵם: ^מ וַיִּתֵּן לְחִסְיֹל יְבוּלָם, וַיַּגִּיעַם לְאַרְבֶּת: ^מ יִהְרַג בַּבָּרָד גַּפְנֵם,
 וְשִׁקְמוֹתֵם בַּחֲנַמַּי: ^מ וַיִּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעֵינֵם, וּמִקְנֵיחֵם לְרִשְׁפִּים: ^מ יִשְׁלַח
 בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וַצָּרָה, מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רַעִים: ^נ יִפְלֹם נְתִיב
 לְאַפּוֹ, לֹא חֲשָׂד מִמּוֹת נַפְשָׁם, וַתִּיתֵם לְדָבָר הַסְּגִיר: ^ס וַיֵּךְ בָּל בְּכוֹר
 בְּמִצְרַיִם, רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאַהֲלֵי חָם: ^ע וַיִּסַּע כְּצֹאן עֲמוֹ, וַיִּנְהָגֵם כְּעֶדֶר
 בַּמִּדְבָּר: ^פ וַיִּנְחֵם לְבַטַּח וְלֹא כִּחְדוֹ, וְאֵת אוֹיְבֵיהֶם כִּסֶּה תַּיִם: ^צ וַיְבִיאֵם
 אֶל גְּבוּל קִדְשׁוֹ, הִר זֶה קִנְיָתָה יְמִינוֹ: ^ק וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיהֶם גִּזְוִים, וַיִּפְיִלֵם
 בַּחֶבֶל נִחְלָה, וַיִּשְׁבֵּן בְּאַהֲלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: ^כ וַיִּנְסוּ וַיִּמְרוּ אֶת אֱלֹהִים
 עֲלִיּוֹן, וַעֲדוּתָיו לֹא שָׁמְרוּ: ^כ וַיִּסְגּוּ וַיִּבְגְּדוּ בְּאַבְוֹתֵם, נִהַפְּכוּ בַקִּשְׁת רְמִיָּה:
^כ וַיִּבְעִיסוּהוּ בְּכַמּוֹתֵם, וּבִפְסִילֵיהֶם יִקְנִיאוּהוּ: ^כ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבֵּר,
 וַיִּמְאֵם מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל: ^ל וַיִּטַּשׁ מִשְׁבֵּן שָׁלוֹ, אֲהֵל שִׁבֹן בְּאַדָּם: ^מ וַיִּתֵּן
 לְשִׁבֵי עֲזוֹ, וַתִּפְאֲרָתוּ בְיַד צָר: ^מ וַיִּסְגֵּר לְחֶרֶב עֲמוֹ, וּבְנִחְלָתוֹ הִתְעַבֵּר:
^מ בַּחֲוָרָיו אֲבָלָה אֵשׁ, וּבִתְוֹלָתָיו לֹא הוֹלִלָה: ^ס כִּהְנִיּוּ בַחֶרֶב גַּפְלוֹ,
 וְאֶלְמִנְתָּיו לֹא תִבְכֶּינָה: ^ס וַיִּמְקַץ בְּיָשׁוּן | אֲדָנִי, כַּגְּבוֹר מִתְרוֹנֵן מִיּוֹן: ^ס וַיֵּךְ
 צָרָיו אַחֲרָה, חֲרַפְת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ: ^ס וַיִּמְאֵם בְּאַהֲלֵי יוֹסֵף, וּבִשְׁבֵט אֶפְרַיִם
 לֹא בָחַר: ^ס וַיִּבְחַר אֶת שִׁבְטֵי יְהוּדָה, אֶת הִר צִיּוֹן אֲשֶׁר אֵהָב: ^ס וַיִּבֶן
 כְּמוֹ רַמִּים מִקִּדְשׁוֹ, בְּאַרְצֵי יִסְדָּה לְעוֹלָם: ^ע וַיִּבְחַר בְּדוֹד עֲבָדוֹ, וַיִּקְתְּהוּ
 מִמְּכֻלָּאת צֹאן: ^פ מֵאַחַר עֲלוֹת הַבֵּיאוֹ, לְרַעוּת בְּיַעֲקֹב עֲמוֹ, וּבְיִשְׂרָאֵל
 נִחְלָתוֹ: ^פ וַיִּרְעַם בְּתֵם לְכָבוֹ, וּבִתְבוּנֹת כְּפִיו יִנְחֵם:

טז אֲחֻדָּשׁ

זה המזמור אמר אסף להקב"ה על ששפך חמתו על עצים ואבנים מ"מ אמר במר נפשו ומאונן ומקונן על החורבן הגדול ואין הקב"ה מתאפק
 במקום שישדאל לא היו רשאים לילך רק הכהן גדול ביום הכיפורים לבד ועלשיו שועלים הלכו בו.

עט * מִזְמוֹר לְאַסָּף, אֱלֹהִים בָּאוּ גִוִים בְּנִחְלָתָהּ, טִמְאוּ אֶת הַיִּבֵּל
 קִדְשָׁהּ, שָׁמוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם לְעֵיִים: ^ב נִתְּנוּ אֶת נְבִלַת עֲבָדֶיךָ מֵאַכֵּל
 לְעוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּשֵׁר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ אֶרֶץ: ^ג שָׁפְכוּ דָמָם כַּמִּים סְבִיבוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם וְאִין קוֹבֵר: ^ד הִינֵנו חֲרַפָּה לְשִׁכְנֵינוּ, לְעַג וְקָלָם לְסְבִיבוֹתֵינוּ:
^ה עַד מָה יִהְיֶה תִּיאַנֵּף לְנִצָּחַת, תִּבְעֵר כְּמוֹ אֵשׁ קִנְאָתָהּ: ^ו שָׁפַךְ חֲמָתָהּ
 אֶל הַגִּוִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּהָ, וְעַל מְמַלְכֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: ^ז כִּי

אֲבַל אֶת יַעֲקֹב, וְאֶת נוֹחוֹ הַשָּׁמַיִם: ה' אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזֹנֹת רֵאשִׁימוֹ, מִהָרַ
 יִקְדְּמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי דַלּוֹנוֹ מֵאֹד: ט עֲזַרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד
 שְׁמֶךָ, וְהִצִּילָנוּ וּבִכְפָר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: י לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
 אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם, יוֹדְעַ בְּגוֹיִם [בְּגוֹיִם כ'] לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּף:
 יא תְּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנִיקַת אִסְיָה בְּגִדְלִי זְרוּעֶךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוֹתֶיהָ: יב וְהִשָּׁב
 לְשִׁבְעֵינוּ שִׁבְעֵתִים אֵל חֵיקֶם, חֲרָפְתָם אֲשֶׁר חֲרַפְתָּ אֲדָנִי: יג וְאִנְחָנוּ עִמָּךָ
 וְצִאֵן מִרְעִיתֶךָ גּוֹדֵה לָךְ לְעוֹלָם, לָדָר וָדָר נִסְפָר תַּחֲלִתֶךָ:

תפלה נוראה שיקרב הקב"ה עצמו לישראל כמו שהיה מקדם.

פ * לְמַנְצַח אֵל שְׁשִׁימִים עֲדוֹת לְאַסְף מִזְמוֹר: ב רַעַה יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה,
 נִהַג בְּצִאֵן יוֹסֵף, יֹשֵׁב הַכְּרוֹזִים הוֹפִיעָה: ג לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבְנֵימִן
 וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת גְּבוּרָתְךָ, וּלְכֹה לְיִשְׁעָתָה לָנוּ: ד אֱלֹהִים הִשִּׁיבְנוּ,
 וְהָאֵר פְּנֶיךָ וְנִשְׁעָה: ה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת, עַד מִתִּי עֲשֵׂנָה בַתְּפִלַּת
 עַמֶּךָ: ו הַאֲבִלְתָּם לָחֵם הַמִּעֵה, וּתְשַׁקְמוּ בַדְּמֵעוֹת שְׁלִישׁ: ז תְּשִׁימוֹנוּ מִדּוֹן
 לְשִׁבְעֵנוּ, וְאִיבֵינוּ יִלְעָנוּ לָמוּ: ח אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבְנוּ, וְהָאֵר פְּנֶיךָ
 וְנִשְׁעָה: ט גִּפְן מִמַּצְרַיִם תְּפִיעַ, תִּנְרַשׁ גּוֹיִם וּתְטַעֲהָ: י פְּנִית לְפָנֶיךָ,
 וּתְשַׁרֵּשׁ שְׂרָשֵׁיהָ וּתְמַלֵּא אֶרֶץ: יא בְּסוֹ חַרִּים צִלְהָ, וְעֲנִפִיהָ אֲרוֹז אֵל:
 יב תְּשַׁלַּח קַצִּירָה עַד יָם, וְאֵל נֹהַר יוֹנְקוֹתֶיהָ: יג לָמָּה פָּרַצְתָּ גְּדֵרֶיהָ,
 וְאֲרוֹהָ בַל עֲבַרְתָּ דְרָךְ: יד יְבַרְסֶמְנָה חֲזִיר מִיעֵה וְזִיז שְׂדֵי יִרְעֶנָה:
 טו אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא, הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, וּפְקֹד גִּפְן זֹאת: טז וּבְנֵה
 אֲשֶׁר נִטְעָה יְמוּנָה, וְעַל בֵּן אֲמַצְתָּה לָךְ: יז שְׂרָפָה בְּאֵשׁ כְּסוּחָהּ, מִנְעֵרַת
 פְּנֶיךָ יֹאבְדוּ: יח תְּהִי יָדְךָ עַל אִישׁ יְמוּנָה, עַל בֵּן אָדָם אֲמַצְתָּ לָךְ: יט וְלֹא
 נִסּוּג מִמֶּנָּה תַחֲנִינוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא: כ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבְנוּ, הָאֵר
 פְּנֶיךָ וְנִשְׁעָה:

זה המזמור אמרו בבית המקדש בראש השנה שנעשה בזה היום כמה נסים לישראל.

פא * לְמַנְצַח עַל הַגְּתִית לְאַסְף: ב הַרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עֲזִינוּ, הָרִיעוּ לְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: ג שְׂאוּ זְמֶרָה וּתְנוּ תֵף, בְּנוֹר נְעִים עִם נֶבֶל: ד תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
 שׁוֹפָר, בַּפֶּסַח לְיוֹם חַגֵּנוּ: ה בִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
 ו עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ, בְּצִאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי אֲשַׁמְעוּ:
 ז הַסִּירוֹתֵי מִסְכַּל שְׁכֵמוֹ, כְּפִיו מוֹדוֹד תַּעֲבֹרְנָה: ח בְּצִרְחָה קָרָאתָ וְאֲחִלְצָהּ,

אֶעֱנֶה בְּסֵתֶר רָעַם, אֲבַחֲנֶהָ עַל מִי מְרִיבָה סֶלְהָ: ^ט שָׁמַע עַמּוֹי וְאֶעֱיֶדָה
 בָּהּ, יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: ^י לֹא יִהְיֶה בָּךְ אֵל זֶה, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
 נֹכְרִי: ^{יא} אֲנֹכִי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הִרְחַב פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ:
^{יב} וְלֹא שָׁמַע עַמּוֹי לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: ^{יג} וְאִשְׁלַחְתָּהוּ בַשְּׂרִירֹת
 לְפָנָם, וְלָכֹו בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: ^{יד} לֹו עַמּוֹי שָׁמַע לִי, יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יִהְלָכוּ:
^{טו} בְּמִעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲבָנִיעַ, וְעַל צְרִיחֵם אֲשׁוּב יָדִי: ^{טז} מִשְׁנְאֵי יִהְיֶה וַיִּחְשׂוּ
 לִי, וַיְהִי עֵתָם לְעוֹלָם: ^{יז} וַיִּאֲבִילְתָּהוּ מִחֶלֶב חֶטָּה, וּמִצֹּוֹר דִּבֶּשׂ אֲשַׁבֵּעָה:

בזה המזמור מבואר מוסר גדול על אותם הדיינים המעוותין את הדין לדל ויתום ולשאת פני עשירים ולוקחים שוחד ועושים עצמם כאלו לא ידעו ולא יבינו את הדין.

פב ^א מִזְמוֹר לְאֶסְף, אֱלֹהִים נֹצֵב בַּעֲדַת אֵל, בִּקְרַב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: ^ב עַד
 מֵתֵי תִשְׁפֹּטוּ עוֹלָם, וּפְנֵי רַשָּׁעִים תִּשְׂאוּ סֶלְהָ: ^ג שִׁפְטוּ דָל וַיְתוֹם, עֲנִי
 וְרֹשׁ הַצְּדִיקוֹ: ^ד פִּלְטוּ דָל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רַשָּׁעִים הַצְּלִילוּ: ^ה לֹא יִדְעוּ וְלֹא
 יִבִּינּוּ בַחֲשֵׁכָה יִתְהַלְּכוּ, יִמּוֹטוּ כָּל מוֹסְדֵי אֶרֶץ: ^ו אֲנִי אֹמַרְתִּי אֱלֹהִים
 אַתֶּם, וּבְנֵי עֲלִיּוֹן בְּלִבָּם: ^ז אֲבֹן כְּאֶדָם תִּמְוֹתוֹן, וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים תַּפְּלוּ:
^ח קוֹמָה אֱלֹהִים שִׁפְטָה הָאֶרֶץ, כִּי אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם:

יז לחדש

תפלה על המלחמות שהיו על ישראל בימי יהושפט והיאך היו עושין סודות על ישראל

פג ^א שִׁיר מִזְמוֹר לְאֶסְף: ^ב אֱלֹהִים אֵל דָּמִי לָהּ, אֵל תַּחֲרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקֹט
 אֵל: ^ג כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יִתְקִיּוּן, וּמִשְׁנֵאֶיךָ נִשְׂאוּ רֹאשׁ: ^ד עַל עַמְּךָ
 יַעֲרִימוּ סוּה, וַיִּתְיַעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ: ^ה אָמְרוּ לָכֹו וְנִבְחִיחֶם מִגּוֹי, וְלֹא יִזְכֹּר
 שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד: ^ו כִּי נִעְצְוּ לֵב יַחֲדוּ, עֲלֶיךָ בְּרִית יִבְרָתוּ: ^ז אֶהְיֶי אָדוּם
 וַיִּשְׁמַעֲאֵלִים, מוֹאָב וְהַגְּרִיִם: ^ח גָּבַל וַעֲמֹזֵן וַעֲמַלְק, פִּלְשֶׁת עִם יִשְׁבֵי צוּר:
^ט גַּם אֲשׁוּר גִּלְזָה עַמָּם, הָיוּ זָרוּעַ לְבְנֵי לוֹט סֶלְהָ: ^י עֲשֵׂה לָהֶם כְּמִדְיָן,
 כְּסִיסְרָא כְּבִיזֵן כְּנַחַל קִישׁוֹן: ^{יא} נִשְׁמְדוּ בְעֵינ דָּאָה, הָיוּ דִמְזֵן לְאֶדְמָה:
^{יב} שִׁיתְמוּ נְדִיבְמוּ בְעַרְב וּבְזֹאֵב, וּבְזֹבַח וּבְצִלְמִנֵעַ כָּל גְּסִיכְמוּ: ^{יג} אֲשֶׁר
 אָמְרוּ גִירֶשֶׁה לָכֹו אַתְּ נְאוֹת אֱלֹהִים: ^{יד} אֱלֹהֵי שִׁיתְמוּ בְּגִלְגָל, בְּקֶשׁ לְבָנֵי
 רוּחַ: ^{טו} כְּאֵשׁ תִּבְעַר יַעַה וּבְלַחֲבָה תִלְחַט חֲרִים: ^{טז} בֶּן תְּרַדְפֶם בְּסַעֲרָה,
 וּבְסוּפְתָהּ תִבְחַלְלֶם: ^{יז} מִלֵּא פְנֵיהֶם קִלְוֹן, וַיִּבְקְשׂוּ שְׁמֶךָ יִהְיֶה: ^{יח} יִבְשׂוּ
 וַיִּבְחָלוּ עַדֵי עַה, וַיִּחְפְּרוּ וַיִּאֲבִדוּ: ^{יט} וַיִּדְעוּ כִּי אַתָּה שְׁמֶךָ יִהְיֶה לְבַדְּהָ,

עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ:

בו מבואר תפלות ובקשות והמשורר מאונן ומקונן במר נפש ממעמקי הלב על חורבן המקדש וכמה ברכות והטבות שיהי' בבניינה אשרי לגבר שיבטח שיבנה ואינו מייאש עצמו לאורך הגלות.

פך * לְמַנְצַח עַל הַגִּתִּית, לְבָנֵי קִרְחַ מְזֻמּוֹר: * מַה יְדִירוֹת מִשְׁבְּנוֹתֶיךָ, יְהוָה צְבָאוֹת: * נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה, לְבִי וּבְשָׂרִי יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי: * גַּם צִפּוֹר מִצְאָה בֵּית וְדָרוֹר קִן לָהּ, אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרָחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת, מִלְּבִי וְאֱלֹהֵי: * אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִתְלַלְוּ סֶלְהָ: * אֲשֶׁרִי אָדָם עוֹז לוֹ כִּי, מִסְּלוֹת בְּלִבְכֶם: * עֲבָרִי בַעֲמֻק הַכְּבֹא מַעֲיֵן יִשְׁתוּהוּ, גַּם בְּרִכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: * יִלְכוּ מִחִיל אֵל חַיִל, יִרְאֶה אֵל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: * יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעָה תִפְלְתִי, הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלְהָ: * מִגִּנְנוּ רָאֵה אֱלֹהִים, וְהִבֵּט פָּנָי מִשִּׁיתְךָ: * כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצָרֶיךָ מֵאֲלֶיךָ, בַּחֲרָתִי הַסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוֹר בְּאֵהְלֵי רִשְׁעִי: * כִּי שָׁמַשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים, חָן וְכִבוֹד יִתֵּן יְהוָה, לֹא יִמְנַע טוֹב לְהַלְכִים בְּתַמִּים: * יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בֵּטַח בְּךָ:

בוה המזמור מבואר תפלה על אריכות הגלות המר ומתפלל לאל לגאלנו ויקיים הבטחתו במהרה, ומפני מה זה הגלות ארוך יותר מראשונים. וכל יחיד ויחיד יתפלל אותו בצורתו.

פח * לְמַנְצַח לְבָנֵי קִרְחַ מְזֻמּוֹר: * רְצִיתַ יְהוָה אֲרַצְךָ, שְׁבַת שְׁבִית [שבות כו'] יַעֲקֹב: * נְשֹׂאת עוֹן עֲמֹךָ, כְּסִית כָּל חַטָּאתֶם סֶלְהָ: * אִסְפַּת כָּל עֲבָרְתֶךָ, הַשִּׁבוֹת מַחֲרוֹן אַפְּךָ: * שׁוּבְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְהִפֵּר כַּעֲסֶךָ עֲמָנוּ: * הִלְעוֹלָם תֵּאַנֵּף בָּנוּ, תִּמְשֹׁף אַפְּךָ לְדָר וָדָר: * הֲלֹא אַתָּה תִּשׁוּב תַחֲנוּנוּ, וְעִמָּךָ יִשְׁמַחוּ כִּי: * תִּרְאֵנוּ יְהוָה חֲסִדְךָ, וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ: * אֲשַׁמְעָה מַה יִּדְבֵר הָאֵל יְהוָה, כִּי יִדְבֵר שְׁלוֹם אֵל עַמּוֹ וְאֵל חֲסִידָיו, וְאֵל יֹשְׁבֵי לְכַסְלָהּ: * אֵךְ קָרוֹב לִיְהוָה יִשְׁעוּ, לִשְׁכֵן כְּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ: * חֶסֶד וְאֱמֶת נִבְנָשׁוּ, צֶדֶק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ: * אֱמֶת מֵאַרְץ תִּצְמַח, וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקֶף: * גַּם יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב, וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן יְבוּלָהּ: * צֶדֶק לְפָנָיו יִתְלַף, וַיִּשֶׁם לְדָרְךָ פְּעָמָיו:

כמה וכמה תפלות על צרותיו ונגד שונאיו דואג ואחיתופל, וכמה תואר שבחים להקב"ה. וכל יחיד יכול להתפלל אותה בעת צרותיו.

פז * תִּפְלֶה לְדָוִד הַטָּה יְהוָה אֲזַנְךָ עֲנֵנוּ, כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי: * שְׁמַרְחָ נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי, הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהֵי, הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: * תִּגְנֵנִי אֲדָנָי, כִּי אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל הַיּוֹם: * שְׁמַח נַפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ אֲדַבֵּר

נפשי אשא: ה כי אתה אדני טוב וסלה, ורב חסד לבל קראיה: ו האזינה
 יהוה תפלת, ותקשיבה בקול תחנונותי: ז ביום צרתי אקראה, כי תענני:
 ח אין כבוד באלהים | אדני, ואין כמעשיה: ט כל גוים אשר עשית,
 יבאו וישתחוו לפניך אדני, ויכבדו לשמך: י כי גדול אתה ועשה
 נפלאות, אתה אלהים לבדך: יא הורני יהוה ברכה, אמלך באמתך, יחד
 לבבי ליראה שמך: יב אודך אדני אלהי בכל לבבי, ואכבדה שמך
 לעולם: יג כי חסדך גדול עלי, והצלת נפשי משאול תחתיה: יד אלהים,
 זדים כמו עלי, ועדת עריצים בקשו נפשי, ולא שמוך לנגדם: טו ואתה
 אדני אל רחום וחנון, ארך אפים ורב חסד ואמת: טז פנה אלי ותנני,
 תנה עזך לעבדך, וחשיעה לבן אמתך: יז עשה עמי אות לטובה, ויראו
 שנאי ויבשו, כי אתה יהוה עזרתני ונחמתני:

מזמור זה נתיסד לאמרה בבה"מ ומשבח כבוד ירושלים והאין מגדל חכמים רבים וגדולים בעלי שם ואנשי מעשה וכמה טובות לעתיד לבא.

פז * לבני קרח מזמור שיר, יסודתו בחררי קדש: א אהב יהוה שערי
 ציון, מכל משכנות יעקב: ב נכבדות מדבר בך, עיר האלהים סלה:
 ג אפיר רהב ובבל יידעי, הנה פלשת ועור עם פוש, זה ילד שם:
 ד ולציון יאמר איש ואיש ילד ביה, והוא יכוננה עליון: ו יהוה יספר
 בכתוב עמים, זה ילד שם סלה: ז ושרים בחללים, כל מעיני בך:

יה לחדש

המשורר מאונן ומקונן בהספד מר על החללים והיסורים שסובלין ישראל ומזכיר הכל בפרטות.

פח * שיר מזמור לבני קרח, למנצח על מחלת לענות, משפיל להימן
 האזרחי: א יהוה אלהי ישועתי, יום צעקתי בלילה נגדך: ב תבוא
 לפניך תפלתי, הטה אונה לרגלי: ג כי שבעה ברעות נפשי, וחני לשאול
 הגיעו: ד נחשבתני עם יורדי בור, היתי כנכר אין איל: ו במתים חפשי,
 כמו חללים שכבי כפר אשר לא זכרתם עוד, והמה מידך נגרו: ז שתני
 כבוד תחתיות, במחשבים במצלות: ח עלי סמכה חמתך, וכל משפריך
 ענית סלה: ט הרחקת מידעי ממני, שתני תועבות כמו, כלא ולא אצא:
 י עיני דאבה מני עני, קראתך יהוה בכל יום, שטחתי אליך כפי:
 יא חלמתים תעשה פלא, אם רפאים יקומו יודוך סלה: יב היספר בקבר
 חסדך, אמונתך באבדון: יג הוידע בהשך פלאה, וצדקתך בארץ נשיה:

י ואני אֵלֶיךָ יְהוָה שֹׁנְעֵתִי, וּבִבְקָר תִּפְלְּתִי תִקְדַּמְךָ: 10 לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי, תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי: 11 עֲנֵי אָנִי וּגְזַע מִנְעֵה נַשְׂאֹתִי אֲמִידָ אֲפֹנָה: 12 עָלַי עָבְרוּ חַרְוֹנֶיךָ, בַּעוֹתֶיךָ צַמְתוּנִי: 13 סְבוּנֵי כַּמּוֹם כָּל הַיּוֹם, תְּקִיפוּ עָלַי יָחַד: 14 הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֶהָב וְרַע, מִיָּדַעִי מִחֲשָׁה:

זה המזמור נאמר על מלכות בית דוד והמשורר היה מוקונו על מלכות בית דוד שיהיה בטל ממנו כמה וכמה שנים וזנח ומאס אותנו.

פֶּטַח א משפיל לאיתן האזרחי: ב חסדי יהוה עולם אשירה, לדר ודר אודיע אמונתך בפני: ג כי אמרתי עולם חסד יבנה, שמים תבן אמונתך בהם: ד ברתי ברית לבחירי, נשבעתי לדוד עבדי: ה עד עולם אבין זרעך, ובניתי לדר ודור פסאך סלה: ו יודו שמים פלאך יהוה, אף אמונתך בקהל קדשים: ז כי מי בשחק ישרך ליהוה, ידמה ליהוה בבני אלים: ח אל נערץ בסוד קדשים רבה, ונורא על כל סביביו: ט יהוה אלתי עבאות מי כמוך חסין יהי, ואמונתך סביבותיך: י אתה מושל בגאות הים, בשוא גליו אתה תשבתם: יא אתה רפאת כהלל רהב, בזרוע עזך פורת אויביו: יב לך שמים אף לך ארץ, תבל ומלאה אתה יסדתם: יג צפון וימין אתה בראתם, תבור וחרמון בשמך ירננו: יד לך זרוע עם גבורה, תעז ידך תרום ימינך: טו צדק ומשפט מכון פסאך, חסד ואמת יקדמו פניך: טז אשרי העם יודעי תרועתך, יהוה באור פניך יתלבון: יז בשמך יגילון כל היום, ובצדקתך ירומו: יח כי תפארת עזמו אתה, וברצונך תרום [תרום כ] קרננו: יט כי ליהוה מנגנו, ולקדוש ישראל מלפנו: כ אז דברת בחזון לחסידך, ותאמר שויתי עזר על גבורה הרימותי בחור מעם: כא מצאתי דוד עבדי, בשמן קדשי משחתיו: כב אשר ידי תבון עמו, אף זרועי תאמצנו: כג לא ישא אויב כו, וכן עוליה לא יעננו: כד וכתותי מפניו צריו, ומשנאו אנפך: כה ואמונתו וחסדי עמו, ובשמי תרום קרנו: כו ושמתי בים ידו, ובגהרות ימינו: כז הוא יקראני אבי אתה, אלי יצור ישועתי: כח אף אני בכור אתנהו, עליון למלכי ארץ: כט לעולם אשמר [אשמור כ] לו חסדי, ובריתי נאמנת לו: ל ושמתי לעד זרעו, ובסאו בימי שמים: לא אם יעזבו בניו תורתך, ובמשפטי לא ילכון: לב אם תקתי יתללו, ומצותי לא ישמרו: לד ופקדתי בשבט פשעם, ובנגשים עונם: לה וחסדי לא אפיר מעמו, ולא אשקר באמונתו: לו לא אהייל בריתי, ומוצא שפתי

לֹא אֲשַׁנֶּה: ^{לז} אַחַת נִשְׁפַּעְתִּי בְקִדְשִׁי, אִם לְדָוֶד אֲכַזֵּב: ^{לח} זָרַעוּ לְעוֹלָם יְהוָה, וּבִסְאוֹ בִשְׁמֵשׁ נִגְדִי: ^{לח} בְּרַח יְבוֹן עוֹלָם, וְעַד בִּשְׁחַק נִאֲמָן סֵלָה: ^{לח} וְאַתָּה זָנַחַת וּתְמָאֵם, הִתְעַבְרַת עִם מְשִׁיחֶךָ: ^מ נִאֲרַתָּה בְּרִית עֲבָדֶיךָ, חִלַּלְתָּ לְאָרֶץ נִזְרוֹ: ^{מא} פָּרַצְתָּ כָּל גְּדֵרֹתָיו, שְׁמֹת מִבְּצֻרָיו מִחֲתָה: ^{מב} שָׁסְחוּ כָּל עַבְרֵי דָרְךָ, הָיָה חֲרָפָה לְשִׁבְנוֹ: ^{מג} חֲרִיבוֹת יְמִין צָרִיו, הִשְׁמַחְתָּ כָּל אוֹיְבָיו: ^{מד} אַף תָּשִׁיב צוֹר חֲרָבוֹ, וְלֹא תִקְמָתוֹ בַּמִּלְחָמָה: ^{מה} הִשְׁבַּת מִסְּתֵרוֹ, וּבִסְאוֹ לְאָרֶץ מִגְרָתָה: ^{מו} הִקְצַרְתָּ יְמֵי עַלְמוֹיו, הִעֲטִיתָ עַלְיוֹ בּוֹשֶׁת סֵלָה: ^{מו} עַד מָה יִהְיֶה תִּסְתֵּר לְנִצָּחַת, תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ חֲמָתֶךָ: ^{מז} זָכַר אֲנִי מַה חָלָה, עַל מַה שָּׁוֵא בְּרִאֵת כָּל בְּנֵי אָדָם: ^{מח} מִי גָבַר יְהוָה וְלֹא יִרְאֶה מוֹת, יִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד שְׂאוֹל סֵלָה: ^{מט} אֵיךְ תִּסְדֹּךְ תְּרַאשִׁימִים | אֲדַנֶּי, נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוֶד בְּאִמּוֹנְתֶךָ: ^נ זָכַר אֲדַנֶּי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ, שְׂאֵתִי בַחֲיוֹן כָּל רַבִּים עַמִּים: ^{נא} אֲשֶׁר חֲרָפוּ אוֹיְבֶיךָ | יְהוָה, אֲשֶׁר חֲרָפוּ עֲקֹבוֹת מְשִׁיחֶךָ: ^{נב} בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

ספר רביעי ליום חמישי

יט לחדוש

תפלה זו מצאה דוד כתובה כך והיתה קבלה אצלו שמשה רבינו אמרה ויסדה בספרו. ומדבר מוסרים גדולים מקוצר ימיו של אדם ומעורר לאדם לתשובה ובפרטות שלא יתגאה בזה העולם.

א « תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲדַנֶּי מַעֲוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּטָרְם חֲרִים יִלְדוּ, וּתְחוּלָל אָרֶץ וּתְבַל, וּמַעֲוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אַל: ^ג תָּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד דָּפַא, וּתְאֹמַר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: ^ד כִּי אֶלְפֵי שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבַר, וְאֲשִׁמּוּרָה בְּלֵילָה: ^ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יְהוָה, בְּבִקְרָה כְּתֹצֵר יַחֲלֶף: ^ו בְּבִקְרָה יִצְיִן וְתִלְפֵף, לְעֶרֶב יְמוּלָל וַיְבַשׁ: ^ז כִּי כָלֵינוּ בְּאִפְסָה, וּבְחֲמָתֶךָ גִּבְהַלְנוּ: ^ח שְׁתָּה [שֵׁת כ'] עֲזַנְתִּינוּ לְגִנְדֶךָ, עֲלַמְנוּ לְמֹאֵר סְנִיד: ^ט כִּי כָּל יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעֲבָרְתֶךָ, כָּלֵינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ הֶגְהָ: ^י יְמֵי שָׁנֹתֵינוּ כְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרַת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַחֲבָם עָמַל וְאָנוּ, כִּי גַז הִישׁ וְנַעֲפָה: ^{יא} מִי יוֹדֵעַ עַז אִפְסָה, וּבִירְאָתֶךָ עֲבָרְתֶךָ: ^{יב} לְמִנּוֹת יְמֵינוּ כֵּן הוֹדַעַת, וְנִבְיֵא לְכָב חֲבָמָה: ^{יג} שׁוֹכֵה יְהוָה עַד מָוֵת, וְהַנְחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: ^{יד} שְׁבַעְנוּ בְּבִקְרָה תִּסְדֹּךְ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחַת בְּכָל יְמֵינוּ: ^{טו} שְׁמַחְנוּ כִּימֹת

עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: ^ט וַיֵּרָאָה אֶל עַבְדְּיָךָ פַּעֲלָהּ, וַחֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם:
^י וַיְהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
 בּוֹנְנָהוּ:

זה המזמור הוא לעורך לב העם לחסות תחת כנפי השכינה. גם בו ענין ארבעה תקופות ומי הם אשר מושלים עליהם וכל שומר נפשו ירחק מהם.

צא ^א יֹשֵׁב בְּסֶתֶר עָלְיוֹן, בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן: ^ב אָמַר לִיהוָה מַחְסֵי
 וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהֵי אָבֹטָח בּוֹ: ^ג כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדְּבַר
 הַוּוֹת: ^ד בְּאֶבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, וַתַּחַת בְּנַפְיוֹ תַחְסֶת, צַנֹּחַ וּסְחָרָה אֲמַתּוֹ:
^ה לֹא תִירָא מִפֶּחַד לְיָלֵחַ, מִחֵץ יְעוֹף יוֹמָם: ^ו מִדְּבַר בְּאֶפֶס יִחַלְךָ, מִקְטָב
 יִשׁוּד צְהָרִים: ^ז יִפֹּל מִצֵּדָה אֶלְךָ, וּרְבֵבָה מִיַּמִּינֶךָ, אֵלְיָךְ לֹא יִגָּשׁ: ^ח כִּן
 בְּעִינְיָךְ תִּבְטֵא, וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: ^ט כִּי אַתָּה יְהוָה מַחְסֵי עָלְיוֹן
 שְׁמֹת מַעוֹנָה: ^י לֹא תֵאָנֶה אֵלְיָךְ רָעָה, וְנִנְעַ לֹא יִקְרַב בְּאֶחְלָהּ: ^{יא} כִּי
 מִלְּאֲכָיו יִצְוֶה לָךְ, לְשִׁמְרָה בְּכָל דְּרָכֶיךָ: ^{יב} עַל פְּסִים יִשְׁאֹנֶה, פֶּן תִּגָּף
 בְּאֶבֶן רִגְלָהּ: ^{יג} עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ, תִּרְמָס בְּפִיר וַתִּנּוֹן: ^{יד} כִּי כִי חֲשַׁק
 וְאֶפְלָטָהוּ, אֲשַׁנְבְּהוּ כִי יִדַע שְׁמִי: ^{טו} יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ, עִמּוֹ אֲנֹכִי בְצָרָה,
 אֶחְלָצְהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ: ^{טז} אֶרְךָ יָמִים אֲשִׁבִיעֶהוּ, וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

זה המזמור אמרו הלויים בשיר על הדוכן בבית המקדש ביום השבת, ומדבר מענין עולם הבא. ומדבר על לב המדוכאים ביסורים.

צב ^א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: ^ב טוֹב לְהַדּוֹת לַיהוָה, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
 עָלְיוֹן: ^ג לְהַגִּיד בַּבִּקְרָה חֲסִדְךָ, וְאַמוֹנָתְךָ בְּלִילוֹת: ^ד עָלֵי עֲשׂוֹר וְעָלֵי
 נָבֶל, עָלֵי הַגִּיזוֹן בְּבִנּוֹר: ^ה כִּי שִׁמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלָהּ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲחַנּוּ:
^ו מִה נִדְּלוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה, מֵאֵד עִמָּקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ: ^ז אִישׁ בַּעַר לֹא יִדַע,
 וְכִסִּיף לֹא יִבִּין אֶת זֹאת: ^ח בְּפִרְחַת רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיֵצוּ כָּל פַּעֲלֵי
 אָוֶן, לְחֲשֹׁמֶדֶם עַדִּי עַד: ^ט וְאַתָּה מְרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: ^י כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ |
 יְהוָה, כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאָבְדוּ, וַתִּפְרְדּוּ כָּל פַּעֲלֵי אָוֶן: ^{יא} וַתִּרְם בְּרָאִים
 קִרְנֵי בִלְתֵי בְשָׁמֹן רַעֲנָן: ^{יב} וַתִּבְטַ עֵינֵי בְשׁוּרֵי, בְּקָמִים עָלֵי מְרַעִים
 תִּשְׁמַעְנָה אָזְנֵי: ^{יג} צַדִּיק בְּתִמְרָה יִפְרַח, בְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה: ^{יד} שְׁתוּלִים
 בְּבֵית יְהוָה, בְּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: ^{טו} עוֹד יִנּוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים
 וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: ^{טז} לְהַגִּיד כִּי יִשְׂרָאֵל יְהוָה, צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָהּ [עלתה כ'] בּוֹ:

זה המזמור נאמר על ימות המשיח באותו זמן ילבש הקב"ה גיאות, ומה יתגאה לפניו אדם כמו שעשה נבוכדנצר ופרעה וסנחריב.

צג « יְהוָה מִלֶּדֶד גָּאוֹת לִבִּישׁ, לִבִּישׁ יְהוָה עַל הַתְּאֵזָה, אַף תִּבּוֹן תִּבְלֵ בַל תִּמּוֹט; ב נָבוֹן בִּסְאֵף מֵאֵז, מֵעוֹלָם אֶתֶּה; ג נִשְׂאוּ נְהוֹת יְהוָה, נִשְׂאוּ נְהוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהוֹת דְּבָרָם; ד מִקְלוֹת מוֹם רַבִּים אֲדִירִים מִשִּׁבְרֵי יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה; ה עֲדִיתִיךָ נֶאֱמַנּוּ מֵאֵד לְבִיתֶךָ גָּאוֹת קִדְשׁ, יְהוָה לְאֶרֶץ יָמִים:

תפלה נוראה ונפלאה לכל יחיד ויחיד על הגאולה מבין העכו"ם ומוסר גדול.

צד « אֵל נִקְמֹת יְהוָה, אֵל נִקְמֹת הוֹפִיעַ; ב הַנִּשְׂא שִׁפְט הָאָרֶץ, הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל גְּאוֹם; ג עַד מְתֵי רָשָׁעִים, יְהוָה, עַד מְתֵי רָשָׁעִים יַעֲלוּ; ד יִבְעוּ וַיִּכְרּוּ עֲתָק, וַיִּתְּאֲמְרוּ בַל פִּעֲלֵי אָנּוּ; ה עֲמֹךְ יְהוָה יִרְכָּא, וַנִּחַלְתֶּךָ יַעֲנּוּ; ו אֶלְמֶנֶה וְגַר יִהְרֶנּוּ, וַיִּתְּמִים וַיִּרְצְחוּ; ז וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה, וְלֹא יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב; ח בִּינּוּ בַעֲרִים בָּעַם, וּבְסִילִים מְתֵי תִשְׁבִּילֹ: ט הַנִּטְעֵ אֵין הִלֵּא יִשְׁמַע, אִם יֵצֵר עֵינַי הִלֵּא יִבִּיט; י הִיָּסֵר גּוֹיִם הִלֵּא יוֹבִיחַ, הַמִּלְלִיד אֲדָם דַּעַת; יא יְהוָה יִדַּע מַחֲשֹׁבוֹת אָדָם, כִּי הִמּוֹת הִבִּיל; יב אֲשֶׁרֵי הִגְבִּיר אֲשֶׁר תִּיַּסְרֶנּוּ יְהוָה, וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנּוּ; יג לְהִשְׁקִיט לֹא מִיַּמִּי רַע, עַד יִכְרַח לְרָשָׁע שַׁחַת; יד כִּי לֹא יִמָּשׁ יְהוָה עִמּוֹ, וַנִּחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב; טו כִּי עַד צַדִּיק יִשׁוּב מִשִּׁפְט, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׂרָאֵל; יז מִי יִקְוֶם לֹא עִם מְרַעִים, מִי יִתְצַב לֹא עִם פִּעֲלֵי אָנּוּ; יח לְוֹלֵי יְהוָה עֲזֹרְתָה לִּי, בְּמַעַט שְׂכָנֶיךָ דוֹמֶה נִפְשִׁי; יט אִם אֹמַרְתִּי מִטָּה הִגִּילִי, חֲסִדְךָ יְהוָה יִסְעֲדֵנִי; כ כָּרַב שָׂרַעֲפֵי בְּקַרְבִּי, תִּנְחַמְוִיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי; כא תִּיַחַבְרֶךָ בִּסָּא חוֹת, יֵצֵר עִמָּל עֲלֵי חַק; כב יִגְדּוּ עַל גִּפְשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקוּ וַרְשִׁיעוּ; כג וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב, וְאֱלֹהֵי לְצוּר מַחֲסִי; כד וַיִּשָּׁב עֲלֵיהֶם אֶת אֹנֶם, וּבְרַעְתֶּם יַעֲמִיתֶם, יַעֲמִיתֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

מדבר על העתיד האין איש אל אחיו ידבר לכו נרננה ונשבח לה' על הנסים שעשה לנו.

צה « לָכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה, נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ; ב נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לֹא; ג כִּי אֵל גְּדוֹל יְהוָה, וּמִלֶּדֶד גְּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים; ד אֲשֶׁר בָּדַד מִחֲקָרֵי אָרֶץ, וַתּוֹעֲפוֹת הָרִים לֹא; ה אֲשֶׁר לֹא הָיָם וְהוּא עָשָׂה, וַיִּבְשֹׁת יַדָּיו יַצְרוּ; ו בָּאוּ גִשְׁתִּחוּהוּ וַנִּבְרַעַת, נִבְרַכָּה לְפָנֵי יְהוָה עֲשֵׂנוּ; ז כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ עִם מְרַעִיתוֹ וְצֵאן יָדוּ, הַיּוֹם אִם בְּמָלֵךְ תִּשְׁמָעוּ; ח אֵל תִּקְשׁוּ לְכַבְּכֶם בְּמִרְיָבָה, כְּיוֹם מִסָּה בַמִּדְבָּר; ט אֲשֶׁר נִסּוּנֵי

אבותיכם, בחנוני גם ראו פעלי: ארבעים שנה אקוט בדות ואמר עם
 תעני לבב הם, והם לא ידעו דרכי: אשר נשבעתי באפי, אם יבאון
 אל מנותתי:

עוד יאמרו איש אל אחיו בואו ונשירה לה' שיר חדש.

צו « שירו ליהנה שיר חדש, שירו ליהנה כל הארץ: שירו
 ליהנה, ברכו שמו, בשרו מיום ליום ישועתו: ספרו בגוים
 כבודו, בכל העמים נפלאותיו: כי גדול יהוה ומהלל מאד, נורא
 הוא על כל אלהים: כי כל אלהי העמים אילים, ויהוה שמים
 עשה: הוד ותדר לפניו, עז ותפארת במקדשו: הבו ליהנה
 משפחות עמים, הבו ליהנה כבוד ועז: הבו ליהנה כבוד שמו,
 שאו מנחה ובאו להצרותיו: השתחוו ליהנה בהדרת קדש, חילו
 מפניו כל הארץ: אמרו בגוים יהוה מלך, אף תפון תכל כל
 תמוט, ידון עמים במישרים: « ישמחו השמים ותגל הארץ, ורעם
 הים ומלאו: יעלו שדי וכל אשר בו, אז ירננו כל עצי יער:
 לפני יהוה כי בא, כי בא לשפט הארץ, ישפט תכל בצדק,
 ועמים באמונתו:

כ' לחדש

לעג לעובדי פסל המתהללים באילים ונפשו תגיל בה' כי בחר בציון ויעקב חבל נחלתו.

צו « יהוה מלך תגל הארץ, ישמחו אים רבים: ענן וערפל
 סביבו, צדק ומשפט מבון פסאו: אש לפניו תלה, ותלהט
 סביב צריו: האירו ברכיו תכל, ראתה ותחל הארץ: הרים
 כדונג נמסו מלפני יהוה, מלפני אדון כל הארץ: הגידו השמים
 צדקו, וראו כל העמים כבודו: יבשו כל עבדי פסל המתהללים
 באילים, השתחוו לו כל אלהים: שמעה ותשמח ציון, ותגלנה
 בנות יהודה, למען משפטיה יהוה: כי אתה יהוה עליון על כל
 הארץ, מאד נעלית על כל אלהים: אהבי יהוה שנאו רע, שמר
 נפשות חסידיו, מיד רשעים וצילים: « אור זרע לצדיק, ולישרי לב
 שמחה: שמחו צדיקים ביהוה, והודו לזכר קדשו:

צח « מזמור, שירו ליהוה שיר חדש כי נפלאות עשה, הושיעה
 לו ימינו וזרוע קדשו: » הודיע יהוה ישועתו, לעיני הגוים גלה
 צדקתו: » זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, ראו כל אפסי ארץ את
 ישועת אלהינו: » הריעו ליהוה כל הארץ, פצחו ורננו וזמרו: » זמרו
 ליהוה בכנור, בכנור וקול זמרה: » בחצצרות וקול שופר, הריעו לפני
 המלך יהוה: » ירעם הים ומלאו, תבל וישבי בה: » נהרות ימחאו כף,
 יחד הרים ורננו: » לפני יהוה כי בא לשפט הארץ, ישפט תבל בצדק,
 ועמים במישרים:

זה המזמור נאמר על מלחמות נוג ומגוג.

צמ « יהוה מלך והגזו עמים, ישב כרוכים תנוט הארץ: » יהוה בציון
 גדול, ורם הוא על כל העמים: » יודו שמוך גדול ונורא, קדוש הוא:
 » ועו מלך משפט אהב, אתה פוננת מישרים, משפט וצדקה ביצקב
 אתה עשית: » רוממו יהוה אלהינו, והשתחוו להם רגלי, קדוש הוא:
 » משה ואהרן בכהניו, ושמואל בקראי שמו, קראים אל יהוה והוא
 יענם: » בעמוד ענן ידבר אליהם, שמרו עדתיו וחק נתן למו: » יהוה
 אלהינו אתה עניתם, אל נשא היות להם, ונקם על עלילותם: » רוממו
 יהוה אלהינו, והשתחוו להר קדשו, כי קדוש יהוה אלהינו:

זה המזמור נאמר לעורר לבבות האנשים אשר הם ביסורים בעוה"ז מ"מ יעבדו את ה' בשמחה שהכל הוא לטובתם על דרך כי את אשר יאהב
 ה' יוכיח. וכל הקרבנות יהיו בטלים חוץ מקרבן תודה.

ק « מזמור לתודה, הריעו ליהוה כל הארץ: » עבדו את יהוה בשמחה,
 באו לפניו ברננה: » דעו כי יהוה הוא אלהים, הוא עשנו ולו [ולא כ']
 אנהנו, עמו וצאן מרעיתו: » באו שפעריו בתודה, חצרתיו בתהלה, הודו
 לו כרכו שמו: » כי טוב יהוה לעולם חסדו, ועד דר נדר אמונתו:

בזה המזמור מבואר האיך דוד היה מתבודד מבני"א, וכמה מדות טובות וישרות שהיה מתנהג בביתו.

קא « לרוד מזמור, חסד ומשפט אשריה, לה יהוה אומרה: » אשפילה
 בדרך תמים מתי תבוא אלי, אתהלהך בתם לפני בקרב ביתי:
 » לא אשית לנגד עיני דבר פליעל, עשה סטים שנאתי, לא ידבק בי:
 » ללב עקש יסור מפני, רע לא אדע: » מלשני [מלושני כ'] בסתר רעהו
 אותו אצמית, גבה עינים ורתב ללב אתו לא אוכל: » עיני בנאמני ארץ

לְשֹׁבֵת עֲמֹדִי, הַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יִשְׁרְתֵנִי; ז' לֹא יֵשֵׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי
עֲשֵׂה רַמְיָהּ, דִּבֶּר שְׁקָרִים לֹא יִבּוֹן לָנֶגֶד עֵינָי; ח' לְבַקְרִים אֲצַמִּית כָּל
רִשְׁעֵי אֶרֶץ, לְהִכְרִית מֵעִיר יְהוָה כָּל פְּעֻלֵי אָוֶן;

תפלה נוראה על בני הגולה. וכל אדם יוכל לומר זה המזמור בעת צרותיו בדרך תפלה.

קב * תִּפְלֶה לְעֵינֵי כִי יַעֲטֶה, וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׁיחוֹ; ב' יְהוָה שִׁמְעֵה
תַּפְלָתִי, וְשׁוּעָתִי אֲלֵיךָ תִּבּוֹא; ג' אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִפְּנֵי כְּיוֹם צָר
לִי, הִטָּה אֵלַי אָזְנֶךָ, כְּיוֹם אֶקְרָא מִמֶּרַע עֲנֵנִי; ד' כִּי כָלוּ בַעֲשָׂן יָמֵי
וַעֲצָמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחְרוּ; ה' הוֹפֵה בַעֲשָׂב וַיִּבֶשׂ לִפְנֵי כִי שְׁבַחְתִּי מֵאֲבֵל
לְחַמִּי; ו' מִקּוֹל אֲנַחְתִּי, הִבַּקֵּה עֲצָמוֹ לְבִשְׂרֵי; ז' דְּמוּתִי לְקִנְיַת מִדְּבַר
הַיָּתִי כְּכּוֹס הַרְבּוֹת; ח' שְׁקִדְתִּי וְאֵהְיֶה כַּצִּפּוֹר בּוֹדֵד עַל גֵּן; ט' כָּל הַיּוֹם
הִרְפוּנֵי אוֹזְנִי, מִהוֹלְלֵי כִי נִשְׁפָּעוּ; י' כִּי אֶפֶר בְּלִדְהִם אֲבִלְתִּי, וְשָׁקֵנִי בְּכִבִּי
מִסִּבְתִּי; יא' מִפְּנֵי זַעֲמֶךָ וְקִצְפֶּךָ, כִּי נִשְׁאַתְנִי וְתִשְׁלִיכֵנִי; יב' יָמוּ כַּעֲלֵ גִטּוֹי,
וְאֵנִי כַּעֲשָׂב אֵיבֵשׁ; יג' וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב, וְזִכְרֶךָ לְדוֹר וָדוֹר; יד' אֵתָּה
תִּקּוֹם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי עַתָּה לְהִנָּגֶה כִּי בָא מוֹעֵד; טו' כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת
אֲבִיָּהּ, וְאֵת עֲפָרָה יְהַנְּנוּ; טז' וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם יְהוָה, וְכָל מַלְכֵי
הָאָרֶץ אֶת כְּבוֹדֶךָ; יז' כִּי בָנִה יְהוָה צִיּוֹן, נִרְאָה בְּגִבּוֹדוֹ; יח' פָּנָה אֵל
תַּפְלֵת הַשָּׁרָעָה, וְלֹא בָּהּ אֶת תַּפְלֵתָם; יט' תִּקְרַב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן, וְשֵׁם
נִבְרָא יִהְיֶה יְהוָה; כ' כִּי הִשְׁקִיף מִמְרוֹם קִדְשׁוֹ, יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֵל אֶרֶץ
הַבַּיִט; כא' לְשִׁמְעֵ אֲנִקְתָּ אִסִּיָּה, לְכַתֵּם בְּנֵי תְמוֹתָהּ; כב' לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם
יְהוָה, וְתִחַלְתּוּ בִירוּשָׁלַיִם; כג' בְּהַקְבִּץ עַמִּים יְחַדְּוּ, וּמִמְלָכוֹת לְעַבֵּד אֶת
יְהוָה; כד' עֲנֵה בְּדֶרֶךְ בְּחֵי [כחו כ'], קֶצֶר יָמוּי; כה' אֹמַר אֵלַי, אֵל תַּעֲלֵנִי
בְּחֵצֵי יָמוּי, בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ; כו' לְפָנַי הָאָרֶץ יִסְדֶּת, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
שָׁמַיִם; כז' הִטָּה יְאֻבְדוֹ וְאַתָּה תַעֲמֹד, וּבְלִים בְּפִגְדֵי יְבֵלֹו, כְּלִבוֹשׁ תַּחֲלִיפֵם
וַיַּחֲלִפוּ; כח' וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ; כט' בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוּנוּ, וּזְרָעֵם
לְפָנֶיךָ יִבּוֹן;

זה המזמור היה אומר דוד כשהיה חולה. וטוב להתפלל על החולה מ"ש החולה עצמו בעוד נשמתו בגופו אזי יוכל לברך להקב"ה בגופו ונפשו עם הקרבים. עיין בפנים ותמצא מרוע לנפשך.

קג * לְדוֹד בְּרָכִי נִפְשִׁי אֶת יְהוָה, וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ; ב' בְּרָכִי
נִפְשִׁי אֶת יְהוָה, וְאֵל תִּשְׁבַּחְתִּי כָּל גְּבוּלֵיו; ג' הִסַּלַּח לְכָל עֲוֹנוֹי,

הַרְפֵּא לִבְל תַחֲלוּאֲבִי - הַגּוֹאֵל מִשַׁחַת תַּיִבִי, הַמְעַטְרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים:
 הַ הַמּוֹשִׁיעַ בַּטּוֹב עֲדוֹךְ, תַתְּחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁר נַעֲוִיכִי: וַ עֲשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה,
 וּמִשְׁפָּטִים לִבְל עֲשׂוּקִים: ז יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמוֹשֶׁה, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־לוֹתָיו:
 ח רַחֵם וַחַנּוּן יְהוָה, אַרְךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד: ט לֹא לִנְצַח יָרִיב, וְלֹא לְעוֹלָם
 יִטּוֹר: י לֹא בַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ, וְלֹא בַעֲוֹנֹתֵינוּ גָמַל עָלֵינוּ: יא כִּי בִגְבַהַ
 שָׁמַיִם עַל הָאָרֶץ, גָּבַר חֶסְדּוֹ עַל יְרֵאָיו: יב בְּרַחֵק מִזְרַח מִמְעַרְב, הִרְחִיק
 מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ: יג בְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, רַחֵם יְהוָה עַל יְרֵאָיו: יד כִּי
 הוּא יָדַע יַצְרֵנוּ, זָכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ: טו אֲנוֹשׁ כַּחֲצִיר יָמָיו, כַּצִּיץ הַשָּׂדֶה
 כֵּן יָצִיץ: טז כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ, וְלֹא יִבְרָנוּ עוֹד מִקוֹמוֹ: יז וְחֶסֶד
 יְהוָה מַעֲוָלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו, וְצַדִּיקוֹתָו לִבְנֵי בָנִים: יח לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ,
 וְלִזְכָּרֵי פִקְדוֹ לַעֲשׂוֹתָם: יט יְהוָה בְּשָׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּבַּל
 מִשְׁלָח: כ בָּרְכוּ יְהוָה מִלְּאֲבָיו, גִּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ, לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ:
 כא בָּרְכוּ יְהוָה בַּל צְבָאִיו, מִשְׁרָתָיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ: כב בָּרְכוּ יְהוָה בַּל מַעֲשָׂיו
 בְּבָל מִקְמוֹת מִמְשַׁלְתּוֹ, בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה:

כא לחדוש

בו יסופר שבח כל מעשה בראשית ומה שנברא בכל יום ויומ והאיך הם נוראים ונפלאים ושהש"ת מפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כנים.

קך * בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה, יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מַאֲדָה הוֹד וְהַדָּר לְבִשְׁתָּ:
 כ עֲטָה אֹזַר כַּשְׁלֵמָה, נוֹטָה שָׁמַיִם בִּירֵיעָה: ג הַמְקַרְהַ בַּמַּיִם
 עַל־לוֹתָיו, הַשֵּׁם עֲבִים רְכוּבוֹ, הַמְהַלֵּךְ עַל בְּנֵי רֹחַ: ד עֲשֵׂה מִלְּאֲבָיו
 רוּחוֹת, מִשְׁרָתָיו אֵשׁ לַחַט: ה יָסַד אֶרֶץ עַל מְבוֹנֵיהָ, בַּל תִּמְוַט עוֹלָם
 וְעַד: ו תַּחֲוִם בְּלָבוֹשׁ בְּסִיתוֹ, עַל הָרִים יַעֲמִדוּ מַיִם: ז מִן גַּעֲרַתְךָ יִגְוֹסוּ,
 מִן קוֹל רַעֲמֶךָ יַחֲפֹזוּ: ח יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בַקְעוֹת, אֵל מְקוֹם זֶה יִסְדָּתָ
 לָחֵם: ט גְּבוּל שָׁמַת בַּל יַעֲבֹרוּ, בַּל יִשְׁבּוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: י הַמְשַׁלַּח
 מַעֲנִיָּים בְּנַחֲלָיִם, בֵּין הָרִים יַחֲלִכּוּ: יא יִשְׁקוּ בַל חִיתוֹ שָׂדֵי, יִשְׁבְּרוּ
 פְּרָאִים צְמָאִם: יב עַל־יָהֵם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁבּוּ, מִבֵּין עֲפָאִים יִתְנוּ קוֹלָ:
 יג מִשְׁקָה הָרִים מַעֲלִיּוֹתָיו, מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיךָ תִשְׁבַּע הָאָרֶץ: יד מַצְמִיחַ חֲצִיר
 לְבַהֲמָה וְעֵשֶׂב לְעַבְדַת הָאָדָם, לְהוֹצִיא לָחֵם מִן הָאָרֶץ: טו וַיִּזֶן יִשְׁמַח
 לָבַב אֲנוֹשׁ, לְהַצְחִיל פָּנִים מִשְׁמֹן, וְלָחֵם לָבַב אֲנוֹשׁ יִסְעַד: טז יִשְׁבַּעוּ עַצִּי
 יְהוָה, אֲרֹזֵי לְבַנּוֹן אֲשֶׁר נָטַע: יז אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ, חֲסִידָה בְרוֹשִׁים

ביתָה: י הַרִים הַגְּבוּהִים לַיַּעֲלִים, סְלָעִים מַחֲסֵה לְשַׁפְּנִים: ט עֲשֵׂה יָרֵחַ
 לְמוֹעֲדִים, שְׁמֹשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: כ תָּשֶׁת חֶשֶׁךְ וַיְהִי לַיְלָה, בּוֹ תִרְמָשׁ בַּל
 חִיתוֹ יָעַר: כג הַכַּפִּירִים שְׁאֵנִים לְטָרְף, וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אֲבָלָם: כד תִּזְרַח
 הַשֶּׁמֶשׁ יֶאֱסֹפוּ, וְאֵל מְעֹנֵתָם יִרְבְּצוּן: כה יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ, וּלְעַבְדָּתוֹ
 עֲדֵי עָרֵב: כו מִה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה, בָּלָם בַּחֲכֻמָּה עֲשִׂיתָ, מִלְּאֵה הָאָרֶץ
 קִנְיָנָה: כז זֶה הֵימָּן גְּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם, שֶׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חֵיּוֹת קִטְנּוֹת
 עִם גְּדֵלוֹת: כח שֶׁם אֲנִיּוֹת יִהְלָבוּ, לִוְיָתָן זֶה יִצְרָף לְשִׁחַק בּוֹ: כט בָּלָם
 אֱלִיךָ יִשְׁבְּרוּ, לָתֵת אֲבָלָם בַּעֲתוֹ: לד תִּתֵּן לָהֶם יִלְקִטוּן, תִּפְתַּח יָדְךָ
 יִשְׁבְּעוּן טוֹב: לה תִּסְתִּיר פְּנֵיךָ וּבַחֲלוֹן, תִּסְפֹּר רוּחָם וַיְגֻעוּן, וְאֵל עַפְרָם
 יִשׁוּבוּן: לו תִּשְׁלַח רוּחְךָ וּבִרְאוּן, וּתַחֲדַשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: לז יְהִי כְבוֹד יְהוָה
 לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: לח הַמַּבִּיט לְאָרֶץ וּתְרַעָה, יַנַּע בַּהָרִים
 וַיַּעֲשֶׂנוּ: לט אֲשִׁירָה לַיהוָה בַּחַיִּי, אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בַעֲדֵי: לו יַעֲרֵב עָלָיו
 שִׁיחִי, אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: לז יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, וּרְשָׁעִים עוֹד
 אֵינֶם, בָּרְכֵי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

זה אמר דוד כשהעלה הארון לעיר דוד והיה משוור לפני הארון וסיפר כל הנסים שעשה במצרים והאיך שלח לפניו יוסף ובה לבית האסורים והוציא אותו עד שבה למעלה גדולה לאסור שרי פרעה בלי רשות פרעה.

קה א תודו ליהוה קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו
 זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב
 מבקשי יהוה: ד דרשו יהוה ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו
 אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
 ז הוא יהוה אלהינו, בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר
 צוה לאלף דור: ט אשר ברת את אברהם, ושבעתו לישחק: י ויעמידה
 ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לך אתן את ארץ כנען,
 חבל נחלתכם: יב בחיותם מתי מספר, כמעט ונרים בה: יג ויתהלכו מגוי
 אל גוי, מממלכה אל עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויזכח עליהם
 מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על
 הארץ, כל מטה לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף:
 יח ענו בכבל רגלו [רגליו ב'], ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת
 יהוה צרפתהו: כ שלח מלך ויתירתו, משל עמים ופתתהו: כא שמו אדון

לְבֵיתוֹ, וּמִשַּׁל בְּכָל קִנְיָנוֹ: ^כ לְאִסֵּר שָׁרְיוֹ בְּנַפְשׁוֹ, וּזְמִינוֹ יִחַסֵּם: ^כ וַיָּבֵא
 יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ חָם: ^כ וַיִּפֹּר אֶת עַמּוֹ מֵאֵד, וַיַּעֲצֵמְהוּ
 מִצְרָיו: ^כ הַפֶּן לָבֶם לְשָׂנֵא עַמּוֹ, לְהַתְנַבֵּל בַּעֲבָדָיו: ^כ שְׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ,
 אֶתְרֵן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: ^כ שָׁמוּ בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו, וּמִפְתִּימֵם בְּאֶרֶץ חָם:
^כ שְׁלַח חֲשֹׁן וַיִּחְשֶׁף, וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ [דְּבָרוֹ כ:]: ^כ הַפֶּן אֶת מִימֵיהֶם
 לְדָם, וַיִּמַּת אֶת דְּגַתָּם: ^ל שָׁרִץ אֲרָצָם צִפְרֻדָּעִים, בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם:
^ל אָמַר וַיָּבֵא עָרַב, בְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם: ^ל נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרָה, אִשׁ לְהַבּוֹת
 בְּאֲרָצָם: ^ל וַיֵּךְ גִּבְעֹם וּתְאֵנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: ^ל אָמַר וַיָּבֵא אֲרַבָּה,
 וַיִּלֶּק וְאִין מִסְפָּר: ^ל וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: ^ל וַיֵּךְ
 כָּל בְּכוֹר בְּאֲרָצָם, רֵאשִׁית לֶבֶל אוֹנָם: ^ל וַיֹּצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וְאִין
 בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל: ^ל שְׁמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם, כִּי נִפְלַ פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם: ^ל פָּרַשׁ
 עֲנַן לְמִסְפָּר, וְאִשׁ, לְהַאִיר לַיְלָה: ^מ שָׂאֵל וַיָּבֵא שְׁלֹו [שלו כ:], וְלָחֶם שָׁמַיִם
 יִשְׁפִיעֵם: ^מ פָּתַח צוּר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכּוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: ^מ כִּי זָכַר אֶת
 דְּבַר קֹדְשׁוֹ, אֶת אֲבֹרְהֶם עַבְדּוֹ: ^מ וַיֹּצֵא עַמּוֹ בְּשִׁשׁוֹן, בְּרַנְהָ אֶת בְּחִירָיו:
^מ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאִמִּים יִירָשׁוּ: ^מ בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֲקָיו,
 וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

כב לחודש

זה המזמור קאי על הקודם ואמר המשורר הודו לה' על שעשה לנו עוד נסים מה שלא זכרנו מקודם כאשר מי ימלא גבורות ה' אם באנו לספר מי יוכל למלא הכל.

קִן « הַלְלוּיָהּ, הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: ^ב מִי יִמְלֵל
 גְּבוּרוֹת יְהוָה, יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ: ^ב אֲשֶׁרֵי שִׁמְרֵי מִשְׁפָּט, עֲשֵׂה
 צְדָקָה בְּכָל עֵת: ^ג זָכַרְנִי יְהוָה בְּרָצוֹן עַמּוֹ, פָּקְדֵנִי בִישׁוּעָתָה: ^ג לְרֵאוֹת
 בְּטוֹבַת בְּחִירָה, לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת גּוֹיָה, לְהַתְהַלֵּל עִם נַחֲלָתָה: ^ג חֲטָאנוּ
 עִם אֲבֹתֵינוּ, הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ: ^ג אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם לֹא הִשְׁפִּילוּ נַפְלְאוֹתֶיךָ,
 לֹא זָכְרוּ אֶת רַב חֲסְדֶיךָ, וַיִּמְרוּ עַל יָם בַּיָּם סוּף: ^ג וַיֹּשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ,
 לְהוֹדִיעַ אֶת גְּבוּרָתוֹ: ^ג וַיַּנְעֵר בַּיָּם סוּף וַיִּחַרְב, וַיִּלְיַכֵּם בְּתַהֲמוֹת פַּמְדָּר:
 וַיֹּשִׁיעֵם מִיַּד שׁוּנָא, וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיְבֵי: ^ג וַיִּכְסּוּ מַיִם צְרִיקָם, אֶחָד
 מֵהֶם לֹא נוֹתַר: ^ג וַיֹּאמִינוּ בְּדְבָרָיו, יִשִּׁירוּ תְהִלָּתוֹ: ^ג מִהֲרוּ שְׂכָחוּ מַעֲשָׂיו,
 לֹא חָבוּ לַעֲצָתוֹ: ^ג וַיִּתְאוּוּ תְאוּהָ בַּמְדָּבָר, וַיִּנְסּוּ אֶל בִּישׁוּמוֹ: ^ג וַיִּתֵּן

לָהֶם שְׂאֵלֹתָם, וַיִּשְׁלַח רוּזִן בְּנִפְשָׁם: ^ט וַיִּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה, לְאַחֲרָן
 קְדוֹשׁ יְהוָה: ^י תִּפְתַּח אָרֶץ וּתְבַלַּע דָּתָן, וּתְכַסּם עַל עֵדַת אֲבִירָם: ^{יא} וּתְבַעַר
 אִישׁ בַּעֲדָתָם, לְהִכָּה תִלְחַט רְשָׁעִים: ^{יב} יַעֲשׂוּ עֲגָל בַּחֲרֵב, וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ
 לְמִסְכָּה: ^{יג} וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם, בַּתְּבִנִית שׁוֹר אֲבֵל עֵשָׂב: ^{יד} שָׁכְחוּ אֵל
 מוֹשִׁיעֵם, עָשָׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרַיִם: ^{טו} נִפְלְאוֹת בְּאָרֶץ חָם, נִזְרְאוֹת עַל יַם
 סוּף: ^{טז} וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם, לֹאֵלֵי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפָּרֶץ לְפָנָיו, לְהַשִּׁיב
 חַמְתּוֹ מִהַשְׁחִית: ^{יז} וַיִּמָּאֲסוּ בְּאָרֶץ חֲמֻדָּה, לֹא הֵאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ: ^{יח} וַיִּרְגְּמוּ
 בְּאֶהֱלִיָּהֶם, לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה: ^{יט} וַיִּשְׂא יְדוֹ לָהֶם, לְהַפִּיל אוֹתָם
 בַּמִּדְבָּר: ^כ וּלְתַפִּיל זֶרַעַם בַּגּוֹיִם, וּלְזַרְזֹתָם בְּאַרְצוֹת: ^{כא} וַיַּצְמִדוּ לְבַעַל
 בָּעוֹר, וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים: ^{כב} וַיִּכְעִסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם, וּתְפָרֶץ בָּם מַגִּפָּה:
^{כג} וַיַּעֲמֵד פִּינָחָם וַיַּפְלִיל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה: ^{כד} וַתַּחֲשֹׁב לוֹ לְצַדִּיקָה, לְדָר וָדָר
 עַד עוֹלָם: ^{כה} וַיִּקְצִיפוּ עַל מִי מְרִיבָה, וַיִּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם: ^{כו} כִּי הִמְרוּ
 אֶת רוּחוֹ, וַיִּבְטְאוּ בַשְּׁפָתָיו: ^{כז} לֹא הִשְׁמִידוּ אֶת הָעַמִּים, אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
 לָהֶם: ^{כח} וַיִּתְעַרְבוּ בַגּוֹיִם, וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם: ^{כט} וַיַּעֲבְדוּ אֶת עַצְבֵיהֶם, וַיִּהְיוּ
 לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: ^ל וַיִּזְבְּחוּ אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנוֹתֵיהֶם לְשִׂדִים: ^{לא} וַיִּשְׁפְּכוּ
 דָּם נָקִי, דַּם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לְעַצְבֵי בָנֵעוּ, וַתַּחֲנַף הָאָרֶץ
 בְּדַמָּיִם: ^{לב} וַיִּטְמְאוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם, וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: ^{לג} וַיִּחַר אַף יְהוָה
 בְּעַמּוֹ, וַיִּתְעַב אֶת נַחֲלָתוֹ: ^{לד} וַיִּתְנַם בְּיַד גּוֹיִם, וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שְׂנְאֵיהֶם:
^{לה} וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם, וַיִּכְנְעוּ תַּחַת יָדָם: ^{לו} פְּעַמִּים רַבּוֹת יִצִּילֵם, וְהִמָּה
 יִמְרוּ בַעֲצָתָם, וַיִּמְכּוּ בַעֲוֹנָם: ^{לז} וַיִּרְא בָצָר לָהֶם, בְּשָׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם:
^{לח} וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ, וַיִּנְחֵם כָּרַב חֲסָדָיו [חֲסִדוֹ כ]: ^{לט} וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים
 לְפָנָיו כֹּל שׁוֹבִיהֶם: ^מ הוֹשִׁיעֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת
 לְשֵׁם קְדוֹשֶׁךָ, לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלֹתֶךָ: ^{מא} כְּרוּף יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן
 הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כֹּל הָעָם אָמֵן, הִלְלוּיָהּ:

ספר חמישי

ליום ששי

זה המזמור נאמר על ארבעה שיצאו מצרה לרוחה שצריכים להודות לה' כי בעונש חטאם היו בצרה ובחסד אלהים נצלו ומהראוי לשבח ולספר בפני רבים.

קָן * הָדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לַעֲוֹתֶיךָ חֲסָדוֹ: בַּ יְאֹמְרוּ גֵּאוּלַי יְהוָה, אֲשֶׁר
 נִאֲלַם מִיַּד עָרֵי: גַּ וּמֵאֲרָצוֹת קִפְצָם, מִמִּזְרַח וּמִמְעַרְבֵי מִצְרָיִם וּמִיָּם:
 דַּ תַּעֲזוּ בַמַּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ, עֵיר מוֹשָׁב לֹא מִצְאֹו: הַ רַעֲעִים גַּם עִמָּאִים,
 וּנְפֹשׁם בָּהֶם תִּתְעַטֵּף: וַיַּעֲזְקוּ אֶל יְהוָה בְּצָר לָהֶם, מִמַּצְרֹקוֹתֵיהֶם
 וַיִּצִּילֵם: זַ וַיִּדְרִיבֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, לְרַחֵם אֶל עֵיר מוֹשָׁב: חַ יוֹדוּ לַיהוָה
 חֲסָדוֹ, וּנְפִלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם: טַ כִּי הִשְׁפִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְוָה, וּנְפֹשׁ רַעֲעִי
 מִלֹּא טוֹב: יַ יִשְׁבֵּן הַשֶּׁדַּי וְעֲלָמוֹתָ, אֲסִירֵי עֵינָי וּבְרִיָּא: כַּ כִּי דִמְרוּ אֲמָרֵי
 אֵל, וַעֲזַת טְלוֹן נֶאֱעִו: גַּ וַיִּבְנֶעַ בְּעֶטְרָה לָהֶם, כְּשָׂרוֹ וְאֵין עוֹר: דַּ וַיַּעֲזְקוּ
 אֶל יְהוָה בְּצָר לָהֶם, מִמַּצְרֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: הַ וַיִּצְאֵם מֵהַשֶּׁדַּי וְעֲלָמוֹתָ,
 וּמִסְרֹוֹתֵיהֶם יִתְקַן: וַ יוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ, וּנְפִלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם: זַ כִּי שָׁפַר
 דִּלְתוֹת נְהַשְׁתָּ, וּבְרִיחֵי בְרוֹחַ גִּדְעֵי: חַ אֲוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם, וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם
 וַתַּעֲנוּ: טַ כִּי אֶבֶר תִּתַּעַב נְפֹשָׁם, וַיִּנְעֻזוּ עַד שַׁעֲרֵי מוֹת: יַ וַיַּעֲזְקוּ אֶל
 יְהוָה בְּצָר לָהֶם, מִמַּצְרֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: כַּ יִּשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיִּמְלֵט
 מִשְׁחִיתוֹתָם: גַּ יוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ, וּנְפִלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם: גַּ וַיִּזְבְּדוּ וַיִּבְחֵי
 תוֹדָה, וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: דַּ יוֹרְדֵי הַיָּם בְּאֵינֹת, עֲשִׂי מִלְּאָנָה בְּמִים
 רַבִּים: הַ הִמָּה רֹאז מַעֲשֵׂי יְהוָה, וּנְפִלְאוֹתָיו בְּמַצִּילָה: וַ יִּשְׁמַד וַיַּעֲמֵד
 רוֹת סַעֲרָה, וַתְּרוֹמֵם גִּלְיוֹ: זַ יַעֲלֹ שָׁמַיִם, יִרְדוּ תְהוֹמוֹת, וּנְפֹשָׁם בְּרַעֲוָה
 תִּתְמוֹנְגוּ: חַ יְהוֹזוּ וַיִּנְעֻזוּ כְּשִׁפּוֹר וְכֹל תְּכַמְתֵּם תִּתְבַּלֵּעַ: טַ וַיַּעֲזְקוּ
 אֶל יְהוָה בְּצָר לָהֶם, וּמִמַּצְרֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יַ יָקָם סַעֲרָה לְדַמְמָה,
 וַיִּהְיֶשׁוּ גִלְיָהֶם: כַּ וַיִּשְׁמְדוּ כִּי יִשְׁתַּקּוּ, וַיִּנְתֵּם אֶל מַחֲזֵי תְּפָעֵם: גַּ יוֹדוּ
 לַיהוָה חֲסָדוֹ, וּנְפִלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם: דַּ וַיִּרְוֹמְזוּהוּ בְּקִהַל עָם, וּבְמִוֹשָׁב
 זְקִינִים יִהְלְלוּהוּ: הַ יִּשְׂם נְהָרוֹת לְמַדְבָּרָה, וּמַצֵּא מִים לְעַמָּאוֹן: וַ אֲרָץ
 פָּרִי לְמַלְחָה, מַרְעַת יִשְׁבֵּן כֹּה: זַ יִּשְׂם מִדְּבָר לְאֵגִים מִים, וְאֲרָץ אֵיזָה
 לְמַצֵּא מִים: חַ וַיּוֹשֶׁב שָׁם רַעֲעִים, וַיְכַוְנֵנוּ עֵיר מוֹשָׁב: טַ וַיִּזְרַעוּ שְׂדוֹת
 וַיִּטְעוּ כַרְמִים, וַיַּעֲשׂוּ פָרִי תְבוּאָה: יַ וַיִּבְרַכֵּם וַיִּרְכַּב מָאֵה וַיְבַהֲמֵם לֹא

וַיִּמְעַטוּ וַיִּשְׁחָו, מַעֲצָר רָעָה וַיִּגְזֹן; מ שֶׁפֶךְ בּוֹז עַל נְדִיבִים, וַיִּתְעַם בְּתַחוּ לֹא דָרָךְ; מֵא וַיִּשְׁגַּב אֲבִיוֹן מַעֲוֵנִי, וַיִּשֶׁם כְּצֹאן מִשְׁפָּחוֹת; מֵב וַיֵּאוּ יִשְׂרָאִים וַיִּשְׁמָחוּ, וְכֹל עוֹלָה קִפְצָה פִּיהָ; מֵג מִי חֶכֶם וַיִּשְׁמַר אֱלֹהִי, וַיִּתְבּוֹנְנוּ חֲסֵדֵי יְהוָה;

מזמור הזה נאמר על קבוץ הגליות בעת שישבו ישראל לארצם הקדושה לימות המשיח בב"א.

קח א שיר מזמור לְדָוִד: ב נִבּוֹן לִבִּי אֱלֹהִים, אֲשִׁירָה וְאֹמְרָה אֵף כְּבוֹדִי; ג עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר, אֲעִירָה שָׁחַר: ד אֹדָה בְּעַמִּים יְהוָה, וְאֹמְרָה בַּלְאֲמִים: ה בִּי גָדַל מַעַל שָׁמַיִם חֲסֵדָה, וְעַד שְׁחַקִּים אִמְתָּה: ו רֹמְמָה עַל שָׁמַיִם אֱלֹהִים, וְעַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָה: ז לְמַעַן יִחַלְצֵנּוּ יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי [ועננו כ']: ח אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקִרְשׁוֹ אֲעִלְזָה, אֲחַלְקָה שָׁבִים, וְעַמֶּק סִפּוֹת אִמְדָה: ט לִי גִלְעָד לִי מִנְשָׁה, וְאַפְרַיִם מַעֲוֵי רֵאשִׁי, יְהוּדָה מִחֲקָקֵי: י מוֹאָב סִיר רַחֲצִי, עַל אָדָם אֲשֶׁלְיָךְ נַעֲלִי, עַלִּי כְּלִשְׁתִּי אֲתַרְוּעֵעַ: יא מִי יִבְלַעֵנִי עִיר מִכְצָה מִי נִחַנֵּי עַד אָדָם: יב הֲלֹא אֱלֹהִים זָנְחָתָנּוּ, וְלֹא תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצַבָּאוֹתֵינוּ: יג הֲבָה לָנוּ עוֹרֹת מִצָּר, וְשׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם: יד בְּאֱלֹהִים נַעֲשֵׂה חֵיל, וְהוּא יְבוֹס צָרֵינוּ;

זה המזמור חברו דוד בברחו מפני שאול ובאותו פעם היה לו הרבה שונאים שהיו מדברים רק רע עליו והיו מראין אליו כאילו היו אוהביו לכן היה מקללם במר נפשו.

קטו א לְמַנְצַח לְדָוִד מְזֻמָּר, אֱלֹהֵי תְחִלָּתִי אֵל תִּחְרַשׁ: ב בִּי פִי רָשַׁע וּפִי מִרְמָה עָלַי פִּתְחוּ, דַּבְּרוּ אֵתִי לְשׁוֹן שִׁקְרָה: ג וְדַבְּרִי שִׁנְאָה סִבְבוּנִי, וַיִּלְחַמּוּנִי חֲנָם: ד תַּחַת אֶהְבְּתִי יִשְׁטַנּוּנִי, וְאֲנִי תִפְלְתָה: ה וַיִּשְׁיִמוּ עָלַי רָעָה תַּחַת מַזְכָּה, וְשִׁנְאָה תַּחַת אֶהְבְּתִי: ו הִפְקֵד עָלַי רָשָׁע, וְשִׁטְן יַעֲמֵד עַל יְמִינִי: ז בְּהִשְׁפָּטוֹ יֵצֵא רָשָׁע, וְתִפְלְתוֹ תִהְיֶה לְחֲטָאָה: ח יִהְיוּ יָמוּי מַעֲטִים, בְּקִדְתּוֹ יִקַּח אַחֵר: ט יִהְיוּ בָנָיו יְתוּמִים, וְאִשְׁתּוֹ אֶלְמָנָה: י וְנוֹעַ יְנוֹעוּ בָנָיו וְשִׂאלוּ, וְדַרְשׁוּ מִחֲרֻבוֹתֵיהֶם: יא וַיִּנְקַשׁ נִוְשָׁה לְכֹל אֲשֶׁר לוֹ, וַיְבֹזוּ זָרִים וַיְגִיעוּ: יב אֵל יְהִי לֹא מוֹשֵׁךְ חֶסֶד, וְאֵל יְהִי חוֹנֵן לְיְתוּמָיו: יג יְהִי אַחֲרֵיתוֹ לְחֶבְרִית, בְּדוֹר אַחֵר יִפַּח שָׁמַם: יד יִזְכַּר עוֹן אֲבֹתָיו אֵל יְהוָה, וְחֲטָאֹת אֲמוֹ אֵל תִּמְחָה: טו יִהְיוּ נִגְדֵי יְהוָה תְּמִיד, וַיִּכְרַת מֵאָרֶץ זָכָרָם: טז יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד, וַיִּרְדֵּף אִישׁ עֵנִי וְאֲבִיוֹן, וַיִּכְאֹה לְרַבֵּב לְמוֹתָת: יז וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ, וְלֹא חִפֵּץ בְּכִרְכָּה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ: יח וַיִּלְבַּשׁ קָלְלָה כְּמִדּוֹ, וַתִּבְאֵ כַּמּוֹם בְּקִרְבּוֹ, וַיִּכְשָׁמוֹן בְּעַצְמוֹתָיו: יט תַּהִי לוֹ כְּבִגְדֵי יַעֲטָה, וְלִמְזוֹחַ תְּמִיד יִחְגַּרְהָ: כ זֹאת פְּעֻלַּת שִׁטְנֵי מֵאת יְהוָה,

והדברים רע על נפשי: ^{כא} ואתה יהוה [אלהים קרי] אדני עשה אתי
 למען שמה, כי טוב חסדך תצילני: ^{כב} כי עני ואביון אנכי, ולפי חללי
 בקרבי: ^{כג} בצל בנטותו נהלכתי, ננערתי פארבה: ^{כד} ברפי פשלו מצום,
 ובשרי כחש משמן: ^{כה} ואני הויתי חרפה להם, וראוני יניעון ראשם:
^{כו} עזרני יהוה אלהי, הושיעני בחסדך: ^{כז} ונדעו כי ידך זאת, אתה
 יהוה עשיתיה: ^{כח} יקללו המה ואתה תברך, כמו ויבשו ועבדך ישמה:
^{כט} ילכשו שוטני בלמה, ויעטו כמעיל בשתם: ^ל אודה יהוה מאד בפי,
 ובתוך רבים אהללנו: ^{לא} כי יעמד לימין אביון, להושיע משפטי נפשו:

בו יסופר האיך ששאלו לאליעזר עבד אברהם האיך הרג אברהם מלכים גדולים וחילתם, עיין בפנים ותמצא שכל המזמור הולך על אברהם
 בשביל שהכיר את בוראו בילדותו לכך זכה לשם.

קי ^א לדוד מזמור, נאם יהוה לאדני שב לימיני, עד אשית איביך ידם
 להגליף: ^ב מטה עזך ישלח יהוה מציון, רדה בקרב איביך: ^ג עמד
 נדבת ביום חילך, בהררי קדש מרחם משחה, לך טל ולדתך: ^ד נשבע
 יהוה ולא ינחם אתה כהן לעולם, על דברתי מלפי צדק: ^ה אדני על
 ימינה, מחץ ביום אפו מלכים: ^ו ידון בגוים מלא גיוות, מחץ ראש על
 ארץ רבה: ^ז מנחל בדרך ישתה, על כן ירים ראש:

זה המזמור נאמר בא"ב בכל פסוק שני אותיות וב' פסוקים אחרונים שלש והמזמור קצר ונכבד, ידבר במעשה הקב"ה איך גדולים מעשה ה'
 קיא ^א הללויה, אודה יהוה בכל לבב, בסוד ישרים ועדה: ^ב גדלים
 מעשי יהוה, ורושים לכל חפציהם: ^ג הוד והדר פעלו, וצדקתו
 עמדת לעד: ^ד זכר עשה לנפלאותיו, חנון ורחום יהוה: ^ה טרף נתן
 ליראיו, וזכר לעולם בריתו: ^ו בח מעשיו הגיד לעמו, לתת להם נחלת
 גוים: ^ז מעשי ידיו אמת ומשפט, נאמנים כל פקודיו: ^ח סמוכים לעד
 לעולם, עשויים באמת וישר: ^ט פדות שלח לעמו, צנה לעולם בריתו
 קדוש ונורא שמו: ^י ראשית חכמה יראת יהוה, שכל טוב לכל עשיהם,
 תהלתו עמדת לעד:

גם זה המזמור נאמר בא"ב בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מדות טובות שיבור לו אדם והאיך יתן צדקה, ושכרו שלא
 יצטרך לבריות.

קיב ^א הללויה, אשרי איש ירא את יהוה, במצותיו חפץ מאד: ^ב גבור
 בארץ יהיה זרעו, דור ישרים יברך: ^ג הון ועשר בביתו, וצדקתו
 עמדת לעד: ^ד זרח בהשג אוז לישרים, חנון ורחום וצדיק: ^ה טוב איש

חֹזֵן וּמְלֹנֶה, יִבְלָלֵל הַבְּרִיּוֹ בְּמִשְׁפָּט: ׀ בִּי לְעוֹלָם לֹא יִמוּט, לְזָכַר עוֹלָם
 יִהְיֶה צְדִיק: ׀ מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִרְא, נִבּוֹן לָבוֹ בְּטַח בִּיהִנֵּה: ׀ סְמוּךְ
 לָבוֹ לֹא יִרְא, עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה בְּצִרְיָו: ׀ פֶּזֶר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים, צִדְקָתוֹ
 עֲמֶדֶת לְעַד, קָרְנוֹ תְרוּם בְּכַבּוּד: ׀ רָשָׁע יִרְאֶה וּבָעַם, שְׁנֵי יַחֲרֵק וּנְמָם,
 תַּאֲוֹת רָשָׁעִים תֹּאבֵד:

כד לחודש

בו יסופר נפלאות מציאת מצרים.

קִיּוֹג אַ הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה, הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה: ׀ יְהִי שֵׁם יְהוָה
 מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: ׀ מִמְזֻרַח שָׁמֶשׁ עַד מִבּוֹאוֹ, מִהַלְלֵי שֵׁם
 יְהוָה: ׀ רֵם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ׀ מִי בִיהוָה אֱלֹהֵינוּ,
 הַמְגַבִּיחַ לְשֶׁבֶת: ׀ הַמְשִׁפִּילֵי לְרָאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: ׀ מְקִימֵי מַעַפְרֵי קָל,
 מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: ׀ לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ׀ מוֹשִׁיבֵי
 עֲקֶרֶת הַבַּיִת, אִם תִּבְנִים שְׂמַחָה, הַלְלוּיָהּ:

בו מבואר מפני מה זכה יהודה למלכות.

קִיּוֹד ׀ בְּצִיָּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעֹז: ׀ הִיְתָה יְהוּדָה
 לְקַדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו: ׀ הַיָּם רָאָה וַיִּנָּם, הִיִּרְדֵן יִסַּב לְאַחֹרֵי:
 ד־ הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבַעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: ׀ מַה לָּךְ הַיָּם בִּי תְנוּם,
 הִיִּרְדֵן תִּסַּב לְאַחֹרֵי: ׀ הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבַעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: ׀ מִלְפָּנֵי
 אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ, מִלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ׀ הַהֲפֹכֵי הַצּוּר אֲנִים מוֹם, חֲלָמִישׁ
 לְמַעֲיָנוֹ מוֹם:

תפלה על אריכות הגלות שיעשה למען שמו שלא יתחלל.

קָמוּ ׀ לֹא קָנוּ יְהוָה, לֹא קָנוּ, בִּי לְשִׁמְךָ תָּן כְּבוֹד, עַל חֲסֶדְךָ עַל
 אֲמַתְךָ: ׀ לְמַה יֹּאמְרוּ הַגּוֹיִם, אֵיךָ נָא אֱלֹהֵיָהֶם: ׀ וְאֱלֹהֵינוּ
 בַּשָּׁמַיִם, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: ׀ עַצְבֵיהֶם בְּסֶף וְזָהַב, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
 ה־ פַּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ׀ אֲזַנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ,
 אִף לָהֶם וְלֹא יִרְיִחוּן: ׀ יְדֵיהֶם וְלֹא יִמִּישׁוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִחַלְבוּ, לֹא
 יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: ׀ כְּמוֹתֶם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בְּטַח בָּהֶם: ׀ יִשְׂרָאֵל
 בְּטַח בִּיהִנֵּה, עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא: ׀ בֵּית אַחֲרָן בְּטַחוּ בִּיהִנֵּה, עֲזָרָם וּמְגַנָּם
 הוּא: ׀ יִרְאִי יְהוָה בְּטַחוּ בִּיהִנֵּה, עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא: ׀ יְהוָה זְכַרְנוּ יְבָרְךָ,

יְבָרֵךְ אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת בַּיִת אֱהֲרֹן: * יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה, הַקְּטָנִים
עִם הַגְּדֹלִים: * יִסַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: * בְּרוּכִים אַתֶּם
לַיהוָה, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: * הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה, וְהָאָרֶץ נָתַן לְבָנָי
אָדָם: * לֹא הִמְתִּים יְהוָה לֹא כֹל יְרֵדֵי דוֹמָה: * וְאֶנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה,
מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

שבחים גדולים להקב"ה והאין דוד אמר בדין הוא לאהוב אותו על כל הטובה שעשה לו כמה נסים ואינו יודע מה גמול ישלם לו שאי אפשר להשיב לו על כל הגמול שעשה עמו.

קָמוּ * אֶחָבְתִּי כִּי יִשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי: * כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי,
וּבְנֵי אֶקְרָא: * אֶפְפוּנֵי חֲבֵלֵי מוֹת, וּמִצְרֵי שְׂאוֹל מִצְאוּנֵי, צָרָה
וְנִגּוֹן אֶמְצֵא: * וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא, אָנָּה יְהוָה מִלְּטָה נַפְשִׁי: * חֲנוּן יְהוָה
וְצַדִּיק, וְאֶלְהֵינוּ מִרַחֵם: * שֹׁמֵר פֶּתָאִים יְהוָה, דְּלוֹתַי וְלֵי יְהוֹשִׁיעַ: * שׁוֹבֵי
נַפְשִׁי לְמִנְחֹתַי, כִּי יְהוָה גָּמַל עֲלֵיכֶי: * כִּי חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת, אֶת
עֵינַי מִן הַמָּוֶת, אֶת רַגְלֵי מוֹדְחֵי: * אֶת־הַלֵּךְ לְפָנָי יְהוָה, בְּאַרְצוֹת חַיִּים:
* הַיַּמְנָתִי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי מוֹאֵד: * אֲנִי אִמְרַתִּי בַחֲפוּז, כֹּל הָאָדָם
כִּזְב: * מָה אָשִׁיב לַיהוָה, כֹּל תְּגַמְלוּלֹתַי עָלָי: * בּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשֵׁא,
וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: * נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נִגְדָה נָא לְכֹל עַמּוֹ: * יִקַּר
בְּעֵינֵי יְהוָה, הַמּוֹתָה לְחִסְדֵּיו: * אָנָּה יְהוָה כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ
כֹּן אֲמַתְךָ, פִּתְחַת לְמוֹסְרָי: * לֵךְ אֲזַבַּח וּבַח תּוֹדָה, וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
* נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נִגְדָה נָא לְכֹל עַמּוֹ: * בַּחֲצֹרוֹת בַּיִת יְהוָה, בְּתוֹכִי
יְרוֹשְׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ:

מזמור משני פסוקים רמז על ימות המשיח וישראל בתפארתם ולכן הללויה כולם כי אז כולם יקראו בשם ה'.

קִיּוּ * הַלְלוּ אֶת יְהוָה כֹּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כֹּל הָאֲמִים: * כִּי נִבְרַע עֲלֵינוּ
חֲסֵדוֹ, וְאַמַּת יְהוָה לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

בו יסופר גודל הבטחון שהיה לדוד והרבה תהלות להשם יתברך שקיים לנו מה שהבטיח אותנו.

קִיּוּ * הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: * יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי
לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: * יֹאמְרוּ נָא בַיִת אֱהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: * יֹאמְרוּ
נָא יִרְאֵי יְהוָה, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: * מִן הַמִּצֵּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַמְּרֹחַב
יְהוָה: * יְהוָה לֵי לֹא אִירָא, מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם: * יְהוָה לֵי פַעֲוָרִי, וְאֲנִי

אֲרָאָה בְּשִׁנְאֵי: ה טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה, מִבִּטָח בְּאָדָם: ט טוֹב לַחֲסוֹת
 בִּיהוָה, מִבִּטָח בַּנְּדִיבִים: י כָּל גּוֹיִם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם:
 יא סִבּוּנִי גַם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם: יב סִבּוּנִי כַּדְבָרִים דַּעְכוּ פֶּאֶשׁ
 קוֹצִים, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם: יג דַּחַח דַּחִיתַנִּי לְנֶפֶל, וַיהוָה עֲזָרַנִּי: יד עָזַר
 וְזָמַרְתָּ יְהוָה, וַיְהִי לִי לְיִשׁוּעָה: טו קוֹל רְנָה וַיִּשְׁוַעַה בְּאֶהְלֵי צַדִּיקִים, יְמִין
 יְהוָה עָשָׂה חֵיל: טז יְמִין יְהוָה רֹמְמָה, יְמִין יְהוָה עָשָׂה חֵיל: יז לֹא אֲמוֹת
 כִּי אַחֲרָה, וְאֶסְפַּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יח יִסַּר וַיִּסְרַנִּי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי: יט פִּתְחוּ
 לִי שַׁעְרֵי צַדִּק, אֲבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה: כ זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, צַדִּיקִים יָבֹאוּ
 בוֹ: כא אוֹדָה כִּי עֲנִיתַנִּי, וַתְּהִי לִי לְיִשׁוּעָה: כב אֲכַן מֵאִסוּ הַבּוֹנִים, הִתְהַה
 לְרֹאשׁ פְּנֵה: כג מֵאֵת יְהוָה הִתְהַה זֹאת, הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ: כד זֶה הַיּוֹם
 עָשָׂה יְהוָה, נִגְלִיחָה וְנִשְׁמָחָה בוֹ: כה אֲנֹא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנֹא יְהוָה
 הַצְּלִיחָה נָא: כו בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: כז אֵל
 יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ, אֶסְרוּ חַג בַּעֲבַתִּים עַד ' הַמּוֹצֵחַ: כח אֵלֵי אֲתָה וְאוֹדָה,
 אֵלֵהִי אַרְוִמְמֶךָ: כט הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

כה לחודש

זה המזמור נכבד מאוד, וחברו דוד על שמונה א"ב וכל אות ח' פסוקים, וכל המזמור הוא מוסר ובקשות גדולות שמן הראוי לכל אדם לאמרו בכל יום והוא חכנה גדולה לעבודת הקב"ה:

קִיַּט « אֲשַׁרֵּי תְמִימֵי דָרְךָ, הַחֲלָכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: ב אֲשַׁרֵּי נִצְרֵי עֲדוֹתַי,
 בְּכָל לֵב יִדְרְשׁוּהוּ: ג אֵף לֹא פָעִלוּ עוֹלָה, בְּדַרְכֵי הַלְכוּ: ד אֲתָה
 עֲוִיתָה פְקֻדֶיךָ, לְשִׁמּוֹר מֵאֵד: ה אַחֲלֵי יָבֵנוּ דַרְכֵי, לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ: ו אֵז לֹא
 אִבּוֹשׁ, בְּהַבִּיטִי אֵל כָּל מִצְוֹתֶיךָ: ז אוֹדָה בִּישָׁר לֵב, בְּלִמּוּדֵי מוֹשֶׁפֶטִי
 צַדִּיקֶךָ: ח אֵת חֻקֶיךָ אֲשַׁמְרָה, אֵל תַּעֲזֹבֵנִי עַד מֵאֵד:

ט בַּמָּה יוֹפֵה נַעַר אֵת אֲרָחוּ, לְשִׁמּוֹר בְּדַבְרֶךָ: י בְּכָל לֵבִי דַרְשִׁיתִיךָ,
 אֵל תִּשְׁגָּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: יא בְּלֵבִי צִפְנֵנִי אִמְרֹתֶיךָ, לְמַעַן לֹא אֲחֻטָּא לָךְ:
 יב בְּרוּךְ אֲתָה יְהוָה, לְמִדְנֵי חֻקֶיךָ: יג בְּשִׁפְתֵי סִפְרֹתֵי כָל מוֹשֶׁפֶטִי פִיךָ:
 יד בְּדַבְרֶךָ עֲדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי פָעַל כָּל הַיּוֹם: טו בַּפְּקוּדֶיךָ אֲשִׁיתָה, וְאִבִּיטָה
 אֲרַחֲתֶיךָ: טז בַּחֻקֶיךָ אֲשַׁתְּעָשֶׂע, לֹא אֲשַׁבַּח דַּבְרֶךָ:

טז גַּמַּל עַל עַבְדְּךָ אַחֲרָה וְאֲשַׁמְרָה דַּבְרֶךָ: יז גַּל עֵינֵי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת
 מִתּוֹרַתֶךָ: יח גַּר אֲנִכִּי בְּאֶרֶץ, אֵל תִּסְתַּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: יט גַּרְסָה נִפְשִׁי

לְתַאֲבָה, אֵל מוֹשֶׁפֶטֶיךָ בְּכָל עֵת: ^{כא} נְעַרְתָּ זָדִים אֲרוּרִים, הַשָּׁמַיִם
מִמְצוֹתֶיךָ: ^{כב} גַּל מוֹעֲלֵי חֲרָפָה וְבוֹז, כִּי עֲדַתְךָ נִצְרָתִי: ^{כג} גַּם יֹשְׁבוּ שָׂרִים
כִּי נִדְבְּרוּ, עֲבָדֶיךָ יֹשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ: ^{כד} גַּם עֲדַתְךָ שִׁעֲשַׁעוּ, אֲנָשֵׁי עֲצָתִי:

ד ^{כה} דְּבַקְתָּ לְעֵפֶר נַפְשׁוֹ, חֲנִינִי בְדַבְּרֶיךָ: ^{כו} דָּרְכֵי סִפְרָתִי וַתַּעֲנֵנִי, לְמַדְנִי
חֻקֶיךָ: ^{כז} דָּרְךָ פִּקּוּדֶיךָ הִבִּינִי, וְאִשְׁיַחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: ^{כח} דָּלַפְתָּ נַפְשִׁי
מִתּוֹנָה, קִימֵנִי בְדַבְּרֶיךָ: ^{כט} דָּרְךָ שִׁקְרָה חָסַר מִמֶּנִּי, וַתּוֹרַתְךָ חֲנִינִי: ^ל דָּרְךָ
אֲמוּנָה בְּחֻרְתִּי, מוֹשֶׁפֶטֶיךָ שְׂוִיתִי: ^{לא} דְּבַקְתִּי בְעֲדוֹתֶיךָ, יְהוָה אֵל תְּבִישֵׁנִי:
^{לב} דָּרְךָ מִצּוֹתֶיךָ אֲרוּזִן, כִּי תִרְחִיב לִבִּי:

ה ^{לג} הִוְרַנִּי יְהוָה דָּרְךָ חֻקֶיךָ, וְאֲצַרְנָה עַקְבִּי: ^{לד} הִבִּינִי וְאֲצַרְנָה תּוֹרַתְךָ,
וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל לֵב: ^{לה} הִדְרִיכֵנִי בְּנֵתִיב מִצּוֹתֶיךָ, כִּי בּוֹ חִפְצָתִי:
^{לו} הִטָּ לִבִּי אֵל עֲדוֹתֶיךָ, וְאֵל אֵל בְּצַעַ: ^{לז} הֵעֵבֶר עֵינַי מִרְאוֹת שָׂוֵא,
בְּדַרְכֶיךָ חֲנִינִי: ^{לח} חָקֶם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתְךָ, אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ: ^{לט} הֵעֵבֶר חֲרָפְתִּי
אֲשֶׁר יִגְרַתִּי, כִּי מוֹשֶׁפֶטֶיךָ טוֹבִים: ^מ הִנֵּה תֵאֲבָתִי לְפִקּוּדֶיךָ, בְּצַדִּיקְתְּךָ
חֲנִינִי:

ו ^{מא} וּבֹאנִי חֶסֶדְךָ יְהוָה, תִּשְׁוַעְתְּךָ בְּאִמְרָתְךָ: ^{מב} וְאֲעִנֶה חֲרָפִי דְבָר, כִּי
בְטַחְתִּי בְדַבְּרֶיךָ: ^{מג} וְאֵל תִּצַּל מִפִּי דְבַר אֱמֶת עַד מָאָה, כִּי לְמוֹשֶׁפֶטְךָ
יִחְלָתִי: ^{מד} וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: ^{מה} וְאֵתְהַלֶּכֶת בְּרַחֲבָה,
כִּי פִקּוּדֶיךָ דְרָשְׁתִּי: ^{מו} וְאִדְבַרְתָּ בְעֲדַתְךָ נֶגֶד מַלְאָכִים, וְלֹא אֲבוֹשׁ:
^{מז} וְאִשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבַּתִּי: ^{מח} וְאִשָּׂא כְפִי אֵל מִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר
אֶהְבַּתִּי, וְאִשְׁיַחָה בְּחֻקֶיךָ:

ז ^{מט} זָכַר דְּבַר לְעַבְדְּךָ, עַל אֲשֶׁר יִחְלָתִנִּי: ^נ זֹאת נִחְמַתִּי בְעֵינַי, כִּי
אִמְרָתְךָ חִתִּנִּי: ^{נא} זָדִים הִלִּינֵנִי עַד מָאָה מִתּוֹרַתְךָ לֹא נָטִיתִי: ^{נב} זִכְרָתִי
מוֹשֶׁפֶטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה, וְאִתְנַחֵם: ^{נג} זִלְעַפְתָּ אַחֲזַתִּי מִרְשָׁעִים, עֲזוּבִי
תּוֹרַתְךָ: ^{נד} זְמֵרוֹת הָיוּ לִי חֻקֶיךָ, בְּבֵית מְגוּרֵי: ^{נה} זִכְרָתִי בְלִילָה שִׁמְךָ
יְהוָה, וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ: ^{נו} זֹאת הִיְתָה לִי כִּי פִקּוּדֶיךָ נִצְרָתִי:

ח ^{נז} חָלַקְנִי יְהוָה אִמְרָתִי, לְשִׁמּוֹר דְּבָרֶיךָ: ^{נח} חֲלִיתִי פִנְיֶךָ בְּכָל לֵב,
חֲנִינִי בְּאִמְרָתְךָ: ^{נט} חֲשַׁבְתִּי דָרְכִי, וְאִשְׁיַבַּח רִגְלֵי אֵל עֲדַתְךָ: ^ס חֲשַׁתִּי
וְלֹא הִתְמַהֲמַחְתִּי לְשִׁמּוֹר מִצּוֹתֶיךָ: ^{סא} חֲבָלֵי רְשָׁעִים עוֹדְנִי, תּוֹרַתְךָ לֹא

שְׁבַחְתִּי: ^{כב} חַצּוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ: ^{כג} תִּכְרַר
 אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ, וּלְשִׁמְרֵי פְקוּדוֹתֶיךָ: ^{כד} תִּסְבְּרָה יְהוָה מִלְּאֵה הָאָרֶץ,
 חֲקִיךָ לְמִדְנִי:

ט ^{כה} טוֹב עֲשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ, יְהוָה בְּדַבְּרְךָ: ^{כו} טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמִדְנִי, כִּי
 בְּמִצְוֹתֶיךָ הִיאֲמַנְתִּי: ^{כז} טָרַם אֲעִנֶה אֲנִי שִׁגְגָה, וְעַתָּה אֲמַרְתָּךְ שְׁבַחְתִּי:
^{כח} טוֹב אַתָּה וּמְטִיב, לְמִדְנֵי חֲקִיךָ: ^{כט} טָפְלוּ עָלַי שָׁקֵר וְזִדִים, אֲנִי בְּכָל
 לֵב אֲצַר פְּקוּדוֹתֶיךָ: ^ל טָפַשׁ בְּחֻלָּב לֶבָם, אֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשַׂעְתִּי: ^{לא} טוֹב לִי
 כִּי עָנִיתִי, לְמַעַן אֶלְמַד חֲקִיךָ: ^{לב} טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ, מֵאֲלֵפֵי זָהָב וְכֶסֶף:
^{לג} יִדְוֶיךָ עֲשׂוֹנֵי וַיְבוֹנְנוּנֵי, תְּבִינֵי וְאֶלְמַדָּה מִצְוֹתֶיךָ: ^{לד} יִרְאוּךָ יִרְאוּנִי
 וַיִּשְׁמְחוּ, כִּי לְדַבְּרְךָ יִחְלָתִי: ^{לה} יִדְעָתִי יְהוָה כִּי צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ, וְאַמוּנָה
 עֵינֵיתִנִּי: ^{לו} יְהִי נָא חֲסִדְךָ לְנַחֲמֵנִי, כְּאֲמַרְתָּךְ לְעַבְדְּךָ: ^{לז} יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ
 וְאַחֲרָה, כִּי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשַׂעְתִּי: ^{לח} יִבְשׂוּ זִדִים כִּי שָׁקֵר עֲוֹנוֹנִי, אֲנִי אֲשִׁיחַ
 בְּפְקוּדוֹתֶיךָ: ^{לט} יִשׁוּבוּ לִי יִרְאוּךָ, [וַיִּדְעוּ כִּי] עֲדַתֶיךָ: ^ל יְהִי לִבִּי תָמִים
 בְּחֲקִיךָ, לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

כ ^{לא} כָּלֵתָה לְתִשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי, לְדַבְּרְךָ יִחְלָתִי: ^{לב} כָּלוּ עֵינֵי לְאֲמַרְתְּךָ,
 לֹא־אִמַר מִתִּי תִנְחַמְנִי: ^{לג} כִּי הָיִיתִי בְּנֹאֵד בְּקִיטוֹה חֲקִיךָ לֹא שְׁבַחְתִּי:
^{לד} כַּמָּה יָמֵי עַבְדְּךָ מִתִּי תַעֲשֶׂה בְּרִדְפֵי מִשְׁפָּט: ^{לה} כִּרוּ לִי זִדִים שִׁיחוֹת,
 אֲשֶׁר לֹא כְתוּרַתְךָ: ^{לו} כָּל מִצְוֹתֶיךָ אַמוּנָה, שָׁקֵר רַדְפוּנִי עוֹרְנִי: ^{לז} כַּמַּעֲט
 כְּלוּנִי בָאָרֶץ, וְאֲנִי לֹא עֹבְרֵתִי פְקוּדוֹתֶיךָ: ^{לח} כַּתִּסְבְּרָה חֲנִינִי, וְאֲשַׁמְרָה עֲדוֹת
 פִּיךָ:

ל ^{לא} לְעוֹלָם יְהוָה, דַּבְּרָה נָצַח בְּשָׁמַיִם: ^{לב} לְדֹר וָדֹר אַמוּנָתְךָ, פּוֹנֵנֶת אָרֶץ
 וְתַעֲמֹד: ^{לג} לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם, כִּי הִבֵּל עַבְדְּךָ: ^{לד} לֹא־לִי תוֹרַתְךָ
 שֶׁעֲשַׂעְתִּי, אִז אֲבַדְתִּי בְּעֵינָי: ^{לה} לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדוֹתֶיךָ, כִּי כָם חִיֵּיתִנִּי:
^{לז} לָךְ אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי, כִּי פְקוּדוֹתֶיךָ דָּרָשְׁתִּי: ^{לח} לִי קוֹו רְשָׁעִים לְאֲבָדְנִי,
 עֲדַתֶיךָ אֲתַבְּנֶנּוּ: ^ל לְכָל תִּבְלָה רְאִיתִי קֶזֶן, רַחֲבָה מִצְוֹתְךָ מֵאֵד:

כו לַחֹדֶשׁ

מ ^{לא} מָה אֶהְבְּתִי תוֹרַתְךָ, כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחְתִּי: ^{לב} מֵאֲלֵבֵי תַחֲכַמְנִי
 מִצְוֹתֶיךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: ^{לג} מִכָּל מִלְּמִדֵי הַשִּׁבְלֹתִי, כִּי עֲדוּתֶיךָ

שיחה לי: ק מִזְמָנִים אֲתַבְנֶנּוּ, בִּי פִקְוּדֶיךָ נִצְרָתִי: קא מִכָּל אֶרֶץ רֶעַ
בְּלֹאתֵי רִגְלֵי, לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ: קב מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִי, בִּי אַתָּה
הוֹרַתְנִי: קג מִזֶּה נִמְלְצוּ לְחַבֵּי אִמְרֹתֶיךָ, מִדְּבַשׁ לְפִי: קד מִפִּקְוּדֶיךָ אֲתַבְנֶנּוּ,
עַל בֶּן שָׁנָאתִי כָּל אֶרֶץ שָׁקֵר:

נ קה יָרָ לְרִגְלֵי דְבָרְךָ, וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי: קו נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְוֶמָה, לְשַׁמֵּר
מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: קי נִעַנְיִתִי עַד מָאד, יְהוָה חֲיִנֵּי כִדְבָרְךָ: קיא נִדְבֹת פִּי
רָצָה נָא יְהוָה, וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: קיב נִפְשִׁי כִכְפִי תִמְיָה, וְתוֹרַתְךָ לֹא
שָׁכַחְתִּי: קיג נִתְּנוּ רִשְׁעִים פֶּחַ לִי, וּמִפִּקְוּדֶיךָ לֹא תַעֲזֹבְתִי: קיד נִחַלְתִּי עֲדוּתֶיךָ
לְעוֹלָם, בִּי שִׁשׁוֹן לְבִי הַמָּוָה: קיז נְטִיתִי לְבִי לַעֲשׂוֹת חֲסִידָה, לְעוֹלָם עֲקֹב:

ס קיז סַעֲפִים שָׁנָאתִי, וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: קיח סִתְרִי וּמְנִי אַתָּה, לְדְבָרְךָ
יִחַלְתִּי: קיט סוֹרוּ מִמֶּנִּי מֵרַעִים, וְאַצְרָה מִצֹּת אֱלֹהֵי: קכ סִמְכְנִי
כְּאִמְרֹתֶיךָ וְאַחִיהָ, וְאֵל תְּבִישֵׁנִי מִשִּׁבְרֵי: קכא סַעֲדֵנִי וְאַנְשְׁעָה, וְאַשְׁעָה
בְּחִקֶיךָ תְּמִיד: קכב סֵלִית כָּל שׁוֹנִים מַחֲסִיךָ, בִּי שָׁקֵר תִּרְמִיתֶם: קכג סִינִים
הַשֶּׁבֶת כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ, לָכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוּתֶיךָ: קכד סֹמֵר מִפְּתִיךָ בְּשָׂרִי,
וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:

ע קכא עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק, כָּל תְּנִיחֵנִי לַעֲשׂוֹקִי: קכב עָרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב,
אֵל יַעֲשִׂקֵנִי זָדִים: קכג עֵינֵי כָלוּ לִישׁוּעָתְךָ, וּלְאִמְרַת צְדָקָה: קכד עֲשֵׂה
עִם עִבְדְּךָ כַחֲסִידָה, וְחִקֶיךָ לְמַדְנִי: קכה עִבְדְּךָ אֲנִי הִבִּינִי, וְאֲדַעַה עֲדוּתֶיךָ:
קכו עַת לַעֲשׂוֹת לִיהוָה, הִפְרוּ תוֹרַתְךָ: קכז עַל בֶּן אֶהְבֵּתִי מִצֹּתֶיךָ מִזֶּהָב
וּמִפֶּזֶז: קכח עַל בֶּן כָּל פִּקְוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶרֶץ שָׁקֵר שָׁנָאתִי:

פ קכט פְּלֹאוֹת עֲדוּתֶיךָ, עַל בֶּן נִצְרָתֶם נִפְשִׁי: קל פִּתַח דְּבָרֶיךָ יְאִיהָ מִבֵּין
פְּתָיִים: קלא פִּי פִעַרְתִּי וְאַשְׁאַפָּה, בִּי לְמִצֹּתֶיךָ יְאֹבְתִי: קלב פִּנָּה אֵלַי
וְחֲנִנִי, כְּמִשְׁפָּט לְאֶהְבֵי שְׁמֶךָ: קלג פִּעַמִּי הָבֵן בְּאִמְרֹתֶיךָ, וְאֵל תִּשְׁלַט בִּי
כָּל אֲוֹן: קלד פִּהֲנִי מֵעֹשֵׂק אָדָם, וְאַשְׁמֵרָה פִּקְוּדֶיךָ: קלה פִּינִיךָ הָאֵר בְּעִבְדְּךָ,
וּלְמַדְנִי אֵת חֲסִידָה: קלו פִּלְגִי מִיּוֹם יָרְדוּ עֵינֵי, עַל לֹא שָׁמְרוּ תוֹרַתְךָ:

צ קלז צִדִּיק אַתָּה יְהוָה, וְיֹשֵׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: קלח צִוִּית צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ, וְאַמְוֶנָה
מָאד: קלט צִמְתַּתְנִי קִנְיָאתִי, בִּי שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי: קמ צְרוּפָה אִמְרֹתֶיךָ
מָאד, וְעִבְדְּךָ אֶהְבֵּת: קמא צָעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה, פִּקְוּדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

קמב צדקתך צדק לעולם, ותורתך אמת: קמג צר ומצוק מצאוני, מצותיך
שעשעני: קמד צדק עדותיך לעולם, הבינני ואחיה:

קמה קראתי בכל לב, ענני יהוה, חקיה אצרה: קמו קראתיך הושיעני,
ואשמרה עדתיה: קמז קדמתי בנשף ואשועה, לדברך [לדברוך כ'] יחלתי:
קמח קדמו עיני אשמרות, לשית באמרתך: קמט קולי שמעה בתסהך, יהוה
במשפטך חניני: קנ גרבו רדפי ומה, מתורתך רחמי: קנא קרוב אתה יהוה,
וכל מצותיך אמת: קנב קדם ידעתי מעדתיך, בי לעולם יסדתם:

קנג ראה ענני וחלעני, כי תורתך לא שכחתי: קנד ריבה ריבי וגאלני,
לאמרתך חניני: קנה רחוק מרשעים ישועה, כי חקיה לא דרשו:
קנו רחמיך רבים | יהוה, במשפטך חניני: קנז רבים רדפי וצרי, מעדותיך
לא נטיתי: קנח ראיתי בגדים ואתקוטטה, אשר אמרתך לא שמרו:
קנט ראה כי פקודיך אהבתי, יהוה בתסהך חניני: קס ראש דברך אמת,
ולעולם כל משפט צדקה:

קסא שרים רדפוני תנם, ומדברך [ומדברוך כ'] פחד לבי: קסב שש אנכי
על אמרתך, במוצא שכל רב: קסג שקר שנאתי ואתעבה, תורתך
אהבתי: קסד שבע ביום הללתיך, על משפטי צדקה: קסה שלום רב
לאהבי תורתך, ואין למו מבשול: קסו שברתי לישועתך יהוה, ומצותיך
עשיתי: קסז שמרה נפשי עדתיה, ואהבם מאד: קסח שמרתי פקודיך
ועדתיך, כי כל דרכי נגדה:

קסט תקרב רגתי לפניה יהוה, בדברך הבינני: קע תבוא תחנתי לפניה,
באמרתך הצילני: קעא תפענה שפתי תהלה, כי תלמדני חקיה:
קעב תעז לשוני אמרתך, כי כל מצותיך צדק: קעג תחי ידה לעורני, כי
פקודיך בחרתי: קעד תאבתי לישועתך יהוה, ותורתך שעשעני: קעה תחי
נפשי ותהללך, ומשפטך יעורני: קעז תעיתי בשח אבה, בקש עבדה, כי
מצותיך לא שכחתי:

ויכוח על אותן המדברים לשון הרע והאיך לשון הרע הורגת אף במקום רחוק יותר מכלי זיין.

קב * שיר המעלות, אל יהוה בצרתה לי, קראתי ויענני: ב יהוה
 הצילה נפשי משפת שקר, מלשון רמיה: ג מה יתן לך ומה יסוף
 לך, לשון רמיה: ד חצי גבור שנונים, עם גחלי רתמים: ה אויה לי כי
 גרתי משה, שכנתי עם אהלי קדר: ו רבת שכנה לה נפשי עם שונא
 שלום: ז אני שלום וכי אדבר, המה למלתמה:

האיך יש מעלה בגן עדן התחתון ומשם עולה לג"ע העליון והאיך הקב"ה משגיח עלינו.

קבא * שיר למעלות, אשא עיני אל ההרים, מאין יבא עזרי: ב עזרי
 מעם יהוה, עשה שמים וארץ: ג אל יתן למוט רגלי, אל ינום
 שמרתי: ד הגה לא ינום ולא יישן, שומר ישראל: ה יהוה שמרתי, יהוה
 צדק על יד ימונה: ו יומם השמש לא יפכה, וירח בליילה: ז יהוה
 ישמרך מכל רע, ישמר את נפשך: ח יהוה ישמר צאתך ובואך, מעתה
 ועד עולם:

הספר המשורר משבח ירושלים והנסיים שנעשו בירושלים.

קבב * שיר המעלות לדוד, שמחתי באמרים לי בית יהוה גדלתי:
 ב עמדות היו רגלינו, בשערך ירושלים: ג ירושלים תבנויה,
 בעיר שתברה לה יהוה: ד ששם עלו שכטים שכטי יה עדות לישראל,
 להודות לשם יהוה: ה כי שמה ישבו כסאות למשפט, כסאות לבית
 דוד: ו שאלו שלום ירושלים, ישליו אהביך: ז יהי שלום בחילך, שלוח
 בארמנותך: ח למען אחי ורעי, אדברה נא שלום בך: ט למען בית יהוה
 אלהינו, אבקשה טוב לך:

המשורר מקונן על זמן ארוך ורב שעברו כבר בגלות בין העכו"ם.

קבג * שיר המעלות, אליך נשאתי את עיני, הישבי בשמים: ב הגה
 בעיני עבדים אל יד אדוניהם, בעיני שפחה אל יד גברתה, בן
 עינינו אל יהוה אלהינו, עד שיתננו: ג חננו יהוה חננו, כי רב שבענו בוז:
 ד רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים, הבוז לגאי יונים [לגאונים כ']:

מקונן על הרשעים אשר מרוב תאוה רוצים לבלענו חיים ונתן הודאה להקב"ה שלא נתננו בידיהם.

קבר * שיר המעלות לדונה, לולוי יהנה שהיה לנו, יאמר נא ישראל:
 ב לולוי יהנה שהיה לנו, בקום עלינו אדם: ג אזי חיים בלעוננו,
 בחרות אפם בנו: ד אזי חיים שטפוננו, נחלה עבר על נפשנו: ה אזי
 עבר על נפשנו, חיים הזידונים: ו ברוך יהוה, שלא נתננו טרף
 לשניהם: ז נפשנו בצפור נמלטה מפח יוקשים, הפח נשבר ואנחנו
 נמלטנו: ח עזרנו בשם יהוה, עשה שמים וארץ:

יסיף לבאר השגחתו ית' עלינו בגלות המד, וכי עוד יבואו ימים אשר בם ירחמנו ויאסוף פזורינו ולא נמות לעולם.

קבה * שיר המעלות, הבטחים ביהוה, בחר ציון לא ימוט, לעולם
 יושב: ב ירושלים הרים סביב לה, ויהוה סביב לעמו, מעתה ועד
 עולם: ג כי לא ינוח שבת הרשע על גורל הצדיקים, למען לא ישלחו
 הצדיקים בעולתה ידיהם: ד היטיבה יהוה לטובים, ולירשם בלבבותם:
 ה והמטים עמלקותם, יולכים יהוה את פעלי האון, שלום על ישראל:

ידבר על העתיד ומדמה הגלות לאדם שזורע בארץ יבשה ואם יזכה לקצור הוא נותן הודאה להקב"ה.

קבו * שיר המעלות, בשוב יהוה את שבת ציון, היינו בחלמים: ב אז
 ימלא שחוק פיני ולשוננו רנה, אז יאמרו בגוים הנדיל יהוה
 לעשות עם אלה: ג הנדיל יהוה לעשות עמנו, היינו שמחים: ד שובה
 יהוה את שבתנו [שבותנו כ'], באפיקים פננב: ה הזרעים בדרמעה, ברנה
 יקצרו: ו הלוך ילך ויבכה נשא מטף הזרע, פא יבוא ברנה נשא אלמתינו:

בו מבואר הארץ דוד המלך מוכיח בני דורו, ובראשון מלמד בנו שיהיו כל מעשיו לשם שמים, ומגנה אנשי סוחרים המיגיעים עצמם יומם ולילה במחיתן.

קבו * שיר המעלות לשלמה, אם יהוה לא יבנה בית שוא עמלו
 בוניו פו, אם יהוה לא ישמר עיר שוא שקד שומר: ב שוא להם
 משגימי קום מאתרי שבת, אכלי להם העצבים, פן יתן לידידו שוא:
 ג הנה נחלת יהוה בנים, שגר פרי הבטן: ד פחאים פיד נפור פן בני
 הנעורים: ה אשרי הנבר אשר מלא את אשפתו מהם, לא יבשו, כי
 ידברו את איבים בשער:

בו מבואר כמה מעלות לאדם אם נהנה מיגיע כפיו ואינו נהנה מאחרים, אף שרוצים ליתן לו במתנה, מכ"ש גזילה או עושה מלאכת ה' ברמיה, וכמה הנהגות טובות שמן הראוי להיות ירא שמים.

קבת * שיר המעלות, אשרי כל ירא יהוה, תהלך בדרךיו: ב ויגע
 בפד בן תאבל, אשריך וטוב לך: ג אשתך בנפן פריה בירבתי

בֵּיתָהּ, בְּנִיָּהּ בְּשֵׁתֵלַי וַיְתִים סָבִיב לְשִׁלְתָנָהּ; - הַהִנֵּה כִי בֵן וּבְרָךְ גָּבַהּ יֵרָא
 יְהוָה; הַ יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְטוֹב יְרוּשָׁלָּיִם בְּלֵ יָמֵי חַיֶּיךָ; וּרְאֵה
 בָּנִים לְבְנִיָּהּ, שְׁלֹום עַל יִשְׂרָאֵל;

המשורר מאונן על הצרות.

קבט * שִׁיר הַמַּעֲלֹת, רַבַּת צָרְרוֹנִי מִנְעוּרֵי, יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל; - רַבַּת
 צָרְרוֹנִי מִנְעוּרֵי, גַם לֹא יִכְלֹו לִי; - עַל גְּבֵי חָרְשׁוֹ חֲרָשִׁים,
 הָאָרִיכוּ לְמַעֲנִיתֶם [למענותם כ']; - הַ יְהוָה צַדִּיק, קִצְצֵן עֲבֹת רָשָׁעִים; הַ יִבְשׁוּ
 וַיִּסְגּוּ אֶחָזֶה, בְּלֵ שִׁנְאֵי צִיּוֹן; וַיְהִי בַחֲצִיר גִּזְזוֹת, שִׁקְדָמַת שְׁלֶךְ יָבֵשׁ;
 וְשָׂלֵא מִלֵּא כְפוֹ קוֹצֵר, וְהִצְנֵנוּ מַעֲמָר; הַ וְלֹא אָמְרוּ הַעֲבָרִים בְּרַבַּת יְהוָה
 אֲלֵיכֶם, בְּרַכְּנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה;

תפלה על אריכת הגלות בין העכו"ם.

קל * שִׁיר הַמַּעֲלֹת, מִמַּעֲמָקִים קָרָאתִיךָ יְהוָה; - אֲדַנִּי שְׁמַעָה בְקוֹלִי,
 תְּהִינֵה אֲזַנֶּיךָ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי; - אִם עֲנֹנֹת תִּשְׁמָר יְהוָה, אֲדַנִּי
 מִי יַעֲמֹד; - כִּי עֲמָךְ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּנְרָא; הַ קִּנִּיתִי יְהוָה קִנְיָה נַפְשִׁי
 וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִי; וְנַפְשִׁי לְאֲדָנִי מִשְׁמָרִים לְבַקָּה שְׁמָרִים לְבַקָּר; וַיַּחַל
 יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה, כִּי עִם יְהוָה תַּחֲסֶה וְתִרְבֶּה עִמּוֹ פְדוּת; הַ וְהוּא יַפְדֶּה
 אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו;

בו יבואר שפלות דוד והאיך לא גבה לבו כל ימיו, ולא עשה לו גדולות ותענוגי בני אדם.

קלא * שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד, יְהוָה לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינַי, וְלֹא
 הִלְבַּתִּי בַגְּדָלוֹת וּבַגְּפָלְאוֹת מוֹמְנִי; - אִם לֹא שׁוֹיִתִּי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי,
 בְּגִמְזֵל עָלַי אִמּוֹ, בְּגִמְזֵל עָלַי נַפְשִׁי; - וַיַּחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה, מַעֲתָה וְעַד
 עוֹלָם;

זה השיר חברו דוד כשהיה דבר בעולם, והיה הוא וזקני ישראל מתכסים בשקים, והמשכן היה רחוק מהם, לכך היה מתעצם בתפלות גדולות שהקב"ה יזכור מה שעשה דוד, הטרדות וענויים על בהמ"ק.

קלב * שִׁיר הַמַּעֲלֹת, זְכוֹר יְהוָה לְדָוִד אֶת כָּל עֲנֹנוֹתָיו; - אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע לַיהוָה, נָדָר לְאֲבִיר יַעֲקֹב; - אִם אָבִא בְּאֶחָל בֵּיתִי,
 אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרְשׂ יְצוּעֵי; - אִם אֶתֵּן שָׁנַת לַעֲיִנִי, לְעַפְעַפִּי תִנּוּמָה;
 הַ עַד אֶמְצֵא מְקוֹם לַיהוָה, מִשְׁכַּנּוֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב; וַהֲנֵה שְׁמַעְנוּהָ
 בְּאֶפְרָתָהּ, מִצְּאֹנָה בְּשָׂרֵי יַעֲרִ; וְנִבְּאָה לְמִשְׁכַּנּוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה לְהֵדָם

רגליו: ה קומה יהנה למנוחתה, אתה וארון עזך: ט בתינה ילבשו
 צדק, וחסידה ירגנו: י בעבור דוד עבדך, אל תשב פני משיחך:
 יא נשבע יהנה לדוד אמת לא ישוב ממנה, מפרי בטנה אשית
 לבסא קך: יב אם ישמרו בניה בריתי, ועדתי זו אלמדם, גם בניהם
 עדי עד ישבו לבסא קך: יג כי בחר יהנה בציון, אנה למושב לו:
 יד זאת מנוחתי עדי עה פה אשב כי אותיה: טו צידה ברה אברה,
 אביניה אשבע לחם: טז וכתינה אלביש ישע, וחסידה רגן ירגנו:
 יז שם אצמיח קרן לדוד, ערבותי נר למשיחי: יח אויביו אלביש בשת,
 ועליו יציץ נורו:

בזה המזמור יכוין על מלך המשיח ועל הכהן אשר יהיה בימיו מה טוב ומה נעים יהיה שבתם יחד.

קלג * שיר המעלות לדוד, הנה מה טוב ומה נעים, שבת אחים גם
 יחד: ב בשמן הטוב על הראש ירד על הזקן, זקן אחרן שירד על
 פי מדותיו: ג בטל חרמון שירד על חררי ציון, כי שם צנה יהנה את
 הברכה חיים עד העולם:

המשורר מעורר לב החכמים והחסידים שיעמדו ממטנם בלילה לבית ה' להתפלל, והשכר מבואר בתוכו.

קלד * שיר המעלות, הנה ברכו את יהנה כל עבדי יהנה, העמדים
 בבית יהנה בלילות: ב שאו ידכם קדש, וברכו את יהנה: ג יברכה
 יהנה מציון, עשה שמים וארץ:

כח לדוד

ידבר לעומת אלה שיבואו להשתחוות בית ה' בב"א.

קלה * תללויה, תללו את שם יהנה, תללו עבדי יהנה: ב שעמדים
 בבית יהנה, בחצרות בית אליהו: ג תללויה כי טוב יהנה, זמרו
 לשמו כי נעים: ד כי יעקב בחר לו יה, ישראל לסגלתו: ה כי אני
 ידעתי כי גדול יהנה, ואדנינו מכל אלהים: ו כל אשר חפץ יהנה עשה,
 בשמים ובארץ, בימים וכל תהומות: ז מעלה נשאים מקצה הארץ,
 ברקים למטר עשה, מוצא רוח מאוצרותיו: ח שהכה בכורי מצרים,
 מאדם עד בהמה: ט שלח אתות ומפתים בתוככי מצרים, בפרעה
 ובכל עבדיו: י שהכה גוים רבים, וחרג מלכים עצומים: יא לסיחון מלך
 האמרי, ולעוג מלך הבשן, ולכל ממלכות בנען: יב ונתן ארצם נחלה,

נחלה לישראל עמו: ^א יהנה שמך לעולם, יהנה זכרך לדר ודר: ^ב כי ידון יהנה עמו, ועל עבדיו יתנחם: ^ג עצבי הגוים בסף ונהב, מעשה ידי אדם: ^ד פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו: ^ה אונים להם ולא יאזינו, אף אין יש רוח בפיהם: ^ו כמוהם יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם: ^ז בית ישראל ברכו את יהנה, בית אהרן ברכו את יהנה: ^ח בית הלוי ברכו את יהנה, יראי יהנה ברכו את יהנה: ^ט ברוך יהנה מציון, שכן ירושלים, הללויה:

בזה המזמור יש כ"ו פסוקים, נגד ששה ועשרים דורות שהיה מבריאית עולם עד שישאל קבלו את התורה, וזו אותם הקב"ה בחנם בלא שום שכר מצות. עיין ותראה מה היו החסדים.

קלו ^א הודו ליהנה כי טוב, כי לעולם חסדו: ^ב הודו לאלהי האלהים, כי לעולם חסדו: ^ג הודו לאדני האדנים, כי לעולם חסדו: ^ד לעשה נפלאות גדולות לבדו, כי לעולם חסדו: ^ה לעשה השמים בתבונה, כי לעולם חסדו: ^ו לרקע הארץ על המים, כי לעולם חסדו: ^ז לעשה אורים גדלים, כי לעולם חסדו: ^ח את השמש לממשלת ביום, כי לעולם חסדו: ^ט את הירח וכוכבים לממשלות בלילה, כי לעולם חסדו: ^י למכה מצרים בכבוריהם, כי לעולם חסדו: ^{יא} ויוצא ישראל מתוכם, כי לעולם חסדו: ^{יב} בנד חזקה ובזרוע נטויה, כי לעולם חסדו: ^{יג} לגזר ים סוף לגזרים, כי לעולם חסדו: ^{יד} והעביר ישראל בתוכו, כי לעולם חסדו: ^{טו} ונער פרעה וחילו בים סוף, כי לעולם חסדו: ^{טז} למוליד עמו במדבר, כי לעולם חסדו: ^{יז} למכה מלכים גדלים, כי לעולם חסדו: ^{יח} ויחרג מלכים אדירים, כי לעולם חסדו: ^{יט} לסיתון מלך האמרי, כי לעולם חסדו: ^כ ולעוג מלך הבשן, כי לעולם חסדו: ^{כא} ונתן ארצם לנחלה, כי לעולם חסדו: ^{כב} נחלה לישראל עבדו, כי לעולם חסדו: ^{כג} שבשפלנו זכר לנו, כי לעולם חסדו: ^{כד} ויפרקנו מצרינו, כי לעולם חסדו: ^{כה} נתן לחם לבל בשר, כי לעולם חסדו: ^{כו} הודו לאל השמים, כי לעולם חסדו:

נאמר על חורבן הבית איך נ"נ היה שואל מהם שישירו הלויים שבביה כמו על הדוכן והם אמרו, איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר, ורוח הקודש היה מנחם אותם.

קלו ^א על נהרות בבל, שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ^ב על ערבים בתוכה, תלינו פנרותינו: ^ג כי שם שאלונו שובינו דברי

שִׁיר וְתוֹלְדָיו שְׁמַחַת, שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: - אִיךְ נִשִּׁיר אֶת שִׁיר יְהוָה,
עַל אֲדָמַת נֶבֶר: ה אִם אֲשַׁבְּחֶךָ יְרוּשָׁלַיִם, תִּשָּׁבַח יְמִינִי: ו תִּדְבֹק לְשׁוֹנֵי
לִחְבֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֶנּוּ, אִם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׁמֹחַתִּי:
ז זָכַר יְהוָה לִבְנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיּוֹם
בָּה: ה בַּת בְּבֶל הִשְׁדּוּדָה, אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלֵם לָךְ אֶת גְּמוּלָךְ שְׁגִמְלַת לָנוּ:
ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז, וְנִפְץ אֶת עֲלֵיךָ אֶל הַסָּלַע:

שבחים גוראים נתן דוד להקב"ה על חסד שעשה עמו וקיים הבטחתו ונתן לו המלוכה.

קלח * לָרֹד אוֹדָה בְּבֶל לְבִי, נֶגַד אֱלֹהִים אֲזַמְרֶנּוּ: ב אֲשַׁתְּחִנֶּה אֶל הַיַּבֵּל
קִדְשָׁה, וְאוֹדָה אֶת שְׁמֶךָ עַל חֶסֶדְךָ וְעַל אֱמֻנָה, כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל
שְׁמֶךָ אֲמַרְתָּ: ג כִּיּוֹם קָרָאתִי וְתַעֲנֵנִי, תִּרְחַבְנִי בְּנִפְשִׁי עוֹ: ד יוֹדוּךָ יְהוָה
כָּל מַלְכֵי אֶרֶץ, כִּי שָׁמְעוּ אֲמָרֵי פִיךָ: ה וַיִּשְׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה, כִּי גָדוֹל
כְּבוֹד יְהוָה: ו כִּי רַם יְהוָה וְשָׁפֵל יִרְאֶה, וְנִבְחָה מִמּוֹרֶת יַדָּע: ז אִם אֶלְדָּךְ
בְּקֶרֶב צָרָה תַחֲנֵנִי, עַל אֵף אֵיבֵי תִשְׁלַח יָדְךָ, וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינְךָ: ח יְהוָה
יִגְמֹר בְּעַדִּי, יְהוָה חֶסֶדְךָ לְעוֹלָם, מַעֲשֵׂי יְדִיךָ אֶל תִּרְבֵּ:

זה המזמור נכבד מאוד, ואין בכל החמשה ספרים מזמור המייסר לאדם בדרכי השם כמו זה המזמור, ומודה נפלאות ביצירת הולד, ואשרי
לאדם האומר זה בכל יום.

קלמ * לְמַנְצַח לָרֹד מִזְמוֹה, יְהוָה חֲקַרְתֵּנִי וְתַדְע: ב אֶתָּה יָדַעְתָּ שְׁבַתִּי
וְקוֹמָה, בְּנִתָּה לְרַעִי מִרְחֹק: ג אֶרְחִי וְרַבְעִי זְרִיתִי, וְכָל דַּרְכֵי
הַסִּבְנָתָה: ד כִּי אֵין מִלֶּחֶ בְּלִשׁוֹנִי, הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ בְּלִתִּי: ה אַחֲרֵי וְקָדַם
צַרְתֵּנִי, וְתַשֵּׁת עָלַי בְּפִסְכָה: ו פִּלְיָאָה [פלאה כ'] יָדַעְתָּ מִפְּנֵי, נִשְׁבַּח לֹא
אוֹכַל לֵת: ז אֲנִי אֶלְדָּ מְרוּחָה, וְאֲנִי מִפְּנֵיךָ אֲבַרְחָה: ח אִם אֶסַּק שָׁמַיִם
שָׁם אֶתָּה, וְאֶעֱשֶׂה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד: ט אֲשָׂא בְּנִפְשִׁי שַׁחַה אֲשַׁבְּחָה בְּאַחֲרֵית יוֹם:
י גַּם שָׁם יָדָךְ תַּנְחֵנִי, וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינְךָ: יא וְאָמַר אִיךְ חֲשָׁךְ יִשׁוּפְנִי, וְלִילִיָּה
אוֹר בְּעַדֵּנִי: יב גַּם חֲשָׁךְ לֹא וְחֲשִׁיךְ מִמֶּנִּי, וְלִילִיָּה כִּיּוֹם יֵאֵר, כִּי תִשְׁכַּח
בְּאוֹרָה: יג כִּי אֶתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי, תִּסְבְּנִי בְּכֶסֶן אֱמוּנִי: יד אוֹדָה עַל כִּי
נִרְאֹת נִפְלִיתִי, נִפְלָאִים מַעֲשֵׂיךָ, וְנִפְשִׁי יָדַעְתָּ מֵאֲד: טו לֹא נִכְחַד עֲצָמִי
מִמֶּנִּי, אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי בְּסִתָּה, רַקְמַתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אֶרֶץ: טז גִּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ
וְעַל סִפְרָךָ בָּלָם יִבְתְּבוּ, יָמִים יַעֲרוּ וְלוֹ [ולא כ'] אֶתָּה בָּהֶם: יז וְלִי מַת יִקְרוּ
רַעֲיָךְ אֵל, מַת עֲצָמוֹ רְאִישֵׁיהֶם: יח אֶסְפְּרָם מִחוּל וְרַבְנוֹ, תְּקִיעַתִּי וְעוֹדִי

עמך: י אם תקטל אלוהי רשע, ואנשי דמים סורו מני: ב אשר ימרוך למזמה, נשוא לשוא עריה: כ הלוא משנאיך יהוה אשנא, ובתקוממיך אתקוטט: כב תכלית שנאה שנאתים, לאויבים היו לי: כג חקרני אל ודע לבבי, בחנני ודע שרעפי: כד וראה אם דרך עצב בי, ונחני בדרך עולם:

כט אחרדש

זה המזמור חיבר דוד על המלשינים, ובפרט על דואג שהיה ראש לכל הקושרים, לכך היה אומר יה"ו שאלהים מן השמים יבא ויפיל ברק עליו עד שיצא מן העולם. ותפלה זו יאמר כל יחיד ויחיד שיש לו מלשינים.

קמ * למנצח מזמור לדוד: ב חלצני יהוה מאדם רע, מאיש המסים תנצנני: ג אשר חשבו רעות בלב, כל יום יגורו מלחמות: ד שגנו לשונם כמו נחש, חמת עכשוב, תחת שפתימו סלה: ה שמרני יהוה מידי רשע, מאיש המסים תנצנני, אשר חשבו לדחות פעמי: ו טמנו גאים פה לי וחקלים, פרשו רשת ליד מעגל, מקשים שתו לי סלה: ז אמרתי ליהוה אלי אתה, האזינה יהוה קול תחנוני: ח יהוה [אלהים קרי] אדני עו ישועתי, סבותה לראשי ביום נשק: ט אל תתן יהוה מאוני רשע, זממו אל תפק ירמוו סלה: י ראש מספי, עמל שפתימו יכסמו [יכסמו כ']: * ימוטו [ימיטו כ'] עליהם גחלים באש יפלים, במהמרות כל יקומו: יא איש לשון כל יפון בארץ, איש חכם רע יצודנו למדחפת: יב ידעתי [ידעת כ'] כי יעשה יהוה דין עני, משפט אבינים: יג אף צדיקים יודו לשמך, ישבו ישרים את פניך:

מוסר גדול שמן הראוי לאדם להתפלל להקב"ה שיעורנו, שלא ידבר בפיו ולשונו מה שאין בלבו, וכמו שומר השער לא יניח לפתוח הפתח רק לצורך כן יהיו שפתי, עיין בפנים ותראה דברים המעוררים לתשובה.

קמא * מזמור לדוד, יהוה קראתיך חושה לי, האזינה קולי בקראי לך: ב תבון תפילתי קטרת לפניך, משאת כפי מנחת ערב: ג שיתה יהוה שמרה לפי, נצרה על כל שפתי: ד אל תט לפי לדבר רע, להתעולל עללות ברשע את אישים פעלי און, וכל אלתם במנעמיהם: ה יהלמי צדיק חסד ויוניחני, שמן ראש אל יני ראשי, כי עוד ותפילתי ברעותיהם: ו נשמטו בידי סלע שפטיהם, ושמעו אמרי כי נעמו: ז כמו פלח ובקע בארץ, נפזרו עצמינו לפי שאול: ח כי אליך יהוה [אלהים קרי] אדני עיני, בכה חסיתי אל תער נפשי: ט שמרני מידי פה יקשו לי, ומקשות פעלי און: י ופלו במכמרוי רשעים, יחד אנכי עד אטבור:

תפלה נוראה לדוד כשהיה במערה וכתת כנף המעיל, וכן היה אומר אנה אפנה ואנה אברת, אין לי אלא לצעוק אליך.

קמב « משפיל לְדוֹה בְהִיוֹתוֹ בַּמַּעֲרָה תִפְלָה: ב קוֹלִי אֶל יְהוָה אֲזַעֲקָ, קוֹלִי אֶל יְהוָה אֶתְחַנֵּן: ג אֲשַׁפֵּךְ לִפְנֵי שִׁיחִי, עֲרַתִּי לִפְנֵי אֲנִיד: ד בְּהִתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יְדַעַת נְתִיבָתִי, בְּאֵרַח זו אֵהְלֶךְ טַמְנוּ פֶה לִי: ה הַבֵּיט יְמִין וּרְאֵה וְאִין לִי מַפִּיר, אָבֵד מָנוֹס מִמֶּנִּי, אִין דֹּרֵשׁ לְנַפְשִׁי: ו זַעַקְתִּי אֲלֶיךָ יְהוָה, אֲמַרְתִּי אֶתָּה מַחְסִי, חֲלַקְנִי בְּאֶרֶץ חַיִּים: ז חֲקַשְׁבָּה אֶל רַגְלֵי כִּי דַלּוֹתִי מְאֹד, הַצִּילֵנִי מִרְדְּפֵי כִּי אֲמַצּוּ מִמֶּנִּי: ח הוֹצִיאָה מִמִּסְגַּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֹךְ, כִּי יִכְתְּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי: »

גם זה המזמור מהענין אשר לפניו.

קמג « מְזַמֵּר לְדוֹה יְהוָה שָׁמַע תִּפְלָתִי, הַאֲזִינָה אֶל תַּחֲנוּנִי, בְּאֲמַנְתָּךְ עֲנֵנִי בְּצַדִּיקְתָּךְ: ב וְאֵל תִּבּוֹא בְּמִשְׁפַּט אֶת עַבְדְּךָ, כִּי לֹא יִצְדַּק לִפְנֶיךָ כֹּל חַי: ג כִּי רַחֵף אוֹיֵב נַפְשִׁי, דַּבֵּא לְאֶרֶץ חַיִּתִּי, הוֹשִׁיבֵנִי בְּמַחְשָׁבִים בְּמַתִּי עוֹלָם: ד וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי, בְּתוֹכִי יִשְׁתַּוְּמוּ לִבִּי: ה וּבְרַתִּי יָמִים מִקֶּדֶם הִגִּיתִי בְּכָל פַּעֲלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂה יְדְוֶךָ אֲשׁוּחַח: ו פִּרְשֵׁתִי יָדוּ אֲלֶיךָ, נַפְשִׁי בְּאֶרֶץ עֵיפָה לֶךְ סָלַח: ז מַהֵר עֲנֵנִי יְהוָה בְּלָתֶךָ רוּחִי, אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, וּנְמַשְׁלֵתִי עִם יְרֵדֵי בּוֹר: ח הַשְּׁמִיעֵנִי בְּבַקֵּר חֲסִדְךָ, כִּי כָךְ בְּטַחַתִּי, הוֹדִיעֵנִי דְרֶךְ זו אֲלֶיךָ כִּי אֲלֶיךָ נִשְׁאַתִּי נַפְשִׁי: ט הַצִּילֵנִי מֵאִיִּבִי | יְהוָה, אֲלֶיךָ כִּסֵּתִי: י לְמַהֲנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי רוּחַךְ טוֹבָה, תִּנְחַנֵּנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר: יא לְמַעַן שְׁמֹךְ יְהוָה תִּתְחַנֵּנִי, בְּצַדִּיקְתָּךְ תּוֹצִיא מַצְרָה נַפְשִׁי: יב וּבְחֲסִדְךָ תַצְמִית אוֹיְבִי, וְהִאֲבֹדְתָ כֹּל צַרְרֵי נַפְשִׁי, כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ: »

זה המזמור חיבר דוד כאשר נצח כל המלחמות, ונתן שבח להקב"ה שעזר לו עד כה.

קמד « לְדוֹה בְּרוּךְ יְהוָה צוּרִי, הַמִּלְחָמָה יָדוּ לְקַרְבִּי, אֲצַבְעוֹתַי לְמִלְחָמָה: ב חֲסִדֵי וּמְצוּדָתִי מוֹשִׁיבֵי וּמַפְלִטֵי לִי, מוֹנֵנִי וְבו חֲסִיתִי, הָרוּדֵד עִמִּי תַחְתָּי: ג יְהוָה מֶה אָדָם וַתִּדְעָהוּ, בֵּן אָנוּשׁ וַתַּחֲשָׁבְהוּ: ד אָדָם לְהַבִּיל דָּמָה, יָמוּוּ בְּצַל עוֹבֵר: ה יְהוָה הֵט שְׁמוּךְ וַתִּרְה, נַע בְּהָרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ: ו בְּרוּךְ בְּרַק וּתְפִיצָם, שְׁלַח חֲצִיף וַתִּהַמָּם: ז שְׁלַח יְדְוֶךָ מִמְרוֹם, פָּצַנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים, מִיַּד בְּנֵי נֹכַר: ח אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבָר שׁוֹא, וַיְמִינָם יְמִין שָׁקֵר: ט אֱלֹהִים שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לְךָ, בְּגִבְלֵ עֲשׂוֹר

אֲזַמְרָה לְךָ: • הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים, הַפּוֹצֵחַ אֶת הַיָּם עַבְדּוֹ מִחֶרֶב
 רָעָה: ^א פָּצַנִי וְהַצִּילָנִי מִיַּד בְּנֵי נָכַר, אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבַּר שָׁוָא, וַיִּמְנַם
 יָמָיו שְׁקֵר: ^ב אֲשֶׁר בְּנִינוּ בְּנִטְעִים מִגְּדֹלִים בְּנַעֲוִיָּהֶם, בְּנוֹתֵינוּ כְּזוֹיֹת,
 מִחֻטְבוֹת תְּבִנֵית הַיָּבֵל: ^ג מְזוּוֹנוּ מִלְּאִים מִפִּיקִים מִזֶּן אֵל זָן, צֹאֲנֵנוּ
 מֵאֲלִיפוֹת, מִרְבָּבוֹת בַּחֲצוֹתֵינוּ: ^ד אֲלֹפֵינוּ מִסְּבָלִים, אִין פֶּרִץ וְאִין
 יוֹצֵאת, וְאִין צֹחֵה בְּרַחֲבֵינוּ: ^ה אֲשֶׁרֵי הָעָם שִׁבְכָה לֹא, אֲשֶׁרֵי הָעָם
 שִׁיחָה אֱלֹהָיו:

פ' להודש

כל האומר זה המזמור ג"פ בכל כוונתו, מובטח לו שהוא בן עולם הבא, ולגודל הטהלה חברו בא"ב.

קִמַּח • תְּהַלֵּה לְדָוִד, אֲרוֹמְמֶה אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֶבְרַכְּהָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם
 וָעֶד: ^א בְּכֹל יוֹם אֶבְרַכְּךָ, וְאֶתְהַלֵּלְהָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ^ב גְּדוֹלֵי יְהוָה
 וְמִהְלֵל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אִין חֶקֶר: ^ג דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ
 יַגִּידוּ: ^ד הַדָּר בְּבוֹד הַזֶּדֶה, וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: ^ה וַעֲזוּזוֹ נִרְאִיתֶךָ
 יֵאמְרוּ, וְגִדְלֹתֶךָ [וּגְדוּלוֹתְךָ כ'] אֶסְפְּרֶנָּה: ^ו זָכַר רַב טוֹבָךָ יִבְיַעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ
 יִרְנְנוּ: ^ז חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרֶךְ אַפַּיִם וְגִדְלֵי חֶסֶד: ^ח טוֹב יְהוָה לְכֹל,
 וְרַחֲמָיו עַל כֹּל מַעֲשָׂיו: • יוֹדוּךָ יְהוָה כֹּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכְבוּכָה:
^ט בְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ, וְגִבּוֹרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ: ^י לְחֹדֵיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו,
 וְבְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: ^{יא} מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כֹּל עַלְמִים, וּמְמַשְׁלֶתֶךָ בְּכֹל דוֹר
 וָדוֹר: ^{יב} סוֹמֵךְ יְהוָה לְכֹל הַנִּפְלָאִים, וְזוֹקֵף לְכֹל הַכְּפוּפִים: ^{יג} עֵינֵי כֹל אֱלֹהִים
 יִשְׁפְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעֵתוֹ: ^{יד} פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ
 לְכֹל חַי רֵצוֹן: ^{טו} צַדִּיק יְהוָה בְּכֹל דְּרָבּוֹ, וְחִסִּיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו: ^{טז} קְרוֹב
 יְהוָה לְכֹל קִרְאוֹ, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמְתּוֹ: ^{יז} רֵצוֹן יִרְאוּ וַעֲשֵׂה,
 וְאֶת שׁוֹנְעֵתָם יִשְׁמַע וַיִּשְׁמָע: ^{יח} שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כֹּל אֲהַבּוֹ, וְאֶת כֹּל
 הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: ^{יט} תְּהַלֵּל יְהוָה יִדְבַר פִּי, וַיְבָרֶךְ כֹּל בְּשֵׁר שֵׁם קִדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

זה המזמור מעורר לאדם לעשות תשובה ומעשים טובים בחיים חיותו בעוד יש נשמתו בו, ואל יבטח בבני אדם שאינם יכולים להושיע לעצמם, כי בפתע פתאום תצא רוחם מהם, לכן מן הראוי לבטוח בהקב"ה שבירד לקיים מה שרוצה לעשות.

קִמּו • הִלְלוּיָהּ, הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה: ^א אֶתְהַלֵּלְהָ יְהוָה בְּחַי, אֲזַמְרָה
 לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי: ^ב אֵל תִּבְטְחוּ בַּנְּדִיבִים, בְּכֵן אָדָם שָׂאִין לֹא תְשׁוּעָה:

תצא רוחו ישב לאדמתו, ביום שהוא אבדו עשתנתיו: א אשרי שאל
 יעקב בעזרו, שברו על יהוה אלהיו: ע עשה שמים וארץ, את הים ואת
 כל אשר בם, השמר אמת לעולם: ע עשה משפט לעשוקים, נתן להם
 לרעים, יהוה מתיר אסורים: ה יהוה פקח עורים, יהוה זקף כפופים,
 יהוה אהב צדיקים: ט יהוה שמר את גרים, יתום ואלמנה יעודה, ודרך
 רשעים יענת: י מלך יהוה לעולם, אלהיך ציון דר, הלהיה:

כמה מעלות למקום ב"ה שמן הראוי לומר לו, ועיין ויונעם לך.

קמו * הללויה, בי טוב זמרה אלהינו, בי נעים נאנה תהלה: ב בונה
 ירושלים יהוה, נדחי ישראל יבנם: ג הרפא לשבורי לב, ומחפש
 לעצבותם: ד מונה מספר לפוכבים, לבלם שמות יקרא: ה גדול אדונינו
 ורב כח, לתבונתו אין מספר: ו מעודד ענוים יהוה, משפיל רשעים
 עדי ארץ: ז ענו ליהוה בתודה, זמרו לאלהינו כבנור: ח המכסה שמים
 בעבים, המכין לארץ מטה המצמיח הרים חציר: ט נותן לבהמה לתמה,
 לבני ערב אשר יקראו: י לא כנבורת הסוס יהפץ, לא בשוקי האיש
 ירצה: יא רוצה יהוה את יראיו, את המיחלים לתסודו: יב שפתי ירושלים
 את יהוה, הללי אלהיך ציון: יג כי חוק בריחי שערך, כרך כנוד
 בקרבך: יד השם גבורך שלום, חלב חטים ישביעד: טו השלח אמרתו
 ארץ, עד מהרה ירוץ דברו: טז הנתן שלג בעמה, כפור כאפר יפזר:
 יז משליך קרחו כפתים, לפני קרתו מי יעמד: יח ישלח דברו וימסם,
 ישב רוחו יולו מים: יט מגיד דבריו [דברו כ] ליעקב, חקיו ומשפטיו
 לישראל: כ לא עשה בן לכל גוי, ומשפטים כל ידעום, הללויה:

המשורר התחיל מעולם הגדול ועד עולם הקטן. עיין נוראות מבריאת הקב"ה, העליונים והתחתונים כולם עומדים בכוח.

קמח * הללויה, הללו את יהוה מן השמים, הללוהו במרומים:
 ב הללוהו כל מלאכיו, הללוהו כל צבאיו [צבאו כ]: ג הללוהו
 שמש וירח, הללוהו כל פוכבי אור: ד הללוהו שמי השמים, והמים
 אשר מעל השמים: ה יהללו את שם יהוה, כי הוא צנה ונבראו:
 ו ויעמידם לעד לעולם, חק נתן ולא יעבור: ז הללו את יהוה מן
 הארץ, תנינים וכל תהמות: ח אש וברד שלג וקטורה, רוח סערה עשה
 דברו: ט הקרים וכל גבעות, עץ פרי וכל ארזים: י תחיה וכל בתמה,

רָמַשׁ וְצִפּוֹר בְּנֶף: י מִלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׁרִים וְכָל שִׁפְטֵי אֶרֶץ:
 בַּחֲוָרִים וְגַם בְּתוֹלָוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יג יִהְיֶה אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי
 נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדּוֹ, הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: יד וַיִּרְם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תִּהְיֶה לְכָל
 חֲסִידָיו, לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קִרְבּוֹ, הַלְלוּיָהּ:

זה המזמור סובב על מלחמת גוג ומגוג אשר ה' ילחם בו וישפילנו עדי ארץ, ואז יעלו וירגו ויתנו כבוד לשמו כל הבושתים בו.

קָמַט * הַלְלוּיָהּ, שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ, תִּהְיֶה בְקִהֲל חֲסִידִים:
 ב וְשִׁמַּח יִשְׂרָאֵל בַּעֲשִׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן וַיִּגְדְּלוּ בַמִּלְכָּם: ג יִהְיֶה שְׁמוֹ
 בְּמַחֲוֹל, בְּתֵף וּבְנֹר וְזָמְרוּ לוֹ: ד כִּי רוּצָה יְהוָה בְּעַמּוֹ, וַיִּפְאַר עַנְוִים
 בַּיְשׁוּעָה: ה יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכַבֹּד, וַיִּרְגְּנוּ עַל מִשְׁכְּבֹתָם: ו רֹמְמוֹת אֵל
 בְּגִרְוֹנָם, וַתִּרְבַּ פִּיפּוֹת בְּיָדָם: ז לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגֹוִים, תוֹכַחַת בְּלְאֻמִּים:
 ח לְאִסֹּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים, וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְרוֹל: ט לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
 מִשְׁפָּט בְּתוֹב, הֲדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

בזה המזמור יש בו י"ג הלולים, רמו שלש עשרה מדות שבהם מנהיג הקב"ה את העולם.

קָנ * הַלְלוּיָהּ, הֲלָלוּ אֵל בְּקִרְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עִזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ
 בְּגַבְוֹרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כָּרֹב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה
 וּבְנֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתֵף וּמַחֲוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנְיִם וְעֹנָב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
 שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו בַּל תִּשְׁמַח תִּהְיֶה הַלְלוּיָהּ:

כשגומרים תהלים אומרים ג' פסוקים אלו מתחילת הספר

אֲשֶׁר־יֵאָמֵר אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים, וּבְדַרְכֵי חַטָּאִים לֹא עָמָה,
 וּבְמוֹשֵׁב לִצְיִים לֹא יָשָׁב: כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה תִּפְצֹן, וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם
 וְלַיְלָה: וְהָיָה כַּעֵץ שְׂתוּל עַל פְּלִגֵּי מַיִם, אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בַּעֲתוֹ וְנִעְלְהוּ לֹא
 יבֹרֵךְ, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ:

אחר אמירת תהלים אומרים זה

מִי יִתֵּן כַּצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עַמּוֹ, וַיִּלַּע יַעֲקֹב
 וְיִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה, מַעֲוִים בָּעֵת צָרָה:
 וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם, וַיִּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיִּוֹשִׁיעֵם, כִּי חָסוּ בּוֹ:

תפלה אחר תהלים לחול

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהינו אבותינו, בזכות ספר*

ראשון | שני | שלישי | רביעי | חמישי

שבתהלים שקראנו לפניה, שהוא כנגד ספר

בראשית | שמות | ויקרא | במדבר | דברים

בזכות מזמוריו, ובזכות פסוקיו, ובזכות תיבותיו, ובזכות נקודותיו, ובזכות שמותיה הקדושים והטהורים היוצאים ממנו, שתכפר לנו על כל חטאתינו, ותסלח לנו על כל עונותינו, ותמחל לנו על כל פשעינו, ושחטאנו ושעונו ושפשענו לפניה, ותחזירנו בתשובה שלימה לפניה, ותדריכנו לעבודתך, ותפתח לנו בתלמוד תורתך, ותשלח רפואה שלימה לחולי עמך, (ובפרט ע'פ'ב), ותקרא לשבויים דרור, ולאסורים פקח קוח, ולכל הולכי דרכים ועוברי ימים ונהרות מעמך ישראל תצילם מכל צער ונזק, ותגיעם למחוז הפצם לחיים ולשלום. ותפקוד לכל חשוכי בנים בנרע של קנמא לעבודתך ויראתך, ומעפרות של עמך בית ישראל תצילן שלא תפלה ולדותיהן, והיושבות על המשבר ברחמיך הרבים תצילן מכל רע, ואל המיניקות תשפיע שלא יחסר חלב מדדיהן, ואל ימשול אסברה ושדין ורוחין וליצין וכל פגעים ומרעין בישין בכל ידדי עמך בית ישראל, ותגדלם לתורתך לתלמוד תורה לשמה, ותצילם מעין הרע ומדבר ומפגפה ומשטן ומיצר הרע. ותבטל מעלינו ומכל עמך בית ישראל בכל מקום שהם כל גזרות קשות ורעות, ותטה לב המלכות עלינו לטובה, ותגזור עלינו גזרות טובות, ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידנו, והבן פרנסתנו מיך הרחבה והמלאה, ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר: ותן לכל איש ואיש

(* אם אין אומרים ספר שלם אומרים זה:

בזכות מזמורי תהלים שקראנו לפניה, בזכות פסוקיהם ותיבותיהם ונקודותיהם, ובזכות שמותיה הקדושים והטהורים היוצאים מהם שתכפר לנו וכו':

די פֿרַנְסֶטוּ וְלִכְלַ גְּוִיהַ וְגִוְיָהּ דִּי מַחְסוּרָהּ; וְתַמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתַבְנֶה בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַפְאֲרַתְנוּ; (י"ג מדרות אומרים רק עם מנין) וּבִזְכוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים הַפְּתוּבִים בְּתוֹרַתְךָ כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת; נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים, נִשְׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְהָה. שְׂאִינָן חוֹזְרוֹת רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ, עֲזַרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהִצִּילָנוּ וּכְפַר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ; בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן;

תפלה אחר תהלים לשבת ויו"ט

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּזְכוֹת סֵפֶר*

רֵאשׁוֹן | שְׁנִי | שְׁלִישִׁי | רְבִיעִי | חֲמִישִׁי

שִׁבְתֵּהֶלֶם שְׁקָרָאנוּ לְפָנֶיךָ, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד סֵפֶר

בְּרֵאשִׁית | שְׁמוֹת | וַיִּקְרָא | בְּמִדְבָּר | דְּבָרִים

בְּזְכוֹת מְזֻמְרֵיו, וּבְזְכוֹת פְּסוּקָיו, וּבְזְכוֹת תִּיבוֹתָיו, וּבְזְכוֹת נִקּוּדוֹתָיו, וּבְזְכוֹת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים הַיוֹצֵאִים מִמֶּנּוּ, שֶׁתְּהֵא נַחֲשֶׁבֶת לָנוּ אֲמִירַת מְזֻמְרֵי תְהִלָּים אֵלֹנוּ, כְּאֵלֹנוּ אֲמָרָם דְּוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמוֹ זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֹד לָנוּ לְחֹבֵר אֲשֶׁת נְעוּרִים עִם דּוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה וְרַעוּת, וּמִשָּׁם יִמְשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה, וּכְשֶׁם שְׂאֵנְחֵנוּ אֲוִמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּעוֹלָם הוּא, כִּי גִזְבָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלָּים הַתְּעוֹרֵר חֲבֻצְלַת הַשְּׂרוֹן לְשִׁיר בְּקוֹל נְעִים גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן גִּתֵּן לָהּ, הוֹר וְהָרַר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה;

(* אם אין אומרים ספר שלם אומרים זה:

בְּזְכוֹת מְזֻמְרֵי תְהִלָּים שְׁקָרָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזְכוֹת פְּסוּקֵיךָ וּתִיבוֹתֵיךָ וּנְקוּדוֹתֵיךָ, וּבְזְכוֹת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים הַיוֹצֵאִים מִמֶּה שֶׁתְּכַפֵּר לָנוּ וְכוּ';